Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique d'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за І декаду (з 1 по 10 вкл.) липня 1923 р.

Bulletin d'Oukrmete. I-re dékade de Juillet 1923.

Загальний огляд погоди.

Чотирі перших дні місяця тиснення над Україною мало мінялось, тримаючись коло 760 мм.,—на сході трохи нижче, в звязку з досить стаціонарним полем трохи зниженого тиснення над Волгою. Вітри легенькі, переважно N і NW румбів. Досить похмура погода на самім початку декади—далі виясняється. Температура взагалі тримається коло 14—19° уранці й 18—23° вдень, а по-над Чорним морем доходить до 29°. На Харківщині, Катеринославщині й Донеччині розвивається грозова діяльність, у звязку з якою помічаються великі дощі й зливи (2-го в Таганрозі—43 мм., 3-го в Ізюмі—36 мм. і в Старобільському—12 мм); з инших місць дощі за ці дні випадають (без гроз) переважно на Поділлі (3 в Ялтушкові 17 мм., 4 в Вінниці 11 мм.). 5 й 6, в звязку з розвитком дуже широкого поля антициклону, що його центр досить твердо тримається в південній частині Балтійського моря, тиснення в нас поволі підвищується, хмарність зменшується. Вітри зберігають переважно NW напрям. Стоїть тепла й суха погода. Але на ранок 7-го числа поле зниженого тиснення, що ввесь час держалось на схід од України, починає розвиватись і тиловою своєю частиною захоплює Україну. Настає крута зміна в загальному стані погоди: останніх чотирі дні декади стоїть хмурна й дощовита погода. Коли максимум розіслався на NW, а мінімум—на E од України, то на Україні запанували N і NW вітри. В звязку з цим хвиля холоду, що виявилась 8-VII на півночі, а 9-го—в середній Росії, на ранок 10-го знижує (місцями до 12° о 7 год.) температуру північної частини України. Разом з тим майже скріз по Україні починаються дощі, переважно облогового характеру. Треба одзначити такі випадки значніших дощів: 7-го: Звягель (12 мм.), Ялтушків (13 мм.); 8-го: Чернігів (37), Київ (46), Житомир (18), Звягель (23), Шепетівка (21), Вінниця (13), Уладівка (26), Кам'янець Под. (14), Лубні (20 мм.); 9-го: Драбово (39) Лубні й Хорол (по 19), Ізюм (23 мм.); 10-го Чернігів (12 мм.). Гроз у другій половині декади було дуже небагато; на Правобережжі не було зовсім гроз за всю декаду. Звістки про град є тільки з Старобільського повіту (1—3 і 9-го).

Загальний стан атмосфери на кінець декади (вечір 10-VII) рисується в такому вигляді: велике поле максимум'а, з осередком над Норвегією, обхоплює всю зах. Европу й значну частину Европ. Росії з рогом на Правобережну Україну й Балкани; як і раніш, трохи нижче стоїть барометр на сході Евр. Росії. В західній Европі—слабкі змінні вітри, переважно ясно; температура в Скандинавії од 10 до 19°, на суходолі—од 20 до 28°. В Евр. Росії панують північні вітри, похмуро, місцями йдуть дощі; температура—од 10° на півночі, коло 15° у центрі й до 20—27° на E і SE. На Україні: тиснення підвищується; вітри слабкі, NW напряму; хмарно на Правобережжі, по инших частинах переважно ясно. На Волині й Чернігівщині йдуть дощі. Температура на Поліссі 11—13°, коло Чорного моря 20—24°.

Огляд стану сепянських засівів.

Озиме жито тільки на Київо-Волинському Поліссі на 10-VII ще наливало зерно в більшій частині України воно достигає; коло Кам'янця, Харкова й скрізь по степових районах уже зжато. Стан жита нижче од середнього тільки місцями на Київщині (Біла-Ц., Бобриця), частіш-же гарний (Чернігівщина, Поділля, значна частина Київщини й Волині, Полтавщина) й навіть дуже гарний. (Про *ярове жито* є звістка тільки з Чарторийської досв. ст.).

Озима пшениця наливає на Волині, в середній Київщині, півн. Поділлі й місцями на Полтавщині й Харківщині; достигає по инших місцях лісостепу й подекуди в степовій Україні; в більшій частині останньої пшеницю вже скосили. Стан—як і жита, місцями (Біла-Ц., Суми, Красноград) навіть трохи кращий, подекуди гіршій (Кам'янець, Удич, Миронівка, Лубні, Хорол).

Ярова пшениця цвіте на Волині (а також в районі Ізюма, де вона майже загинула); в більшій частині вона наливає зерно, місцями (Умань, Колонтаїв, Старобільськ, Луганськ, Одеса) достигає, подекуди (Катеринославщина, Херсонщина) вже скошено. Стан її дуже поганий у Колонтаєві й Ізюмі, кепський у Лубнях і Красноградi, задо-

(Див. далі стор. 00).

На правах рукопису.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони		Назва станцій	Тиснення	Темпер. нов. С°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
				Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
		Петроград	65.7	17.4	25	9	3	1	хмар.	W	—
		Мишкин	62.7	17.1	—	10	0	1	хмар.	NNW	—
		Москва	60.5	17.4?	24?	10*	46	7	похм.	N	—
		Мінськ	64.8	17.6	25	8	8	4	хмар.	N	1
		Горки	63.2	17.5	26	9	10	3	хмар.	N	—
Поліська	A	Глухів, І. Н. О.	58.7	19.5	—	13*	33	3	похм.	NNE	—
		Березна	—	—	—	—	35	4	—	—	—
		Чернігів	61.7	19.3	26	10	55?	3	хмар.	NW	—
		Остер	62.0?	19.8	—	13*	46	3	хмар.	N	—
		Носівка (досв. ст.)	61.4	19.1	28	?	65	5	хмар.	N	—
		Майнівка (Щаснівка)	61.5	19.0	—	10	38	5	хмар.	NNW	—
		Мостище	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Київ, В. І. Н. О.	61.8	18.4	26	11	55	3	хмар.	N, NW	0
		Київ, С.-Г. І.	?	18.4	26	10	45	2	хмар.	N	0
		Боярка	н.46.0	18.0	26	10	41	3	хмар.	?	1
		Ворзель	—	18.5	—	11	41	3	хмар.	NNW	—
		Житомир	62.0	17.6	26	9	30	4	хмар.	NNW	—
	B	Новоградволинськ (Звяг.)	62.1	17.1	26	9	37	4	хмар.	N	—
		Шепетівка	62.1	16.7	24	8	37	5	хмар.	N	—
		Новоселиця (к. Полонного)	—	17.3	—	—	25	5	—	—	—
	D	Чартория (досв. ст.)	62.2	16.8	—	—	24	3	—	—	—
		Старокостянтинів	—	15.2	—	—	56?	6	—	—	—
Степова	C	Кам'янець-Подільський	?	18.0	25	12*	24	8	хмар.	NNW	—
		Ялтушків	?	17.5	25	10*	32	4?	хмар.	N	—
		Мизяково	—	—	—	—	39	4	—	—	0
		Уладівка (сел. ст. Цктр.)	62.1	17.4	24	9	44	5	хмар.	N	—
		Вінниця (місто)	62.2	17.3	27?	9	28	5	хмар.	NNE	0
		Вінниця (досв. ст.)	—	—	—	—	22	4	—	—	0
		Ілінці (сел. ст. Цктр.)	61.0?	18.5	26	12*	14	6	хмар.	NW	—
		Удич	?	—	—	—	2	3	—	—	—
		Умань (Агр. техн.)	61.8	18.7?	26	11*	7	5	хмар.	NNW	—
		Умань (досв. ст.)	63.2?	18.9	—	9	8	5	хмар.	N	—
	D	Верхнячка	—	19.2	—	13*	14	2	хмар.	NNW	—
		Андрюшки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Б.-Церква (Техн.)	61.3	18.9	26	10	12	3	хмар.	N	—
		Б.-Церква (сел. ст. СНУ.)	61.3	18.9	27	9	12	2	хмар.	NNW	—
		Бобриця	?	20.1	—	8	17?	2	похм.	NNW	—
		Миронівка (сел. ст. Цктр.)	61.1	19.0	27	7	14	4	хмар.	NW	—
		Златопіль	?	19.7	28	9	4	1	похм.	N	—
		Мліїв (сад. ст.)	60.9	20.0	—	10	19	4	хмар.	NNW	—
Лісостепова	E	Підставки, досв. ст.	—	18.7	—	6	34	3	хмар.	N	—
		Драбово (досв. ст.)	61.3	19.4	—	?	39	2	хмар.	NNW	—
		Лубні	60.4	19.9	27	11	21	2	хмар.	WNW	—
		Березоточа, досв. поле	—	19.7	—	12	19	2	ясно	NW	—
		Хорол	60.1	19.5	26	10	19	1	хмар.	NNW	1
		Кремінчук	60.1	20.9	27	11	6	1	хмар.	NW?	—
	F	Полтава (досв. ст.)	59.7	19.9	27	12	2	1	хмар.	N	—
		Миргород	59.8	20.3	25	13	13	1	хмар.	NW	—
		Суми (досв. ст.)	58.9	18.5	26	11	12	3	—	—	—
		Пархомівка, Іванівс. д. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Колонтаївка	—	—	—	—	7	2	—	—	—
		Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Лісова		Деркачі (село)	58.7	19.4?	24	15	3	3	похм.	NW	—
		Деркачі, Х. Зоот.	58.8	19.8	—	11	3	3	похм.	NW	—
		Харків (Обс.)	58.7	19.7	26	12	8	4	хмар.	NW	1
		Харків (д. ст.)	—	19.6	—	14	16	3	хмар.	NW	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
G	Красноград	58.3	20.8	—	11	1	1	хмар.	N	—
	Старобільськ (д. ст.)	?	21.7	—	16	27	4	хмар.	NW	—
	Ізюм	58.8	21.0	29	12	59	4	хмар.	тихо	2
	Слав'янськ	?	—	—	—	—	—	—	—	—
	Гуляй-Поле (досв. поле)	—	—	—	—	1	2	ясно	N	3
	Синельниково (досв. ст.)	59.0	21.2	—	13	0	0	хмар.	N	—
Степ	Катеринослав	58.7	22.4	29	15	0	0	хмар.	NNW	—
	Новгородка-Куцівка	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Чорноліська ліс. шк.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Аджамка (досв. ст.)	60.0	19.8	—	10	11	1	хмар.	N	—
	Єлисавет	60.2	20.9	28	10	6	1	ясно	NNW	—
	Голта	--	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вознесенськ (досв. ст.)	н.52.7	22.2	—	—	0	0	—	—	—
	Курисово-Покровське	--	--	—	—	—	—	—	—	—
Степ I	Одеса, Обсерв.	61.1	23.3	28	14	0	0	хмар.	NW	—
	Одеса, кр. досв. ст.	?	22.9	—	13?	0	0	хмар.	NE	—
	Одеса, вин. ст.	61.4?	23.1	—	18*	1	1	хмар.	N	—
	Миколаїв	59.7?	24.3?	31	14	0	0?	хмар.	тихо	—
	Херсон (досв. ст.)	60.5	24.1	—	14	0	0	ясно	N	—
	Олешки (д. п.)	6 .8	24.5	31	14	0	0	ясно	NNE	—
	Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Бердянське Ліси-во	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Маріупіль (д. ст.)	57.3	23.4	—	—	9	3	—	—	—
	Таганрог	58.0	24.5	31	19?	43	2?	ясно	NW	2
	Ростов н/Д.	56.0	23.6	—	15	45	2	хмар.	W	—
К	Луганськ	57.4	22.2	30	14	6	3	хмар.	W	—
	Вороніж	56.4	19.6	27	14	79	7	похм.	N	—
	Саратів	57.5	24.2	34	16	16	5	хмар.	тихо	—
	Царицин	н.51.1	26,5	35	18	5	2	хмар.	ESE	—
	Феодосія	59.1	24.6	29	18	19	2	хмар.	WNW	0
	Керч	58.9	24.2	29	14	12	3?	хмар.	NW	3
	Ставропіль	57.1	22.8	30	14	6	2	хмар.	тихо	—
	Владикавказ	59.9	21.5	28	14	24	4	хмар.	W	5
	Кизляр	57.4	26.0	34	17	19	2?	хмар.	тихо	—
	Баку	56.7	27.7	32	23	0	0	хмар.	N	—

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж І декади (з 1 по 10 вкл.) липня 1923 року за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Темпераг. по Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середній низький горизонт	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	52	32	42	35	—	—	—
„	Лоїв	56	55	55	64	30	20	21
„	Домонтово	79	78	79	74	30	20	16
„	Київ	71	68	70	73	27	19	19
„	Катеринослав	—7	—12	—10	—	—	—	—
„	Олександрівськ	50	40	44	44	—	18	15
„	Херсон	39	33	36	35	—	25	24
Сож	Гомель	—9	—11	—10	52	—16	21	19
Прип'ять	Мозир	46	44	45	2	—28	21	21
„	Чорнобиль	39	37	38	16	—24	21	19
Десна	Черніг'в	17	10	13	24	9	—	—

Стан засівів на селянських полях на 10—VII.

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадка
Мишкин	Нал. 3	—	—	Вих. у. тр. 3	—	—	—	Цвіте 3	—	—
Глухів	—	—	—	—	—	—	—	Цвіте 3—4	—	—
Березна	Достигає 3—4	—	—	Наливає 3	—	Вик. в 3—4	—	—	—	—
Чернігів	Достигає 4	—	—	Наливає 4	Нал. 3	—	—	Цвіте 4	—	—
Остер	Достигає 4	Достигає 4	—	Наливає 4	Достигає 4	Вик. в. 4	—	Цвіте 3—4	—	—
Попенки	Достигає 4—5	Достигає 4	—	Наливає 4	Достигає 3—4	Вик. в. 4	—	—	—	—
Майнівка	—	Достигає 4	—	Дост. 3	Достигає 3	—	—	—	—	—
Ворзель	Нал. 3	—	—	—	—	—	—	Цвіте 4	—	—
Житомир . . .	Дост, 3—4	—	Цвіте 3	—	Цвіте 3	—	—	Цвіте 3	—	—
Звягель (Новогр.)	Нал. 3	Налив. 3	—	Цвіте 3	Цвіте 3	Вих. у тр. 2	—	Цвіте 3	—	—
Шепетівка . . .	Достигає 4	Налив. 4	—	Цвіте 5	Нал. 3	Вик. в. 2	—	Цвіте 3	—	—
Новоселиця . . .	Достигає 3	—	—	—	Дост. 4	—	—	—	—	—
Чартория	Достигає 4—5	Нал. 4—5	—	Колос. 3—4	Цвіте 4	—	—	Цвіте 4—5	—	—
Кам'янець . . .	Зжато 4	Дост. 3	На 3	ливаю 3	ть 4	Цвіте 4	Вик. в. 4	Цвіте 4	—	—
Мизяків	? 3—4	? 4	—	? 3	? 3—4	? 2—3	—	—	—	—
Уладівка	Достигає 4	Нал. 4	—	Нал. 3	—	Вик. 3	вол. 4	—	Укрили усю площу 4	Одцв. 4
Удич	Достигає 4	Достигає 3	—	—	—	—	—	—	4	Одцв. 4—5
Умань, Агрот. .	Достигає 3—4	Достигає 3	Дост. 3—4	Наливає 1—2 ?	?	—	—	—	—	—
Умань, досв. ст. .	Достигає 4—5	Достигає 5	Нал. 2—3	Наливає 1—2	Дост. 2	Вик. волот. 2—3	—	Одцв. 4	—	—
Верхнячка . . .	Достигає 4	Достигає 4	—	Наливає 3	Достигає 3—4	Вик. волот. 4	—	—	4	Розв. супл. 4
Б.-Церква, т. .	Достигає 2	Налив. 3	—	Кол. 2	Налив. 3	Вик. волот. 3	—	Цвіте 4	—	—
Б.-Церква, сел. ст	Достигає 3	Налив. 4	Нал. 5	Налив. —	Налив. 4	Цвіте 4	Вик. в. 5	Цвіте 4	5	Одцв. 5
Бобриця . . .	Достигає 2—3	Дост. 2—3	—	Наливає —	Дост. 4	Цвіте 2	—	Цвіте 3—4	—	—

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висалка
Миронівка . . .	Достиг. 4	Нал. 3	—	Налив. 2	Нал. 3	Цвіте 3	—	—	Достигає 4	—
Мліїв	4	Дост. 4	—	2	Нал. 2	Вик. 3	волот. 4	цвіте 4	—	—
Златопіль . . .	? 4	? 4	? 3	? 2	—	? 3	? 3	3	2—3	? 4
Підставки	4	—	—	3	Дост. 2	Нал. ?	Цвіте 3	Цв. 3	—	—
Драбово	3—4	—	Налив. 2—3	3	Налив. 2	Вик. в. 3	Вих. у тр. 3	—	—	—
Лубні, Н. Т. . .	4	Нал. 2-3	Налив. 3	3	1—2	—	Цвіте 4	Цв. 4	Достигає 3—4	—
Лубні, д. ст. . .	? 3	—	? 2	? 2—3	? 2	? 3	? 3—4	? 4—3	—	—
Хорол	4	Дост. 3	Налив. 2—3	Нал. 3	Налив. 2	—	—	—	—	—
Суми	3—4	Нал. 5	3	—	2	Вих. у тр. 3·4	—	—	—	—
Колонтаїв . . .	—	До 3	сти 1	гаю 2	ть 2	Цвіте 2	—	те 3	1—2	—
Деркачі, Зоот. .	Зжато 5	Нали 5	вають 3	зерн 3	э 3	Вик. в. 5	Цвіте 4	Цвіте 4	—	—
Харків, д. ст. .	4—5	Дост. 4—5	Налив. 3	Цвіте 4	Наливає 3	Вих. у тр. 4	Викид. вол. 4—5	Цв. 4	Вкрилися 3—4	Розв. с. 5
Красноград . . .	Дост. 3	Достигає 4	Налив. 2	Налив. 2	2	волоту 1	4	Цвіте 3	—	4
Ізюм	Зжато		Цвіте 1—2	Налив. 1—2	Наливає 1—2	3	Викид. 3	Цвіте 3	—	—
Старобільськ . .	—	—	Дост. 3	—	—	Вик. 3	—	Цвіте 3	—	—
Аджамка	—	Дост. 4	На 4	ливають 3—4	ть 3—4	3—4	Вик. в. 3—4	Цв. 4—5	—	Одцв. 3—4
Єлисавет	—	—	Див.	у до	датк.	повідо	мл.	—	Лист жов. 3	—
Вознесенськ . .	—	—	Нал. 3—4	Достигає 2	Достигає 3	Нал. 3—4	—	В'яне 3	—	—
Одеса, д. ст. . .	—	—	Достиг. 3	Достигає 2	4—5	—	Нал. 4—5	Цвіте 4—5	—	—
Одеса, вин. ст. .	—	—	Достиг. 3	Достигає 3—4	Достигає 3	—	Цвіте 4	Цв. 3—4	—	—
Херсон	—	—	—	—	—	Дост. 4	Цвіте 4—5	В'яне 4	—	—
Олешки	—	—	—	Достигають 3	2—3	3	Цв. 3	—	—	—
Чалбаси	—	—	—	—	—	Дост. 3	Вик. в. 4	В'яне 3	—	—
Луганськ	—	—	Достигають 2—3	4	3	Нал. 4—5	Цвіте 4—5	3	—	—

	Греч-ка	Льон	Ко-ноплі	Сояш-ник	Рижій	Віка	Горох	Сіяні трави	Лучні трави	Конюшина
Мишкин	—	3	—	—	—	—	—	4—5	4	—
Глухів	Цвіте 3	—	—	—	—	—	Цвіте 3—4	—	—	—
Березна	Цвіт. 3—4	Нал. 4	—	—	—	—	—	—	—	—
Чернігів	Цвіт. 4	Дост. 4	Цв. 4	—	—	? 4	—	—	—	—
Остер	Цвіте 4	Нал. 4	—	—	—	Цвіт. 4	Цвіте 4—5	—	—	—
Ворзель	Цвіт. 3—4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Житомир	Нал. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Звягель (Нов.) .	Цв. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Шепетівка . . .	Цв. 3 Дост. 3	—	Цв. 4	—	—	Цвіт. 3—4	Цвіте 3—4	—	—	—
Кам'янець . . .	Цв. 3	—	—	—	—	—	Цвіте 3—4	—	—	Цв. 4
Мизяків	? 4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Уладівка	Нал. 4	—	Нал. 4	—	—	—	—	—	—	—
Умань, досв. ст. .	Цв. 4	—	—	—	Нал. 3—4	—	—	—	—	—
Верхнячка . . .	Дост. 4	—	Цвіт. 3—4	—	—	—	—	—	—	—
Б.-Церква Т. . .	Цв. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Б.-Церква, сел. ст.	—	—	Нал. 4	—	Дост. 4	—	Одцв. 3	—	—	—
Бобриця	Налив. 4	—	—	—	Налив. 2—3	—	—	—	—	4—5
Миронівка . . .	Налив. 4	—	—	—	Налив. 3	—	—	—	—	—
Мліїв	—	—	—	—	—	Цв. 4	Одцв. 4	—	—	—
Златопіль	? 3	—	—	? 4	—	? 3	—	3	3	—
Драбово	Цв. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Лубні	? 2	—	? 3—4	Цв. 4	? 2—3	—	—	—	—	—
Хорол	Нал. 3—4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Суми	—	—	—	—	—	—	—	3—4	—	—
Колонтаїв	Цв. 1	—	—	Утв. сцв. 3	—	—	—	—	—	—
Деркачі, зоот. . .	Налив. 4	Дост. 4	Цвіт. 4	Цвіт. 4	—	? 4	? 4	—	—	—
Харків, д. ст. . .	Налив. 4—5	—	—	Нал. 4—5	—	? 4	—	—	—	—
Красноград . . .	Утв. сцв. 3	Нал. 2	Цв. 3	Утв. сцв. 3	—	—	—	—	—	—
Ізюм	? 1	—	—	Цвіт. 3	—	—	—	—	—	—
Старобільськ . .	—	—	—	Цвіт. 3	—	—	—	—	—	—
Аджамка	—	Дост. 4	Нал. 4	Цвіт. 4	—	—	—	—	—	—
Вознесенськ . .	—	—	—	Цвіт. 4	—	—	—	—	—	—
Одеса, д. ст. . .	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—
Херсон	—	—	—	Дост. 4	—	—	—	—	—	—
Чалбаси	—	—	—	Нал. 4	Дост. 3	—	—	—	—	—
Луганськ	—	—	—	Цв. 4-5	—	—	—	—	—	—

Стан досвідних культур на 10—VII.

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадка
Носівка	Дост. 5 поч. жати	—	—	Нал. 5	—	Вих. у тр. 5	Вик.в. 5	Цвіте 5	—	—
Чартория	Дост. 5	Нал. 5	Цвіте 4	4	5	—	—	—	—	—
Умань, Агрот. .	жнуть	Достиг. 4	Налив. 3	Налив 1(?)	Налив. 3(?)	Вик. в 3—4	олоту 3	Цвіте 1—2	—	—
Умань, досв. ст. .	Дост. 4	5	3	1—2	2—3	Цвіте 3	Вих. у тр. 3	В'яне гичк. 4	Vпарал., 3	—
Миронівка . . .	Нал. 4—5	Налив. 4	—	Налив 3—4	—	—	—	—	Вкр. вс. плщ. 4-5	Розв. спл. 5
Драбово	Дост. 4	4—5	Нал. 4	3—4	Нал. 2—3	Викид. волот. 3—4	Вих. у тр. 4	Цвіте 3—4	Vпарал. 3—4	—
Лубні	? 4	? 4	? 3	? 3	? 4	—	—	Цвіте 4	? 4	—
Березоточа . . .	Дости 4	гають 3	—	Нал. 4	—	4	Цвіте 3	Цвіте 4	Вкр. вс. плщ. 2	Розв. спл. 2
Вознесенськ . .	—	—	Нал. 3—4	Достиг. 2	3	Нал. 3—4	—	В'яне гичк. 3	—	—

	Ярове жито	Гречка	Сояшник	Рижій	Вика	Горох	Еспарцет	Конюшина
Чартория	Нал.	—	—	—	—	—	—	—
Умань, досв. ст.	—	Цвіте 3—4	—	Нал. 3—4	—	Цвіте 4	2—3	3
Миронівка	—	Нал. 4—5	—	—	Цвіте 4	Гичка в'яне 4—5	4	4
Драбово	—	Цвіте 3—4	—	—	—	—	—	—
Березоточа	—	утвор. сцв. 2	—	—	—	Гичка в'яне 3	—	—
Вознесенськ	—	Нал. 4—5	Цвіте 4	—	—	—	—	—

вольняючий в Житомирі, Кам'янці, Умані, Сумах, Харкові, Старобільську, Одесі; гарний або дуже гарний у Білій-Церкві, Аджамці, Єлисаветі (середнього засіву) *).

Овес пізній місцями (Чартория, Б.-Церква) викидає волоття, взагалі на Волині цвіте, в більшій частині України наливає, в Майнівці, Колонтаєві, на Одещині й Донеччині—достигає, місцями на Катеринослав. й Херсонщині вже скошено. Стан взагалі задовольняючий; поганий місцями на Київщині, Харківщині й Одещині; гарний на Чернігівщині, в частині Київщини, на Донеччині; дуже гарний у Шепетівці.

Ячмінь (яровий) в значній частині Волині цвіте, по більшості місць України наливає або достигає. Стан ячменю взагалі можна визнати задовольняючим; поганий в Умані, Млієві, на Полтавщині, на Харківщині (крім району самого Харкова); гарний в Острі, на півдні Волині (Новоселиця, Чартория), на Поділлі, коло Б.-Церкви, в Бобриці, в Одесі.

Просо, на півночі або пізно сіяне, викидає волоття (в Звяглі тільки виходить у трубку), в багатьох місцях цвіте, в Вознесенську наливає, в Херсоні достигає. Загальний стан—задовольняючий.

Кукурудза на Поділлі, Київщині й подекуди в степових районах викидає коси (волот); цвіте в Підставках, Лубнях, Деркачах, місцями на Одещині й на Донеччині; подекуди (в районі Одеси) вже наливає. Стан її взагалі гарний, по багатьох місцях навіть дуже гарний.

Картопля цвіте, зрідка (на Херсонщині)одцвіла. Загальний стан—вище від середнього, в багатьох місцях зовсім гарний.

Цукрові буряки лише подекуди (Красноград) випустили п'яту пару листків, майже скрізь укрили листом усю площу ґрунту; в Єлисаветі, по тих місцях, де од численних шкідників зціліли ранні буряки, на них уже почав жовтіти лист. У Колонтаєві буряки майже загинули, в Златополі нижче середнього, по инших місцях гарні. *Висадки* цвітуть, а місцями вже одцвіли, й скрізь гарні.

Гречка, залежно од часу засіву, то утворює суцвіття (Красноград), то цвіте, то наливає або й достигає (Верхнячка, Шепетівка). В Ізюмі й Колонтаєві гречка загинула, погана в Лубнях, середня або трохи краща од середньої в більшій частині України, гарна на Чернігівщині, Київщині і в околицях Харкова.

Льон наливає зерно, а місцями достигає; в Мізякові й Красноградї кепський, а по инших місцях, звідки маємо вісті, скрізь гарний.

Коноплі майже скрізь цвітуть, в Уладівці, Білій-Церкві й Аджамці наливають. Стан майже скрізь гарний.

Соняшники утворюють суцвіття в Колонтаєві і Красноградї, по більшості цвітуть, у Харкові й Чалбасах наливають, у Херсоні достигають. Стан подекуди задовольняючий, частіш гарний, у Харкові й Луганську дуже гарний.

Рижій наливає зерно в Умані, Бобриці й Миронівці (Київщина), достигає в Б.-Церкві й Чалбасах. Стан його гірший од середнього в Бобриці й Лубнях, середній у Миронівці й Чалбасах, вищий од сер. в Умані, гарний у Б.-Церкві.

Віка й *горох* майже скрізь цвітуть. Середній стан зазначено для гороху в Б.-Церкві й для віки в Златополі; по инших місцях вони досить або й цілком гарні.

Про *конюшину* є звістки тільки з Кам'янця (гарна, цвіте) і з Бобриці (дуже гарна, одцвіла). *Сіяні трави* на полях середні в Златополі, трохи кращі в Сумах, виключно гарні в Одесі. Лучні трави середні в Златополі.

Додаткові повідомлення.

Березна. Почалась косовиця лучних трав, але перешкоджають великі північні холодні вітри та дощі. (*Ф. Власенко*).

Остер. Цвіте люпин, стан гарний. 9-го та 10-го великі дощі. (*А. Розанов*).

Київ, досв. ст. К. С.-Г. Інст.—Жито закінчило наливання й дозріває; пшениця (тип українки, остиста № 6) теж дозріває; в багатьох місцях од останніх дощів полягає. Пшениці велику шкоду роблять горобці. Пшениця № 7 безоста ще наливає, стан її дуже гарний. Овес шведський виколосився дружно, наливає; од дощів багато полягло. Ячмінь наливає гарно, місцями од дощів полягає; визрівання затримується холодом. Пшениця ярова німецька селекційна викидає колос, ріст буйний. Горох Вікторія репродукційний перецвів і дав багато стручків. На буряках цукрових і півцукрових шкідники од холоду зникли; на столових—невелику шкоду робить щитчик (Cassida). Стан усіх культур 4. Холод затримує закінчення вегетації. (*М. Гребінчук*).

Житомир. Дощі стоять на перешкоді косовиці. Ранні ґатунки картоплі жовкнуть і починають усихати. (*М. Копачевська*).

Звягель (*Новоградволинський*). На низьких місцях жнива погані од частих дощів. (*К. Базилевич*).

Новоселиця, Ріст буряків гальмується негодою. (*Жигадло*).

Чартория. Цвітуть: біб, квасоля, мак і горох. Косовиця погана через дощ. На досв. ст. яре жито наливає; цвіте горох і віка; просо кущиться, нижче од середнього. Багато бур'янів. (*Л. Петрова*).

Мизяків. Під кінець декади температура круто знизилась. Засіви погіршали од холодної й вохкої погоди й почасті полягли. Шкідників нема (*Н. Пляцок*).

---

*) Пізня пшениця в Єлисаветі ще тільки колоситься й подає мало надії.

Вінниця. Під кінець декади різко похолодало. Озимина досить гарна; ячмінь поганий, овес нижче од середнього; городина й стручкові гарні; на горосі з'явились стручки. Картопля гарна, ранню копають. Віку косять. Урожай на ягоди великий, крім агрусу. На хлібах шкідників у північних округах нема, на півдні з'явилось багато кузьки. (*Л. Данилов*).

Вінницька досв. ст. Жито достигає, *3*; пшениця наливає зерно, *4*; ячмінь *2*; овес *3—4*; горох і квасоля цвітуть. (*Войтчишин*).

Умань, досв. ст. Холодна й вітряна погода. У селян озимина гарна; рання ярина погана, а овес і дуже поганий, місцями його косять на сіно; жнуть жита, косять мішанки; пари поорали. На досв. ст. озимина гарна, ярина не задовольняє, овес поганий. (*Й. Стецький*).

Біла-Церква, Техн. Останні дні, холодні та похмурі, задержали достигання озимини. (*Ф. Четверик*).

Біла-Церква, сел. ст. СНУ. Почали жати жито; віку скосили. На баклажанах розвивається багато Septoria licopersici.

Миронівка, (*ст. СНУ.*). 1-VII—на вівсі іржа. 7-VII друга генерація шведки окуклюється в волоті вівса. Почали жати жито. (*Тугай*).

Златопіль, с.-г. шк. Городина досить гарна. 4-VII почали косити жито, 9-го пшеницю. По садках дуже багато гусені білана жилкуватого. Почали літати метелики яблунової молі. (*Григорієв*).

Мордва. Жито й пшениця скошені; ярина незадовольняюча, місцями середня. На протязі декади суховій, переважно з півночі. (*М. Усатий*).

Підставки, бол. досв. п. Почали жати жито. Посуха двох попередніх декад не зіпсувала ярини. (*П. Козел і Л. Комарецький*).

Драбово, бол. досв. ст. Через посуху озимина передчасно дозріла, а ярина й буряки пригнічені. 9-го дощ—39 мм. Триває похмура й холодна погода. Селяне почали жати жито перед Купайлом, а тепер перестали поспішати. (*А. Кречун і Левицький*).

Лубні, досв. ст. по культ. лік. р. Стан засівів досв. ст. в Лубнях: оз. жито *4* (багато ржі), оз. пшениця *4*; яра пшениця *3*, ячмінь *4*, овес *3*, картопля, цукрові й кормові буряки—*4*; овер'ян (Valeriana off.), вовчі ягоди (Atropa belladonna), шальвія—*5*, м'ята—*4*. Засіви в філії *Заор* (Миргор. п.): озимина *4*, ярина *3—4*, лікарські р.—*4*. Селянські в районі Лубень: оз. жито *4* (почали жати 2-VII; багато ржі і дуже багато спірцю), оз. пшениця *3*; яра пшениця *2*, овес 2—*3*, ячмінь 2 (в багатьох місцях викосили на сіно), гречка *2*, просо *3*, картопля, кукурудза й коноплі *3—4*, олійні (свиріпа, рижій) *2—3*. Селянські в районі Миргорода: жито почали жати 5-VII; озимина *3—4*; яра пшениця й гречка *2—3*, ячмінь *2*, просо й баштани *3—4*, сояшник і картопля *4*. Всі засіви значно погіршали од посухи; багато шкоди вчинили гессенська муха й іржа. Дощ 9-VII може трохи поправить просо й картоплю. (*М. Львов*).

Хорол. 3-го почали косити жито. В засівах озимої пшениці коло 30% жита. На вівсі багато зони, на ячмені менше, на ярій пшениці мало. (*М. Разинкин*).

Полтава. Жито вижали, почали жати пшеницю; гречка наливає зерно, просо доспіває; картопля й инша городина—погані, сохнуть. На досв. ст. озимину вижали; просо гарне. (*Ф. Жданов*).

Миргород. Місцями почали жати жито. (*Л. Олішевко*).

Суми, досв. ст. Еспарцет на насіння скошено. Буйні жита й пшениці похилились; пізні проса та гречки терплять од посухи; дощ трохи підживив їх. (*Фомічов*).

Колонтаїв. Поганий стан засівів через несприятливу посушну погоду й гессенську муху. (*Феофилов*).

Харків, досв. ст. На вівсі й ярій пшениці з'явились зона й іржа. Врожай жита по ріжних парах од 50 до 170 пуд. зерна, а всієї маси од 230 до 860 пуд. (*Нивеньков*).

Старобільськ. Дощі, що випали 1-го, 2, 3 й 9-го, в багатьох місцях повіту йшли разом з великим градом, од якого багато потерпіли засіви й городи. (*Симонов і Соколова*).

Гуляй-Поле, д. п. На протязі декади прохолода. 2-VII молотять озимину; 3 го косять шостирядковий ячмінь, а 9-го двохрядковий (ребрик); 7-го кукуруза викидає султани, 10-го загальний цвіт сояшників. (*Коваленко*).

Синельниково. Хліба скошено, крім ячменя. Городи потрібують дощу. Всю декаду тиснення знижується, а опадів нема. Вітряно, холодно. (*Яковлева*).

Аджамська досв. ст. Селяне почали жати жито 5-го, на досв. ст. 7-го. Пари обробляють культиваторами. (*Ірліков*).

Єлисавет. Погода взагалі нормально тепла, але суха.

Засіви ярини:	ранній,	середній,	пізній,
пшениця	достиг. *3*,	налив. 4	колос. 2
овес	достигає 3—4	—	налив. 3
ячмінь	налив. 3	цвіте 2	колос. 2
просо	„ 3—4	„ 2	„ 2
просо турецьке .	—	цвіте 3—4	—
гречка	налив. 3—4	цвіте 3—4	утв. сцв. 2
сояшники . . .	налив. 2—3	—	цвітуть 2—3

На буряках раннього засіву лист починає жовкнути, але пізнього найбільш, бо ранній майже ввесь з'їдено робацтвом; пізні поганенькі через посуху. Косовиця поча-

лася. Огородина жовтіє й сохне. Картоплю пізню обгортають. Пізні хліба запалюються Ґрунт під рослинністю пересох до глибини 2½ метр. В криницях вода близько норми. (*І. Грановський*).

Вознесенськ, досв. ст. Стоїть гаряча суха погода; ґрунт од сухости в багатьох місцях перепався. Городи підсихають. Жнива озимини на станції закінчено, в селян кінчаються. (*Рудницький*).

Одеса, досв. ст. Середина декади дуже гаряча. Вибрано горох, скошено ячмінь. Почали молотити. (*Софотеров*).

Одеса, вин. ст. Виноград у четвертому періоді, стан дуже гарний. Місцями почали косити ярину. (*В. Гернет*).

Херсон. Косять овес і сіяні трави. Оруть пізні пари, ранні проходять культиваторами. Сояшник в'яне; ярову пшеницю дуже запалило. Декада виключно гаряча й суха, що-дня суховій. (*Досв. станція*).

Чалбаси. Погода суха й вітряна; стан культур гіршає. (*Єроменко*).

Маріупіль, досв. ст. Озимину скосили, почали косити ячмінь. (*Шейкин*).

Ростов н/Д. Встановилась суха й гаряча погода. Озимину скошено, ярину косять—пшениця, овес і ячмінь нижче од середнього. Розвиток баштанів гарний. (*Вязовський*).

Луганськ. Озимина стоїть у копах, починається возовиця, врожай гарний. Ранню ярину почали косити; рання краща за пізню. (*А. Родин*).

Фенологичні спостереження.

Остер. 2—VII цвіте ластовень (Asclepias syriaca L), 9-го літає шуриця недопарка (Liparis dispar). (*А. Розанов*).

Хут. *Попенки.* 1—VII цвіте липа, білі волошки—Scabiosa ucrainica L, підтинник—Scrophularia nodosa L, кропива звичайна (Urtica urens L.), щириця (Amaranthus retrofletus L). 2-го цвіте лобода—Chenopodium album. 3 го розкрився перший кошик сояшника; цвітуть: проскурки (Malva rotundifolia L), парило (Agrimonia Eupatoria L), собача рожа (Lavatera Thuringiaca L). 4-го цвітуть; вонюча лобода (Chenopodium vulvaria L), блошки (Portulaca oleracea L), кропива жалюча (Urtica dioica L). 6 го літає яблуневий міль; цвітуть дзвіночки—Campanula rotundifolia L та C. Rapunculus L. 7-го липа одцвітає; починає порошити кукурудза. 9-го перші квітки болотяного гірчаку (Polygonum Hydropiper L). 10-го кропива звичайна (Urtica urens L) висіває спіле насіння. (*Г. Чорноголовко*).

Майнівка. 2—VII зацвіла липа 3-го почали косити віку на сіно. 5-го зацвів мак. (*С. Таран і Мірошниченко*).

Київ, С.-Г. Інст. 3—VII одцвіла бирючина (Ligustrum vulgare L), таволга (Spiraea sorbifolium L); викинула кашку кропива звичайна (Urtica urens L); цвіте овес. 5—VII цвіте липа, 7-го одцвітає чорна бузина й жимолость (Lonicera tatarica L). 10-го наливаються овес і ячмінь; цвіте картопля; цвіте ластовень (Asclepias syriaca L). (*І. Кобренюк*).

Житомир. Липа одцвіла зозуля перестала кувати. (*М. Копачевська*).

Шепетівка. Липа зацвіла 5-го, красульки (Tropaeolum) 6—VII. (*В. Дзердзієвський*).

Уладівка. 3—VII цвітуть баклажани, огірки, мак (*Балан*).

Мордва. Бджоли пішли на гречку 8-го; цвіте чебрець (Thymus). (*М. Усатый*).

Деркачі (село) 1—VII. Кузьки (Anisoplia austriaca) місцями багато. Цвітуть буряки висадки й кукурудза. 2-го літає золотогуз (Euproctis Chrysorrhoea). 3-го спіють звичайні вишні. 4-го поспіває садова малина. 5-го цвіте в лісі материнка (Origanum vulgare L). Мухимка (личинка) хлібного трипса (Zimathrips cerealium) в колосках озимини, пшениці й ячменю—од 35 до 65 шт. у колоску. 6—VII косять жито на пісчаним ґрунті. Врожай чорної порічки й вишень гарний. 7-го поспіли кабачки. 9-го цвіте сояшник. (*Б. Миколаїв*).

Околиці *Харкова.* 1—VII почали косити жито; косять траву. З'явились метелики шуриці недопарки (Lymantria dispar); масою літають золотогуз (Porthesia Chrysorrhoea L) і білюха вербова (Leucoma salicis). 2-го цвіте багато троїці—Veronica incana L, починає цвісти волов'яче око (Aster Amellus L); масовий цвіт жовтих волошок—Centaurea orientalis і червоних— C. Scabiosa L. 3—VII на полях цвіте багато осоту (Cirsium arvense Scop.) і молочаку (Sonchus arvensis L.); масами цвіте березка (Convolvulus arvensis L), ромен (Matricaria inodora L), кукіль (Agrostemma Githago L), ромашка—Matricaria suaveolens Asch. (*М. Котов*).

Ізюм. 5—VII поспіли вишні. Через вохку погоду декади з'явились і хутко поширились грибкові хвороби на яблуні, вишні, морелях і на гарбузових.

Єлисавет. 2—VII почали спіти коноплі; 3-го почали косити жито. Косовиця почалась на два тижні раніш торішнього й на тиждень раніш норми. За 30 верст на захід од міста косовиця почалась тільки 10—VII (?). (*І. Грановський*).

Грози, град і зливи.

Феодосія. 7—VII вдень шквалистий дощ і град.

Євпатория. 7—VII гроза, дощ, міцний вітер,—з 13 г. 50 хв. до 14 г. ураган, що поваляв телефонні стовпи, поламав дерева.

Владикавказ. 8—VII коло 20½ год. бурхлива гроза пройшла з NW на SE, 15 хвилин злива, смугою град, з голубине яйце завбільшки, місцями дуже нашкодив культурам.

Загальний огляд течій у повітрі.

В звязку з поширенням сітки українських пілотних станцій Укрмет мав можливість давати загальний огляд напряму й сили вітру у високих шарах атмосфери по декадах.

Сводка ця складена поки на підставі даних 6-ти пілотних станцій, і через те, звичайно, не може давати повного уявлення про механику й термодинамику атмосферних процесів, поки на Україні нема ні одної аерологичної станції, яка-б хоч раз на добу робила під'йом метеорографів. Дані пілотних станцій *відносяться до часу* коло 9 год. (ранку) по місцевому часу.

Декада 1-ша липня що-до розподілу течій у повітрі розпадається на два періоди, розглядаючи Україну по синоптичному матеріялу, а саме: 1) На протязі перших трьох днів стан атмосфери майже бездіяльний (без помітних градієнтів) з ледве помітним спаданням тиснення в бік Каспійського моря. На протязі цього періоду ми маємо ясно виявлені два шари нижнього поверху тропосфери на всій просторонi: над невисоким шаром північних вітрів силою коло 4—5 метр./сек. лежить шар SW вітрів, що міцнішають до 7 метр./сек. і переходять в SSW. Висоту другого шару видно далі за даними станцій.

Число	П У Н К Т	Висота над рівнем моря в метрах	В І Т Е Р	
			Висота	Сила m/c
1/VII	Катеринослав	0—1000	N 20 W	3
—	„	1000—2000	S 35 W	4
2/VII	„	0—2000	N 5 W	5
—	„	2000—9000	S 42 W	від 6 до 15
—	Харків	0—1000	N 18 W	4
—	„	1000—2500	S 50 W	3
—	„	2500—3000	S 25 W	7
—	Київ	0—1000	N	4
—	„	1000—300	N 60 E	4
—	„	3000—700	55 W	7
—	„	7000—10		10
3/VII	„	0—25		
—	„	2500—900		
—	Житомир	0—100		
—	„	1000 і ви		

2) Починаючи з 4 липня в Північній Европі циклона, який посувається через Скандинавію до Біл час як на Донеччині утворюється область зниженог й Україну. З 4 по 7 липня Україна знаходиться пі заході й мінімума на сході, і повітря течії, що мал тільки на Правобережжі (див. Київ, Житомир) змінюю дують північні вітри спочатку в Харкові й Катери потім у Київі (5—6 липня). Після цього з 7 по 10 всіх станціях,—північний постійний вітер має невели ням висоти і більшу силу. 9-го числа, коли віт України (на північ від Харкова) і випало багато мають SW вітра на всіх висотах, а Київ і Житомир стерігається теж саме.

11811

Число	П У Н К Т	Висота над' рівнем моря в метрах	В І Т Е Р	
			Висота	Сила m/c
4/VII	Житомир	0–1700	N 10 E	2—3
—	„	1700—3000	S 60 W	7
—	Київ	0—2000	N 25 W	2
—	„	2500—6000	S 20 W	2—6
—	Катеринослав	0—7000	N	6
—	„	7000—9000	S 80 W	4
—	Харків	0—5000	N 20 W	9—4
5/VII	Київ	0—3000	N 15 E хитається	6—2
—	„	3000—10000	S 20 W	5—10
—	Катеринослав	0—8000	N 10 E	9—2
6/VII	Житомир	0—6000	N 10 E	10—1
—	„	6000—12000	S 30 E	2—4
—	Біла-Церква	0—8000	N 5 E	7—0
—	Київ	0—5000	N 5 E	8—3
—	„	5000—9000	N 40 W	3—1
—	„	9000—12000	S 5 W	1—3
7/VII	Житомир	0—2500	N	7—9
—	„	2500—8000	N 45 W	5—10
—	„	8000—10000	N 80 W	10—8
—	Біла-Церква	0—3000	N 5 E	10—12
—	Київ	0—3000	N 15 W	7—9
—	„	3000—6000	N 65 W	7—10
—	„	6000—1000	S 65 W	10—7
—	. . . . .	0—1500	N 40 W	7—9
	. . . . .	1500—8000	N 65 W	9—4
	. . . . .	8000—1000	S 65 E	9—2
	. . . . .	0—2500	N 55 W	4—10
	. . . . .	0—2000	N 70 W	5—9
	. . . . .	0—1000	N 10 W	8—14
	. . . . .	1000—4000	N 5 E	12—15
	. . . . .	0—1500	N 15 E	10—15
	. . . . .	0—5000	S 70 W	10—15
	. . . . .	0—1000	S 60 W	3—7
	. . . . .	0—1500	N 25 W	7—1[illegible]
	. . . . .	0—2000	N 25 W	5—9
	. . . . .	2000—3000	N 70 W	6—8
	. . . . .	3000—4000	S 75 W	10

оцес, який зіпсував погоду з 7-го липня на Україні
х атмосфери з 4-го липня північні вітри в Харкові
исотах.

VII—1923

„Київ-Друк", 4-а друк. З. № 2284.—1000

Народний Комісаріят
Земельних Справ.

У. С. Р. Р.

Сільсько-Господарський
Наук. Ком. України.

32231

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique d'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за II декаду (з 11 по 20 вкл.) липня 1923 р.

Bulletin d'Oukrmete. II-me décade de Juillet 1923.

Огляд погоди за II декаду липня.

Різке зниження температури в районі Полісся, що про нього згадувалось в огляді погоди за 1 декаду, протягом перших двох днів відчітної декади захоплює й решту районів України, знижуючи місцями t^0 до 10^0—8^0.

Протягом 11-го числа випадають дощі, переважно обложного характеру, на Чернігівщині, Полтавщині, Київщині та Волині.

Від 12-го числа по 14-е, включно, над Україною встановлюється ясна та суха погода, крім почасти Харківщини та Полтавщини, де цими саме днями випали дощі від 1 до 3 мм. Такий стан погоди пояснюється тим, що за ввесь цей період Україна перебувала в області антициклона, який на ранок 13-го числа зосередився у районі Польщі, Чехо-Словаччини та Угорщини. У цей день в більшій частині України барометр досягає свого максимума за дану декаду (близько 768 мм.). Вітри, поволі слабшаючи, зберігають NW напрям. Поруч цього від 13 числа температура повсюди на Україні починає підвищуватися і на 15 число вона також доходить свого максимума, сягаючи в цей день у більшій частині України 30^0 - 32^0.

Над вечір 15-го числа область антициклона, що так довго держалася була над усією Західньою Европою, Росією та Україною, помітно слабне, розбиваючися на окремі ядра слабо підвищеного тиснення (десь 761 мм.); ці ядра найближчими днями зливаючися утворюють гребінь підвищеного тиснення.

Друга половина минулої декади—помітно похмурніша та дощовитіша, а надто на Правобережжі. Необхідно одзначити оці випадки дужчих дощів (переважно грозового характеру):

16-го—в Шепетівці (10 мм.), Уладівці (12); Кам'янці-Подільському (15).
17-го—в Білій Церкві та Умані (по 10).
19-го—в Житомирі (18), Звяглі (Новогр.-Вол.) (15), Шепетівці (16), Уладівці (11).

Найпомітніше розвинуто було грозову діяльність: від 15-го по 19-те число включно—на Волині та від 16-го по 17-те число включно—на Київщині. Окремі, рівняючи слабкі, грози одзначено на Поділлі, Катеринославщині та Донеччині.

Над вечір 18-го числа в більшій частині Росії (виключаючи крайній північний її схід) та на Україні барометр починає трохи знижуватися. Погода стоіть хмарніша в правобережній смузі України. Вітри—дуже слабкі, часами панує штиль.

Останні два дні декади, в звязку з розвитком депрессії над Ісландією, що на ранок 20-го числа захоплює всеньку Скандинавію, Фінляндію та північний захід Росії—на Україні панують слабкі, переважно змінні, вітри. На Правобережжі держиться хмарніша й дощовитіша погода. Температура в другій половині декади залишається постійнішою, коливаючися в середньому від 19^0 до 22^0 уранці та від 22^0 до 28^0 удень. Що правда, на 20-те число, вранці, на Волині температура знов трохи знизилася (до 15^0).

Загальний стан атмосфери над вечір 20-го числа такий: знижене тиснення з кількома окремими осередками захоплює Ісландію, Скандинавію, північний захід та центр Росії.

Область підвищеного тиснення (з осередком на крайнім заході Франції) займає Англію, всеньку західню Европу й більшу частину України. Разом із тим слабко виявлена область підвищеного тиснення лежить на крайньому північному сході Росії.

В західній Европі—слабкі вітри, переважно W та NW напрямів. Хмарно. На узбережжі Балтійського моря випадають дощі. Температура: в Англії 16^0, у Скандинавії од 12^0 (на півночі) до 17^0 (на півдні), на континенті Европи—од 29^0 (на півдні Франції) до 18^0 (у Польщі).

В Росії—похмуро, місцями випадають дощі. Вітри—слабкі, змінного напрямку. Температура: на півночі 13^0—16^0, в центрі 18^0, на заході 13^0 і на південному сході 19^0—23^0.

(Дали див. стор. 4).

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони		Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C° Середн.	Темпер. пов. C° Максимальна	Темпер. пов. C° Мінімальна	Опади Сума в мм.	Опади Число днів	Переважний Стан неба	Переважний Напр. вітру	Число днів з грозою
Полісся	(F)	Петроград	59.1	18.0	24	10	12	2	хмар.	W	—
		Мишкин	58.3	15.8	—	10	19	6	хмар.	SE	—
		Москва	58.5?	17.0?	25?	11*	57	4?	пох.?	WNW ?	—
		Мінськ	62.2	19.5	30	8	14	3?	хмар.	WNW	—
		Горки	60.8	17.9	28	10	73	6	хмар.	NW	2
		Глухів, І. Н. О.	59.5	19.9	—	12*	27	5	похм.	WNW	—
		Березна	—	—	—	—	23	5	—	—	—
	A	Чернігів	61.8	20.5	33	10	7?	2?	ясно	тихо	—
		Остер	62.0?	21.8	—	12*	11	3	хмар.	W	—
		Носівка (досв. ст.)	61.7	19.9	30.5	7	10	5	хмар.	NW	—
	(E)	Майнівка (Щаснівка), Т.	61.9	19.8	—	9	5	4	хмар.	WNW	—
		Мостище	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Київ, В. І. Н. О.	62.1	20.0	30	10	13	4	хмар.	NW	2
		Київ, С.-Г. І.	61.7?	20.3	30	10	23	3	хмар.	NW	1
	A	Боярка, Пас. Шк.	62.0?	20.1	28	10	5	4	хмар.	W ?	1
		Ворзель	—	19.9	—	12*	24	5	похм.	SW	—
		Житомир	61.5	19.7	29	10	30	4	хмар.	W	3
	B	Новоградволинськ (Звяг.)	61.6	19.5	29	10	32	4	ясно	NW	3
		Шепетівка	62.6	19.2	28	7	41	5	похм.	NW	2?
	D	Новоселиця, Цукрв.	—	19.3?	—	—	28	5	—	—	—
		Чартория (досв. ст.)	62.5	19.5	—	—	34	4	—	—	3
		Старокостянтинів	—	19,8	—	—	64	3	—	—	—
	C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	?	20.6	31	10*	25	3	хмар.	NNW	—
		Ялтушків, ст. СНУ	?	20.3	30.5	12*	12	3	хмар.	NW	1?
Степ		Уладівка, ст. СНУ	62.1	19.2	28	9	29	4	хмар.	NNW	—
		Мизяково	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Вінниця (місто)	62.4	20.2	27	9	19	4	хмар.	NNW	2
		Вінниця (досв. ст.)	—	—	—	—	16	4	—	—	—
		Ілінці, ст. СНУ	62.3?	21.0	29	12*	4	2	хмар.	NW	—
		Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	24	4	—	—	—
		Умань (Агр. техн.)	62.2	20.1	30	10*	14	2	хмар.	NW	1
		Умань (досв. ст.)	62.1	20.2	—	8	10	2	хмар.	NNW	—
	D	Верхнячка, ст. СНУ	—	21.3	—	10*	18	4	хмар.	NW	—
		Андрюшки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Фастів	—	—	—	—	9	3	—	—	—
		Б.-Церква (Техн.)	62.0	20.4	29	9	7	2	хмар.	NW	1
		Б.-Церква ст. СНУ.	62.1	20.7?	29	9	12	4	хмар.	NW, т.	—
		Бобриця	?	20.6	—	9	6	2	хмар.	WNW	—
		Миронівка, ст. СНУ	61.8	20.7	30	8	14	2	хмар.	NW	1?
		Мліїв (сад. ст.)	61.9	21.7	—	10	10	3	хмар.	NNW	—
		Мордва	—	—	—	—	4	3	—	—	—
		Златопіль	—	21.0?	—	7	14	3	похм.	NW	—
		Кремінчук	61.6?	21.1	31	10	6	3	хмар.	W	—
	E	Підставки, досв. ст.	—	19.8	—	6	3	3	хмар.	NW	—
		Драбово (досв. ст.)	61.9	20.5	—	8	0	1	хмар.	NW	—
		Березоточа, ст. СНУ	—	20.5	—	11	3	2	хмар.	NW	—
		Лубні	61.6	20.5	30	11	4	3	ясно	WNW	—
		Хорол	61.6	20.2	31	10	7	3	хмар.	WNW	—
		Миргород	61.1?	20.7	26	13	7?	2	похм.	W	—
Лісостеп		Полтава (досв. ст.)	61.4	20.9	32	9	3	5	хмар.	NW	—
	F	Суми (досв. ст.)	59.9	19.9	31	10	8	5	—	—	—
		Іванівська д. ст. СНУ	60.4	19.8	—	—	5	4	—	—	—
		Колонтаївка	—	—	—	—	19	3	—	—	—
		Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Деркачі (село)	60.8	20.4	26	13	9	4	ясно	W	—
		Деркачі, Х. Зоот.	60.6	20.0	—	6	13	3	ясно	WNW	—
		Харків (Обс.)	60.9	20.5	31	9	6	3	ясно	NW	—
		Харків (д. ст.)	—	20.6	—	10	4	2	хмар.	WNW	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
	Красноград	60.5?	21.8	34	7	0	0	хмар.	N	—
	Андріївка, с.-г. шк.	н.52.1	22.5	—	9	1	2	хмар.	NNW	—
	Ізюм	61.6	21.1	32	11	0	0	ясно	тихо	2
G	Старобільськ (д. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Слав'янськ	?	23.8?	—	—	9	2	хмар.	тихо	2
	Гуляй-Поле (досв. поле)	—	—	—	—	?	?	ясно	N	2
	Синельниково (досв. ст.)	61.2	21.3	—	9	4	2	хмар.	N	—
	Катеринослав	61.0	22.8	33	11	2	2	хмар.	NW	1
	Новгородка-Куцівка	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Чорноліська ліс. шк.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ	Аджамка (досв. ст.)	61.4	20.6	—	10?	24	3	хмар.	NW	3
	Єлисавет	61.7	21.3	32	8	10	5	хмар.	NW	3
	Голта	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вознесенськ (досв. ст.)	62.0	22.3	—	—	47	2	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, кр. досв. ст.	—	22.7	—	8	63	2	хмар.	NE	2
	Одеса, Обсерв.	62.7	23.4	30	11	13	2	хмар.	WNW	—
	Одеса, вин. ст.	62.6	23.5	—	16*	12	?	хмар.	N	—
	Миколаїв	61.7	23.5	33	11	0	0	ясно	тихо	0
	Херсон (досв. ст.)	62.5	23.7	—	10	2	1	ясно	N	—
I	Олешки (д. п.)	62.6	23.5	32	11	0	0?	ясно	N	—
	Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Бердянське Лісн-во	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Маріупіль (д. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Таганрог	61.1?	23.6	30	14	0	1	ясно	NW	—
	Ростов н/Д.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
К	Луганськ	60.4	22.5	33	10?	2	2	хмар.	W	3
	Вороніж	59.0	18.9?	28	10	15?	3?	хмар.	WNW	—
	Саратів	58.5?	18.9?	26?	9?	29	4	хмар.	NW	—
	Царицин	н.53.0	24.3	32	11	4	2	ясно	різн.	—
	Феодосія	61.9	22.8	28	15	0	0	ясно	W	—
	Керч	61.7	23.6	30	13	0	0	хмар.	NW	—
	Ставропіль	60.0	19.7	29	12	20	2	ясно	тихо	—
	Владикавказ	62.8?	18.3	25	12	27	7	похм.	W	0
	Кизляр	60.5	23.0	34	14?	50?	2?	похм.	ESE	—
	Баку	58.4	25.5?	32?	19	39	2?	хмар.	N	—
	Поті	60.4	22.3	25?	11	91	?	—	—	—

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 2 декади (з 11 по 20 вкл.) липня м-ця 1923 р. за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	2 ДЕКАДА						
		Горизонти					Температ. по Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середній низький горизонт	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	41	22	29	51	—	—	—
„	Лоїв	56	49	54	59	30	21	19
„	Домонтово	81	79	81	111	30	21	16
„	Київ	71	66	69	133	27	20	20
„	Катеринослав	—	—	—12	—	—	—	—
„	Олександрівськ	39	31	38	36	—	22	18
„	Херсон	36	31	33	31	—	24	24
Сож	Гомель	17	8	—12	51	—16	21	19
Прип'ять	Мозир	46	42	45	—2	—28	22	25
„	Чорнобиль	41	39	40	89	—24	22	20
Десна	Чернігів	11	8	9	23	9	—	—

У Криму—середній SW вітер, хмарно, температура 26°.
На Україні—тиснення близько 761 мм.; слабкі змінні вітри. На Харківщині та Катеринославщині—дощі. Температура: од 15° (на Волині) до 22° (у приморській смузі).

Град, грози, зливи.

Одеса, досв. ст. 15-го злива з рідким градом завбільшки в лісовий горіх, тяглась 3 год. з перервами. Опадів 60 мм. Град пооббивав листя на кукурузі. (*Софотеров*).

Огляд стану селянських засівів.

Озиме жито на 20-VII лише по де-яких місцях закінчує налив зерна (Глухів, Звягель) або достигає (південь Чернігівщини й Волині, Вінниця, Лубні); по инших місцях його жнуть або й частіше вже закінчили жати. Кілька кореспондентів згадують, що жито почали молотити, але вимірів добутків урожаю майже ніхто не подає.

Озима пшениця, як і взагалі, трохи одстає од жита, але й її по степах (на південь од лінії Харків—Кременчук—Балта) вже скрізь вижали; по лісостепових районах вона переважно достигає, місцями жнуть. Останні оцінки стану пшениці, як і жита дають надію на гарний урожай.

Ярова пшениця в небагатьох місцях Волині й Київщини наливає зерно; в значнішій частині України вона достигає, місцями (Мордва, Слав'янськ) ідуть жнива. Стан її загалом такий самий, як і в минулій декаді.

Овес пізній місцями (Вінниця, Верхнячка) цвіте, взагалі частіш наливає або достигає, подекуди (півд. Київщина, Слав'янськ і далі на південь місцями) вже скощено. Стан взагалі задовольняючий.

Ячмінь (яровий) проходить майже скрізь ті самі фази, що й овес, тільки стан його в кількох місцях трохи гірший, але взагалі можна визнати задовольняючим.

Просо пізнє місцями (побл. Київа, Чартория, Вінниця, Харків) викидає волоття, середнє цвіте або наливає, раннє достигає (в Красноградї й далі на південь), а місцями на Херсонщині вже зжато. Загальний стан вищий од середнього.

Кукуруза викидає волоття в Іллінцях і Б.-Церкві, цвіте в Новоселиці, Кам'янці-Под., Красноградї, Ізюмі, Аджамці, наливає зерно в Фастові, Млієві, Підставках, Сумах, Деркачах, в районах Одеси, Херсона й Луганська; коло Харкова достигає. Стан її поганий тільки в Олешках; у Підставках, Ізюмі й Херсоні середній, по більшості-ж гарний (виключно гарний у Б.-Церкві й Одесі).

Картопля, залежно од сорту й часу посадки, то цвіте, то вже одцвіла. Стан її кепський у районі Житомира, середній або досить добрий по инших місцях Волині, подекуди на Київщині, Полтавщині й степовій Україні; гарний у Кам'янці Под., в більшій частині Київщини, коло Лубень, Харкова, Одеси й Херсона; дуже гарний у Фастові й Аджамці.

Цукрові буряки у Лубнях мають 5 пар листків, по инших місцях скрізь укрили листом усю площу поля по-між рядками. Стан їх кепський у Колонтаєві, трошки кращий у Красноградї, середній на Поділлі, в Староконстянтинові і Лубнях, досить гарний у Новоселиці (Волинь) і в Кальнику, гарний в Удичі (SW Київщини). *Висадки* буряків одцвітають в Удичі Кальнику й Єлисаветі, по инших місцях одцвіли, в Харкові спіє насіння. Стан їх скрізь гарний (у Б.-Церкві виключно гарний, дуже гарний в Іллінцях, Удичі й Харкові).

Гречка, залежно од часу засіву, то цвіте, то наливає зерно, то достигає. Вона майже загинула в Колонтаєві; в б. ч. України середня або досить гарна, цілком гарна на Чернігівщині, Київщині, в околицях Харкова й у Вознесенську.

Льон в Острі, Фастові, Деркачах і Аджамці наливає зерно, в Березні й Красноградї достигає. В Красноградї він поганий, инде скрізь гарний.

Коноплі цвітуть в Іллінцях і Лубнях, по инших місцях наливають, у Деркачах достигають. Стан їх по більшості середній, в Деркачах і Аджамці гарний, у Фастові викл. гарний.

Соняшники переважно ще цвітуть, одцвіли коло Харкова, в Красноградї, Олешках, Вознесенську й Луганську; достигають у Херсоні. Стан тільки в Олешках незадовольняючий, подекуди середній, а частіш гарний; у Вознесенську й Луганську дуже гарний.

Рижій наливає зерно в Умані, достигає по инших місцях Київщини і в Красноградї. В останньому він поганий, не зовсім задовольняє в Бобриці (коло Канева), досить гарний в Умані, гарний у Боярці й Білій Церкві.

Віка й *Горох* на Поліссі й Поділлі цвітуть, далі на південь поодцвітали. Стан їх тільки в Красноградї і (горох) в Олешках—кепський, по инших місцях досить або й цілком гарний.

Конюшина—як у попер. декаді. *Сіяні трави* середні в Харкові, виключно гарні в Одесі.

Стан засівів на селянських полях на 20—VII.

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадка
Мишкин	Налив. 3—4	—	—	Викид вол. 3	—	—	—	Одцв. 3—4	—	—
Глухів	3—4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Березна	Дост. 4	—	—	Дости 4	гають 2—3	—	—	—	—	—
Остер	жнуть	Дост. 4	—	Нал. 4	жнуть	Викид вол. 4	—	—	—	—
Носівка	Дост. 5	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Боярка	жнуть 3	—	—	—	—	Викид. вол. 4 на нов.	—	Цвіт. одцвів 3	—	—
Житомир	—	Дост. 3	Нал 3	ивають 3	ють 3	—	—	гичка в'яне 2	—	—
Звягель (Новогр.)	Налив 3	ають 3	—	—	Нал. 3	—	—	Цвіте 3	—	—
Шепетівка . . .	Достиг. 4	є 3	—	Нал. 5	Дост. 3	Цвіте 2—3	—	Цвіте 3—4	—	—
Новоселиця . . .	3—4	га 4	—	Дост. 3	—	—	Цвіте 3—4	—	Вкрили листом усю площу 3—4	—
Чартория	—	Достигає 4—5	—	Налив 4	ають 5	Викид вол.	—	Цвіте 3	—	—
Кам'янець-Под . .	Зжато 4	3—4	Дос 3—4	тигають 3—4	4	Нал. 4	Цвіте 4	4	—	—
Уладівка	4	Дост. 4	—	Нал. 3	—	—	—	—	3	Розв. суплідя 4
Винниця	Дост. 3—4	Нал. 4	—	Цвіте 2—3	Нал. 2	Вик. вол. 4	—	—	—	—
Ілінці	зжато	жнуть	—	Дост. 2	Поч. косит.	—	Вик. в. 4—5	—	—	Розв. 4—5
Удич	—	? 4—5	—	—	—	—	—	—	4	Одцв. 4—5
Умань, Агрот. . .	—	Достигає 3	Дост. 3—4	—	Дост. 2—3	—	—	—	—	—
Умань, досв. ст. .	?	5	Налив. 2—3	1—2	2	Цвіте 2—3	—	Одцвіли 4	—	—
Верхнячка . . .	—	4	—	Цв. 3 Дост. 3	3—4	Цвіте 4	—	?	—	—
Фастів	4	4	—	Дост. 4—5	3—4	Налив 4—5	ають 3—4	4—5	—	—
Б.-Церква, Т. .	—	—	—	Нал. 4	3	Нал. 3	—	Цвіте 4	—	—
Б.-Церква, СНУ .	—	Дости 4	гають 4	—	—	—	Вик. в. 5	Одцв. 4	—	Розв. супл. 5
Бобриця	—	Дост. 2—3	—	Дости 4	гають 4	Нал. 2—3	—	Цвіте 3—4	—	—

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадка
Миронівка . . .	Зжато		—	—	Зжато	—	—	—	—	—
Мліїв	Жнуть		—	Налив. 2—3	2	ють 2—3	Нал. 4	—	—	—
Мордва	—	—	Зжато 3	3	2	? 3	—	? 3	—	—
Підставки	—	—	—	Достиг. 3	2	Налив. 3	3	Цвіте 3	—	—
Драбово	—	—	Достигають 3	3	2	Нал. 2—3	Цвіте 3—4	—	—	—
Лубні, Н. Т. . .	Достигають 3	3	2	Нал. 3	Достиг. 2	—	Цвітуть 4	4	Vпарал. 3	—
Хорол	—	Достигають 3	2—3	3	2	—	—	—	—	—
Суми	—	Дост. 4	—	Достиг. 3—4	2—3	Цвіте 3—4	Нал. 4	—	—	—
Колонтаєво . . .	—	—	—	—	—	Нал. 2	—	—	2	—
Деркачі, Зоот. . .	Зжато 4	5	Достигає 3	Скошено 3	3	5	Нал. 4	Цвіте 4	—	—
Харків, досв. ст. .	Зжато 4—5	—	2—3	Нал. 4	Дост. 3	Вик. в. 4	Дост. 4—5	Одцвіла 4	—	Дост. 4—5
Красноград . . .	—	—	2	Достигають 2	2	2	Цвіте 4	3	2—3	Розв. супл. 3 4
Ізюм	—	—	—	—	—	—	Цвітуть. 3	3	—	—
Слав'янськ . . .	—	—	Косять 4	4	4	—	—	—	—	—
Аджамка	—	—	Достигають 4	3	3—4	Нал. 3—4	Цвіте 4	4—5	—	—
Єлисавет	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Одцв. 4
Вознесенськ . .	—	—	Достигають 3—4	3	3	4	—	3—4	—	—
Одеса, кр. д. ст.	—	—	Дост. 2—3	—	—	Дост. 5	5	4—5	—	—
Одеса, вин. ст. . .	—	—	—	—	—	—	4	3—4	—	—
Херсон	—	—	—	—	—	—	3	4	—	—
Олешки	—	—	—	—	—	—	1—2	3	—	—
Луганськ	—	—	—	—	—	Дост. 4	Нал. 4—5	Цвіте 3	—	—

Вкрили листок, площу

	Гречка	Льон	Коноплі	Сояшн.	Рижій	Віка	Горох	Конюшина	Сіяні трави	Лучні трави
Мишкин	—	Цвіте 3	—	—	—	—	—	—	—	5
Березна	—	Дост. 3—4	—	—	—	—	—	—	—	—
Остер	Нали 4	вають 4	—	—	—	Цві 4	туть 4	—	—	—
Боярка	Утв. сцв. Цвіт. 3	—	—	—	Дост. 4	Цвіте 4	—	—	—	—
Житомир	Цвіт. Нал. 3 Дост.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Звягель (Новогр).	Цвіте 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Шепетівка	Нал. Дост. 3	—	Нал. 3	—	—	Цвіт 3—4	уть 3—4	—	—	—
Новоселиця	—	—	—	Цвіте 3—4	—	—	—	—	—	—
Чартория	Одцв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Кам'янець-Под.	Нал. 3—4	—	—	—	—	—	Цві 3—4	уть 4	—	—
Вінниця	Цвіте 4	—	—	Цвіте 4	—	—	Цвіте 4	—	—	—
Ілінці	Дост. 4	—	Цвіт 2—3	уть 3—4	—	—	Одцв. 3—4	—	—	—
Умань, досв. ст.	Нал. 4	—	—	—	Нал. 3—4	—	—	—	—	—
Верхнячка	Нал. Дос. 4	—	Нал. 3	—	—	—	—	—	—	—
Фастів	Цвіте 3—4	Налив 4—5	ають 5	Цвіте 4	—	—	—	—	—	—
Б.-Церква, тех.	Налив. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Б.-Церква, СНУ	Налив. 4—5	—	—	—	Дост. 4	—	Одцв. 3—4	—	—	—
Бобриця	Дос. 4	—	—	—	Дост. 2—3	—	—	Одцв. 4—5	—	—
Мордва	? 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Підставки	Налив. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Драбово	Налив. 3—4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Лубні	—	—	Цвіт 3	уть 3	—	—	—	—	—	—
Хорол	Галуз. 3 Цвіте 4 Дост. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Колонтаїв	Цвіте 1—2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Деркачі	Дост. 4	Нал. 4	Дост. 4	Нал. 4	—	—	—	—	—	—
Харків, досв.	Дост. 4	—	—	Налив. 4	—	—	—	—	3	—
Красноград	Нал. 3	Дост. 2	Нал. 3	Налив. 3	Дост. 2	Одц 2	віли 1—2	—	—	—
Ізюм	? 3	—	—	Цвіте 4	—	—	—	—	—	—
Аджамка	Цвіте 3—4	Налив 4	ають 4	Цвіте 4	—	—	—	—	—	—
Вознесенськ	—	—	—	Нал. 4—5	—	—	—	—	—	—
Одеса, кр. д. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—
Херсон	—	—	—	Дост. 3	—	—	—	—	—	—
Олешки	—	—	—	Налив. 2	—	—	Одцв. 2	—	—	—
Луганськ	—	—	—	4—5	—	—	—	—	—	—

Стан досвідних культур на 20—VII.

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадка
Носівка	—	Достиг. 4	—	—	Дост. 5	Вик. вол. 5	Цвіте 5	—	—	—
Чартория	—	5	Нал. 4—5	ива 4—5	ють 5	—	—	—	—	—
Вінниця	Дост. 3—4	Нал. 4	—	Цвіт 3	уть 2	Вик. вол. 4	—	—	—	—
Умань, Агрот. .	—	Жн.	Дост 3	игає 3	Нали 1	вають 3—4	Цвіт 3	уть 1—2	—	—
Умань, досв. ст.	—	Дост. 5	На 3	ли 1—2	ва 2—3	ють 3	Вик. вол. 3	Одцв. 4	Вк. л. пл. 3	—
Драбово	—	—	Дост 3—4	игаю 3—4	ть 2—3	Нал. 3	Цвіт 4	уть 3—4	3—4	—
Березоточа . . .	—	—	—	—	—	Цвіте 4	Нал. 4	—	—	—
Суми	—	Дост. 5	—	Дости 4	гають 3	Цвіте 4—5	—	—	—	—

	Ярове жито	Гречка	Рижій	Горох	Еспарцет	Конюшина
Носівка . . .	—	Налив. 5	—	—	—	—
Чартория . .	Налив.	—	—	Утв. стр.	—	—
Вінниця . . .	—	Цвіте 4	—	—	—	—
Умань, д. ст. .	—	Нал. 3—4	Нал. 3—4	Г. в'яне 4	Щенецв. 2-3	Цвіте 3
Драбово . . .	—	Налив. 4	—	—	—	—
Суми	—	Дост. 4	—	—	—	—

Додаткові повідомлення.

Мишкин. 16 липня почали косити сіно. (*Волков*).

Березна. Кінчається косовиця. 16—VII почали жати жито. (*Ф. Власенко*).

Остер. Жито почали жати. (*А. Розанов*).

Носівка. На досв. ст. жито вижали; селяне жнуть. (*Кульжинський і Логвиненко*).

Майнівка. 13-го почали жати жито. 16—ячмінь. (*Ш. Мірошниченко*).

Київ, С.-Г. Інст. На метстанції 17—VII в молошній спілості ячмінь, 20—овес. (*І. Кобренюк*).

Ворзель. Озиме жито місцями скошено; також скошено ранню гречку,. пізня ще цвіте, а середня наливає зерно. Овес ще зелений (наливає). Жито середнє, а місцями гарне. Картопля на полі трохи пожовкла; горох ще цвіте й має невеличкі стручки. Квасоля ще трохи не поспіла. Гарбузи цвітуть і зав'язуються; трапляються вже гарбузи до 8—10 хунтів. По садках уродили малини, груші, сливи та вишні. Яблук у більшості садків дуже мало. Городина гарна. (*А. П'ятницький і Н. Клименко*).

Житомир. 18—VII почались жнива. На низьких місцях жито загинуло, цілком заглушене метлюгом. Ранні гатунки картоплі гниють. (*М. Копачевська*).

Новоселиця. Почали жати жито. (*В. Жигадло*).

Чартория. Гречка одцвіла, просо викидає волоту, на вівсі й пшениці багато ржі. Почали жати озиме жито. На досв. ст. яре жито наливає зерно; пізній горох дає стручки. (*Л. Петрова*).

Винниця. Холодна погода на початку й під кінець декади. Льон одцвів; жито почали жати 13 го. Яблука й груші доспівають. (*Л. Данилов*).

Винницька досв. ст. Жито почали жати 19-го. (*Войтчишин*).

Іліниі. Жито вижали, жнуть пшеницю, починають жати ячмінь. (*Щербенко*).

Умань (Агр. Т.) Селяне жнуть жито. На полях агрот. жнуть озиму пшеницю. (*Чижов*).

Умань (досв. ст.). У селян жито пожали, жнуть оз. пшеницю. Ярова пшениця, ячмінь і просо—нижче од середнього, овес погоний; гречка й картопля гарні. На досв. ст. жнуть оз. пшеницю, косять трави, оруть зайняті пари; овес поганий. (*Й. Стецький*).

(*Верхнячка*). Кінчають жати жито. Ранні сорти картоплі одцвіли, листя на них пожовкло од грибкової хвороби; пізні—одцвітають і зелені. (*Корбут*).

Біла-Церква, Техн. 13 липня почали жати жито. (*Ф. Четверик*).

Біла-Церква, ст. СНУ. Ранній овес, ячмінь, жито й мішанку скошено. (*А. Кольїна*).

Миронівка, ст. СНУ. На селянських полях закінчено жнива жита, пшениці й ячменю. На досв. ст. вижали жито, зібрали горох Вікторія. Погода дуже сприяла. (*Туга й*).

Мордва. Гречка од спеки місцями почорніла, картопля пожовкла. 11-го почали орати на озимину. Звозять снопи. Велика спека. (*Усатий*).

Підставки. Зібрано майже всю озимину. (*Козел і Комарецький*).

Драбово. Озимину закінчено збірати. Селяне почали збірати яровий ячмінь і пшеницю. Йде оранка під жито. (*Кречун*).

Березоточа. Жито й пшениця озимі зжа.і, почали жати ранні вівси; ранні гречки підпалені, пізні цвітуть; вигляд середній. На висадках цукрових буряків підпалені вершки. Горох ранній поспів, пізній доспіває. Жнуть тимофійку. (*Пнее*).

Хорол. Жито вижали. Врожай 46 пуд. з десятини, на оцінку агрономів *3,1*. 16-го почали косити озиму пшеницю. По району на ярині лінійна ржа. В ячмені багато горошку. (*Разінкин*).

Полтава, Досв. ст. Збирання озимини закінчено, почато яровину. Городина гіршає. Готуються до молотьби. В садках зривають вишні, врожай гарний. На станції звозять копи, почали орати поле з під віки; озимину зжато, почали жати ярину. (*Ф. Жданів*).

Суми. Закінчено збирання жита й ячменю, почато—озимої пшениці й вівса. На пізніх парах сухо від недостачі дощів. Урожай всієї сухої маси жита на гречаних парах 400 п., на квітневих 600 пуд. на десятину. (*Фомічов*).

Харків, досв. ст. На кукурузі зона й попілиця, на пшениці, ячмені й вівсі зона, на сояшнику вовчок (заразиха, Orobanche). (*Низеньков*).

Ізюм. Ярову пшеницю, овес і ячмень косять, стан їх був поганий; картопля горить.

Гуляй-Поле. Косять яру пшеницю, 17—VII косять овес, закінчується косовиця, крім проса й арнаутки. Ячменеві та ярій пшениці дуже пошкодили гесенка й під'їдень (совка). 20—VII одцвітають ранні сояшники, цвіте кукуруза, спіють кавуни й дині; баштанам та сояшникам дуже шкодять граки. На протязі декади велика жара, що сприяє молотьбі. Врожай ярої пшениці до 20(?) пудів з дес., вівса 40 пуд. (*Коваленко*).

Синельниково, досв. ст. Косовицю закінчено. Засів суданської трави на сіно дав гарні наслідки. Посуха шкодить городам, а надто картоплі. Вишні вродили. (*Яковлева*).

Адмажанська досв. ст. Жнива озимини закінчено, зрідка косять ячмінь. Селяне оруть стерні під озимину, оброблюють пари. (*Ірликів*).

Єлисавет. Погода взагалі суха й тепла, дощу випало всього 46%; перші два дні дуже холодні. 12—VII почали косити ячмінь, 17-го яру пшеницю, 19—овес, 19-го ж кінець косовиці озимини. Поспівають просо, баклажани, дині; почалась возовиця; скрізь цвітуть сояшники, спіють огірки. Толока вигоріла; картопля сохне; з'явилась іржа. Просо місцями загинуло. Зони на кукурузі батати. Горобці дуже б'ють ячмінь і пшеницю. Од сікуна (Cephus pigmaeus), загинуло 50% ярової пшениці. Врожай жита 75 пуд. з десятини, а місцями більш як 200 (*І. Грановський*).

Вознесенськ, досв. ст. Жнива кінчаються. (*Рудницький*).

Одесса, вин. ст. Виноград у четвертому періоді. Почалося поспівання самих ранніх сортів. Став дуже гарний. Розвисок мільдью затримано вчасними заходами. (*В. Гернет*).

Херсон, досв. ст. Стоїть жарка суха погода. Закінчили жати овес і просо. Почалася молотьба хлібів. Культивуються пари. Нижні листки кукурузи посохли. Всі пропашни рослини підсихають. Сорго росте гарно.

Луганськ. Косять ярину. Овес гарний. Ячмінь середній. Ярова пшениця не зовсім задовольняюча. (*Родин*).

Фенологичні спостереження.

Остер. Цвіте віха (Cicuta virosa) і кушир—Potamogeton crispus. (*А. Розанов*).

Київ, С.-Г. Інст. На метстанції 11—VII поспів агрус (Ribes grossularia), 13-го одцвіла липа. (*І. Кобренюк*).

Біла-Церква, передм. *Олександрія.* 11-VII початок жнив. 13-го лущаться плоди жовтної акації; 15 цвіте лопух та перекотиполе; 16 цвіте полинь (Artemisia Absinthium)

і чорнобиль (A. vulgaris); викинув волоту очерет. 18-го літає друге покоління біланів капустяних (Pieris brassicae). (*Й. Іванченко*).

Лубні. 14-го зацвіла пижма (Tanacetun vulgare). 15-го зацвіли колючки (Xanthnium spinosum); почато жати озиму пшеницю. 16-го зацвіла жоржина (Dahlia voriabilis Desf.) культивована; 19 парується яблунева міль, вперше з'явився хуркотій голубець (Macroglossa stellatarum); 20-го зацвів часник (Allium sativum)—культивований. (*К. Шапаренко*).

Деркачі. 11-VII поспіло насіння жовтої акації. 14-го рояться садові мурашки (Lasius niger). 15-го косять озиму пшеницю й овес. У цім році значно більш, ніж звичайно, зінських щенят (Spalax typhlus). (*Б. Миколаїв*).

Борки, досв. ст. С.-Г. Н. К. У. по селекції корм. трав. Вегетаційні досвіди: Dactiylis glomerata почала цвісти 25-VI. до 5-VII одцвіла, насіння збірали 14-VII. Типчина—Festuca rubra цвіла з 20 до 26-VI, насіння збіралось 3-VII. Festuca gigantea цвіла 10-15-VII, в де-яких колосках молошна спілість. Мітлиця лучна (Poa pratensis v. angustifolia) цвіла 15-28-VI, насіння збірали 12-VII. Англійський райграс (Lolium perenne) цвів 16-20-VI, насіння поспіло 3 липня. Конюшина біла Trifolium repens цвіла з 17 до 28 червня, насіння поспіло 12-VII. Конюшина червона (Trifolium pratense) почала цвісти 20-VI, 15-VII ще де-які головки цвітуть, але майже 3/4 стеблин мають спіле насіння; 17-го маємо збірати. Жито поспіло до 12-VII. Пшениці пошкодив сікун простий і трохи гессенська муха. Баклажани доспівають; гурки поспіли 13-VII; є невеличкі дині й кавуни. Сояшники цвітуть.

Огляд повітряних течій.

Від 11 липня по вечір 15 липня Україна знаходиться в сфері впливу вже знайомого нам по середній частині минулої декади антициклона, що тепер поволі посувається по середній Європі в протилежному напрямі, тоб-то від NE на SW, сягаючи на 20 липня Біскайського моря. Правда, 11 липня ми маємо ще день, що нагадує 9 липня як напрямом вітру в атмосфері, так і повсюдним випаданням на північній частині Лівобережжя опадів; вітри в Харкові та Катеринославі, що були NW коло земної поверхні, вже на висоті 500 m. стають SW і вище SSW, при чому вище від 5000 m. в Харкові спостережено вже силу в 15 m/s. Ми маємо 11-го те саме, навіть іще яскравіш виявленне, ліве обертання вітра із збільшенням висоти завдяки режиму останніх днів минулої декади, поруч области зниженого тиснення на Сході.

Від 12-го по 15 липня включно (в період повторного впливу максимума, підвищення температури, ясности погоди) ми на всіх станціях маємо праве з збільшенням висоти обертання вітру. Поворот 12 та 13 липня від NW на 30°—40° вправо відбувається в долішніх верствах атмосфери на висоті близько 1000 m. 14 липня поворот наближається вже до величини 90° вправо в Харкові та Катеринославі на тій таки висоті, а на Правобережжі—на 2000 метрів. 15-го липня долішня верства NW вітрів уже скрізь сягає вищих висот—од 2 (Катеринослав) до 5 (Київ) тисяч метрів, при чому над ними знаходиться верства NE вітрів до висоти стратосфери, що в ній спостережено дужі SW. Про останній факт нам каже ст. Катеринослав, де поворот до горішніх постійних SW вітрів силою 40—50 m/s відбувається 14-го на висоті 13½, а 15-го числа на висоті 11½ кл.

Примітка. Чи не тієї самої системи ця течія, що спостерегалась під час зародження антициклопа в перших числах минулої декади, коли всі вітри на все більшій висоті ставали SW.

Будова в три шари виразно з'ясувалась 14 та 15 липня, а в Харкові 14-го намічається 4 шари NW-N-NE та (SW), наслідки якої знати і в Катеринославі. Сила вітру в Катеринославі починає рости тільки вище від 6—8 тисяч метрів.

Число	П У Н К Т	Висота над рівнем моря в метрах	В І Т Е Р	
			Напрям	Сила m/s
11 липня	Катеринослав	Земля— 500	S 70 W	7
—	„	500—2500	S 60 W	9
—	„	2500—3000	S 75 W	9
—	Харків	Земля— 750	S 60 W	5
—	„	750—4000	S 35 W	4—9
—	„	4000—6000	S 30 W	15
12 липня	Житомир	Земля- -1500	N 20 W	7—11
—	„	1500—2000	N 15 W	10
—	Біла-Церква	Земля— 750	N 55 W	11
—	„	750—2000	N	12—14

Число	П У Н К Т	Висота над рівнем моря в метрах	В І Т Е Р	
			Напрям	Сила m/s
12 липня	Київ	Земля—750	N 45 W	7— 9
—	„	750—5000	N	10—13
13 липня	Житомир	Земля—500	N 45 W	7
—	„	500—2500	N 15 E	7—11
—	Біла-Церква	Земля—750	N 5 E	6—8
—	„	750—2500	N 20 E	14—9
—	Київ	Земля—1000	N 20 W	6—8
—	„	1000—5000	N 10 E	8—10
—	Єлисавет	Земля—1000	N 5 E	6—8
—	„	1000—5000	N 25 E	8—10
—	Катеринослав	Земля—1000	N 16 E	4—7
—	Харків	Земля—1000	N 15 W	5—6
—	„	1000—3000	N 15 E	10—11
14 липня	Житомир	Земля—2000	N 15 W	3—7
—	„	2000—3000	N 15 E	6
—	„	3000—5000	N 45 E	6—5
—	„	5000—8000	N 35 E	6—10
—	„	8000—9000	N 70 E	12
—	Біла-Церква	Земля—500	N 5 E	4
—	„	500—750	N	7
—	„	1750—7000	N 40 E	10—9
—	Київ	Земля—500	N 10 W	5
—	„	500—1750	N 25 W	6—4
—	„	1750—3000	N 25 E	9—10
—	„	3000—5000	N 5 E	7—8
—	„	5000—7000	N 40 E	4—6
—	Єлисавет	Земля—1000	N 40 W	4—5
—	„	1000—2000	N 10 W	5
—	„	2000—3000	N 20 E	6—9
—	„	3000—6000	N 45 E	10—13
—	Катеринослав	Земля—1000	N 40 W	5—4
—	„	1000—8000	N 60 E	4—8
—	„	8000—13500	E	9—25
—	„	13500—19000	S 70 W	25—35
—	„	19000—21000	S 70 W	35—26
—	Харків	Земля— 1000	N 60 W	5—7
—	„	1000—5250	N 5 W	8—4
—	„	5250—1000	N 60 E	4—7
15 липня	1) Київ, 9 h 20	Земля— 2500	N 70 W	5—6
—	„	2500—6000	N 35 W	5—6
—	„	6000—8000	N 10 E	8
—	„	8000—10000	N 70 W	8
—	2) Київ, 9 h 05	Земля—500	N 45 W	2
—	„	500—2500	N 70 W	8—5
—	„	2500—4500	N 50 W	5—6
—	„	4500—9000	N 5 E	7—6 (8000 9 m. s.)
—	Єлисавет	0—2000	N 5 W	6—4
—	„	2000—7000	N 45 E	4—6
—	Катеринослав	0—2000	N 30 W	3—4
—	„	2000—6000	N 40 E	4
—	„	6000—11500	N 65 E	4—25
—	„	11500—15000	S 60 W	30—50
—	„	15000—16000	S 65 W	52
—	Харків	Земля—750	N 75 W	4
—	„	750—2000	N 20 W	5
—	„	2000—4000	N 60 W	4—8
		вище повертає,	очевидно,	на N E

Від 16-VII барична система така: меридіональний гребінь підвищеною тиснення—межа двох циклонів із Фінляндії поволі пересувається на Е. Сліди його в нас у формі поширення ізобар межи максимумом у Біскайському морі та циклоном у північно-західньому Сибіру. Мало напружений стан атмосфери завсіди сприяє утворенню малопомітних на нашій карті невеликих часткових мінімумів та гроз, що 16 VII на Правобережжі, а пізнише на сході дають опади й збільшують хмарність.

Зразу 16-VII в атмосфері без винятку спостерігається ліве обертання (із збільшенням висоти) вітру та швидкі зміцнення його в долішнім поверсі. Можлива річ що поворот вітру 15-VII в Київі на висоті 8000 м. являється ознакою зміни. Правда в Катеринославі ще 16 спостережено перехідний тип розподілу вітрів з висотою.

11869

Число	П У Н К Т	Висота над рівнем моря в метрах	В І Т Е Р	
			Напрям	Сила m/s
16 липня	Б.-Церква	Земля—500	N 40 E	3
—	„	500—3000	N 20 W	10—15
—	Київ	Земля—1000	N 25 E	4
—	„	1000—2500	N 25 E	4
—	„	2500—6000	N 35 W	14—10
—	„	6000—11000	N 50 W	11—12
—	Єлисавет	Земля—500	N 25 E	7
—	„	500—3000	N 15 W	11—13
—	„	3000—4000	N 20 W	6?
—	Катеринослав	Земля—2000	N 25 W	6—10
—	„	2000—4000	N 45 W	10—7
—	„	4000—8000	N 30 W	7-5-7
—	„	8000—10000	N 8—11	8—11
—	„	10000—1 000	N 20 E	13—1
—	Харків	Земля—1000	N	4—5
—	„	1000—2000	N 30 W	8—7
—	„	2000—3000	N 50 W	7—9

Від 15-VII ми маємо аж до кінця декади по всій Україні в долішніх верствах атмосфери вітри NW квадранта, що дужчають з висотою; при цьому через велику хмарність горішні верстви тропосфери залишаються неосвітлені. Протилежний SE вітер до 700—900 метр. у Київі та Катеринославі 17-VII показує на збурення коло землі невисоким частковим мінімумом, чи двома. На Правобережжі, де всі метеорологичні станції дають опади й часті грози,—період збурєннів вертикальними течіями від земної поверхні вгору. Те саме слабше й пізніше (20 VII) в Харкові, що дає одхилений вітер; у цей день намічається праве обертання вітру внизу.

Число	П У Н К Т	Висота над рівнем моря в метрах	В І Т Е Р	
			Напрям	Сила m/s
17 липня	Житомир	Земля—2000	N 65 W	3 - 8
—	Київ	Земля—900	S 40 W	?
—	„	900—3000	N 35 W	3—6
—	Єлисавет	Земля—700	S 45 E	5—4
—	„	700—3000	N 40 W	4—8
—	Харків	Земля—1500	N 20 W	1
—	*	1500—2000	N 30 E	5
—	„	2000—4000	N 20 W	5—11
		вище по-	вертає	наліво
18 лицня	Житомир	Земля—2000	N 40 W	5—9
—	„	2500—3000	N 80 W	9—5
—	Київ	Земля—1500	N 35 W	4—7
19 липня	Житомир	Земля—2500	N 45 W	5—9
—	„	2500—3000	N 80 W	9—5
—	Київ	Земля—500	S 70 W	4
—	„	500—1500	S 80 W	5—8
—	„	2000	W	9
—	„	2500—3000	N 80 W	9 - 11
—	„	3000—8000	N 60 W	11—15
—	Харків	Земля—2000	N 45 W	1—7
—	„	2000—3000	N 35 W	6—13
—	„	3000—5000	N 65 W	13—11
—	Житомир	Земля—500	N 50 W	9
—	„	500—1000	N 40 W	16
—	Київ	Земля—1000	N 55 W	7—12
—	„	1000—2000	N 45 W	12—11
—	Харків	Земля—1000	S 45 W	6—7
—	„	1000—3000	S 60 W	7—10

Дозволено цензурою

У. М. С. 047. VII—1923

Д. У. Д.—Київ—№ 642. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 2400.—1000.

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за I декаду (з 1 по 10 вкл.) серпня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. I-re décade d'août 1923.

Огляд погоди за I декаду серпня.

Серпень місяць почався в нас теплою, переважно ясною, сухою погодою при температурі вранці від 17°—19° на Поділлі та Волині й до 22°—24° по-над Чорним морем. Удень 1 серпня місцями на Донеччині температура досягала максимальної за декаду величини 35°. В наступні за цим дні температура повсюди на Вкраїні спадає, міняючись у середньому вранці від 14° до 17°, удень од 20° до 25° і ввечері від 14° до 18°. Найхолодніш було 6 серпня, коли середня температура за день знизилась до 12° (на Волині) й до 15° (на Донеччині). Мінімальна температура, зазначена за цю декаду в Білій-Церкві, Луганську, Синельникові й Деркачах, була 6°. Що до опадів, то їх помітно більше випало на Волині (Шепетівка 28 мм., Новоселиця 23 мм.), і дуже мало, а місцями й зовсім не було дощів на Донеччині. Взагалі в цю декаду дощі були переважно маленькі (од 1 до 3 мм.) і частіш випадали в північній половині України. З більших дощів треба одзначити дощ 4-го числа в Новоградволинську, що дав 13 мм. води.

Грозова діяльність була розвинута дуже слабо: 5-го зазначено грозу в Ізюмі й Катеринославі, 9-го—в Полтаві, Харкові й Олешках. Відповідно до цього там збільшувались опади, досягаючи 5—9 мм. за день. 5-го ж числа в Ізюмі випав град.

Переважний напрям вітру був W або NW, при чому з 1-го серпня вітер од SW поволі повертав праворуч (з 5-го до 8-го WNW), і на 10—VIII дійшов до NNW:

Про бурю з курявою в період побічних мінімумів сповіщають із Луганська й Таганрога.

Загальний стан атмосфери рисується в вигляді схожому з попередньою декадою: над Зах. Европою стоїть максимум тиснення, що з 2/VIII пересувається в Центральну Европу й там тримається до кінця декади. Наближаючись до Чорного моря, він увечері 3-го, а також 7-го виділяє з себе ядра, що йдуть далі в тому-ж напрямі—на Малу Азію. По Росії-ж проходять депресії: з 1-го до 4 серпня з Ризької затоки по північних губерніях, а після 4-го утворюються побічні мінімуми поблизу України, котрі й викликають у нас зниження температури й підвищення хмарности (між 4 і 7 серпня).

Загальний стан атмосфери 10 серпня вечером: підвищене тиснення охоплює всю Англію, Данію, Західню Европу, Балкани, Україну й Крим. Разом з тим в більшій частині Скандинавії, Фінляндії і всій півночі Росії—тиснення помітно знижене. Майже скрізь переважають слабкі вітри W та NW напрямків. В Західній Европі хмарно, t від 16 до 26°. На півночі Росії похмуро, місцями йдуть дощі, t від 4—6° до 10—12°, в центрі Росії похмуро, t від 13 до 15°, на півден. сході Росії—хмарно, t від 15 до 20°, в Криму—хмарно, місцями проходять дощі, t від 19 до 22°. На Кавказі переважно похмуро, в південній частині йдуть дощі, t 17—23°. На Україні переважно ясно, t від 14° (на Поділлю) до 19° (Катеринославщ.) і 22° (в приморській смузі).

Огляд повітряних течій.

В загальних рисах повітряні течії початку серпня мало різняться од течій останньої декади липня. Вітри мало міняються з висотою й одповідають вітрам на земній поверхні з невеличким повертанням управо при збільшенні висоти і з середніми скоростями. 4-го серпня ми маємо приклад правого повертання до 4 км. висоти й лівого вище, й це одповідає часові вищезазначених збуреннів погоди часткового характеру. Найсильніш виявлене праве повертання—з W до N на 6—8 км. висоти—помічається 8/VIII на всіх станціях і вказує на обернений баричний градієнт у горішній частині тропосфери (в напрямі до ядра високого тиснення над Малою Азією).

Метеорологична характеристика
Caractéristique météorologique.

Райони		Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
				Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
		Петроград	54.3	14.1	19	8	46	3?	похм.	N	—
		Мишкин	53.0	11.8	—	7	12	7	похм.	NNW	—
		Ярославль	52.2	12.5?	20	6	20	6	похм.	W	2
		Москва	54.4	13.5	20	9*	24	7	похм.	W	—
		Мінськ	57.8	14.2	22	6	63	9	похм.	WNW	0
		Горки	56 2	14.5	22	8	65	9	похм.	NW	1
Полісся	(F)	Глухів, І. Н. О.	55.6?	16.3	—	11*	11	7	похм.	WNW	—
	A	Березна	—	—	—	—	14	3	—	—	—
		Чернігів	60.0	16.9	—	10	9	5	хмар.	SSE?	—
		Остер	59.5?	18.1?	—	12*	11	4	хмар.	W	—
	(E)	Носівка (досв. ст.)	60.5	16.8	28	9	10	4	хмар.	W	—
		Майнівка (Щаснівка), Т.	59.8	17.0	—	8	10	4	хмар.	WSW	—
		Мостище	—	16.3	—	8	7	4	хмар.	W	—
	A	Київ, В. І. Н. О.	60.1	16.9	30.4	9	11	5	хмар.	NW	0
		Київ, С.-Г. І.	59 8	17.0	30	9	8	5	хмар.	NW	0
		Боярка, Пас. Шк.	60.0?	16.9	28	11	12	5	хмар.	W	1
		Ворзель	—	17.2	—	12*	15	4	хмар.	WNW	—
	B	Житомир	60.6?	16.2	28	8	12	5	хмар.	W	—
		Рудня-Радовельська	60.0	15 6	26	11*	19	7	хмар.	NW	0
		Звягель (Новоградв.)	59.6	15.9	28	8	21	4	хмар.	WNW	—
		Шепетівка	61.0	15.9	—	10	28	6	хмар.	NW	—
	D	Новоселиця, Цукрв.	—	16.3?	—	—	23	7	—	—	—
		Чартория (досв. ст.)	60.3	15.8	—	—	16	5	—	—	—
		Старокостянтинів	—	15.4	—	—	10	5	—	—	—
Степ	C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	?	17.4	30	9*	6	4	хмар.	WNW	—
		Ялтушків, ст. СНУ	?	16.5?	23?	10*	4?	2?	хмар.	NW	—
	D	Уладівка, ст. СНУ	60.8	16.9	—	7	16	5	хмар.	тихо	—
		Мизяків	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Вінниця (місто)	60.9	17.0	23?	6	6	5	хмар.	W	0
		Вінниця (досв. ст.)	—	—	—	—	4	4	—	—	—
		Ілінці, ст. СНУ	60.3	17.9	30	12*	1	3	хмар.	W	—
		Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Умань (Агр. техн.)	60.9?	18.0	30	12*	2	4	хмар.	WNW	—
		Умань (досв. ст.)	60.8	18.3	—	7	2	2	хмар.	WNW	—
		Верхнячка, ст. СНУ	—	19.1?	—	13*	16	4	хмар.	WNW	—
		Андрюшки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Фастів	—	—	—	—	12	4	—	—	—
		Б.-Церква (Техн.)	60.2	17.3	30	7	6	4	хмар.	NW	—
		Б.-Церква, ст. СНУ.	?	16.8	29	6	11	5	хмар.	W	—
		Бобриця	?	18.1	—	8	2	4	хмар.	WNW	—
		Миронівка, ст. СНУ	60.2	18.3	30	7	2	3	хмар.	NW	—
		Мліїв (сад. ст.)	60.3	18.6	—	8	5	4	хмар.	WNW	—
		Мордва	—	—	—	—	4	3	—	W, N	2
		Златопіль	—	18.5	—	8	4	3	хмар.	W	—
	E	Кремінчук	59.6	19.3	31	9	5	3?	ясно	W	—
		Підставки, досв. ст.	—	17.0	—	?	8	4	хмар.	NW	—
		Драбово (досв. ст.)	60.2	17.8	—	8	5	3	хмар.	W	—
		Ромен	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	F	Березоточа, ст. СНУ	—	17.3?	—	7	8	3	ясно	W	—
		Лубні	59.8	17.5	29	8	11	3	похм.	W	—
		Хорол	59.7	18.4	31	7	5	3	хмар.	W	0
		Миргород	59 2	18.0	—	—	5	3	хмар.	SSE	—
		Полтава (досв. ст.)	59.5	18.3	30	8	11	6	хмар.	W	1
		Суми (досв. ст.)	57.5	17.1	26	8	6	4	—	—	—
		Іванівська д. ст. СНУ	58.4	17.2	—	—	11	5	—	—	—
		Колонтаїв	—	—	—	—	7	3	—	—	—
		Деркачі (село)	?	17.4	—	?	18	4	хмар.	W	—
		Деркачі, Х. Зоот.	58.6	17.7	—	6	9	4	хмар.	WNW	—
		Харків (Обс.)	58.7	17.7	30	7	7	4	хмар.	тихо	1
		Харків (д. ст.)	—	17.6	—	8	10	5	хмар.	WNW	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
	Красноград	58.9	18.3	31	8	14	6	хмар.	W	—
	Андріївка, с.-г. шк.	59.3	18.6	—	8	4	3	хмар.	WNW	—
	Ізюм	58 8	18.9	33?	7	7	3	хмар.	WNW	1
G	Старобільськ, д. ст.	?	19.8?	—	10	11	3	хмар.	NW	—
	Слав'янськ	?	?	—	—	4	4	хмар.	—	1
	Лозова	—	19.0	—	—	4	4	—	—	—
	Гуляй Поле, досв. п.	—	—	—	—	16?	1	—	—	—
	Запоріжжя	?	22.8	—	—	5	2	—	—	—
	Синельниково (д. ст.)	60.0	18.9	—	6	4	2	хмар.	NE	—
	Катеринослав	59.6	20.3	31	12	2	2	хмар.	NW	1
	Комисарівка	?	19.6	—	—	2	3	—	—	—
	Довгинцево	—	19.9	—	—	7?	3	—	—	—
Н	Аджамка (д. ст.)	60.2	18.6	—	7	4	3	хмар.	W	—
	Єлисавет	60.3	19 2	27	7	4	4	хмар.	WNW	1
	Вознесенськ (д. ст.)	61.6?	22.2	—	—	4	2	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса (кр. д. ст.)	—	20.8	—	8	4	1	хмар.	NW	—
	Одеса, Обсерв.	62.2	21.4	30	11	4	1	ясно	WNW	—
	Одеса, вин. ст.	62.1	21.2	—	14*	1	2	хмар.	N	—
	Миколаїв	61.0	21.7	32	11	6	1	ясно	тихо	—
I	Херсон (д. ст.)	61.5?	20.7	—	10	6	1	ясно	NNW	—
	Олешки (д. п.)	61.3	21.8?	33	10	9	1	ясно	NW	1
	Чалбаси	—	—	—	—	0	2	—	—	—
	Асканія-Нова	—	(І по	лов.	міс.)	5	5	—	—	—
	Бердянське ліс-во	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Маріупіль (д. ст.)	58.7	21.0	—	—	—	—	—	—	—
К	Таганрог	59.8	22.3	32	12	0	0	ясно	W	—
	Ростов н/Д.	58.0	20.6	—	13	1	1	ясно	W	—
К	Ясинувата	—	19.3	—	13	4?	4	хмар.	NNW	—
	Луганськ	59.0	19.9	35	6	2	2	хмар.	W	0
	Вороніж	56 3	16.3	31	8	15	8	хмар.	WSW	0
	Саратів	56.0	18 8	30	8	4	2	хмар.	WNW	—
	Царицин	н.51.5	23.5	36	11	1	1	ясно	WSW	—
	Феодосія	61.3	22.6	31	14	0	2?	хмар.	W	—
	Керч	60.7	23.3	32	10	9	1	хмар.	NW	—
	Ставропіль	58.8	20.5	32	11	2	2	ясно	NW	—
	Владикавказ	61.8?	19.7	29	13	17	4	хмар.	SSW	2
	Кизляр	59.4	23.3	36	14	18	3	похм.	SW	1?
	Баку	57.9	26.6?	33	21	1	1	ясно	N	1

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 1 декади серпня м-ця 1923 р.(з 1 по 10 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	1-а ДЕКАДА						
		Горизонти					Температ.-ра Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многоліття декади	Середня нульового горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	108	35	66	48	22	—	—
„	Лоїв	44	38	41	57	30	19	17
„	Домонтово	68	63	65	63	30	19	14
„	Київ	53	48	50	61	27	16	17
„	Катеринослав	—21	—28	—25	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	30	21	25	33	—	20	17
„	Херсон	36	25	30	26	—	23	21
Сож	Гомель	—10	—14	—12	45	—16	18	15
Прип'ять	Мозир	33	28	31	—8	—28	19	21
„	Чорнобиль	29	22	25	3	- 24	17	17
Десна	Чернігів	1	0	0	18	9	—	—

Число / Пункт	На висоті в кілометрах н. р. м.	ВІТЕР		Число / Пункт	На висоті в кілометрах н. р. м.	ВІТЕР	
		Напрям	Сила m/s			Напрям	Сила m/s
1 серпня				**7 серпня**			
Житомир .	0.5	S 65 W	5	Житомир .	0.5—1.5—3.5	N 35 W	7-16 10
„ .	1.0	N 85 W	13	„ .	4.0	N 45 W	11
Київ . . .	0.5—4.0	S 75 W	4—18	Київ . . .	0.5	N 45 W	4
„ . .	5.0, 6 0	W	20	„ . . .	1.0	N 25 W	10
„ . . .	7.0, 8.0	N 70 W	20—23	„ . .	1.5—2.5	N 45 W	10—14
„ . . .	9.0	N 65 W	24	Харків . .	0.5	N 45 W	4
Харків . .	0.5—8.0	W	6—19	„ . .	1.0	N 25 W	7
2 серпня				**8 серпня**			
Житомир .	0.5	S 70 W	7	Житомир .	0.5	S 45 W	3
Б.-Церква	0 5	N 65 W	9	„ .	1.0, 2 0	S 65 W	3—7
„ .	1.0	N 70 W	11	„ .	2.5, 3.0	N 80 W	56
„ .	1.5	N 75 W	12	„ .	4.0	N 50 W	9
Харків . .	0.5—2 0—4.0	S 45 W	8-23-19	Б. Церква .	0.5, 1.0	S 70 W	3—7
				„ .	1.5, 2.0, 2.5	W	6
				„ .	3.0	N 60 W	7
3 серпня				„ .	4.0, 5.0	N 45 W	7—12
				„ .	6 0	N 25 W	13
Б.-Церква	0.5—2.0	N 55 W	10 —18	Київ . . .	0.5—2.5	W	5—7
Київ Аер.	0.5—1.5	N 50 W	10—12		3.0	N 70 W	8
Харків . .	0.5, 1.0	N 80 W	12—11	„ . . .	4.0—6.0—7.0	N 45 W	9—9—12
				„ . .	8.0	N 30 W	15
4 серпня				„ . .	9.0	N 15 W	16
				„ . .	10.0	N 20 W	20
Житомир .	0.5, 1.0	S 45 W	4—11	Харків . .	0.5	W	4
„ .	1.5	S 65 W	10	. . .	1.0, 1.5	N 70 W	8—11
„ .	2.0, 2.5	S 85 W	11—13				
„ .	3.0, 4.0	S 60 W	8—10	**9 серпня**			
Київ Аер.	0.5, 1.5	S 55 W	6				
„ . . .	2.0, 2.5	W	7	Київ . . .	0.5, 1.0	N 30 W	9—8
„ . .	3.0, 4.0	N 80 W	7--6	„ . . .	1.5—5.0	N 15 W	7—8
„ . . .	5.0—10.0	S 70 W	14—17	„ . . .	6.0, 7.0	N 25 W	8—10
				10 серпня			
5 серпня							
				Житомир .	0.5, 1.0	N 40 W	4 5
Харків . .	0.5, 1.0	N 65 W	5 —10	„ .	1.5—5.0	N 15 W	5 —17
				Київ . . .	0.5—3.0	N 20 W	2—11
6 серпня				„ . . .	4.0—7.0	N	12—22
				Харків . .	0.5, 1.0, 1.5	N 15 E	8—6
Житомир	0,5	N 30 W	5	„ . .	2.0, 3.0	N 15 W	6—3
Київ Аер.	0.5, 1.0	N 45 W	9—4				

Огляд стану селянських засівів на 10—VIII.

Озиме жито тільки на крайній півночі Украïни (Новгород-Сіверськ) достигає, по инших місцях скрізь зжато. Врожай в околицях Полтави 50—60 пуд., у Гуляй-Полі 75—150 п., у Синельникові (побите градом)—45 п. з десятини; в Березні до 14 п. з копи.

Озима пшениця теж достигає місцями на півночі (Новгород-Сіверськ—гарна), в Новоградволинську почали жати, в Ніжині (гарна) й Чарторийї жнуть; по инших місцях жнива скінчено. Врожай у Херсоні 140 п. з дес.

Ярова пшениця майже догнала озиму: достигає в Новгород-Сіверську (гарна), жнуть у Ніжині (*2—3*), Новогрвол., Кам'янці-Под. (*3*), Вінниці; далі на південь і на схід—скінчили жати. Врожай у Сумах 60 п., у Херсоні до 40 п. з десят.

Овес ще достигає місцями на Волині й Чернігівщині, також в Аджамці. Стан його виключно гарний у Новг.-Сів., гарний у Конотопі, *3—4* у Ніжині й Мостищі, задов. (*3*) в Новоградвол. і в Аджамці. Врожай у Сумах 75 п. з дес.

Ячмінь ще достигає в Нов.-Сів. (стан *3—4*), по инших місцях косять або скосили. Врожай у Сумах 60 пуд., у Херсоні— 30 п. з десят.

Просо майже скрізь достигає, місцями (пізне) тільки цвіте або наливає, подекуди (ранне) вже зжато. Стан проса взагалі досить гарний. Єдина звістка про врожай—з Одеси (110—120 пуд.)—мабуть, не стосується до селянських засівів.

Стан засівів на селянських полях на 10—VIII.

	Озиме жито	Оз. пшениця	Яр. пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадки
Мишкин	Нал. 2—3	—	—	Цвіте 3	—	—	—	Да 3—4	—	—
Ярославль . . .	Достигають 3	3	На 2—3	ливають 3—4	3	—	—	ть 3—4	—	—
Новгор.-Сіверськ.	Достигають 4	4	4	5	3—4	Висип. ? 3	—	4	—	—
Конотіп	—	—	—	Дост. 4	—	Дост. 3—4	—	4	—	—
Ніжин	—	Жнуть 4	2—3	Косять 3—4	3—4	{Нал. 4 {Дост. 4	Нал. 3	3	{VI, 3 {VII, 3	—
Березна	Зжат.	—	—	Кос.	—	—	—	—	—	—
Остер	—	—	—	—	—	Дост 4	—	4	—	—
Мостище	—	—	—	Дост. 3—4	—	Дост. 3—4	—	3—4	—	—
Боярка	—	—	—	—	—	Дост. 3—4	—	3	—	—
Ворзель	—	—	—	Кос.	—	—	—	—	—	—
Звягель (Новогр.)	—	Жнуть		Дост. 3	—	Цвіте 2	—	3	—	—
Шепетівка . . .	—	—	—	—	—	Дост. 3	—	3—4	—	—
Новоселиця . .	—	—	—	—	—	Дост. 2—3	—	—	—	—
Чартория . . .	Зжато		—	Скош.	—	—	—	—	—	—
Старокостянтинів	Зжато		—	—	—	—	—	3	VI, 4	Одцвіт. 4
Кам'янець-Под. .	Зжато	—	жнуть 3	—	Кос. 3	Достиг. 3	4	4	—	—
Вінниця	Жнуть			Кос.	—	—	—	—	—	—
Ілінці	—	Зжато		—	—	Дост. 3	Нал. 4	—	—	—
Верхнячка . . .	—	—	—	—	—	Дост. 4	—	3—4	VI, 3-4	Поч. збір.
Фастів	—	—	—	—	—	Достиг. 4—5	3—4	2	—	—
Б.-Церква, ст. СНУ	—	—	—	—	—	Поч. кос. 5	Дост. 5	4	—	Дост. 5
Бобриця	—	—	—	—	—	Дост. 3	—	2	—	—
Млїїв	—	—	—	Косять			Нал. 4	3—4	VI, 3	—
Мордва	—	—	—	—	—	Зжат.	—	3	—	—
Златопіль . . .	—	—	—	—	—	Дост. 2	Нал. 3	—	VI, 2-3	—
Підставки . . .	Зжато		—	—	—	—	—	—	—	—
Суми	—	—	—	—	—	Кос.	—	—	—	—
Деркачі, Зоот. .	—	—	—	—	—	Дост. 5	Нал. 4	4	—	—
Харків, досв. ст.	—	—	—	—	—	Достиг. 4	4	3—4	VII, 3-4	Збір. 4—5
Красноград . . .	—	—	—	—	—	—	Налив. 4	3	VI, 2-3	—
Ізюм	—	—	—	—	—	Дост. 3	Налив. 3	3	—	—
Старобільськ . .	—	—	—	—	—	Дост. 3	—	3—4	—	—
Аджамка	—	—	—	Дост. 3	—	Налив. 3—4	4	3—4	—	—

	Озиме жито	Оз. пшениця	Яр. пшениця	Овес	Ячмінь	Просо	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки	
									Звич.	Висадки
Єлисавет	—	—	—	—	—	Дост. 3, 2	Дост. Нал. 3	—	? 3	—
Вознесенськ . .	—	—	—	—	—	—	—	4	—	—
Чалбаси	—	—	—	—	—	—	Достиг. 2	Поч. коп. 2	—	—
Ростов н/Д. . . .	—	—	—	—	—	—	4	—	VII, 2	—
Луганськ	—	—	—	—	—	—	4	3	—	—

В графі цукр. буряків цифра VI означає вкриття листом усієї площі ґрунту (змикання рядків), а VII—початок жовтіння листу.

	Гречка	Льон	Коноплі	Сояшник	Рижій	Віка	Горох	Турнепс	Сіяні трави	Лучні трави
Мишкин	—	Цвіте 3	—	—	—	—	—	—	—	—
Ярославль . . .	—	Нал. 3—4	—	—	—	—	Одцв. 3—4	3—4	4—5	4—5
Новгород-Сів. .	Цвіте 4	—	Цвіте 2—3	—	—	Одцв. 4—5	—	—	—	—
Березна	Кос.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Конотіп	Нал. 3—4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ніжин	Нал. 2—3	Дост. 3	—	—	Збір. 3—4	? 4	? 4	Експарц Кос. 3	—	—
Остер	—	—	Нал. 3—4	Дост. 4	—	—	4	—	—	—
Мостище	Кос. 3—4	Дост. 3—4	—	—	—	3	3	—	—	—
Боярка	Цвіте 2—3	—	—	—	—	3	—	—	—	—
Звяг. (Новогр.) .	Нал. 3	Дост. 4	—	—	—	—	—	—	—	—
Шепетівка . . .	Дост. 3	—	Дост. 3	—	—	Цвіте 3	Цвіте 4	—	—	—
Новоселиця . .	Дост. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Старокостянтин.	Налив. 3	—	—	Нал. 3	—	—	Одцв. 3	—	—	—
Кам'янець-Под.	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ілінці	Кос.	—	Беруть	Нал. 3—4	—	—	—	—	—	—
Верхнячка . . .	Дост. 3—4	—	Нал. 3—4	—	—	—	—	—	—	—
Фастів	—	—	Дост. 5	Нал. 4	—	—	—	—	—	—
Бобриця	Достиг. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Мордва	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Златопіль . . .	Д2—3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Деркачі (Зоот.) .	—	Нал. 4	Достигають 4	4	—	—	—	—	—	—
Харків, д. ст. . .	Нал. 3—4	—	—	Дост. 4	—	—	—	—	—	—
Красноград . . .	Дост. 3	—	Нал. 3	Дост. 3	—	—	—	—	—	—
Ізюм	—	—	—	Нал 3	—	—	—	—	—	—

	Гречка	Льон	Коноплі	Соняшник	Рижій	Віка	Горох	Турнепс	Сіяні трави	Лучні трави
Аджамка	Нал. 4	—	—	Цв. ? 3—4	—	—	—	—	—	—
Єлисавет	Кос. 2 Нал. 3	—	Дости 2	гають 2—3	—	—	—	—	—	—
Вознесенськ . .	—	—	—	Достиг. 4—5	—	—	—	—	—	—
Чалбаси	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—
Луганськ	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—

Стан досвідних культур на 10-VIII.

	Просо	Кукуруза	Гречка	Картопля	Цукр. буряки
Носівка	Налив. 5	—	—	—	—
Миронівка . . .	—	—	—	4	VII, 4
Драбово	Налив. 3	Налив. 4	Дост. 3—4	—	VI, 3—4

Кукуруза на півдні й місцями в середніх районах достигае, по инших місцях наливае зерно. Стан її тільки в Чалбасах кепський, в Ніжині, Златополі, Ізюмі й Єлисаветі задовольн., инде скрізь гарний.

Картопля скрізь одцвіла, на півдні місцями починають копати. Стан поганий у Фастові, Бобриці й Чалбасах, по инших місцях середній або гарний.

Цукрові буряки позмикали рядки, а місцями вже на них жовкне лист. Стан кепський у Ростові, нижчий од середнього у Златополі й Красноградi, середній у Ніжині, Мліеві й Єлисаветі, трохи кращий у Верхнячці й Харкові, гарний у Старокостянтинові. *Висадки* одцвітають (гарно) в Старокост., достигають (виключно гарно) в Б.-Церкві, їх викопують у Харкові (*4—5*) і в Верхнячці.

Гречка пізня місцями тільки цвіте, ранню в більшості вже косять. Стан її кепський (ранньої) в Єлисаветі, трохи кращий у Ніжині, Боярці, Златополі, середній на всіх волинських станціях, у Кам'янці-Под., Бобриці, Мордві, Красноградi й Єлисаветі (пізня); вище од середнього або гарний на Чернігівщині (крім Ніжина), в Верхнячці, в Харкові й Аджамці.

Льон наливае зерно в Деркачах, достигає в Ніжині, Мостищі й Звяглі. Стан середній або частіш гарний.

Коноплі ще цвітуть у Новг.-Сів., по инших місцях наливають зерно або достигають, а місцями вже рвуть і матірку. Стан кепський у Єлисаветі, трохи кращий у Новгород-Сіверську, середній у Шепетівці й Красноградi, вищий од середнього або гарний по инш. місцях (виключно гарний у Фастові).

Соняшники в більшій частині країни достигають, на Волині й Київщині наливають. Стан нижчий од середнього в Єлисаветі, середній у Старок-ві, Ізюмі, Красноградi й Чалбасах, трохи кращий в Ілінцях і Аджамці, гарний в Острі, Фастові, Деркачах, Харкові й Луганську, дуже гарний у Вознесенську.

Рижій збірають у Ніжині, стан *3—4*.

Віка середня в Мостищі, Боярці й Шепетівці, гарна в Ніжині, дуже гарна в Новгор.-Сіверську.

Горох середній у Мостищі й Старок-ві, гарний у Ніжині, Острі й Шепетівці.

Еспарцет скосили в Ніжині, стан задовольняючий.

Додаткові повідомлення.

Ярославль. Косовиця закінчується; місцями жнуть жито. (*В. Розова*).

Березна. Жито пожали і звезли. Умолот з копи до 14 пудів. Косять овес і ранню гречку; вибірають льон та коноплі. (*Ф. Власенко*).

Конотіп. Почали орати під озимину. (*Шарикин*).

Остер. Молотять жито. Редька наливається; жовтіє огудина на гурках; спіє квасоля. Поспіли ранні груші, яблука. (*А. Розанов*).

Мостище. Косять ранні гречки; почалась гаряча косовиця. На болоті стан трави нижче від середнього, (*М. Величко*).

Ворзель. Продовжуються польові роботи: возять гній, оруть під жито та инші рослини, косять овес, рижій та гречку. Стан її місцями зовсім незадовольняючий; дуже багато виросло трави, котра її глушить. Картоплю псують гробаки хруща. В садках поспіли ранні жовті сливи. (*А. П'ятницький*).

Новоградволинськ. Почали жати пшеницю. (*К. Базилевич*).

Шепетівка. Збір хлібів та ранньої гречки закінчується. (*Б. Дзердзієвський*).

1847

Чартория. Дожали озиме жито. Збірають гречку, овес, ячмінь, ярову та озиму пшеницю. Досв. ст.: закінчили обмолот озимого жита; збірають озиму пшеницю, овес та ячмінь. (*Л. Петрова*).

Старокостянтинів. Закінчився збір озимини. Почали збірати ярину. (*Лібенау*).

Кам'янець-Под. Озимина вижата; конюшину косять другий раз. (*Степовський*).

Уладівка. 3 серпня косять гречку. 8-го закінчили уборку жита й почали збірати овес, гірчицю, мак. На нижньому листі буряків cercospora beticola; воно жовкне й сохне. (*Балан*).

Вінниця (*місто*). Косять ячмінь та овес; збірають жито; доспівають бобові й пропашні.

Іліниі (*ст. СНУ*). Косять гречку; починають збірати просо, рвуть матірку—коноплі, ранній сояшник наливає; од посухи земля тріскається, а тому мотижать буряки; картоплиння всихає. (*Щербенко*).

Умань, досв. ст. Сухо, вітряно, холодно. Хліба зібрано; возять снопи й молотять. На досв. ст.: зібрано хліба, горох; оруть на пар, молотять. Озима пшениця дає 180 пудів на десятині. (*М. Стецький*).

Вгрхнячка (*ст. СНУ*). Почали збірати висадки цукрових буряків. (*Корбут*).

Біла Церква (*ст. СНУ*). Почали косити просо й гречку.

Миронівка. 1 серпня. Зібрали горох рихлик. 2 серпня (досв.) почали збірати бурякове насіння, гречку й бобик. (*Тугай*).

Мліїв (*сад. ст.*). Збірають овес, ячмінь, просо, ранні гречки. Капусту псують блохи і попільниця. Знижена температура затримує розвиток тютюну; де-які сорти гарбузів потерпіли від пліснявки на листі. Почали визрівати кавуни й дині; стан баштанів гарний. (*В. Попов*).

Мордва. Просо скошено; гречку косять. На картоплі гичка посохла. Оранка під озимину припинилась за посухою. Вітер переважно W і N. (*М. Усатий*).

Златопіль. Стан ранньої гречки задовольняючий; пізня—погана. (*Григор'єв*).

Підставки. Зібрано майже всі хліба. (*П. Козел і Л. Комарецький*).

Березоточа (*ст. СНУ*). На досв. ст. почали збірати конюшину та люцерну на насіння; також косять отаву. (*Шнее*).

Хорол. Першого серпня де-не-де почали косити ранню гречку. Масова возовиця хліба з поля. Скрізь оруть стерню під озимину. Починають молотити. (*Разинкин*).

Полтава (*досв. ст.*) У селян урожай жита 50—60 (?) пудів з десятини. (*Жданов*).

Суми (*досв. ст.*). Збірають просо, гречку. Урожай вівса—75 пуд., ячменю—60 пуд., ярової пшениці—60 пуд. Недостача вохкости все ще почувається. Земля на пізніх парах суха. (*Фомічов*).

Колонтаїв. Збір хлібів закінчено. Приступили до молотьби. (*Феофилов*).

Гуляй-Поле. Закінчено молотьбу, крім проса й сояшників. Урожай жита 75—150 пудів на десятині. Поспіли сояшники. Через посуху орати не можна. 10 серпня тихий дощ 16 мл.—перший дощ на протязі літа (коло двох місяців); промочило землю тільки на один вершок. (*Коваленко*).

Синельниково, Кат. досв. ст. Закінчують молотьбу; побите градом жито дало по 45 пудів. Почали збірати сояшники й квасолю. За декаду було де-кілька холодних днів. (*Яковлева*).

Катеринослав. Число годин соняшного сяєва 104; 3-го, 4-го, 5-го й 6-го міцний вітер· 4-го, 5-го й 9-го дощ. (*А. Захарова*).

Аджамка, д. ст. Оруть під пар; молотять жито, пшеницю й ячмінь. (*І. Ірліков*).

Єлисавет. Погода взагалі суха і холодна; опадів 77 процентів од норми; температура на два з половиною градуси нижча від норми; найхолодніші дні 5, 6, 7 серпня нижче від норми на п'ять градусів. На кукурузі багато сажки; городина й баштани збавляються посухою. В половині липня на яблунях та сливах з'явилась нова гусениця. Стоїть засуха. Місцями листя на яблунях знов усе збавлено. 9 серпня селяне почали орати стерню під озимину; йде возовиця. (*І. Грановський*).

Вознесенськ. Молотьба на станції закінчена 10 серпня. У селян хліб ще на полі. Йде возовиця й молотьба. (*Рудницький*).

Одеса, кр. досв. ст. Пушать стерню. Вохкість грунту під чорним паром 21%, під квітневим 22; пізнім 14; під стернею 15; під люцерною 10. Результат вимолоту жита 200 пуд., ячменю 65—70 пуд., проса 110—120 пудів середнім числом. (*Софотеров*).

Одеса, вин. ст. Виноград визріває, стан його дуже гарний. (*В. Геркет*).

Херсон, досв. ст. Сояшник, кукуруза й картопля визріли, напередодні збірання. Неполивані городи й баштани посохли. Культивуються пари; продовжується молотьба. Озима пшениця дала до 140 пуд. з десятини; ярова пшениця—до 40 й ячмінь до 30 пудів. Удень сухо й жарко; вночі похолодно. Селяне закінчують молотьбу.

Чалбаси. Хліба всі зібрано. Починають копати картоплю. Погода суха, вітряна й холодна, особливо вночі. (*Фомічов*).

Ростов н/Д. Хліб зібрано. Йде молотьба; збірають сояшники. Брак дощу й гаряча погода знизили урожай яблук, баштанів та городів. (*В'язовський*).

Луганськ. Молотьба хліба проходить гаразд. Зінське щеня псує картоплю. (*Родик*).

Примітка. З техн. причин фенолог. спост. за 1-у декаду буде вміщено в місяшн. хар-ці.

У. М. С. 052. VIII—1923.

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 2674—1000.

Народний Комісаріят
Земельних Справ.

У. С. Р. Р.

Сільсько-Господарський
Наук. Ком. України.

32 251

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за II декаду (з 11 по 20 вкл.) серпня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. II-me décade d'août 1923.

Огляд погоди за II декаду серпня.

Першими днями 2-ої декади серпня на Україні стояла ще рівняючи суха при середній хмарності погода, бо, циклон, що проходить через північ Росії на широті Петрограда, від України досить далекий. Проте температура під впливом задньої частини циклона починає знижатись:

Темпер. о 13 год. (1 год. дня)	11—VIII	12	14	16	17	19—VIII
Київ	22°	20°	16°	25°	18°	24°
Одеса	28	25	21	23	18	24
Луганськ	25	28	17	22	27	26

12 й 13-го на Волині скрізь випали невеличкі дощі (найбільш у Житомирі, 7 мм), а місцями ще й 14 та 15-го. Вітри цілу декаду були W або NW (останній особливо 15-го), слабенькі, зрідка середньої сили; тільки 16-го (й місцями 15) панували вітри SE квадранта. 16-го температура йде вгору, досягаючи знову попередньої величини 20—25° вдень, а потім, у звязку з мінімумом, що пройшов по-над Литвою, знижається 18-го до 14—19° при хмурній погоді й опадах, а 19-го знову піднімається; в богатьох місцях цей день був найтеплішим за всю декаду. Гроз було небагато (16-го в Таганрозі, 20-го в Умані з зливою, що дала 35 мм. опадів). Найнижча температура (по мінімальному терм.) була 5° (у Харкові 15-го, в Луганську 16-го) і 4° (в Драбові, Березоточі й Деркачах—числа невідомі, в Ізюмі 16-го). Найвища (о 13 год.) температура записана 30° у Миколаєві 12-го, 28° в Одесі 11-го.

Загальний стан атмосфери рисується в схожому з попередньою декадою вигляді: ядро високого тиснення (мабуть, ріг Азорського максимума) спочатку тримається над Еспанією, на 15-те зсувається до заходу Ірландії, а потім знов вертається на південь Еспанії. Од нього ввесь час тягнеться пояс підвищеного тиснення до Малої Азії, й у цьому-ж напрямі посувається з 13 по 15-те осібний антициклон. По півночі Росії проходять циклони: перший 11-го в Петрограді, вранці 13-го над півн. Уралом; другий 17-го над Петроградом під кінець декади на Карському морі; третя слабенька депресія проходить 18-го по Білорусі.

Порівнюючи з нормальною погодою на Україні в середині серпня, цю декаду треба визнати за холоднувату, трохи вохку й хмурну.

У другій декаді серпня через Київ пройшли, з інтервалом у 4½ дні, дві барометричних депресії: 16-го о 17 г. (5 г. веч.) і 20-го о 4 г. (ранку), причому барометр падав 16-го до 737.8, а 20-го до 732.0 мм. (на рівні Обсерв. ВІНО, 183 м.); перша була надто цікава різкою перехідною зміною погоди; при ній випав дощ, що дав 7.3 мм. води. Перед дощем був дуже сухий день з гарячим SSW вітром; абсолютна вохкість коливалась між 7 й 9 мм, а недостача насичення досягла дуже високої величини 19 мм., і почувалась задуха; о 17 год. задув NW, вохкість одразу підвисилась і дійшла до 12½ мм., пішов дощ; другого дня вохкість знову вернулась на пару днів до попереднього стану. Здавалось, ніби на кілька годин Київ попав у вохкий струмінь шквала, що надійшов з місць иншого, морського клімату, з иншим складом повітря, і заступив собою струї гірського повітря, що спустилось з Карпатських височин сухим, гарячим феном.

Ось хід метеор. елементів за 16 серпня:

	Темп.	Вохкість релят.	Вохкість абсол.	Недост. насич.
7 год.	12.7°	81%	8.8 мм.	2.2 мм.
13 „ (1 г.)	24.6	32	7.3	15.7
15 „ (3 г.)	27.9	32	8.9	*19.0*
18 „ (6 г.)	19.8	70	12.1	5.5
21 „ (9 г. в.)	16.1	87	12.2	1.7
Нічн. мінім.	11.7	94	9.5	0.7

Такої високої величини недостачі насичення не траплялось ні в липні, ні в початку серпня, і їй треба приписати ту особливу задуху, що про неї згадувалось вище.

Б. Срезневський.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
	Петроград, Г. Ф. О.	50.4	12.7	18	7	51?	5	похм.	W	—
	Мишкин	52.0	11.5	—	3	25	7	похм.	WSW	—
	Ярославль	51.8	12.2	19	2	21	7	похм.	SW	0
	Москва	53.3	13.1?	17?	9*	30	8	хмар	SW	—
	Мінськ	55 4	12.7	19	5	41	6	похм.	W	0
	Горки	54.5	12.7	20	5	27	8	похм.	W, SW	0
Полісся (F)	Глухів, І. Н. О.	54.5	16.3	—	13*	24	5	похм.	WNW	—
Полісся A	Березна	—	—	—	—	15	4	—	—	—
	Чернігів	57.0	15.3	—	?	17	4	—	—	—
	Остер	57.5?	16.7	—	11*	16	5	хмар.	W	—
Полісся (E)	Носівка (досв. ст.)	57.7	15 4	26	7	15	4	хмар.	NW	—
	Майнівка (Щаснівка), Т.	58.1	15.5	—	5	14	4	хмар.	WSW	—
	Мостище	—	15.1	25	6	16	6	хмар.	WSW	1
Полісся A	Київ, В. І. Н. О.	58.1	15.5	28	8	21	3	хмар.	W	—
	Київ, С.-Г. І.	57.8	15.6	27	7	16	4	хмар.	WSW	0
	Боярка, Пас. Шк.	58.1?	15.4	25	8	22	6	хмар.	W	0
	Ворзель	—	?	25	8*	31	7	хмар.	WNW	0
Полісся B	Житомир	57.5	14.5	24.5	7	32	8	хмар.	WSW	—
	Рудня-Радовельська	58.0	13.1	21	10*	26	7	хмар.	W	3
	Звягель (Новоградв.)	57.5	13.9	2 ?	8	21	8	хмар.	W	—
	Шепетівка	58.8?	14.0	22	6	28	7	хмар.	W	—
Полісся D	Новоселиця, Цукрв.	—	16.3	—	—	27	7	—	—	—
	Чартория (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Старокостянтинів	—	13.0?	—	—	21	5	—	—	—
Полісся C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	58.1?	15.7	26?	9*	20	5	хмар.	WNW	—
	Ялтушків, ст. СНУ	?	14.6	26?	10*	26	4?	похм.	NW	—
Полісся D	Уладівка, ст. СНУ	58.5	14.8	22	7	20	5	хмар.	NW	—
	Мизяків	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вінниця (місто)	58.4	15.3	21	6	15	5	похм.	W	0
	Вінниця-Замостя	—	—	—	—	17	5	—	—	—
	Вінниця (досв. ст.)	—	—	—	—	29	3?	—	—	—
	Шпиків	—	—	—	—	25	4	—	—	—
Полісся C	Вапнярка	—	16.7	26	11*	19	4	—	ENE	—
	Кальник	—	—	—	—	25	3	—	—	—
Полісся D	Ілінці, ст. СНУ	58.2	16.1	26.5	10*	36	4	хмар.	W	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	42	7	—	—	—
	Умань (Агр. техн.)	58.5	15.7	26	11*	45	4	хмар	W	—
	Умань (досв. ст.)	58.8	15.8	—	6	43	4	хмар.	WNW	—
	Верхнячка, ст. СНУ	—	16.3	—	11*	33	6	хмар.	WNW	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	24	6	—	—	—
	Б.-Церква (Техн.)	58 2	15.6	26	6	21	6	похм.	NW	—
	Б.-Церква, ст. СНУ.	58 0?	15 1	24	5	23	6	хмар.	W	—
	Бобриця	—	16.8	—	7	23	5	хмар.	WNW?	—
	Миронівка, ст. СНУ	58.1	16.4	26	6	33	3	хмар.	NW	—
	Мліїв (сад. ст.)	58.7	16.9	—	7	24	5	хмар.	W	—
	Мордва	—	—	—	—	8	4	—	—	—
	Златопіль	?	16.2	—	7	27	6	хмар.	W	—
Полісся E	Кремінчук	58.3?	17.2	26	8	9	3	хмар.	W	—
	Підставки (досв. ст.)	—	15.4	—	5	16	2	хмар.	W	—
	Драбово (досв. ст.)	58.5	16.6	—	4	7	2	хмар.	SSW	—
	Згурівка	58.2?	15.4	23	10*	29	2	хмар.?	W	1
Полісся F	Ромен (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Березоточа, ст. СНУ	—	16.4	—	4	6	2	хмар.	SSW	—
	Лубні	58.3	16.2	26	6	8	2	хмар.	W	—
	Хорол	58.3	16.2	25	5	7	4	хмар.	WNW	0
	Миргород	58.0	16.6	?	?	10?	4	хмар.	W	—
	Полтава (досв. ст.)	58.5	16 3	26	6	16	5	хмар.	NW	—
	Суми (досв. ст.)	56.7	15.4	26	5	20	7	—	—	—
	Іванівська д. ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Колонтаїв	—	—	—	—	13	5	—	—	—
	Деркачі (село)	?	16,0	—	—	19	5	хмар.	NW	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Лісостеп F	Деркачі, Х. Зоот.	58.0	16.0	—	4	15	4	хмар.	WNW	—
	Харків (Обс.)	58,0	16.1	25	7	24	5	похм.	NW	0
	Харків (д. ст.)	—	16.3	—	6	14	4	хмар.	SW	—
Степ G	Красноград	58.0	16.5	26	6	14	2	хмар.	W	—
	Андріївка, с.-г. шк.	58.0	16.8	—	7	3	3	хмар.	WNW	—
	Ізюм	58.2?	16.8	26	4	8	2	хмар.	тихо	—
	Старобільськ, д. ст.	—	18.5	—	5	2	1	хмар.	NW	—
	Слав'янськ	?	?	—	—	2	2	—	—	—
	Лозова	—	16 8	—	—	23	4	—	—	—
	Олександрівка-Покров.	н.50.3	18.6	—	—	10	2	—	—	—
	Гуляй Поле, досв. п.	—	—	—	—	4	2	похм.	W	—
	Розумовський ліс.-м. уч.	н.56.8	19.4	—	—	10	3	—	—	—
	Синельниково Кат. (д. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ H	Катеринослав	58.5	18.4	28	10	10	1	хмар.	NW	—
	Комисарівка	н.50.1	17.4	—	—	8	1	—	—	—
	Довгинцево	—	17.5	—	—	3	2	—	—	—
	Аджамка (д. ст.)	58.7	16.7	—	6	18	3	хмар.	NW	1
	Єлисавет	58.8	17.1	26.5	6?	18	5	хмар.	NW	—
	Вознесенськ (д. ст.)	59.3	18.4	—	—	5	2	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ I	Одеса (кр. д. ст.)	—	19 2	—	10	1	1	хмар	NW	—
	Одеса, місто	60.4	19.7	28	12	1	2	хмар	W	—
	Одеса, Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, вин. ст. (Ольгино)	60.3	19.7	—	13*	1	3	хмар.	NNW	—
	Миколаїв	59.4	19.8	30	10	32?	4?	хмар.	т., NW	—
	Херсон (д. ст.)	60.1	19.2	—	10	4	4	хмар	N	—
	Олешки (д. п.)	60.1	18.7	28	7	15	3?	хмар.	тихо	—
	Чалбаси	—	—	—	-	11	7	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Бердянське ліс-во	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Маріуполь (д. ст.)	58.0	19.1	—	—	0	0	—	—	—
К	Таганрог	58.5?	20.6	26	11	13	4	ясно	W	2
	Ростов н/Д.	57.4	19.5	—	—	0	0	хмар.	W	—
К	Ясинувата	н.35.0	17.6	—	11	8	3	хмар.	WNW	2
	Луганськ	58 5	18.6	31	5	5	3	хмар.	W	0
	Вороніж	56.5	15.6	25	8	24	5?	хмар.	WSW	—
	Саратів	57.1	17.7	27	8	6	1?	хмар.	NW	—
	Царицин	58.2	22.2	34	9	0	0	ясно	W	—
	Феодосія	60.2	21.1	28	13	11	3	ясно	WNW	1
	Керч	59.8	21.3	27	11	4	3	хмар.	N	1
	Ставропіль	58.1	18.7	30	9	17	3	ясно	тихо	—
	Владикавказ	61.0?	16.6	28	8	46	5	ясно	SSW	0?
	Кизляр	59.0	20.0	30	10	3	2	хмар.	ESE	—
	Поті	—	20.1	26	13	232	?	—	—	4
	Тифлис	58.9	19.1	29	9?	49	2	я., хм.	N	—

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і t° води впродовж 2 декади серпня 1923 р. (з 11 по 20 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многоліття декади	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	87	60	72	40	22	—	—
„	Лоїв	68	46	58	53	30	17	15
„	Домонтово	70	63	66	56	30	17	13
„	Київ	50	46	48	56	27	16	16
„	Катеринослав	—29	—32	—31	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	21	17	19	28	—	18	16
„	Херсон	35	24	29	24	—	21	20
Сож	Гомель	0	—10	—3	40	—16	18	13
Прип'ять	Мозир	26	16	20	—13	—28	19	19
„	Чорнобиль	21	12	16	—3	—24	16	16
Десна	Чернігів	—1	—3½	—3	12	9	—	—

Огляд повітряних течій.

Вітри в вищих шарах атмосфери досить одноманітні й у головних рисах аналогичні з течіями минулої декади, тоб-то переважають західні, як і вітер на поверхні землі. 11-го в Київі й Харкові ще помічається праве повертання (при збільшенні висоти) вітру, а в Житомирі вже визначилось ліве, що в слабій формі помічається і в наступні дні, а на 14—VIII випростується. 15-го ввечорі (2-га депресія) київські спостереження вказують перелом, а саме вище 1.5 кілометра вітер переходить у SW, 16-го цей напрям зазначається вже на всіх станціях, причому помічається сильне повертання з висотою; на висоті коло 3 км. і вище вітер NW, а на висоті 5 км. скорість його більша як 20 метр. на сек. Подібна картина помічається й 19-го (третя депресія),—правда, повертання не так міцно виявлено—коло 40° з висоти 0.5 км. до 3.0 км.,—з таким самим, як і тоді, максимумом скорости вітру на висоті 2—2.5 км. Третя депресія не визначалась великими градієнтами, але пройшла ближче до України й дала в нас найбільш опадів. В аерологичнім досвіді процес наближення й проходження мінімумів дуже ясно одбивається на ході вітрів у нижніх шарах тропосфери, позначаючись великим правим повертанням і максимумом скорости на висоті перших кілометрів.

Число / Пункт	На висоті н. р. м. в кілометрах	ВІТЕР		Число / Пункт	На висоті н. р. м. в кілометрах	ВІТЕР	
		Напрям	Сила m/s			Напрям	Сила m/s
11 серпня				**16 серпня**			
Житомир .	0.5	N 60 W	7	Житомир .	0.5	S 20 W	10
„ .	1.0	N 70 W	12	„ .	1.0	S 25 W	15
Київ Аер. .	0.5	N 75 W	6	Київ . .	0.5	S 25 W	9
„ .	1.0	N 60 W	12	„ . . .	1.0—1.5	S 35 W	13—8
Харків . .	0.5, 1.0	S 65 W	5—14	„ . . .	2.0	S 75 W	8
„ . .	1.5—2.5	W	9—14	Харків . . .	0.5	S 45 W	6
„ . .	3.0	N 75 W	14	„ . . .	1.0—2.0	S 60 W	6—8
12 серпня				„ . . .	2.5	W	8
Київ . . .	0.5	N 55 W	7	„ . . .	3.0—7.0	N 35 W	11—24
„ . .	1.0—3.0	N 65 W	13-10-12	Єлисавет .	0.5—1.0	S 35 W	6—11
„ . . .	4.0—7.0	W	20—26	„ . .	1.5—2.0	S 80 W	7—8
„ . . .	8.0	S 85 W	25	„ . .	2.5—3.0	N 80 W	8
Харків . .	0.5	N 70 W	6	**17 серпня**			
„ . . .	1.0—1.5	W	10	Київ Аер. .	0.5—1.5	N 80 W	12-9-10
„ . . .	2.0—4.0	N 80 W	12—18	Житомир .	0.5—1.0—1.5	N 85 W	6-15-17
13 серпня				Київ 19г. 10х.	0.5, 1.0	N 85 W	12—14
Харків . . .	0.5	S 85 W	7	„ .	1.5, 2.0	N 60 W	17—14
„ . . .	1.0	N 80 W	9	„ .	2.5, 4.0	N 75 W	15—17
14 серпня				„ .	5.0	N 80 W	20
Житомир .	0.5	N 55 W	3	**18 серпня**			
Київ . . .	0.5—1.5—6.0	N 30 W	2-15-12	Київ Аер. .	0.5—1.5	S 80 W	9-7-8
Єлисавет .	0.5	N 10 E	2	Харків . . .	0.5—1.0	W	3—8
„ . .	1.0	N 5 W	4	„ . .	1.5—2.0	N 70 W	6—5
„ . .	1.5, 2.0, 2.5	N 20 W	6—8	„ . .	2.5—7.0	S 80 W	6—26
„ . .	3.0	N	7	Єлисавет .	0.5	S 45 W	2
15 серпня				„ .	1.0	S 85 W	8
Житомир .	0.3	N 40 W	3	„ .	1.5—2.5	N 60 W	10—11
„ .	0.3—2.0	N 65 W	3	**19 серпня**			
„ .	2.5	N 25 W	4	Київ . . .	0.5	S 15 W	9
Київ . . .	0.5—0.8	N 55 W	2—4	„ . . .	1.0—1.5	S 25 W	10—9
„ . . .	1.2—1.7—2.5	N 30 W	5—6—5	„ . . .	2.0—3.0	S 50 W	10-7-8
„ . . .	3.0	N	9	„ . . .	4.0—6.0	S 65 W	10—13
„ . . .	4.0—9.0	N 15 W	11—13	Харків . . .	0.7—0.5	S 10 W	5
Київ Аер. 18г. 18х.	0.5	N 75 W	3	„ . . .	1.0	S 35 W	6
„ . .	1.5	N 85 W	3	„ . .	1.5—2.5—3.0	S 55 W	6-10-9
„ . .	2.0	S 50 W	5	**20 серпня**			
„ . .	2.5	S 85 W	6	Київ Аер. .	0.5	S 80 W	13
„ .	3.0—4.0	N 65 W	8—12				
„ .	5.0	N 15 W	14				
Харків . .	0.5	N 15 E	5				
„ . .	1.0	N	7				

Врожай і стан засівів на 20 серпня.

Про врожай *озимого жита* маємо ще такі звістки: у Звяглі (Новоградвол.) копа дає 4—5 пуд., десятина 50—60 пуд.; у Деркачах 130 пуд. (натура 9 п. 30 ф.); у Старобільську 18—20 п. з десятини.

Врожай *озимої пшениці* зазначають: у Вінниці 100—120 п., у Деркачах 175 п. (натура 10 п. 20 ф.), у Старобільську, як і жито, 18—20 п. Місцями вже сіють нову озимину.

Ярова пшениця дала врожай нижчий од середнього в Ніжині, в Полтаві 40—50 пуд. (у Старобільську ярина взагалі коло 16 пуд.) з десятини.

Овес іще достигає місцями в Звяглі (задов.), скосили в Конотопі (гарний); умолоту дає в Звяглі 45—55 пуд. з дес.

Ячмінь у Звяглі дає 40—50 п., у Полтаві 20—30 пуд. з дес.

Просо ще в багатьох місцях достигає, а в Новгор.-Сів. й почасті в Ніжині, в Кальнику й Старобільську тільки наливає зерно. Стан його дуже поганий у Звяглі, кепський у Красноградi й Єлисаветі, нижчий од середнього в Кальнику; задовольн. у Шепетівці, Білій-Церкві, Ізюмі, Старобільську; трохи кращий у Конотопі, Ніжині, Мостищі, гарний у Харкові й Уладівці, дуже або виключно гарний у Фастові й Деркачах; урожай уважають у Бобриці середнім, у Б.-Церкві (ст. СНУ)—викл. гарним; у Полтаві 30 пуд., у Гуляй-Полі 45 пуд. з десят.

Кукуруза місцями наливає зерно, частіш достигає, в Єлисаветі, Херсоні й Чалбасах її вже збірають. Стан її поганий у Чалбасах, середній або трохи кращий у Фастові, Ізюмі й Єлисаветі, по инших місцях гарний (викл. гарний в Одесі).

Картопля погана в Звяглі (гниє), Фастові й Бобриці, по инших місцях скрізь задовольн. або гарна (дуже гарна в Кам'янці й Одесі). На півдні почали копати; в Гуляй Полі вибірають 50 пуд. з десят. (дуже дрібна).

Цукрові буряки в Старокостянтинові, Верхнячці й Мліеві позмикали рядки, по инших місцях на них жовкне лист. Стан їх у Мліеві й Красноградi гірший од середнього, в Ніжині, Старокост. й Кальнику середній, вище од середнього в Умані, Верхнячці й Харкові, гарний в Удичі й Б.-Церкві. *Висадки* розвивають суплiддя в Старокост-ві, по инш. місцях достигають або їх уже почали збірати. Стан їх скрізь досить, цілком або й дуже гарний.

Льон достигає або вже зібраний, стан середній або гарний.

Гречку ранню вже покосили, середня й пізня то достигає, то наливає зерно. Стан її переважно близький до середнього.

Коноплі наливають зерно в Новг.-Сів., по инших місцях достигають або їх рвуть (матірку); стан не зовсім задов. у Єлисаветі, середній в Новгор.-Сів., Красноградi, Старобільську, трохи кращий у Шепетівці, виключно гарний у Фастові й Златополі.

Сояшники наливають зерно в Фастові й Аджамці, инде здебільшого достигають, місцями вже зібрано. Стан середній або гарний; урожай у Гуляй-Полі 50—60 пуд. з дес.

Рижій скрізь зібрали; врожай у Б.-Церкві гарний, у Ніжині, здається, нижче од середнього (в телеграмі нев'язка).

Віка вродила вище од середнього в Мостищі, гарно в Ніжині, викл. гарно в Б.-Церкві. *Горох* задовольн. у Старокост-ві, гарний у Ніжині.

Додаткові повідомлення.

Мишкин. Почали жати жито 15 серпня. Місцями вже вижато. Картопля від сильних дощів почала гнити. (*Волков*).

Ярославль. Турнепс, сіяні й лучні трави гарні. Косовиця майже закінчена. Місцями вершки картоплі побито приморозком з 13 на 14 серпня. (*В. Розова*).

Новг.-Сіверськ. Полям шкодять дощі й холод. (*Сандер*).

Березна. Овес та ранні гречки зібрано. Переорують толоку. Погода при великих західніх вітрах холодна. (*Ф. Власенко*).

Остер. 15-го поспіли сояшники й мак. 16-го рвуть квасолю. 18-го жнуть просо. 20-го місцями копають картоплю. Почали орати під жито. Падають жолуді. Поспіли сливи. (*А. Розанов*).

Ніжин. По озимій стерні поорано смуги на ярину. Починають сіяти озимину. (*А. Афанасьєв*).

Носівка. На досв. ст. почали сіяти озимину. (*І. Логвиненко*).

Майнівка. На протязі цієї декади поспіли кавуни. Почали молотити молотарками. Поспіли соняшники. (*П. Мірошниченко*).

Мостище. З перших чисел декади почали жати цукровий буряк—висадку; горох скошено; починають косити віку. Гречки в усяких фазах розвитку, але найбільш у фазі достигання зерна. Через холодні ночі місцями на гречці порудів цвіт. (*М. Величко*).

Новоградволинськ. Картопля гниє од холодів та дощів, але як установиться суха й тепла погода, то може ще поправитись. (*К. Базилевич*).

Шепетівка. Закінчено збірання озимини та ярини. (*Б. Дзердзієвський*).

Новоселиця. Зібрали озимину. Косять овес, ячмінь та гречку. (*В. Жигадло*).

Старокостянтинів. Продовжують збірати ярину. (*Лібенау*). Див. ст. 7.

Стан засівів на селянських полях на 20—VIII.

	Оз. жито і пшен.	Яр. пшениця	Овес	Ячм.	Просо	Греч-ка	Картопля	Льон	Коноплі	Горох
Мишкин	—	—	Налив. 3	—	—	—	3	Нал. 3	—	—
Ярославль . . .	Дост. 2—3	Нал. 2—3	Налив. 3	Нал. 3	—	—	3—4	Дост. 3—4	—	4
Новгор.-Сіверськ	—	—	—	—	Нали 2—3	вають 3—4	3—4	—	Нал. 3	—
Конотіп	—	—	Скош. 4	—	Дост. 3—4	Скош. 3—4	4	—	—	—

	Картопля	Цукр. буряки звич.	Цукр. буряки висадки	Гречка	Просо	Віка	Горох	Льон	Коноплі	Сояшник
Ніжин	3	VII, 3	Дост. 3—4	Дост. 2—3	Нал. Дост. 3—4	4	4	Збір. 3	—	—
Мостище	3—4	—	Збір. 4	Дост. 3—4	Достиг. 3—4	3—4	—	Дост. 3—4	—	—
Звяг. (Новогрв.)	2	—	—	Скош. 3	1—2	—	—	Дост. 4	—	—
Шепетівка . . .	3	—	—	—	3	—	—	—	Дост. 3—4	—
Старокостянтин.	3	VI, 3	Рзв. супл. 4	Дост. 3	—	—	3	Дост. 3	—	Дост. 3
Кам'янець-Под. .	4—5	—	—	3	—	Кукуруза Дост. 4	—	—	—	—
Уладівка	—	—	Збір. 5	—	Дост. 4	—	—	—	—	—
Ілінці	—	—	—	—	—	Нал. 4	Лучні трави	—	—	Дост. 3—4
Кальник	3—4	VII, 3	Дост. 3—4	—	Нал. 2—3	—	Скош 3—4	—	—	—
Удич	—	VII, 4	Збір. 4—5	—	—	—	—	—	—	—
Умань, досв. ст.	4	VII,3-4	—	—	—	—	—	—	—	—
Верхнячка . . .	4	VI, 3-4	Дост. 4	—	—	—	—	—	—	—
Фастів	2	—	—	—	Достиг. 4—5	3—4	—	—	Дост. 5	Нал. 4
Б.-Церква, Техн.	3	—	—	—	Дост. 3	—	Ржій —	—	—	—
Б.-Церква, ст. СНУ	4	VII, 4	Збір. 3—4	Скош. 2—3	Скош. 5	Дост. 4	Збір. 4	—	—	—
Бобриця	2	—	—	Скошено 3	3	—	—	—	—	—
Мліїв	3—4	VI, 2-3	—	Нал. 3—4?	—	Нал. 4	—	—	—	—
Златопіль . . .	—	—	—	—	—	—	—	Достиг. 3	Достиг. 5	—
Мордва	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Деркачі, Зоот. .	3	—	—	—	Дост. 5	Нал. 4	—	Дост. 4	—	Дост. 4
Харків, досв. ст.	4	VII,3-4	—	Дост. 3—4	Дост. 4	Дост. 4	—	—	—	Збір. 4
Красноград . . .	3	VII,2-3	Дост. 3—4	—	Дост. 2	Дост. 4	—	—	Дост. 3	Дост. 3
Ізюм	3	—	—	—	Дост. 3	Дост. 3	—	—	—	Дост. 3
Старобільськ . .	—	—	—	—	Нал. 3	—	—	—	Дост.? 3	—
Аджамка . . .	3—4	—	—	—	—	Нал. 4	—	—	—	Нал. 3—4
Єлисавет	—	—	—	Дост. 2	Достиг 2	3	—	—	Достиг. 2—3	2—3
Одеса, досв. ст.	5	—	—	—	—	Достиг. 5	—	—	—	—
Чалбаси	—	—	—	—	—	Достиг. 2	—	—	—	Дост. 3
Луганськ	3	—	—	—	—	Достиг. 4	—	—	—	Дост. 4

Уладівка. Оруть стерню під озимину. (*Балан*).

Вінниця (місто). Збір збіжжя закінчується. Урожай озимої пшениці 100—120 пудів. (*Л. Данилов*).

Гілінці. Починають збірати ранній сояшник. Закінчують пізні проса. Висадки зібрано. (*Щербенко*).

Умань д. ст. Снопи звезені. Досв.: картопля гарна; буряк краще середнього. (*Й. Стецький*).

Верхнячка. Закінчуються жнива ярини; збірають висадки цукрових буряків. (*Корбут*).

Біла Церква (селекц.). Просо зібрано; урожай виключно гарний. Гречка скошена; урожай нижче середнього. Буряк-висадку зібрали; урожай вище середнього. Рижій зібрано; врожай гарний. Віку зібрано; врожай виключно гарний.

Бобриця. Готують пар до засіву. (*К. Терещенко*).

Миронівка. Починають сіяти жито. (*Тугай*).

Мліїв, сад. ст. Де-які сорти гарбузів гинуть від пліснявки на листі. Капусту псує попільниця. Збір квасолі й тютюну продовжується; стан гарний. Урожай яблук буде вище середнього; стан садів гарний. (*В. Попов*).

Підставки, д. п. Де-не-де сіють жито. (*П. Козел і Л. Комарецький*).

Березоточа (селек. ст.). На досвідному полі закінчують збір проса та люцерни на насіння. (*Шнее*).

Хорол. Косять середню гречку, просо Закінчується возовиця хліба з поля. Посуха припиняє оранку. Висихає в городах огудина. (*Разинкин*).

Полтава, досв. ст. У селян обробляють пари, збірають сояшники, горох, квасолю. Йде молотьба. Урожай ярової пшениці 40—50 пуд, ячменю 20—30 п., проса 30 п. Досв. ст. Молотьбу закінчено. Озима пшениця 130—140 пуд., жито 160 пуд., шланштецьке 201 пуд., ярова пшениця 45 пуд., голий ячмінь 70—80 п., ячмінь звичайний 50—60 на десятині. (*Ф. Жданов*).

Суми. Хліб зібрано. Селяне молотять. Кукуруза в молошній спілості. Буряк жовтіє. Почали сіяти озимину. (*Фомічов*)

Деркачі, Х. Зоот. Закінчили молотьбу озимої пшениці й жита. Десятина пшениці дала середнім числом 175 пуд.; вага четверті 10 п. 20 х. Десятина жита середн. числом дала 130 пудів; вага четверті 9 п. 30 х. Продовжується молотьба ярини. В окружних селах почали сіяти озиму пшеницю. (*П. Йодинський*).

Харків, досв. ст. Обробка пізніх парів через відсутність дощів мало догодна.

Старобільськ. Йде молотьба. Середній урожай озимини з десятини 18—20 пудів, ярини--16. (*Симонов*).

Гуляй Поле, досв. п. Урожай проса 45 пудів з десятини. Молотять сояшники; врожай їх 50—60 пудів. Копають картоплю; урожай 50 пудів—дуже дрібна. (*Коваленко*).

Аджамка, досв. ст. Збірають гречку й просо. Йде молотьба озимих та ярових хлібів. Оруть стерню під озимину. Сіють озимий рапс. (*Н. Ірліков*).

Єлисавет. Почали збірати просо, сояшник, кукурузу й гречку. Буряк дужчає. Погода вохка й дуже холодна. (*І. Грановський*).

Одеса, д ст. Оруть стерню. Натура зерна озимої пшениці 10 пуд. 10 хун. до 24 хун., найвища кооператорка. Ярова пшениця 9 пуд. 30 х. до 10 пуд. 2 х., найвища гирка. Ячмінь 8 п. 8 х. до 20 х., maximum моровський. Овес 6 пудів 1 хунт. Просо 9 пуд. 17 хунтів. (*Софотеров*).

Одеса вин ст. Виноград спіє. Стан дуже гарний. Шкодять горобці. (*В. Гернет*).

Херсон, д. ст. Почали збірати кукурузу. Стоїть холоднувата погода. Стерня ореться сутужно. Молотьба продовжується. Селяне молотьбу закінчили. Гайворони нападають на картоплю.

Чалбаси. Починають збірати кукурузу, сояшник і картоплю. Похмуро. Повітря холодне. (*Фомінов*).

Маріупіль. Протяжна посуха загрожує осінній посівній кампанії. Пари висохли на 3 вершки. (*Шейкін*).

Ростов н/Д. Молотять сояшники. Оруть на зяб. (*В'язовський*).

Луганськ. Почали збірати сояшники. (*Л. Родин*).

Фенологичні спостереження.

Київ, С.-Госп. Інст. На мет. ст. 13 серпня посіяно озиме жито (лан № 1); 18-го воно сходить. 14-го почервоніли плоди шипшини (Rosa canina); доспіли останні ягоди шовковиці. 18-го почало жовкнути листя клену американського (Acer Nigundo californicum), грецького горіха (Juglans regia) й липи (Tilia vulgaris); поспіли терносливи (Prunus insiticia L). (*І. Кобренюк*).

Околиці *Харкова*. 11 серпня літає короткокрил--Hepialus hecta L. 12-го на торфуватій луці в Рогані масами цвітуть: Parnassia palustris, Ostericum palustre Bess, Geranium collinum Steph; на луках цвіте багато Sanguisorba offic., Ononis hircina Jacq; з насінням Trifolium fragiferum. Коло води масою цвіте Althaea offic. Цвіте багато Cirsium acaule All. По степових схилах рослинність або повигорала, або вже з насінням. Цвіте тирса (Stipa capillata). Коло хут. Зотова в плодах Marrubium praecox. 20 серпня на луках коло с. Ракитного масою цвітуть Parnassia palustris, Oste-

17012

ricum palustre, Geranium collinum і G. palustre, Euphrasia breviphilla, Linum catharticum, Cirsium acaule, Ononis hircina; на Pedicularis palustris спіле насіння. По-над болотами й коло вільшин мають насіння Scrophularia alata Gilib, Typha latifolia і angustifolia; цвіте Sonchus paluster. На солонцюватій луці цвіте Erythraea pulchella Fr і Lactuca saligna L. По сипких пісках одцвітають Linaria odora й Syrenia angustifolia DC; з насінням Dianthus polymorphus MB: цвітуть Solidago virga aurea і Corispermum hyssopifolium Juss. В западинах на вохкому піску масою цвіте Gentiana Pneumonanthe. В Ракитянському борі цвітуть Sempervivum ruthenicum Koch, Allium paniculatum; з плодами Berberis vulgaris. На пісках по-над дорогами одцвітають Tribulus terrestris, а в вохких місцях над рівчаком цвіте багато Verbena officinalis. По лісах цвіте багато Stachys germanica; Arabis pendula має спіле насіння. Під залізницею коло Мерефи в плодах Marrubium vulgare і Tribulus terrestris. (*М. Котов*).

Оповістка.

З 10-го серпня й до нового розпорядження **радіо-бюлетень** Укрмет'а передається з Київської радіо-станції од 6 до 7 год. MEZ (тоб-то од 8 до 9 год. ранку офіц. часу).

Укрмет.

Повідомлення.

Приймаються замовлення на аркушики до самописців.

Ціна річного набору (350 шт.)—3 крб. 50 коп. зол.

Аркушики до термографа, барографа, гігрографа і геліографа **Величко** вже видруковані і розсилаються.

Укрмет. Київ, Софіївська 18.

У. С. Р. Р. Н. К. З. С.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА

— УКРМЕТ —

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЕКЦІЯ С.-Г. НАУК. К-ТУ УКРАЇНИ.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА УКРМЕТ НКЗС для пакетів та телеграм

До .....

.....

м. .....

№.....

Київ, Софіївська 18.

На підставі ухвали Р. Н. К. від 9/III (протоко Р. Н. К. ч. 13/223 п. 33) та обіжника Уповнаркомпочтельукра від 30/V ч. 1/35 і від 2/VI ч. 1/37 цей пакет ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ БЕЗ ОПЛАТИ.

Перевірено цензурою

У. М. С. 053. VIII—1923

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 2729.—1000.

32231

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923"].

Народний Комісаріят Земельних Справ.

У. С. Р. Р.

Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за III декаду (з 21 по 31 вкл.) серпня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. III-me décade d'août 1923.

Загальний огляд погоди.

Третя декада серпня в протязі всього літа являється першою декадою нового характеру. В перші дні її одбувся перелом режиму—од холодного й хмарного з високою відносною вожкістю, що панував ціле літо,—до теплого й сухого. 21-го ще випадають невеликі дощі на заході і (з грозами) на півд. сході України—в звязку з середньої сили циклоном, що проходив того дня по Тверській губ. На заході України 23-го, на сході 24-го небо проясняється при слабих NW вітрах, настає цілком ясна й суха погода, що триває до 28-го, і нижні шари атмосфери хутко прогріваються. 28-го майже скрізь досягається найвища температура—о 13 год. 27—29°, на півдні й на сході ще вища, але пізніш—в Олешках і Миколаєві 31°, в Курисові-Покровськім навіть 33°—29-го числа, в Таганрозі 30° і в Луганську 32°—31-го серпня. Що до середньої температури з усіх українських станцій, то день 28—VIII являється одним із найтепліших за все літо. Найнижчі температури зазначено: 4° в Ізюмі в ніч на 24-те, 5° у кількох місцях під 23-те число (е в телеграмах і 2°, але навряд чи вони певні).—29 серпня, як слабенький одгук циклона, що загасає на півночі Скандинавії, випадають на NW України дощі (коло 10 мм), а в Київі була гроза. 30-го дощі йдуть на Чернігівщині й Полтавщині (в Хоролі випало 39 мм. при грозі). Також помічаються грози на Донеччині.

По загальному типу метеор. режиму III декада серпня ґрунтовно різниться од попередніх. Тільки депресія 21—VIII проходить на південь од Петрограда, а инші сунуться вподовж зах. побережжя Норвегії (22—24, 26—27, 28—30) й потім пропадають у Баренцовому морі. Над Україною ввесь час стоїть підвищене тиснення. По 25-те включно воно виявляється рогом од максимума на півдні Европи; 26-го цей ріг тягнеться з заходу, а ввечері цього дня одділяється і в формі самостійного антициклона переходить (27-го) через Україну, прямуючи потім (до 29-го) на NE. Вранці 30-го з Угорщини насувається нове ядро високого тиснення, досягаючи над вечір 31-го середньої частини України. Взагалі-ж кажучи, пояс високого тиснення, що по йому пересуваються окремі осередки, цілу декаду зберігає на Вкраїні напрям SW—NE.

Буря.

Деркачі, Харк. Зоотехн. 30 серпня о 18 год. через територію зоотехнікума пройшла в напрямі з SE до NW міцна буря, що зняла великий стовп пороху в повітря. Барометр у цей час різко впав; дощу випало лише кілька крапель.

(*П. Йодинський*).

Огляд повітряних течій.

В областях високого тиснення пов. течії, маючи на увазі тропосферу, завше визначаються різноманітністю, й ця декада дає дуже багато матеріялу до їх вивчення, бо через ясність неба й прозорість повітря спостереження доходять до великих висот.

Праве повертання вітру зо збільшенням висоти трапляється, та й то слабо виявлене, тільки в нижчих шарах, до 2 км. висоти, 23-го числа (Житомир і Київ). Коло нижнього рівня стратосфери воно, за даними Катеринослава, попадається 29 й 30 числа. В усіх инших випадках ми маємо ліве повертання вітру, надто ясно виявлене в Харкові й Катеринославі 22-го. 25 серпня в тропосфері панує NNW, у стратосфері W; 26-го до 5 км. N вітри, вище круто повертають до S і все більш поволі переходять до них на півд. сході України, де вони зустрічаються вже тільки в стратосфері. Особлива розмаїтість помічається 27-го. 28-го над SE до 7 км. віють NE, що 31-го стають північними, а в Харкові навіть NW.

(Див. ст. 4).

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони		Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
				Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Полісся	(F)	Петроград, Г. Ф. О.	59.2	13.7	21	7	5	3	хмар.	SE, SW	—
		Мишкин	59.4	14.0	—	7	9	5	хмар.	NNW	—
		Ярославль	59.0	14.7	26	8	5	1	похм.	NNE	2
		Москва	60.3	14.5	24?	9*	2	1	похм.	NNW	—
		Мінськ	61.2	14.6	27	4	20	4	хмар	тихо	0
		Горки	61.2	14.8	25	4	18	5	хмар.	тихо	0
		Глухів, І. Н. О.	61.3	18.1	—	12	2	2	похм.	WNW	—
		Березна	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	A	Чернігів	61.7	18.3?	28	6	22	3	ясно	NW	—
		Остер	61.7?	?	—	9*	3	1	хмар.	S	—
		Носівка (досв. ст.)	62.2	17.3	29	6	30	2	хмар.	NW	—
	(E)	Майнівка (Щаснівка), Т.	62.1	17.3	—	6	17	2	ясно	W	1
		Мостище	—	16.8?	26	6	8	4	ясно	NW	1
		Київ, В. І. Н. О.	62.3	17.7	28	9	24	1	хмар.	NW	1
		Київ, С.-Г. І.	61.9	17.2	30	11	4	1	хмар.	тихо	1
	A	Боярка, Пас. Шк.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Ворзель	—	16.7	28	9*	6	1	ясно	SW	—
		Житомир	61.9	16.5	28.5	6	2	4	ясно	W	—
		Рудня-Радовельська	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	B	Звягель (Новоградв.)	60.9	16.0?	28	7	2	4	ясно	SE	—
		Шепетівка	61.4	16.5?	27	7	2	3	хмар.	W	—
		Новоселиця, Цукрв.	—	18.0?	—	—	3	3	—	—	—
	D	Чартория (досв. ст.)	61.4	17.4	—	—	3	2	—	—	—
		Старокостянтинів	—	18.1	—	—	2?	2	—	—	—
	C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	62.9	17.8	27	7*	6	2	ясно	NNW	—
		Ялтушків, ст. СНУ	?	17.9	28.5	10*	0?	0?	ясно	тихо	—
Степ		Уладівка, ст. СНУ	61.6	15.7	27	6	2	2	ясно	тихо	—
		Мизяків	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Вінниця (місто)	61.5	16.9	27	6	5?	3	ясно	тихо	0
		Вінниця-Замостя	—	—	—	—	3	2	—	—	—
		Вінниця (досв. ст.)	—	—	—	—	5	3	—	—	—
		Шпиків	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Вапнярка	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Ілінці, ст. СНУ	60.8	17.4	28	11*	1	1	ясно	тихо	—
		Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	1	1	—	—	—
		Умань (Агр. техн.)	62.5	16.8	28	10*	6	1	хмар.	NW	1
		Умань (досв. ст.)	62.0	17.6	—	6	5	1	хмар.	NNW	—
	D	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Фастів	—	—	—	—	2	1	—	—	—
		Б.-Церква (Техн.)	62.0	16.8	29	6	0	0	ясно	NW	—
		Б.-Церква, ст. СНУ.	61.0?	16.6	29	6	1	1	ясно	WNW	—
		Бобриця	—	17.9	—	6	2	1	ясно	WNW	—
		Маслівка, Техн.	—	17.4	—	7	4	1	хмар.	?	—
		Миронівка, ст. СНУ	61.9	17.9	28	5	4	1	хмар.	NW	—
		Мліїв (сад. ст.)	62.1	17.6	—	6	2	2	похм.	NW	—
		Мордва	—	—	—	—	5	1	—	—	1?
		Златопіль	—	17.9	—	5?	1	1	хмар.	тихо?	—
		Кремінчук	61.5?	18.2	29	9	4	3	ясно	тихо	—
	E	Підставки (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Драбово (досв. ст.)	62.2	17.6	—	9	30	2	хмар.	NNW	—
		Згурівка	62.6?	16.9	—	11	11	1	ясно	NW	—
		Ромен (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Березоточа, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Лісостеп		Лубні	62.1	17.5	28.5	8	12	2	хмар.	WNW	—
		Хорол	61.9	17.9	28.5	6	39	1	ясно	NW	1
	F	Миргород	61.6	18.3?	25?	8	15	2	ясно	NW	—
		Полтава (досв. ст.)	61.6	18.0	29	7	9?	1	хмар.	N	—
		Суми (досв. ст.)	60.8	17.3	28	5	0	0	—	—	—
		Пожня	—	—	—	—	0	0	хмар.	NW	—
		Іванівська д. ст. СНУ	61.1	17.3	—	—	5	1	—	—	—
		Колонтаїв	—	—	—	—	12	1	—	—	—
		Деркачі (село)	—	18.3?	28	?	?	?	ясно	NW	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Лісостеп F	Деркачі, Х. Зоот.	61.5?	17.3	—	2?	0	0	хмар.	WNW	—
	Харків (Обс.)	60.9	17.4	—	5	0	0	похм.	NW	—
	Харків (д. ст.)	—	18.0	—	5	0	0	ясно	WNW	—
	Красноград	61.1	18.9	29	5	9	1	ясно	N	—
	Андріївка, с.-г. шк.	60.9	18.7	—	6	7	?	хмар.	NW	—
	Ізюм	60.9	17.7?	29	4	0	1	хмар.	тихо	—
	Старобільськ, д. ст.	—	19.2?	—	6	0	0	хмар.	NW	—
G	Слав'янськ	—	19.2?	—	—	2	2	ясно	тихо	—
	Лозова	—	18.2	—	—	3	2	—	—	—
	Олександрівка-Покров.	59.9	20.3	—	—	5	1	—	—	—
	Гуляй Поле, досв. п.	—	—	—	—	0	0	—	тихо	—
	Розумівський ліс.-м. уч.	—	21.0	—	—	9	1	—	—	—
Степ	Синельниково (д. ст.)	61.3	18.7	—	6?	19	2	хмар.	NE	—
	Катеринослав	61.2	19.7	29	9	9	1	ясно	NW	1
	Комисарівка	61.9	18.7	—	—	0	1	—	—	—
	Довгинцево	—	19.8?	—	—	0	0	—	—	—
H	Шамівка	н.50.7	16.8?	—	6	3	2	хмар.	NNW	—
	Аджамка (д. ст.)	61.6	18.3	—	8	0	0	хмар.	NNW	—
	Єлисавет	61.7	18.2	29	6	3	2	ясно?	NW	1
	Вознесенськ (д. ст.)	61.9	20.3	—	—	4	1	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ	Одеса (кр. д. ст.)	—	19.8	—	10	3	1	ясно?	NE	1
	Одеса, В. І. Н. О.	62.3	20.0	27	11	3	1	ясно	WNW	—
	Одеса, Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, вин. ст. (Сух. лим.)	62.2	19.9	—	13*	4	1	ясно	NNW	—
I	Миколаїв	61.2	21.1	31	12	0	0	ясно	тихо	—
	Херсон (д. ст.)	61.9	20.7	—	8	0	0	ясно	N	—
	Олешки (д. п.)	61.9	21.2	31	8	0	0	ясно	тихо	0
	Чалбаси	—	—	—	—	0	0	—	—	—
	Асканія-Нова	(II	пол	ов.	міс.)	4	2	—	—	—
	Бердянське ліс-во	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Маріупіль (д. ст.)	59.9	20.6	—	—	0	0	—	—	—
K	Таганрог	60.8	20 9	30	13	15	1?	ясно	N	—
	Ростов н/Д.	60.7?	21.1	—	?	15	1	похм.	NW	—
K	Ясинувата	60.7?	18.3	—	11	0	0	ясно	NNW	0
	Луганськ	60.7	18.7	32	5	1	1	ясно	W	0
	Вороніж	60.3	16.8	28	8	3	3?	хмар.	N	—
	Саратів	58.0	18.7	30	11	13	3	ясно	NW	—
	Царицин	58.8	21.6	34	11	2	2	ясно	W	—
	Феодосія	61.1	21.9	30	14	8	1	ясно	WNW	1
	Керч	60.7	22.5	29	13	0	0	хмар.	NE	—
	Ставропіль	59.0	18.9	27	9	8	1?	ясно	NNW	—
	Владикавказ	61.5?	17.8	27	10	53	4	ясно	SSW	2
	Кизляр	59.2	21.1	29	10	2	1	ясно	SE	—
	Тифлис	58.8	21.7	30	12	36	2	хмар.	S	0
	Поті	—	21.2	26	14	65	5	—	SW	—

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і t° води впродовж 3 декади серпня 1923 р. (з 21 по 31 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по Ср	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многоліття декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	82	60	75	40	22	—	—
»	Лоїв	69	60	64	49	30	17	16
»	Домонтово	72	63	70	50	30	16	14
»	Київ	52	45	49	50	27	19	18
»	Катеринослав	—29	—32	—31	—	—39	—	—
»	Олександрівськ	18	16	17	21	—	19	18
»	Херсон	32	24	27	22	—	21	20
Сож	Гомель	2	—7	—4	37	—16	18	17
Прип'ять	Мозир	16	2	9	—16	—28	20	19
»	Чорнобиль	11	—2	5	—8	—24	16	17
Десна	Чернігів	—2	—4	—3	6	9	—	—

Число / Пункт	На висоті над рівнем моря в кілометрах	ВІТЕР		Число / Пункт	На висоті над рівнем моря в кілометрах	ВІТЕР	
		Напрям	Сила m/s			Напрям	Сила m/s
24 серпня				**26 серпня**			
Житомир .	0 5—1.5	N 45 W	7—11	Єлисавет .	0.5	N 70 E	1
„ .	2.0—3.0	N 50 W	12—14	„ .	1.0—1.5	N 25 E	5
Київ . . .	0.5—2.0	N 50 W	6-12-10	„ .	2.0	N	7
„ . . .	2.5—3.0	N 75 W	13—12	„ .	2.5—3.0	N 20 E	8
„ . . .	4.0—5.0	W	23	„ .	4 0—5.0	N 30 W	4—1
„ . . .	6.0	N 75 W	17	„ .	6.0	S	6
Катериносл.	0.5—1.0—2.0	W (кол.)	5-10-10	„ .	7.0—8.0	S 15 E	6—7
Київ Аер. .	0 5—1.5	N 50 W	8—12	„ .	9.0-10.0-11.0	S	7—7—9
„ .	2.0—3.0	N 60 W	10—12	Катериносл.	0.5—2.5	N 35 E	2—6—4
				„	3.0—5.0	N 5 W	3—5
25 серпня				„	6.0—9.0	N 75 W	4
				„	10.0—11.0	W	4—3
Житомир .	0.5—1.0	S 25 E	5—3	„	12.0	S 70 W	4
„ .	1.5	N 50 W	4	„	13.0—16.0	S 15 E	2—3
„ .	2.0	N 30 E	1	Харків . .	0.5—1.0	N 10 W	2—6
Київ . . .	0.5—1.0	N 10 E	2	„ . .	1.5—3.0	N 15 E	2—6
„ . . .	1.5—4.0	N 20 W	3—10	„ . .	4.0—6.0—7.0	N 20 W	4—9—7
„ . . .	5.0—6.0	N	10—8	„ . .	8.0-11.0-12.0	N 40 W	7—4—6
„ . . .	7.0—8.0	N 30 W	9—10				
„ . . .	9.0	N	11	**27 серпня**			
„ . . .	10.0-12.0-13.0	N 30 W	11-11-9				
„ . . .	14.0—15.0	N 75 W	7—10	Житомир .	0.5	S 55 E	3
„ . . .	16.0—19.0	W	15—25	„ .	1.0	S 40 E	1
„ . . .	20.0—21.0	N 80 W	25	„ .	1.5	E	2
Єлисавет .	0.5	N 15 E	3	„	2.0—3.0	N 70 E	4—1
„ .	1.0	N	5	„	4.0—6.0	N 80 W	2—4
„ .	1.5—2.0—2.5	N 25 W	5—5—3	„ .	7.0—9.0—10.0	N	6-10-8
„ .	3.0	N 30 E	4	„ .	11.0	N 20 W	8—9
„ .	4.0—8.0	N 35 W	9-12 11	Київ . . .	0.5	S 85 E	5
Катериносл.	0.5	N 20 W	2	„ . . .	1.0—2.5	N 65 E	5—3
„	1.0—1.5—2.0	N 5 W	6—9—7	„ . . .	3 0	N 55 W	3
„	2.5	N 35 W	6	„ . . .	4.0—5.0—7.0	N 75 W	3-10-10
Харків .	0.5	N 10 W	2	„ . . .	8.0	N 55 W	11
„ . .	1.0—2.2—3.0	N 25 W	12-8-12	„ . . .	9.0—10.0	N	14
Київ Аер. .	0.5	N 40 E	2	Київ Аер.			
„ .	1.0—1.5	N 5 W	2—4	15 г. 56 хв	0.5	S 75 E	3
„ .	2.0—3.0	N 15 W	4—10	„ .	1.0—3.0	S 30 W (кол.)	3
„ .	4.0	N 20 W	10	„ .	4.0—5.0 - 6.0	N 50 W (кол.)	4—5
Київ 18 г. 15 х.	0.5	N 85 E	1	„ .	7.0—8.0	N 25 E	4—7
„ .	1.0	S 80 E	1	„	9.0-10.0-11.0	N	12-14-6
„ .	1 5	N 70 W	1	Єлисавет .	0.5	S 15 W	1
„ .	2.0	N 25 W	4	„ . .	1.0—3.0—4.0	N 40 E	3—7—4
„ .	2.5—3.0	N 10 E	6—5	„ . .	5 0—6.0	N 10 W	2—4
„ .	4.0—5 0	N 30 W	4—2	„ . .	7.0—8.0	N 35 W	3—4
„ .	6.0	N 15 E	2	„ . .	9.0—10.0	N	7—10
„ .	7.0—8.0	S 80 E	1	Катериносл.	0.5	S 80 E	1
„ .	9.0	S 50 W	2	„	1.0—3.0—5.0	N 80 E (кол.)	2—4—1
„ .	10.0	N 70 W	2	„	7.0	N 25 W	2
				Харків . .	0.5—1.0	N 75 E	2
26 серпня				„ . .	1.5—6.0	S 70 W	2—12
Київ . . .	0 5—0.8	S 20 W	2				
„ . . .	1.0	W	0	**28 серпня**			
„ . . .	1.5	N 30 W	3	Київ . . .	0.5	S 15 E	7
„ . . .	2.0—4.0	N	4—7	„ . . .	1.0	S 30 E	5
„ . . .	5.0—6.0	S 40 E	1—5	„ . . .	1.5—2.5	S 80 E	4—2
„ . . .	7.0—11.0	S 15 W	7—9	„ . . .	3.0—6.0	S 50 E	4—8
Київ Аер. .	0.5	S 5 W	3	„ . . .	7.0—9.0	N 50 E	8
„ .	1.0	N 10 W	2	Єлисавет .	0.5—1.0	S 30 E	5
„ .	1.5	N 20 E	3	„ .	1.5—2.3—3.0	S 60 E (кол.)	6—4-6
„ .	2.0—2.5	E	3—5	„ .	4.0	E	3
„ .	3.0	N 5 W	5	Катериносл.	0.5	S 30 E	3
„ .	4.0	N 40 W	6	„	1.0	S 20 W	4
„ .	5.0—6.0—7.0	S 35 E	1—5—5	„	1.5	S 25 E	2
„ .	8.0—11.0	S 20 E	8	„	2.0—4.0—7.0	S 80 E (кол.)	5—9—3
„ .	12.0-13.0-14.0	S 45 W	6-12-10	„	8.0—9.0	N 45 E	1—2

Число / Пункт	На висоті над рівнем моря в кілометрах	ВІТЕР		Число / Пункт	На висоті над рівнем моря в кілометрах	ВІТЕР	
		Напрям	Сила m/s			Напрям	Сила m/s
28 серпня				**30 серпня**			
Катериносл	10.0—11.0	N 10 W	3—5	Катериносл.	2.0—11.0	S 25 W	4—12
„	12.0—14.0	N 40 E	8—16	„	12.0	N 65 W	14
Харків . .	0.5	S 80 E	2	Харків . .	0.5—1.0—2.5	S 50 W	3—5—3
„ . .	1.0	N 65 E	5	„ . .	3.0—7.0	S 20 W	4—8
„ . .	1.5	E	6				
„ . .	2.0—4.0	S 80 E	6—3	**31 серпня**			
29 серпня				Київ . . .	0.5—2.0	N 25 W	3—6
Київ Аер. .	0.5—2.0	S 20 W	4—6—5	„ . .	2.5—9 0—12.0	N 65 W	4-22-18
„ .	2.5—3.0	S 5 W	4	Єлисавет .	0.5	N 25 E	5
Катериносл	0,5—1.5—3.0	N 80 E	6-5-11	„ .	1.0—1.7—3.0	N 50 E	6—3—4
„	4.0—6.0	S 70 E	6	„ .	4.0	N 10 E	6
„	7.0—11.5	S (кол).	4—2	„ .	5.0—6.0	N 10 W	6—10
„	12.0—15.0	S 55 W	1—2	„ .	7.0	N 10 E	8
Харків . .	0.5	S 25 E	5	Катериносл.	0.5—1.0	S 15 E	5—4
„ .	1.0—2.5—7.0	S 50 E (кол).	10 3-14	„	1.5—2.0	S 85 E	2—5
30 серпня				„	2.5—4.0	S 35 E	5—7
Київ . . .	0.5—1.0—2.0	N 15 W	4-12-5	„	5.0	N 85 E	5
„ . . .	2.5—3.5	S 80 W	3—4	„	6.0	N 20 W	5
„ . . .	4.0	S 25 W	4	„	7.0—9.0	N 15 E	9—10
„ . . .	5.0	S 15 E	10	„	10.0—11.0	N	17—27
„ . .	6 0	S 25 E	12	Харків . .	0.5	S 70 E	1
Катериносл	0 5	S 15 W	4	„ . .	1.0—1.5	S 55 E	1
„	1.0—1.5	S 20 E	4—5	„ .	2.0—4.0	S 70 E	6—3
				„ . .	5.0—6 0	N 15 W	6—1
				„ . .	7.0—10.0	N 35 W	5—17
				„ . .	11.0	N 10 W	25

Огляд стану селянських засівів на 31—VIII.

Озиме жито посходило задовольняюче в Ілінцях і в Удичі, гарно в Сумах.
Оз. пшениця зійшла задов. в Сумах і в Єлисаветі.

Про врожай озимини торішнього сіву маємо ще такі звістки: *жито* дало в Ніжині 60—80 пуд., у Мордві 80 п., у Засіллі 30—100 пуд. з дес.; *пшениця* в Ніжині 80—100 п., у Мордві 65 п., у Засіллі 40—100 пуд. з десятини.

Ярова пшениця в Ніжині вродила 30—40 п., у Мордві 20 п., у Засіллі од 0 до 30 пуд. з дес.

Овес достигає де-не-де на Поліссі (задов. у Звяглі); врожай 18 пуд. з дес. в Мордві.

Ячмінь дав у Ніжині 40—60 пуд., у Мордві 5 пуд., у Засіллі од 0 до 50 пуд.

Просо ще достигає місцями на Чернігівщині й Волині, а також у Харкові; стан кепський у Звяглі, *2—3* у Новгор.-Сів., середній у Старокост-ві, гарний у Харкові. Врожай вищий од середнього в Конотопі й Мостищі; в Мордві 35 пуд. з дес., в Засіллі 0 (цілком загинуло).

Кукурудза достигає в Ілінцях, Б.-Церкві, Мліеві, Деркачах, Харкові, Красноградi, Аджамці й Одесі; стан виключно гарний у Б.-Церкві і в Одесі, по инш. місцях гарний.

Картопля погана в Бобриці й Полтаві, по більшості середня або досить гарна, в Конотопі, Ілінцях і Харкові—гарна, в Одесі дуже гарна.

Цукрові буряки в Старокост-ві й Мліеві тільки позмикали рядки (VI фаза), по инших місцях на них жовкне лист; де-не-де починають копати. Стан гірший од середнього в Красноградi, середній у Ніжині, Старокост-ві, Маслівці та Мліеві, гарний у Новоселиці, Удичі, Б.-Церкві і в Сумах. *Висадки* розвивають суплiддя в Харкові, достигають у Ніжині, зібрані в Красноградi; стан скрізь вищий од середнього.

Гречка (пізня) ще достигає на Чернігівщині, у Мліеві й у Харкові; стан її в Ніжині кепський, по инш. місцях середній або вище середнього.

Льон і коноплі мало не скрізь уже повибірали; лише в кількох місцях вони ще на полі, стан середній або кращий (тільки в Засіллі льон пропав).

Сояшники достигають у Старокост. (стан задов.); врожай гарний у Слав'янську й у Луганську.

Віка й горох середні в Мостищі й Старокост-ві, гарні в Ніжині.

Стан засівів на селянських полях на 31—VIII.

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Гречка	Картопля	Ячмінь	Горох	Льон	Турнепс	Цукр. буряки	
											Звич.	Висяки
Мишкин . . .	—	—	—	Дост. 3	—	3—4	—	—	Нал. 3—4	—	—	—
Ярославль . .	Сход 3	Дост. 2—3	тиг. 2—3	3—4	—	3—4	Дост. 3	3—4	Рвуть 4	4	—	—
			Просо				Вікa		Соняшн.	Коноплі		
Новгород-Сів.	—	—	Дост. 2—3	—	Дост. 3—4	3—4	—	—	—	Нал. 3	—	—
Конотіп . .	—	—	3—4	—	3—4	4	—	—	—	—	—	—
Ніжин . . .	—	—	—	—	Скош. 2	Коп. 3	4	4	—	—	VII, 3	Дост. 3—4
Мостище . .	—	—	Жнуть 3—4	—	Дост. 3—4	3	3—4	3	Дост. 3—4	—	—	—
Звягель (Нов.).	—	—	Дост. 2	Дост. 3	—	3	—	—	—	—	—	—
Новоселиця .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	VII, 4	—
				Кукуруза								
Старокостянт.	—	—	Дост. 3		—	3	—	3	Дост. 3	Дост. 3	VI, 3	—
Ілінці	Сход. 3	—	—	Дост. 4	—	4	—	—	-	-	—	—
Кальник . .	—	—	Дост. 2—3	—	—	3	—	—	—	—	Коп. 3	—
Удич	Сход. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	VII, 4	—
Б.-Церква, ст. СНУ	—	—	—	Дост. 5	—	—	—	—	—	—	VII, 4	—
Бобриця . .	—	—	—	—	—	Коп. 2	—	—	—	—	—	—
Маслівка . .	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	VII, 3	—
Мліїв	—	—	—	Дост. 4	Дост. 3	—	—	—	—	—	VI, 3	—
Полтава . . .	—	—	—	—	—	Коп. 2	—	—	—	—	—	—
Суми	Сходять 4	3	—	—	—	—	—	—	—	—	VII, 4	—
Деркачі, Зоот.	—	—	—	Дост. 4	—	3	—	—	—	—	—	—
Харків, д. ст.	—	—	Достигають 4	4	3—4	4	—	—	—	—	—	3—4
Красноград .	—	—	—	Дост. 4	—	3	—	—	Зоряють ?	—	VII, 2—3	3—4
Слав'янськ .	—	—	—	—	—	Коп. 3	—	—	4	—	—	—
Аджамка . .	—	—	—	Дост. 4	—	—	—	—	—	Дост. 3—4	—	—
Єлисавет . .	—	Сход. 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Одеса, кр. д. ст	—	—	—	Дост. 5	—	4—5	—	—	—	—	—	—

Стан досвідних культур на 31—VIII.

	Оз. пшениця	Просо	Картопля	Цукр. буряки
Носівка	—	Дост., 4	—	Коп., 3
Умань, досв. ст. . . .	—	—	Одцвіла, 4	VII, 3—4
Полтава	Сходить, 4	—	—	—

Додаткові повідомлення.

Мишкин. Жито вижато. Озимину засіяли. (*Волков*).

Ярославль. Сіяні трави на полях і лучні трави на суходолі скошено; стан гарний. Закінчуються жнива та ранні засіви озимини. Починаються пізні засіви. (*А. Розова*).

Нов.-Сіверськ. Урожай гречки вельми нерівний. (*Сандлер*).

Конотіп. Іде оранка під озимину. (*Шарикин*).

Остер. 23-го цвіте спасівська гречка; 28-го сіють жито; 29-го збірають городину; 30-го косять отаву. (*А. Розанов*).

Ніжин. Докошують гречку. Льон зібрали. Місцями починають копати цукрові буряки, а також збірати бурякові висадки. Збірають віку й горох. До 24-го сіяли озимину, але припинили через гарячу й суху погоду. 31 серпня знову енергійно взялись до сівби. Місцями орють стерню під ярину. Урожай жита 60—80 пуд., озимої пшениці 80—100 пуд., ярової пшениці 30—40 пуд., ячменю 40—60 пуд. (*А. Афанасьєв*).

Носівка. На досв. ст. сходять жито й пшениця; стан гарний. Селяне скрізь сіють жито. (*І. Логвиненко й Кульжинський*).

Майнівка. Почали сіяти жито. (*С. Таран і П. Мірошниченко*).

Мостище. Закінчується порання гороху. Збірають віку, просо та починають брати льон. З початку декади закінчилася косовиця на болоті. Стан трави середній. Дуже гарна година для порання врожаю. (*М. Величко*).

Житомир. Городні рослини дуже попсував білан капустяний. Поганий урожай ранніх сортів картоплі й огородини. Сіють озимину. Копають картоплю. (*Копачевська*).

Чартория. На досвідній станції закінчили молотити ярину. Сіють озимину. (*Петрова*).

Старокостянтинів. Збірають бурякові висадки; останню ярину вже скосили. (*Лібенау*).

Вінниця. Збірають пізню ярину. Закінчуються польові роботи. Підготова до засівів озимини затримується посухою. (*І. Данилов*).

Ілінці. Селяне починають копати картоплю; сіють озимину. Сходять ранні жита. На селекстанції готуються до посіву. (*Щербенко*).

Умань, досв. ст. Починають копати картоплю. Молотять. Волочать пари. На досвідній станції закінчили молотьбу. (*Й. Стецький*).

Біла Церква, техн. Почали сіяти жито вперше 24-го серпня, але перестали через посуху. (*Ф. Четверик*).

Біла Церква, ст. СНУ. Копають картоплю. Зібрали буряк висадку. (*А. Кольїна*).

Бобриця. Сіють озимину. (*К. Терещенко*).

Мліїв, сад. ст. Стан садів і баштанів гарний. Попілиця псує капусту. Продовжується головний збір баклажанів; урожай гарний. Продовжується збір тютюну; в'ялення й сушка проходять у гарних умовах. (*В. Попов*).

Мордва. Молотьба в селян майже закінчена. Урожай жита середнім числом 80 пудів на десятині; озимої пшениці 65 пудів, але її мало було посіяно; ярової пшениці 20 пудів; вівса 18 пуд.; ячменю 5 пудів; проса 35 пуд. і гречки 5 пуд. Вибірають картоплю; врожай її незадовольняючий. Косять отаву; укос середній. Озимини не сіяли через посуху. (*М. Усатий*).

Хорол. В протязі декади припинили оранку. Всюди молотять хліб. Косять гречку. 31 серпня відновилась оранка. Де-не-де сіють. (*Разинкин*).

Полтава. Селяне копають картоплю; стан поганий. На досв. станції: на раннім пару гарно зійшла пшениця (*Ф. Жданов*).

Суми. Останні дні декади дуже сухі, пекучі. Сіють далі жито й пшеницю. На пізніх парах земля зовсім суха. Сіяти не можна. Почали копати ранню картоплю; урожай нижче середнього. (*Фомічов*).

Пожня. Сівба озимини затримується посухою. На полі копають картоплю. Збірають кавуни. На лісових яблунях пожовкло листя. (*Яковлів*).

Колонтаїв. Сівба затримується через посуху. На гарних парових полях сіють. (*Феофилов*).

Деркачі, Харк. Зоот. 23 серпня почали сіяти озиму пшеницю, але того-ж числа й припинили сіянку через посуху. Сиплеться з дерев листя. (*П. Йодинський*).

Харків, Обс. Засів затримується сухістю ґрунту в верхньому шарі. Вохкість ґрунту: толока 16%; ранній пар 22%; ячмінне безпар'я 14%; віковівсяний пар 14%; еспарцетовий пар 19%; картопляний пар 16%. (*Д. Педаєв*).

Красноград. Зрізують сояшники. Сіють озимі хліба. Ранні засіви починають сходити. (*Соколов*).

Старобільськ. Іде оранка. Озимим засівам заважає посуха.

Слав'янськ. Орють під озимину. (*Кудиненко*).

Гуляй Поле, д. п. Поспіла кукуруза. Сіянка озимини затримана. (*Коваленко*).

Аджамка. Сіють озимину. Косять пізню гречку й просо. (*Ірліков*).

Єлисавет. Просо й гречки зібрано. Йде оранка на зяб. Закінчено жнива. 28 серпня зійшла озимина. (*Войцеховський*).

Вознесенськ, досв. ст. Стоїть пекуча, суха погода. Селяне утримуються сіяти озимину до дощу. Закінчують молотьбу. (*Рудницький*).

10389

Одеса, кр. досв. ст. Суданську траву на насіння зібрано. Йде оранка на зяб. Воккість ґрунту на парах: пізньому 15%; чорному 20%; квітневому 21%; на озимій стерні 13%; яровій 14% і по люцерні 10%.

Одеса, вин. ст. Виноград спіє. Столові сорти, крім пізніх, готові. Стан дуже гарний. (*В. Гернет*).

Чалбаси. Пізні культури майже всі зібрано. На протязі всієї декади посуха. (*Фомінов*).

Херсон, досв. ст. Стоїть гаряча, суха погода; дороги від пороху тяжкі. Все посохло. Збірають кукурузу й гарбузи. Культивуються пари. Орють стерню.

Засілля. Урожай жита 30—100 пуд., оз. пшениці 40—100 пуд. з десятини; ярої пшениці од 0 до 30 п., ячменю од 0 до 50 пудів. Просо, льон, рижій, кольза, гірчиця й інші олійні рослини цілком пропали. Баштани й картопля зібрані вже до 28 серпня. Селяне лаштуються сіяти озимину. Земля дуже суха. Паші для худоби на полі нема,—геть посохла без дощу. (*Дм. Тищенко*).

Ростов н/Д. Молотять сояшник. Збірають кукурузу. Копають картоплю. Дерева скидають лист. (*В'язовський*).

Луганськ. Копають картоплю. Врожай вищий од середнього. Збірають кукурузу й сояшники. Урожай гарний. (*А. Родин*).

Фенологичні спостереження.

Остер. 31 серпня жовкне лист на березах, каштанах, липах, кленах. (*А. Розанов*).

Київ. С.-Г. Інст. На мет. станції 30 серпня пожовкло листя на ясені (Fraxinus excelsus); поспіла горобина (Sorbus aucuparia). 31-го посіяно жито (ланок № 2). (*І. Кобренюк*).

Житомир. Жовкне й починає осипатись лист клену й садових дерев. З'явились опеньки. (*М. Копачевська*).

Мордва. Журавлі летять на південний захід. На берестї листя починає жовкнути. (*М. Усатий*).

Околиці *Харкова.* 24 серпня. Коло с. Березового літають хуркотій голубець (Macroglossa stellatarum) і стягівка червона (Catocala nupta); на кропивї доросла гусінь канчатця павчика (Vanessa Io).—Поміж буряками багато бур'янів: цвітуть Chenopodium polyspermum, Ch. rubrum, Amaranthus Blitum. На луках коло Куряжа цвіте багато конюшин (Trifolium pratense, repens) і лядвенцю (Lotus corniculatus); місцями цвіте Polygala vulgaris. По вохких місцях зрідка цвіте вдруге Caltha palustris; на мокруватому піску цвіте Gnaphalium uliginosum.—26 серпня. Поля вже впорані, тільки де-не-де позоставались гречки, сояшники й баштани. По взліссю Сороківського степового гайочку цвіте багато волов'ячого ока (Aster Amellus), цвітуть Inula hirta, Solidago Virgaurea, Campanula bononiensis, одцвітає Galatella punctata DC. Мають спілє насіння: Melampyrum arvense, Clematis integrifolia, Melica altissima, Gentiana cruciata L, Vincetoxicum officinale Moench. По чагарниках зо спілими плодами: Rosa canina, R. tomentosa Sm, Arabis pendula, Silene noctiflora, Veronica spuria. На степових схилах у Сороківцї маз насіння Inula Oculus Christi; місцями вдруге цвіте сон—Pulsatilla nigricans Störck. По-над дорогою цвіте Polycnemum majus ABr і на дрібних травах у яру—Cuscuta brevifolia Vis. На степовому схилі коло хут. Терехова Herniaria incana з насінням. На сухому болоті близько ст. Лосево цвітуть Pulicaria vulgaris Gärtn, Gnaphalium uliginosum, Inula britannica, Crypsis aculeata Ait, Heleocharis palustris, Bidens cernuus, B. tripartitus; багато з насінням Beckmannia cruciformis Host. (*М. Котов*).

Околиці *Харкова.* 23 серпня окуклюється Dieranura vinula. 24-го на березі молода гусінь Phalera bucephala, а також більш доросла Drepana falcataria й Amphidasis betularia. 25-го на тополі гусінь Pygaera anachoreta, на каштані Acronicta aceris (*С. Медведів*).

Гессенська муха та инші шкідники.

Станція охорони буряків Харк. філії Цукротресту (Гути коло Богодухова) сповіщає 22—VIII, що на привабних засівах Білоколодязької цукроварні є хробачки й псевдококони шведської мухи. На таких самих засівах Карлівської й Гутянської цукроварень є хробачки й одкладаються яєчка шведської мухи. Скрізь по цукроварнях приорюють стерню тих культур, що були заражені шведкою й гессенкою—25 серпня при Гутянській цукр. шведську муху знайдено в стадіях яєчка й гробачка, а частину в стадії куколки. Принадні засіви заражені на 3—5% (вони зроблені в перших числах серпня). 26-го при розкопці землі на полях Гутянського призаводського господарства знайдено жуків бурякової свинки (Cleonus) дорослої стадії другого покоління. З 1 вересня в районі того-ж господарства помічено початок одкладання яєчок гессенської мухи.

У. М. С. 054. IX—1923

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 2842.—1000.

Перевірено 1924

32281

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923"].

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за II декаду (з 11 по 20 вкл.) вересня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. II-me décade de septembre 1923.

Загальний огляд погоди.

Друга декада вересня була для всієї України періодом сухим, ясним і теплим. Властиво він являється фазою повного розвитку того режиму, що встановився на останнім тижні серпня й був перерваний на кілька день смугою рясних опадів у середині попередньої декади. Не зважаючи на свою протяжність, цей посушний період не дав такого нагрівання, як у перший свій наступ, бо сонце саме тепер хутко знижається й дні зменшуються. Прогрівання всіх частин України, що мали 11-го вересня майже одноманітну температуру—вдень коло 21° С при мінімумі коло 5°,—одбувалось досить інтенсивно до 14—15-го числа, і в останній день температура о 13 год. була, майже скрізь по Україні, коло 26°; після цього, через вплив невеличкого побічного мінімума, на NW і W небо стало (16-го) захмарюватись, а температура—поволі знижатись; по инших частинах ще тривало нагрівання. На півдні України воно знову виявилось 17-го числа, коли температура о 13 год. досягла 30° у Миколаєві (а також у Миронівці), а потім (19-го) й 31° в Херсоні й Олешках. Сухість грунту скрізь дійшла до крайньої міри; прозорість повітря теж була дуже висока, як і в увесь перший період. Тільки в NW частині 17 числа спостерігався сухий туман і незвичайний колір неба. 19 й 20-го на Волині, Поділлі й Київщині температура знизилась і випали середньої сили дощі (в звязку з частковим мінімумом, що пройшов через водозбір Зах. Двини). По инших районах України температура на 20-те знову стала підвищуватись.

Наводимо таблицю середніх температур о 1-ій год. дня по таких групах:
I. Звягель (Новогрвол.), Шепетівка, Житомир, Київ, Чернігів;
II. Кам'янець Подільський, Ялтушків, Уладівка, Ілінці, Вінниця;
III. Одеса, Миколаїв, Олешки;
IV. Біла-Церква, Миронівка, Умань, Єлисавет, Кремінчук, Лубні, Полтава, Хорол;
V. Харків, Красноград, Катеринослав, Ізюм, Луганськ, Таганрог.

Числа міс.	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
I	21.4	22.4	24.2	25.4	26.2	25.4	24.2	24.8	20.4	18.8
II	21.0	23.2	24.2	25.3	25.5	25.5	25.6	25.6	24.2	19.0
III	21.5	23.0	25.9	27.5	26.4	27.3	28.8	28.8	27.4	27.0
IV	21.2	24.1	25.5	26.2	26.6	26.9	28.4	27.6	26.2	26.9
V	20.5	23.6	25.1	25.2	25.4	26.8	26.8	26.7	24.6	26.2

Що до *повітряних течій*, то їх, на жаль, можна було простежити тільки в небагатьох пунктах; проте можна сказати, що вони визначались малими скоростями й великою ріжноманітністю. До 15 числа ми перебували під режимом антициклона, що одходив з Передкавказзя на схід, а од нього тягся ріг на південь України. 11 й 2-го ми мали W вітри, що над першими кілометрами слабшали, при чому повертання вітру з правого змінилось на ліве, а 13-го невеличке ліве повертання (з висотою) південних (при землі) вітрів. 14-го, коли вісь рогу високого тиснення посувалась до півночі України (в напрямі Саратов—Харків—Єлисавет), у Київі до 5 клм. дув SW, вище S, а в стратосфері E; у Харкові E до 3 клм. висоти, далі N, а в стратосфері W. Це оригінальний приклад протилежного розкладу вітрів. З 15-го вересня Україна лежить на південному, а 16 й 17-го—на південно-західньому краю російського антициклона В цей період повертання вітру праве: над E вітром вище 3 клм. дують південні. 17-го ми були в сідловині між антициклонами в східній Росії та Угорщині, й на півночі України були на всіх висотах SW вітри, в Харкові до 5 клм. SE, а вище SW. Праве повертання вітрів залишається й на 18, 19 й 20-те, коли над південним (до 2—3 км.) вітром знаходимо західній. Всі вітри за декаду мали дуже незначну силу (рідко більш як 10 m/s), і для літання умови були як найкращі. Тільки 18-го в Київі вище 9 км. скорість NW вітру досягла 30 m/sec.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій I й II пор.	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Полісся (F)	Петроград, Г. Ф. О.	61.1	11.8	21*	1	13	4	хм.	ESE	0
	Мишкин	64.3	10.8	—	—1	21	3	хм.	SE	—
	Ярославль	63.5	11.5?	21.4	1.4	6	4	хм.	SSE	1
	Москва	65.4	13 0	21*	6*	9	4	хм.	SW	—
	Мінськ	62.8	15.1	23*	4	16	2	ясно	тихо	0
	Горки	63.6	15.0	23*	4	0	2	хм.	E	0
Полісся (F)	Глухів, І. Н. О.	66.0?	18.9	—	11*	2	1	ясно	SSE	—
Полісся A	Величківка	—	17.7	—	—	1	1	—	—	—
	Чернігів	63.8?	17.6	27*	6	2	1	ясно	NE	—
	Остер	64.0?	19.7?	—	11*	3	1	хм.	S	—
Полісся (E)	Носівка (досв. ст.)	64.5	18.6	28	6	0	0	ясно	SSE	—
	Майнівка (Щаснівка), Т.	64.4	18.5	—	5	0	0	ясно	WSW	—
	Мостище	—	17.1	25	6	0	0	ясно	S	—
Полісся A	Київ, В. І. Н. О.	64.1	19.3	27*	8	0	0?	ясно	тихо	0
	Київ, С. Г. І.	—	18.9	27	7	1	2	хм.	тихо	0
	Боярка, Пас. Шк.	64.0?	19 4	27	7	1	2	ясно	SSW	—
	Ворзель	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Житомир	63.0	17.5	27*	7	9	3	ясно	S	—
B	Рудня-Радовельська	63.2	16.3	25*	7*	17	3	ясно	S	0
	Звягель (Новоградв.)	63.0	16.9	25.6	6	31	4	ясно	SSE	—
	Шепетівка	62.9	17.4	25*	7	27	2	ясно	т., SE	—
D	Чартория (досв. ст.)	63.3	16.2	—	9	37	2	хм.	SSW	—
C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	63.8	18.9	27*	8*	18	2	хм.	SSE	—
	Ялтушків, ст. СНУ	—	18.7	27*	8*	18	2	ясно	SE, т.	—
Степ D	Уладівка, ст. СНУ	63.0	17.0?	24*	6	11	2	ясно	тихо	—
	Вінниця, філія Укрмета	62.9	19.2?	27	6	0?	1	ясно	тихо	0
	Вінниця, Старе місто	—	18.5	29	6	0	0	ясно	тихо	—
	Вапнярка	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Іліінці, ст. СНУ	63.6	18.5	28*	10*	0	0	хм.	SE	—
	Умань (Агр. техн.)	64.0	18 5	29*	11*	0	0	ясно	SSE	—
	Умань (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D	Верхнячка, ст. СНУ	—	19.4	—	10*	0	0	ясно	SSE	—
	Б.-Церква (Техн.)	63.5	18.4	28*	5	0	0	ясно	SSW	—
	Б.-Церква, ст. СНУ.	—	17.8	27*	8*	0	0	ясно	т., S	—
	Бобриця	—	20.3	—	6	0	0	ясно	SSW	—
	Маслівка, Техн.	—	19.3	—	4	0	0	хм.	—	—
	Миронівка, ст. СНУ	63.8	19.9	30*	6	0	0	ясно	т., S	—
	Мліїв (сад. ст.)	64.5	19.7	—	4	0	0	хм.	S	—
	Златопіль с.-г. шк.	—	20.0	—	5	0	0	ясно	S	—
Степ E	Кремінчук	64.7?	19.3	28.5	6	0	0	ясно	тихо	—
	Підставки (досв. ст.)	—	17.4	—	3	0	0	ясно	SE	—
	Драбово (досв. ст.)	65.2	19.1	—	5	0	0	ясно	SE	—
	Згурівка	64.7	18.7	—	7*	0	0	ясно	SE	—
Ліс F	Ромен (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Березоточа, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Лубні	65.2	18.3	27*	4	0	0	ясно	т., ENE	0
	Хорол	65.3	19.7	29*	5	0	0	ясно	SE	0
	Миргород	65.1	18.3	28.3	?	0	0	ясно	NW	—
	Полтава (досв. ст.)	65.6	19.7	28.4	6?	0	0	ясно	тихо	0
	Суми (досв. ст.)	64.6	18.8	29	7	1	1	—	—	—
	Іванівська д. ст. СНУ	65.0	18.9	—	—	0	0	—	—	—
	Деркачі (село)	—	18.7?	29?	4	0	0	ясно	E	—
	Деркачі, Х. Зоот.	65.9	18.4	—	2?	0	0	ясно	S	—
	Харків (Обс.)	66.2	18.4	28*	6	0	0	ясно	S	0
	Харків (д. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ G	Красноград	65.2	20.0	28.6	6	0	0	ясно	E	—
	Андріївка, с.-г. шк.	65.2	20.1	—	4	0	0	ясно	ESE	—
	Ізюм	66.0?	16 9	28*	3	0	0	ясно	т, E	—
	Старобільськ, д. ст.	—	17.3	—	5	0	0	ясно	SE	—
	Лозова	—	18.8	—	—	0	0	—	—	—
	Олександрівка-Покров.	64.4	19.7?	—	—	0	0	—	—	—

Райони	Назва станцій I й II пор.	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Степ G	Розумівський ліс.-м. уч.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Синельниково (д. ст.) . .	65.7	19.2	—	4	0	0	ясно	E	—
	Катеринослав	65.3?	19.8	29*	8	0	0	ясно	SE	—
	Комисарівка	65.4	19.1	—	—	0	0	—	—	—
	Довгинцево	—	19.5	—	—	0	0	—	—	—
	Сагайдак	—	19.6	—	—	0	0	—	—	—
H	Шамівка	64.5	19.4?	—	2	0	0	хм.	SSE	—
	Аджамка (д. ст.)	64.2	20.6?	—	11?	0	0	ясно	E	—
	Єлисавет	64.3	19.0	29*	5	0	0	ясно	т., SE	—
	Вознесенськ (д. ст.) . .	64.6?	20.5	—	—	0	0	—	—	—
	Курисово-Покровське . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I	Одеса (кр. д. ст.)	—	19.2	—	8	0	0	ясно	ENE	—
	Одеса, В. І. Н. О. . . .	64.3	19.8	27*	8	0	0	ясно	ENE	0
	Одеса, Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, вин. ст. (Сух. лим.)	64.2	19.3	—	9*	0	0	ясно	E	—
	Миколаїв	63.8?	20.6	30*	8	0	0	ясно	тихо	0
	Херсон (д. ст.)	64.5?	20.8	31.4	4	0	0	ясно	NE	—
	Олешки (д. п.)	64.6	20.7	31*	4	0	0	ясно	тихо	—
	Маріупіль (д. ст.) . . .	65.5	18.9	—	—	0	0	—	—	—
K	Таганрог, порт.	65.6	19.3	25*	11	0	0	ясно	E	—
	Ростов н/Д.	63.9?	18.1	—	7	0	0	ясно	E	—
K	Ясинувата	66.0	18.8	—	12*	0	0	ясно	E	—
	Луганськ	66.6	17.5	27*	4	0	0	ясно	E	0
	Вороніж	66.7	16.7	25*	6	0	0	ясно	SE	0
	Саратів	68.7	15.9	26*	5	0	0	ясно	тихо	—
	Царицин	68.7	18.6	27*	9	0	0	ясно	NE	—
	Феодосія	63.6	20.3	26*	9	0	0	ясно	W	0
	Керч	63.3	20.5	27*	5	0	0	ясно	NE	0
	Ставропіль	63.3	17.2	26*	5	0	0	ясно	ESE	0
	Владикавказ	64.5?	14.7	24*	5	5	2	ясно	SSW	2
	Кизляр	65.0	19.1	25*	9	0	0	хм.	E, ESE	—
	Тифлис	64.4	19.6	29*	10	0	0?	ясно?	SE	0
	Батум	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Райони	Назва станцій III пор.	Опади		Ч. дн. з гр.
		Сума	Ч. днів	
Лісостеп. Полісся A	Жукля	2	2	—
	Березна	2	2	—
D	Новоселиця, Цукрв. . .	31	2	—
	Старокостянтинів . . .	23	1	—
	Мизяків	—	—	—
	Вінниця-Замостя . . .	0	1	—
	Вінниця (досв. ст.) . .	0	0	—
	Шпиків	—	—	—
	Кальник	0	0	—

Райони	Назва станцій III пор.	Опади		Ч. дн. з гр.
		Сума	Ч. днів	
Лісостеп D	Удич, ст. СНУ	0	0	—
	Андрюшки, Цукр. . . .	—	—	—
	Фастів	0.5	1	—
	Мордва	0	1?	—
F	Пожня	—	—	—
	Колонтаїв	0	0	—
Степ G	Слав'янськ	0	0	—
	Гуляй Поле, досв. п. . .	0	0	—
I	Чалбаси	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—

Огляд стану селянських засівів на 20—IX.

Озиме жито місцями сіють (напр. у Новгор.-Сів., Новоселиці), подекуди, через посуху, й досі утримуються од сійби. Недавно посіяне *сходить* у Кальнику дуже погано *(1)*, в Верхнячці погано *(2)*, в Лубнях і Вознесенську *2—3*, у Боярці й Житомирі задовольн. *(3)*, трохи краще *(3—4)* в Шепетівці й Кам'янці-Под., гарно в Ніжені; сіяне раніш *розвивае* 2 та 3 *листки* й виглядае краще од середнього *(3—4)* в Величківці, гарно *(4)* в Жуклі, Бобриці, Маслівці й Аджамці; *кущиться* задовольняючо в Майнівці, трохи краще в Чемері, гарно в Чарторії, Уладівці, Полтаві й Сумах.

(Див. ст. 4).

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і t° води впродовж 2 декади вересня 1923 р. (з 11 по 20 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	44	30	36	40	22	—	—
„	Лоїв	61	48	53	47	30	16	15
„	Домонтово	59	47	53	45	30	16	13
„	Київ	42	32	37	44	27	18	19
„	Вітачів	—	—	—	44	—	—	—
„	Катеринослав	—33	—37	—36	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	13	8	11	11	—	18	14
„	Херсон	24	22	23	19	—	20	20
Березина	Бобруйськ	24	19	21	13	—	—	—
Сож	Гомель	—8	—13	—10	33	—16	16	16
Прип'ять	Мозир	—11	—17	—14	—20	—28	17	18
„	Чорнобиль	—14	—19	—17	—14	—24	16	16
Десна	Чернігів	—5	—10	—8	2	9	—	—

Озима пшениця в більшості пунктів оцінюється так само, як і жито (в Верхнячці й Лубнях на 1/2 бала, в Маслівці на цілий бал гірша, в Вознесенську на 1/2 бала краща), і проходить ті самі стадії розвитку (одстала на 1 фазу в Ніжені, Чемері, Майнівці й Маслівці). На Поліссі здебільшого пшениця взагалі не росте; в Деркачах і Луганську (звідки нема звісток про жито). пшениця сходить кепсько.

Кукуруза достигає в Ніжені (оцінки нема), в Полтаві (задовольн.), в Маслівці й Мліеві (гарна); в Кам'янці її збірають (гарна).

Картоплю майже скрізь копають; вона не зовсім задовольняє в Лубнях, гарна в Величківці й Кам'янці-Под. (з инш. місць оцінок нема).

Цукрові буряки в багатьох місцях уже копають; у Жуклі, Маслівці, Мліеві й Златополі на них жовкне лист. Стан їх у Златополі гірший од середнього, в Жуклі, Старокост-ві й Мліеві середній, у Верхнячці трохи кращий, у Маслівці й Удичі гарний. *Висадки* ц. буряків достигають задов. у Старокост., гарно в Маслівці.

Гречку звозять у Величківці, стан її незадовольн.

Коноплі достигають у Жуклі (задов.); їх беруть у Величківці (задов.) і в Новгород-Сіверську.

Соняшники достигають (виключно гарно) в Маслівці.

Віку скосили в Величківці, стан гарний. *Горох* задов. у Жуклі. (Див. ст. 5).

Додаткові повідомлення.

Ярославль. Рання озимина кущиться, пізня сходить; вівса почасти ще зелені. 15-го та 16-го приморозки. *(В. Розова).*

Мишкин. Беруть льон; закінчують копати картоплю. *(Волков).*

Новгород-Сіверськ. Сіють озимі жито й пшеницю; закінчують уборку коноплі й копанку картоплі. *(Сандлер).*

Жукля. З 10 вересня почали брати коноплі, скінчили жати просо, стан гарний; жито ще сіють. Отаву на суходолі скосили; стан задовольняючий. *(Іваницький).*

Величківка. Возять гречку, врожай її поганий; беруть коноплі, стан задовольняючий; копають картоплю, стан досить гарний; віку скошено, стан гарний. (*Іваницька*).

Глухів. 19-го вночі місяць і зірки були укриті білястою пеленою. При заході сонця небо було шарлатового кольору. (*П. Івченко*).

Березина. Сівбу жита скінчено. З'явились молоді сходи. Пізню гречку скошено й звезено. Картопля подекуди ще не копана. Знята осіння садовина. Погода ясна й тепла при південному вітрі. (*Ф. Власенко*).

Чемер. На досвіднім полі скінчили збірати ярину; орють на зяб. Селяне сіють пізнє жито. *(М. Сердюк).*

Ніжен. Закінчують сіяти жито, сходи гарні; озиму пшеницю сіють. Проси зібрано; доспівають кормові сорти кукурузи; гречку зібрано; продовжують копато картоплю; цукровий буряк готовий для порання; цукровий буряк-висадку зібрано. Йде оранка під ярину і пушать стерню під цукровий буряк. *(А. Афанасьєв).*

Носівка. На досв. станції йде усильна оранка на зяб. На селянських полях озимину посіяно, стан задовольняючий. Масова копанка картоплі. *(І. Логвиненко).*

Майнівка, агрт. Косять конюшину на насіння. Копають картоплю, вона дуже гарна, тільки пошкоджена робаками хруща. (*П. Мірошниченко*).

Мостище. Уборка засівів на ярових полях закінчена. Зійшли зовсім ранні засіви озимини, стан задовольняючий. Йде копанка картоплі по городах та цукрових буряків по плантаціях. (*М. Величко*).

Стан засівів на селянських полях на 21 вересня.

	Озиме жито	Озима пшениця	Ярова пшениця	Овес	Картопля	Цукр. буряки		Льон	Турнепс	Горох
						Звич.	Висадки			
Мишкин	Розв. лист. 3	—	—	Скош. 3	Коп. 3	—	—	Вибр. 3	—	—
Ярославль		Сход. 3	Дост. 2—3	Скош. 4	Коп. 3—4	—	—	Стел.	4	Збір. 3
Новгород-Сів.	Сіють		Кукурудза	Гречк. —	—	Коп.	—	Коноплі Бер.	Вика —	—
Жукля	Р. лист. 4	—	—	—	—	Жовкн. л. 3	—	Дост. 3	—	В'яне г., 3
Величківка		—	—	Воз. 2	Коп. 4	—	—	Бер. 3	Скош. 4	—
Ніжен	Сход. 4	Сіють	Дост.	—	Коп.	Поч. коп.	—	—	—	—
Чемер	Кущ. 3—4	Розв. л. 3 4	—	—	—	—	—	—	—	—
Майнівка		3	—	—	—	—	—	—	—	—
Мостище	—	—	—	—	Копають		—	—	—	—
Боярка	Сходить 3	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Житомир		—	—	—	—	—	—	—	—	—
Шепетівка	3—4	Сход 3—4	—	—	—	—	—	—	—	—
Новоселиця	Сіють		—	—	—	Поч. коп.	—	—	—	—
Чартория	Кущ. 4	Кущ. 4	—	—	Кінч. коп.	—	—	—	—	Кінч. збір.
Старокостянтинів	—	—	—	—	—	Коп. 3	Дост. 3	—	—	—
Кам'янець-Под.	Сходять 3—4	3—4	Збір. 4	—	Коп. 4	—	—	—	—	—
Уладівка	Кущ. 4	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Удич	Кущ. 4	Рзв. л. 4	—	—	—	Коп. 4	—	—	—	—
Кальник	Сходять 1	1	—	—	—	—	—	Сояшник	—	—
Верхнячка	Сходять 2	1—2	—	—	—	Коп. 3—4	—		—	—
Бобриця	Розв. лист. 4	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Маслівка	Розв. л, 4	Сход. 3	Дост. 4	—	—	Жовкн. л. 4	Дост 4	Дост. 5	—	—
Мліїв	—	—		4	—	3	—	—	—	—
Златопіль	—	—	—	—	—	2—3	—	—	—	—
Лубні	Сходять 2—3	2	—	—	2—3	—	—	—	—	—
Полтава	Куща ться 4	4	Дост. 3	—	—	—	—	—	—	—
Суми	Куща ться 4	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Деркачі, Зоот.	—	Сход. 2	—	—	—	—	—	—	—	—
Аджамка	Рбзв. 4	лист. 4	—	—	—	—	—	—	—	—
Вознесенськ	Сходять 2—3	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Луганськ	—	Сх. 2	—	—	—	—	—	—	—	—

Стан досвідних культур на 21 вересня.

	Озиме жито	Озима пшениця
Чартория	Кущиться, 4	Кущиться, 4
Уладівка	—	Розв. листки, 4
Миронівка	Кущиться, 3—4	Кущиться, 3—4
Суми	Кущ., 3*, 4—5	Кущиться, 4—5

Боярка. Копають картоплю, косять просо; сіють жито. (*В. Шимановський*).

Шепетівка. Скінчили копати картоплю. (*Б. Дзердзіевський*).

Новоселиця. Почали копати буряки; сіють озимину. Продовжується молотьба. Селяне порають городи. *(В. Жигадло).*

Чаплория, досв. ст. Закінчують збірати просо, горох, картоплю й біб. На досвідній станції закінчено сівбу озимини; молотять горох, косять просо. *(Л. Петрова).*

Старокостянтинів. Копають буряки й картоплю. Закінчується сівба озимини. *(Лібенау).*

Уладівка. Сходить озимина середнього засіву. На ранніх засівах озиме жито кущиться, стан гарний; на середніх селянських та селекційних засівах озима пшениця розвиває 2 і 3 листки, стан гарний. 75% бурякового листу жовкне; на заводських плантаціях почали копати. Сходи через посуху не дружні *(Балан).*

Іліінці. Посуха. Сівба йде мляво. *(Щербенко).*

Біла-Церква, Техн. Жита й пшениці засіяно, сходи задовольн. (*Ф. Четверик).*

Біла-Церква, селекц. ст. Картоплю викопано, урожай 600 пуд. на десятині. Конюшину скошено, урожай 40 пуд. на десятині. *(Кольїна).*

Млїв, сад. ст. Головний збір баклажанів, кавунів та динь. Загальний збір гарбузів і отави тютюну. *(В. Попов).*

Мордва. Сухо. Дороги курні. Селяне, не діждавшись дощу, щоб посіяти озимину, йдуть возити буряки до цукроварень. *(М. Усатий).*

Підставки. Посуха при надзвичайно високій температурі та ясному небі загрожує попсувати сходи озимини. *(Л. Комарецький).*

Хорол. Абсолютна посуха, але люде орали і навіть сіяли; сходи задовольняючі. Закінчилася уборка городів. *(Разинкин).*

Полтава, досв. ст. Стоять гарячі й сухі дні. Опадів нема; спека й курява. З селян де-хто сіє, більшість чекае на дощ; продовжується оранка. На досв. станції— на ранніх парах як жито, так і пшениця кущаться, на безпар'ї сходять дуже рідко й кволо. Продовжується дискування всіх ланів, занятих культурами. *(Ф. Жданов).*

Суми. На селянських ранніх парах озимі жито й пшениця гарно кущаться. На пізніх парах і стернях сходів нема. На досвідних ранніх парах озимі жито й пшениця кущаться дуже гарно; на еспарцетних озиме жито теж кущиться, стан його задовольняючий; на пізніх картопляних і гречаних парах стан сходів дуже поганий. Засуха продовжується, земля зовсім суха. Закінчується копанка картоплі, урожай нижче середнього, % крохмалю високий. Почали копати буряки; коріння дрібне але багате на цукор. *(Фомичов).*

Колонтаїв. Погода дуже пекуча й суха. Ніхто не сіе. Сходи починають гинути від посухи. (*Феофилов*).

Деркачі, Х. Зоот. Стоїть суха й гаряча погода. *(П. Йодинський*).

Красноград. Сходи озимини погано розвиваються. Більшість не сіє, дожидаючи дощу; помічається висихання сходів на пізніх парах. Погода суха й тепла. *(Соколов).*

Слав'янськ. Посуха. Орють під озимину. Сівбу затримано. (*Кудиненко).*

Гуляй-Поле. Посуха, дощу нема. Озимини не сіяли. *(Коваленко).*

Синельниково. Посуха. Збірають кукурузу, копають картоплю й вибірають насіння суданської трави. *(Л. Яковлева).*

Аджамка. Почалась оранка на зяб; збірають кукурузу й сояшники. *(М. Ірліков).*

Єлисавет. На паровині озимина середня, або й гарна, на підпарках од спеки наполовину згинула. *(І. Грановський*).

Вознесенськ. Посуха продовжується; селяне не сіють; сходи тільки на ранніх та чорних парах, стан задовольняючий. *(Рудницький).*

Одеса, кр. досв. ст. 19-го приземний туман. Починають збірати кукурузу. Орють стерню. Сівба озимини затримується посухою. *(Софотеров).*

Одеса, вин. ст. (Сухий лиман). Йде збір винограду й виноробство; урожай великий. Оранці й озимим засівам заважає посуха. *(В. Гернет*).

Херсон, д. ст. Жарко, сухо й курно; дороги важкі; збір кукурузи й картоплі закінчено. Пушать стерню.

Маріупіль. Озимину не сіють через сухість ґрунту. *(Жданов*).

Ростов н/Д. Йде збір кукурузи, молотьба сояшника. 11-го посіяли озимину. 18-го слабі рідкі сходи; стоїть посуха; вітер сильний східній; степ вигорів. *(В'язовський).*

Луганськ. Сходи озимої пшениці не дружні; поряд з тими зернами, що зійшли, багато не проросших. *(А. Родин).*

Фенологичні спостереження.

Жукля. Дрібні пташки гуртуються; завдяки надзвичайній жарі земляні жаби не заснули. (*Іваницький*).

Березна. 15-го пролетіли перші журавлі. *(Ф. Власенко*).

Остер. 12-го летіли в ирій журавлі; 15-го летіли дикі качки. (*А. Розанов).*

Носівка. Пожовкло листя на клені й сиплеться. *(І. Логвиненко).*

Майнівка. Пожовкло листя на ясені, почало жовкнути на бересті, в'язі та липі. Починають летіти в ирій журавлі. (*П. Мірошниченко).*

Київ, С.-Г. І. 13/IX розтріскуються плоди бузку—Syringa vulgaris L, починає жовкнути лист верби козиної лози—Salix caprea, жовтої акації—Caragana arborescens

14-го—посіяно жито (лан. № 3). 16-го жовкне лист сливи—Prunus domestica L, дуба—Quercus pedunculata Ehrh, айви—Cydonia vulgaris, граба—Carpinus betulus, клену—Acer Nigundo californicum, липи—Tilia europaea, тополі—Populus alba; 19-го зійшло жито (ланок № 3); 20-го жовкне лист верболозу—Salix viminalis. (*І. Кобренюк*).

Мліїв, сад. ст. З початку декади масою летять перепелиці. (*В. Попов*).

Вінниця. 11-го на бузку знайдено гусінь дюка бузкового (Sphinx ligustri), на молочаї—дюка вовчомолочого (S. euphorbiae). 13-го поспіли „шишки" хмелю. 14-го доспівае терен. 15-го червоніє калина, горобина й глід. На полях багато мишей. 17-го листя на деревах помітно починае жовтіти. 18-го доспівають зімові яблука й сливи; доспіли плоди кінського каштана. 19-го з огородів збірають сояшники. Починається замітне опадання листя з дерев; на липах верхи вже безлисті, в инших дерев не так помітно. (*М. Білозір*).

Околиці ст. *Смородино* (Сумської окр.), Тростенецький комбінат Цукртр. 13—17 вересня. Бурякові плантації в гарному стані, цими днями почнуть копати буряки. В плантаціях багато бур'янів. Цвітуть і одцвітають: мишій (Sataria viridis і S. glauca), куряче просо (Panicum Crus galli), щириця (Amaranthus retroflexus і A. Blithum), лобода (Chenopodium album і C. rubrum), Sonchus arvensis, Stachys annua, Capsella Bursa pastoris, Thlaspi arvense, Linaria vulgaris, Solanum nigrum, Lappula Myosotis, Vicia villosa, Hyoscyamus niger, Galeopsis Ladanum, Trifolium arvense; багато листу Cirsium arv., Equisetum arv. і Convolvulus arvensis. По-над дорогою цвіте Nicandra physaloides. У с. Микитівці цвітуть Anthemis Cotula, Matricaria suaveolens, Pulicaria vulgaris, Xanthium spinosum і X. Strumarium. У с. Тростенці багато Elscholzia cristata з насінням. По-над дорогами цвіте багато Lolium perenne. На луках по р. Боромлі (де саме косять отаву) багато Leontodon autumnalis і Trifolium fragiferum з насінням; цвітуть Bromus inermis і Centaurea Jacea. В пересохлих болотах над Ворсклою коло Кам'янки багато листя Hottonia palustris. На пісках лівого берега Ворскли цвітуть Herniaria glabra, Potentilla arenaria, Tanacetum vulgare. В борах трави вже посохли; багато з спілим насінням Monotropa Hypopitys. На взліссях березових гайків цвіте багато Cnidium venosum, цв. Galium verum. На листі Genista tinctoria й Cytisus ratisbonensis багато гусені Dasychira fascelina. В берез. ліску Epilobium angustifolium з плодами.—В лісовій дачі Макова багато папоротів з спорами: Cystopteris fragilis, Aspidium filix mas, A. cristatum, A. spinulosum і Asplenium filix femina; трапляються з ягодами Rubus saxatilis і R. caesius. В лісах через суху погоду зілля пов'яло, з дерев багато листу осипалось. На листвяних деревах багато гусені Dasychira pudibunda; на Salix caprea трапляється також Notodonta ziczac. Літають метелики Neptis aceris. (*М. Котов*).

Гесенська муха та инші шкідники.

Іліинці. На протязі II декади літае багато шведської мухи. (*Щербенко*).

Б-Церква, ст. СНУ. Сходи озимої пшениці пошкоджено гесенкою на 5%, падалиця—90%. (*А. Кольїна*).

Мордва. 16/IX літає багато комах. Гусениця дуже шкодить сосні. (*М. Усатий*).

Драбово. На ранніх засівах незначна шкода од шведської мухи. (*А. Кречун*).

Колонтаїв. Пшениця на 60%, а жито на 40% пошкоджені гесенською мухою *). (*Феофилов*).

Гуляй-Поле Степові миші нагортують силу купок з колосками. (*Коваленко*).

*) Слів „а жито" в телеграмі не було, але ми їх уставили, не бачучи иншого способу звязати перші слова з останніми. Можливо, що автор хотів сказати щось инше. *Ред.*

У. М. С. 057. X—1923.

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З № 26—1000.

17013

У. С. Р. Р. Н. К. З. С.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА

— УКРМЕТ —

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЕКЦІЯ С.-Г. НАУК. К-ТУ УКРАЇНИ.

№.....

Київ, Софіївська 18.

До .....

.....

м. .....

На підставі ухвали Р. Н. К. від 9/III (протокол Р. Н. К. ч. 13/223 п. 33) та обіжника Уповнаркомпочтель укра від 30/V ч. 1/35 і від 2/VI ч. 1/37 цей пакет ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ БЕЗ ОПЛАТИ.

ПРОВЕДЕНО ЦЕНЗУРА

[551.5 (05) (47.711) = 91.78 „1923"].

Народний Комісаріат Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

32231

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за III декаду (з 21 по 30 вкл.) вересня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. III-me décade de septembre 1923.

Загальний огляд погоди.

III декада вересня, певніш друга її половина, характером своїм гостро різниться од попередньої. Оскільки та була на Україні суха, ясна й тепла, остільки ця визначається частими й—місцями—значними опадами, міцними вітрами й хмарністю. Через усе це середня темп-ра декади, рівняючи до попередньої, різко знизилась, особливо в західній половині України, коливаючись, пересічно, од 12° (у NW частині) до 17—18° С, (в Надчорноморській смузі).

Що до вітрів, то на початку декади дули переважно слабенькі західні й північно-західні вітри; потім вони більш переходять до північних румбів; місцями (23 го) панує тиша. З вечора 24-го числа скрізь по Україні вже віють східні вітри, що в наступні дні помітно зміцнюються на Донеччині. Ця система повітряних течій утримується до вечора 27-го, коли вітри знову стають змінними, а на кінець декади вертаються до румбів, що панували на її початку (W і NW). Таким чином за декаду система вітрів немов-би зробила повний круг управо-руч (за сонцем).

Перших чотирі дні декади, в звязку з поступовим розвитком рогу сибірського антициклону, що своєю периферією захопив Україну, в нас стояла переважно ясна й суха погода,—як не вважати на невеличкі дощики, що перепали 21-го на NW і крайньому SE України. Температура в ці дні коливалась: уранці од 7—9° (у північній частині) до 16—18° (над Чорним морем), а вдень од 13—16° (на півночі й у центрі) до 26—29° (на крайньому півдні й південному сході).—21 й 22 числа зазначено грози в Білій-Церкві, Луганську й Таганрозі.

На вечір 25-го барометр на заході України починає падати. Погода враз міняється, стаючи хмарною, місцями похмурою й дощовитою. В наступні дні це зниження захоплює всю країну, утворюючи на ранок 28 вересня частковий мінімум, а осередком близько Київа.

В період зародження й розвитку цього мінімума в багатьох місцях західньої України пройшли великі дощі, місцями переходячи в зливи. Ось табличка, в якій зібрано випадки[1]) дощів, що дали не менш 10 мм. води за добу (порожні гратки залишено й там, де опади були, але дали за день менш як 10 мм.).

Числа міс.	25	26	27	28	29	Числа міс.	25	26	27	28	29
Чернігів	—	—	—	10	—	Умань I	25	10	—	—	—
Остер	—	12	15	14	—	Б.-Церква I	—	—	14	—	—
Київ I	—	—	64	10	—	Миронівка	—	14	10	—	—
Боярка	—	—	50	10	—	Драбово	—	—	20	—	—
Звягель	—	—	—	23	—	Прилука	—	—	20	—	—
Житомир	—	16	18	12	—	Лубні	—	—	13	—	—
Шепетівка	—	—	—	20	—	Хорол	—	—	11	—	—
Кам'янець-Под.	12	34	—	—	—	Кремінчук	—	—	21	—	—
Ялтушків	—	38	—	—	—	Єлисавет	—	12	—	—	—
Уладівка	—	—	28	—	—	Катеринослав	—	—	11	—	—
Вінниця I	—	—	50	—	—	Миколаїв	—	15	—	—	10
Вінниця III	—	—	64	—	—	Таганрог	—	—	—	—	10
Ілінці	16	—	—	13	—						

Разом з тим звертає увагу повна суша на всьому південному сході України, де в ці самі дні вперто держались міцні E і SE вітри, так звані суховії, місцями з сухим туманом (курявою). (Див. ст. 3).

[1]) Розуміється не всі, а тільки ті, про які звістки прийшли по телеграфу, або вспіли прийти поштою до складання цього огляду.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони		Назва станцій I й II пор.	Тиснення	Темпер. пов. С° Середн.	Темпер. пов. С° Максимальна	Темпер. пов. С° Мінімальна	Опади Сума в мм.	Опади Число днів	Переважний Стан неба	Переважний Напр. вітру	Число днів з грозою
Полісся	(F)	Петроград, Г. Ф. О.	59.9	12.8	21*	7	16	3	хмар.	SE	—
		Мишкин	65.0	12.6	—	5	30	3	хмар	SE	—
		Ярославль	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Москва	65.5	12.7	21*	7*	?	?	похм.	SE	—
		Мінськ	61.5	11.7	22*	4	46	5	хмар.	SSE	0
		Горки	62.3	12.3	21*	6?	14	7	—	—	0
	A	Глухів, І. Н. О.	64.0?	14.2	—	8*	9	6	похм.	W	—
		Величківка	—	13.6	—	?	38	5	похм.	ESE	—
		Чернігів	62.1?	14.3	22*	6	31?	5	похм.	ENE	—
		Остер	?	14 0	24*	7*	47	4	похм.	S	0
	(E)	Носівка (досв. ст.)	62.8	13.7	26	5	37	7	похм.	NW	—
		Маяківка (Щаснівка), Т.	62 7	13.4	—	4	28	5	хмар.	SW	—
		Мостище	—	13.0	22	6	32	6	похм.	ESE	—
Поділля	A	Київ, В. І. Н. О.	62.5	13.7	22*	6	84	5	похм.	W, SE	1
		Київ, С.-Г. І.	62.0	13.7	22	6	99	5	хмар.	NE	—
		Київ, кр. досв. ст.	—	13 5	21.5	—	68	5	хмар	W, E	2
		Боярка, Пас. Шк.	62.5?	13.5	21.5	6	63	5	хмар.	SE	1
		Ворзель	—	13.6	21*	6*	53	6	хмар.	SSW	2
		Житомир	61.9	12.8	22*	5	53	7	хмар.	W	1
	B	Рудня-Радовельська	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Звягель (Новоградв.)	61.6	12.2	21.4	5	35	6	ясно	SE	0
		Шепетівка	62.5?	12.5	20*	5	56	5	похм.	NW	—
	D	Чартория (досв. ст)	62.4	12.2	—	5	38	7	хмар.	WNW	—
	C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	64.1?	13.7	22*	7*	53	5	похм.	NNW	—
		Ялтушків, ст. СНУ		13.0	24*	8*	45	3?	похм.	NW	—
Степ	D	Уладівка, ст. СНУ	62.5	12 6	21*	5?	45	5	похм.	т., NW	—
		Вінниця, філія Укрмету	62.3	14.6	22	2	60	6	похм.	WNW?	0?
		Вінниця, Старе місто	—	14.1	25	5	76	5	похм	WNW	—
		Вапнярка	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Ілінці, ст. СНУ	63.0	14.3	22*	7*	40	5	похм.	W	0
		Умань (Агр. техн.)	63.1	14.3	25*	7*	42	5	хмар.	NW	—
		Умань (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Верхнячка, ст. СНУ	—	13.2	—	6*	37	6	?	NE	—
		Б.-Церква (Техн.)	61.9	13.8	23*	5	30	7	похм.	W	—
		Б.-Церква, ст. СНУ.	—	13.9	22*	6*	34?	6?	хмар	т., W	3
		Бобриця шк. сад.	—	14 7	—	5	50	5?	хмар.	WNW	—
		Маслівка, Техн.	—	14.4	—	2?	53	5	хмар.	—	—
		Миронівка, ст. СНУ	62.3	14.1	26*	1?	29	4	хмар.	E	—
		Мліїв (сад ст.)	62 4	14.7	—	4	45	6	хмар	змін.	1
		Златопіль с.-г. шк.	—	14.9	—	5	27	5	хмар.	E	—
	E	Кремінчук	62.6?	15.1	27	5	28	4	хмар	тихо	1
		Підставки (досв. ст.)	—	14.7	—	2	21	5	хмар	NW	—
		Драбово (досв. ст.)	63.0	14 4	—	3	29?	4	хмар.	E	—
		Згурівка	62.9	13.8	—	5	22?	5	хмар.	SE	—
		Ромен (досв. ст)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Березоточа, ст. СНУ		—	—	—	—	—	—	—	—
Лісі	F	Лубні	63 0	14 4	25*	5	22	3	хмар.	ESE	1
		Хорол	62.9	14 6	25*	5	23	3	хмар.	ESE	1
		Миргород	63.0	15 0	29.2	4	26	3	хмар.	SE	—
		Полтава (досв. ст.)	63.3	15	27.6	5	14	3	хмар.	E	—
		Суми (досв. ст.)	62.7	14.2	27	5	10	5	хмар.	ESE	—
		Іванівська д. ст СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Деркачі (село)	—		—	—	—	—	—	—	—
		Деркачі, Х. Зоот.	63.7	16 4	—	6	2	2	хмар.	ESE	—
		Харків (Обс.)	63.8	16.2	26*	7	1	4	хмар.	S, SE	1
		Харків (д. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ	G	Красноград	63.3	15.7	28	4	4	3	хмар.	SE	—
		Андріївка, с.-г. шк.	63.0	15.5	—	5	17	5	хмар.	ENE	—
		Ізюм	?	16.6	27*	5	18	3	хмар.	т., E	1
		Старобільськ, д. ст.	—	18.5	—	7	24	2	хмар.	SE	—
		Лозова	—	16.3	—	—	3	1	—	—	—
		Олександрівка-Покров.	62.9	18.0	—	—	5	1	—	—	—

Райони	Назва станцій I й II пор.	Тиснення	Темпер. пов Со			Опади		Переважний		Число днів з гр.
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Степ G	Розумівський ліс -м. уч.	—	19.5	—	—	12	2	—	—	—
	Синельниково (д. ст.)	63.5	16 0	—	5	6	1	хмар.	SSE	—
	Катеринослав	62.7?	16.5	28*	7	14	3	хмар.	NW	1
	Комисарівка	63.2	15.6	—	—	26	3	—	—	—
	Довгинцево	—	16.0	—	—	13	3	—	—	—
	Сагайдак	—	17.3?	—	—	27	3	—	—	—
Степ H	Шамівка	62.4	14.1	—	2	16	4	хмар.	E	—
	Аджамка (д. ст.)	62.4	14.7	—	5	17	5	хмар.	SW	1
	Єлисавет	62.5	15 2	27*	5	17	5	хмар.	ESE	1
	Вознесенськ (д. ст.)	63.1	14.1	—	—	11	2	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	17.7?	31*	10*	4	2	хмар.	NW	1
Степ I	Одеса (кр. д. ст.)	—	16.7	—	9	4	3	хмар.	NW	—
	Одеса, В. І. Н. О.	63.3	17.1	24*	10	6	2	хмар.	WSW	0
	Одеса, Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, вин. ст. (Сух. лим.)	63.5	17.1	—	9*	3	2	хмар.	NNW	—
	Миколаїв	63.0?	17.5	28*	10	25	2?	хмар	тихо	1
	Херсон (д. ст.)	62.9?	17 5	29.4	7	16	4	хмар.	ENE	—
	Олешки (д. п.)	63.3	18.0	29*	8	32	3	хмар.	тихо	—
	Маріуполь (д. ст.)	62.9	17 6	—	—	3	1	—	—	—
Степ K	Таганрог, порт.	63.6	17.9	26*	11	20	3	хмар.	E	1
	Ростов н/Д.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ K	Ясинувата	63.8	16.6	—	5*	14	—	—	—	—
	Луганськ	64.2	17.7	27*	5	17	3	хмар.	E	1
	Воронiж	66 1	15.1	23*	6	13	2?	хмар.	SE	1
	Саратів	71 0	16.2	24*	4	0	0	хмар.	т; SE	—
	Царицин	70.4	17.9	27*	8	1	1	ясно	NE	—
	Феодосія	62.5	19.5	26*	10	3	2	хмар.	W	—
	Керч	62.4.	19.2	28*	10	8	2?	хмар.	N	1
	Ставрополь	62.1	17.5	25*	9	12	2?	хмар.	ESE	—
	Владикавказ	62.9	15.6	26*	8	17	2	хмар.	SSW	1?
	Кизляр	64 2	20.3?	24*	14	0	0	ясно	ESE	—
	Тифлис	65.3	18.7	28	12	5	3	похм.	SE	1
	Батум	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Райони	Назва станцій II пор.	Опади		Ч. дн. з гр	Райони	Назва станцій III пор.	Опади		Ч. дн. з гр.
		Сума	Ч. днів				Сума	Ч. днів	
Полісся A	Жукля	25	6	—	Лісостеп D	Удич, ст. СНУ	22	6	—
	Березна	—	—	—		Андрюшки, Цукр.	—	—	—
	Ніжен	25	5	0		Фастів	56	6	—
Лісостеп D	Кальник	24	6	—		Мрдва	?	6	—
	Чемер	66	4		Лісостеп E	Нечипорівка	35	5	—
	Новоселиця, Цукрв.	34	5	—		Прилука	34	6	1
	Старокостянтинів	22	4	—	Лісостеп F	Пижня	7	2	1
	Мизяків	32	6			Колонтаїв	5	3	—
	Вінниця Замостя	69	6	—	Степ G	Слав'янськ	14	3	—
	Вінниця (досв. ст.)	69	6	—		Гуляй-Поле, досв. п.	0.6?	1	—
	Шликів	—	—		Степ I	Чалбаси	—	—	—
						Асканія-Нова	2	—	—

На ранок 29-го числа частковий мінімум, що зародився над Україною, очевидно злився з більшим мінімумом, що стояв у той час над північною частиною Скандинавії, Фінляндією й Естляндією, й утворив депресію в формі V. Це злиття викликало згадану вище зміну вітрів з східних на західні й північно-зах. В звязку з цим темп-ра під кінець декади скрізь почала різко знижатись: увечері 30-го вона доходить до 6—7° (на півночі) й до 11° на півдні.—30-го числа випав град коло Чарторийї і в Умані.

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і t° води впродовж 3 декади вересня 1923 р. (з 21 по 30 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	29	27	28	36	22	—	—
„	Лоїв	47	44	46	47	30	16	14
„	Домонтово	46	44	45	44	30	17	13
„	Київ	30	27	28	43	27	16	14
„	Вітачів	—	—	—	43	—	—	—
„	Катеринослав	—38	—44	—42	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	9	2	4	10	—	17	14
„	Херсон	34	23	27	18	—	19	17
Березина	Бобруйськ	20	18	19	13	—	—	—
Сож	Гомель	—13	—18	—15	34	—16	16	12
Прип'ять	Мозир	—16	—20	—18	—20	—28	16	17
„	Чорнобиль	—20	—23	—21	—14	—24	16	14
Десна	Чернігів	—9	—11	—10	2	9	—	—

Огляд селянських засівів на 30 вересня.

Озимини в багатьох місцях і досі не сіяли (через посуху), й перед господарями повстав грізне питання: чи варт її тепер сіяти?—Там-же, де погода позволила посіяти більш-менш вчасно, стан засівів по більшості задовольняючий і майже скрізь однаковий для *жита* й *пшениці*, а саме: озимина *посходила* дуже погано в Кальнику, (жито пожовкло й сохне в Слав'янську), задовольн. в Боярці (тільки жито) та Мліеві; *розвивае* 2 і 3 *листки* кепсько в Луганську, задовольн. в Білій-Церкві, Хоролі й Вознесенську, досить гарно в Шепетівці, гарно в Бобриці; почала *кущитись* задовольн. в Жуклі (тільки жито), Майнівці (тільки пшениця), Верхнячці й Драбові, гарно в Чартории, Сумах і Аджамці.

Картопля дуже гарна в Жуклі.

На *цукрових буряках* жовкне лист у Жуклі—стан задовольн.; по инших місцях їх копають, оцінюючи врожай як кепський у Красноградi, нижче од середнього в Златополі, середній у Майнівці, трохи кращий у Маслівці, гарний у Величківці й Верхнячці.

Коноплі достигають задовольн. в Жуклі. (Див. ст. 5).

Додаткові повідомлення.

Новгород-Сіверськ. Поля та городи впорані. Сходять озиме жито й пшениця. (*Сандер*).

Жукля Жито ще сіють; копають картоплю, стан її гарний. (*Іваницький*).

Чемер. На досвідному полі збірають люпин і городнє насіння. Продовжують орати на зяб. Скрізь почали збірати городину. Жито й пшениця розвиваються гарно. (*М. Сердюк*).

Ніжен. Сійбу жита й пшениці на полях закінчено; збірають кукурузу; в совхозах копають картоплю; копають цукрові буряки. Оранка під ярину продовжується. (*А. Афанасьєв*).

Носівка. На селянських плантаціях починають копати цукрові буряки. (*І. Логвиненко*).

Майнівка. Через холод останніх днів декади озимина перестала рости, стан задовольняючий. На протязі місяця: сіють озимину, орють під ярину, вибірають картоплю, копають цукрові буряки, закінчують молотьбу. Картопля гарна, буряки задовольняючі. Останні дні декади дощовиті, похмурі й холодні. (*С. Таран і П. Мірошниченко*).

Мостище. Стан озимих сходів гарний. Негода, що наступила з 26 числа, перешкоджає поранню цукрових буряків, а найбільше возити їх по розквасі до Бобровицької цукроварні. (*М. Величко*).

Боярка. Сіють жито, копають картоплю. (*В. Шимановський*).

Ворзель. За другу половину декади погода стоїть дощовита та хмарна. Озимина від дощів значно поліпшала. (*Н. Клименко*).

Новоселиця. Молотять бурякові висадки; урожай середній. Сходи озимини гарні. Орють на зяб. (*В. Жигадло*).

Чартория. Починають орати на зяб. Закінчують копати картоплю. На досвідній станції збірають боби; початок копання картоплі та оранки. (*Л. Петрова*).

(Див. ст. 6)

Стан засівів на селянських полях на 30—IX.

	Озиме жито	Озима пшениця	Картопля	Цукрові буряки	Коноплі
Мишкин	Кущ., 3	—	—	—	—
Жукля	Кущ., 3	—	Коп., 4—5	Жовкн. л., 3	Дост., 3
Величківка	—	—	—	Копають, 4	—
Ніжен	—	—	Копають	Копають	—
Майнівка	—	Кущ., 3	—	Копають, 3	—
Боярка	Сход., 3	—	Копають	—	—
Шепетівка	Розв. л., 3—4	Розв. л., 3—4	—	—	—
Чартория	Кущ., 4	Кущ., 4	—	—	—
Кальник	Сход., 1	Сход., 1	—	—	—
Верхнячка	Кущ., 3—4	Кущ., 3	—	—	—
Б.-Церква (Техн.)	Розв. 2 і 3 л. 3	Розв. 2 і 3 л., 3	—	—	—
Вобриця	Розв. 2 і 3 л. 4	Розв. 2 і 3 л., 4	—	—	—
Маслівка	—	—	—	—	—
Мліїв	Сход., 3	Сход., 3	—	—	—
Златопіль	—	—	—	—	—
Драбово	Кущ., 3	Кущ., 3	—	—	—
Хорол	Розв. л., 3	Розв. л., 3	—	—	—
Красноград	—	—	—	—	—
Суми	Кущ., 4	Кущ., 4	—	—	—
Аджамка			—	—	—
Вознесенськ	Розв. 2 і 3 л., 3	Розв. 2 і 3 л., 3	—	—	—
Луганськ	Розв. 2 і 3 л., 2	Розв. 2 і 3 л., 2	—	—	—

Стан досвідних культур на 30—IX.

	Оз. жито	Оз. пшениця	Кукуруза	Цукр. буряки
Драбово	Кущиться 3	Кущиться 3	Дост., 4	Копають, 3
Чартория	4	4	—	—
Миронівка	5	5	—	Коп., 4—5
Суми	(див. дод. повід.)	5	—	—

Старокостянтинів. Копанка та возіння буряків продовжується. Йде глибока оранка на 1924 рік. (*Лібенау*).

Іліниці. Друга половина декади вітряна й холодна. Озимина після дощів значно поправилась. (*Щербенко*).

Мліїв, сад. ст. Продовжується сівба жита й збір кукурузи, стан гарний. Помітно вплив опадів другої половини декади на сходи озимини. Почали копати цукрові буряки. (*В. Поп в*).

Мордва. В першій половині декади сухо; в другій ідуть дощі, холодний вітер з півночі, з грозою 3 дні. 28-го сіють озимину. (*М. Усатий*).

Хорол. Після дощів у кінці декади озимі засіви одужують і помітно йдуть у ріст. Поспішають орати й сіяти. (*М. Разинкин*).

Миргород. Після великої посухи випав гарний дощ. Селяне взялись за сійбу озимини. (*Л. Олишевко*).

Суми. На селянських ранніх парах озимі жито й пшениця гарно кущаться; на пізніх селянських парах сходів майже нема, по стернях не сіяли. На досвідних ранніх парах озимі жито й пшениця кущаться дуже гарно; на еспарцетних, конюшинних та люцернових стан кущіння озимого жита задовольняючий; на пізніх картопляних та гречаних парах розвій листка озимого жита йде дуже погано. Дощ у кінці декади дав змогу де-не-де сіяти озимину. Йде збір кукурузи та буряків. (*Вакуленко*).

Пожня. Сходить озимина, але за браком дощів не дуже гарна. Де які селяне ще не сіяли. Копа конопель дає два пуди зерна. (*В. Яковлев*).

Красноград. Озимі засіви погані й через посуху невеликі. (*Соколов*).

Слав'янськ. Ясно. Засуха. Гроза 22-го числа. Посіяне жито зійшло, пожовкло й сохне. (*Кудиненко*).

Гуляй-Поле. Посуха, дощу нема, озимину не сіяли; вітер східній. (*Коваленко*).

Аджамка. Після дощу, що випав 26-го числа, селяне скрізь почали сіяти озимину; орють на зяб, збірають кукурузу. (*Н. Ірліков*).

Вознесенськ. Посуха почасти закінчилась: кругом і на станції пройшли невеликі дощ ; встановилась холодна погода. Селяне сіють. (*Рудницький*).

Одеса, кр. д. ст. Кукурузу зібрано; озимину посіяно. Вохкість грунту на парах: чорному 20%, квітневому 20%, пізньому 7%: на озимій стерні впораній на зяб 13% і на полущеній після ярини—13%. (*Софотеров*).

Одеса, вин. ст. Збір винограду продовжується; озимини не сіяли. (*В. Гернет*).

Херсон, д. ст. До дощів селяне коли-не-коли сіяли озимину в сухий грунт; після дощів 25-го та 26-го йде вдатна сівба озимої пшениці.

Луганськ. Озимини засіяно мало. (*А. Родин*).

Фенологичні спостереження.

Жукля. Серед ночі з 18-го на 19 вересня і вдень 19-го летіли перші ключі журавлів на вирій. (*Іваницький*).

Майнівка. Летять птахи. Жовтіє й опадає з дерев листя. (*С. Таран і Мірошниченко*).

Київ С.-Г. І. На станції: 23-го вересня почало червоніти листя порічки Ribes aureum Pursh, жовкне лист червоної порічки (Ribes rubrum L.). 28-го на деяких деревах каштану (Aesculus Hippocastanum) листя майже осипалось, теж осипалось з горіха (Iuglans regia); починає жовкнути листя черемхи (Prunus padus. і терну. 30-го жито на ланку № 1 росту 22 cm., № 2—15 і № 3—10 cm. (*І. Кобренюк*).

Ворзель На ранніх вишнях лист зовсім осипався, на білому клені теж майже осипався. (*А. П'ятницький*).

Мордва. Сиплеться з дерев листя. (*М. Усатий*).

Околиці *Харкова.* 19 вересня в Харківському міському парку вдруге цвіте й дає овочі Colutea arborescens.—23-го в лісі вже осіння картина: лист з дерев осипається або вже осипався, травнисті рослини пов'яли. По лісовому яру коло Нов. Харкова вже з насінням Aethusa Cynapium У листяному лісі скрізь у вічі впадає листя весняних рослин: Asarum europaeum, Carex pilosa, фіялок (Viola) тощо. На степовому схилі коло Нов. Харкова теж майже все посохло, тільки ще цвіте й має насіння Kochia prostrata, цвіте Scabiosa ochroleuca и Dianthus campestris. По-над ставком на вербі (Salix caprea) понабрякали бруньки й повилазили сережки. На ній цвіте паразит Cuscuta lupuliformis. Над водою з спілими ягодами Solanum Dulcamara, з спілим насінням Polygonum hydropiper; у воді багато зеленого листу Hottonia palustris (*М. Котов*).

Околиці *Харкова.* 20 вересня в Люботині помічено Acherontia atropos. 23-го—Новий-Харків. Літають Vanessa io, Pieris rapae, Pararge egeria, Colias edusa, Colias hyale. Gonopteryx rhamni, Orgyia antiqua; окуклюються Dasychira pudibunda й Acronicta aceris. На бальзамичній тополі помічено молоду гусінь Pygaera anachoreta. В лісі на землі знайдено Carabus violaceus і Chrysomela varians. (*С. Медведів*).

Єлисавет. 27 вересня вперше, а 30-го вдруге журавлі летять назад. (*І. Грановський*).

Херсон. Показались перші ключі диких гусей. На клені жовкне лист, (*Досв. ст.*).

Засівна кампанія.

(*Повідомлення з Ізюма*).

Осіння посуха викликае велику трівогу серед селянства й агрономів. Чи сіяти озимину зараз, сподіваючись, що в кінці вересня або в жовтні дощі підуть і настільки промочать землю, що сходи не загинуть, як це вже було з засівами, зробленими після дощику 6 вересня? Й коли будуть такі дощі, то чи буде досить тепла, щоб руна встигли зміцніти до наступу зіми? А коли тепер не сіяти, то чи не трапиться. що потім підуть такі дощ , що сіяти не можна буде через грязюку? Для з'ясування питання про засів Ізюмський відділ З. У. скликав 14 вересня нараду з агрономів. Метеоролог зробив доклад про хід погоди за літо й перші осінні дні. Було одзначено посушність літніх місяців, не зважаючи на дні. липневих зливи, й нікчемне, а місцями й шкодливе значіння дощиків у вересні. По синопт. картах були з'ясовані причини посухи й висловлено думку, що й надалі, через стійкість антициклоничного режиму, певніш можна сподіватись, що в увесь осінній засівний період дощів зовсім не буде або буде занадто мало.—З повідомлень агрономів вирисувалась така картина стану полів. Поля сухі; попересихали навіть гарні пари. Тут вохкість ще тримається на глибині 3—3½ вершків; стерня висохла до 12 в. глиб. Парові поля засіяно. На ранніх парах, що все літо трималисьу чистоті, сходи гарні й шкідників нема, але таких парів дуже мало. На гірших парах працює озимий хробак, і сходи тут дуже нерівні, як звичайно в цім році. З приводу підтримання парів у чистоті зазначено, що переорювання їх повело до висихання, й що для цього потрібно особливе знаряддя—парочистка, що знищує бур'яни, не висушуючи грунту. Надто важко боротись з берізкою.

По инших участках (нпр. у Петрівськім) парів нема, Де-хто рішив сіяти на недавно з'ораних нивах по 1—1½ десятини. Після дощиків у вересні з'явились сходи, але хутко перестали рости; де-які вже й посохли. Велика більшість селян не сіють.—Крім посухи е ще ворог озимини—миші. По де-яких районах (нпр. у Шандриголівському) їх безл ч. Вони знищують і сходи озимини, й зерно в землі; зсідають усе, що лишилось на стерні; риються за корінням, так що, мовляв, „ходиш по полю немов по подушці". У півд. районах колоністи „виливають" мишей і наловлюють їх до 700 шт. за ніч. Орючи розгортають їх кубла з населенням до 35 шт Часто бачили, як мишва масами переплива Донець. Дуже багато мишей і шкоди од них по садибах. Неврожай ярини й знищення мишвою заготованої паші примушує боятись, що худоби нічим буде перезімувати, й селяне спродують худобу; овечки вже подешевшали.—Загальна думка така, що без боротьби з мишами озимина все одно пропаде.

Зважаючи на все це, було одноголосно ухвалено до дощів не сіяти; сіяти переважно жито, а не пшеницю. (*Г. Рудима*).

Гесенська муха та инші шкідники.

Носівка. На досв. станції помітно ушкодження озимини гесенкою (*І. Логвиненко*).

Майнівка (Щаснівка). Озимині шкодить гесенська муха; картоплі пошкодили гробаки хруща. (*С. Таран і П. Мірошниченко*).

Чартория. На озимині помічено яєчка шведської мухи. (*Л. Петрова*).

Бобриця. Гесенка на падалиці (?). (*К. Терещенко*).

Гути (Харківщ.). В Ланівській, Циглерівській, Пархомівській і Первухинській цукроварнях у вересні на озимих сходах помітну шкоду робить озимий гробак. Засіви на Тростянецькій, Чурахівській і Пархомівській цукр-нях заражені гесенкою—на де-яких участках більш як на 50%; у Тростянці й Пархомівці 28 дес, найбільш пошкоджених, довелось пересіяти. Мух літає вже менше. Шведська муха є в усіх стадіях. (Цукротрест, *станція охорони буряків*).

Суми. Гесенкою пошкоджено жито на 7%, пшениця на 6, падалиця на 12%. (*Вакуленко*).

Хут. *Мельників* (коло Валок). Озимини сіяли дуже мало, не більш 5% всієї площі, з них коло 10% пошкоджено гесенкою (решта майже вся загинула через посуху). (*В. Губський*).

Красноград. Пшениця на 10% попсована гесенкою. (*Соколов*).

Слав'янськ. Багато мишей, вони псують хліб і гризуть капусту. (*Кудиненко*).

Аджамка. Озимому рапсові шкодить рапсовий сікун. (*Н. Ірліков*).

З *Чернігова*, *Мордви* (Чигирин. п.), *М. Бубнів* (Роменськ.), *Нечипорівки* (Пирят.), *Вергунів* (Лубен.), *Єлисавета*, *Засілля* (Микол.) й *Олешок* нам пишуть, що там гесенської мухи не помічено.

У. М. С. 058. X—1923

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 98.—1000.

17016

До всіх станцій сітки Мет. Хар.

Редакція Мет. Хар., маючи намір по закінченню року дати таблицю „Мет. Хар. за 1923 рік", прохає всі станції, які тепер друкуються в Бюлетенях, а раніш не друкувались, хоч і працювали, або які помітили в надрукованих тут своїх спостереженнях помилки чи пропуски, прислати одповідні додатки чи поправки за час, починаючи з грудня (XII) 1922 р.

У. С. Р. Р. Н. К. З. С.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА

— УКРМЕТ —

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЕКЦІЯ С.-Г. НАУК. К-ТУ УКРАЇНИ.

До .....

.....

м. .....

№.....

Київ, Софіївська 18.

На підставі ухвали Р. Н. К. від 9/III (протокол Р. Н К. ч. 13/223 п. 33) та обіжника Уповнаркомпочтель укра від 30/V ч. 1/35 і від 2/VI ч. 1/37 цей пакет ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ БЕЗ ОПЛАТИ.

Перевірено 1948 р.

32231

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923“].

Народний Комісаріят Земельних Справ.

У. С. Р. Р.

Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за І декаду (з 1 по 10 вкл.) жовтня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. I-re décade d'octobre 1923.

Загальний огляд погоди.

У протилежність до останньої декади вересня, багатої, з одного боку, на часті та сильні дощі (надто на заході України) і заразом дуже вітряної та посушної для всього південного її сходу,—погода першої декади жовтня взагалі була сприятливіша для осінньої засівної кампанії.

Максимальні кількості опадів за цей період (коло 40 мм.) припадають саме на цей район, що найбільше їх потрібував, цеб-то на Донеччину. У решті районів України кількість опадів помітно менша, доходячи місцями (в центрі) до 5 мм.

У минулу декаду проходили переважно слабкі дощі, з кількістю опадів од 1 до 3—4 мм. на добу. 2-е жовтня було найдощовитіше, бо, переважно по західніх районах України, випали найдужчі дощі, а саме:

Шепетівка	17 мм.	Ілінці	12 мм.
Умань	10 „	Уладівка	15 „
Єлисавет	11 „	Вінниця	12 „

Похмура та дощовита на початку декади, над вечір 4-го числа погода стає яснішою. Правда, ранками погода була здебільшого хмарна, місцями одзначено вранішні тумани, але за те над вечір звичайно розгодинювалося. Вдруге ця зміна одбулася 10-го числа, коли на Україні знов настала похмура та дощовита погода.

Що-ж до загального розміщення центрів атмосферного діяння, то воно зарисувалося в отакому вигляді. Простора область мінімума, що ще наприкінці минулого місяця охоплювала більшу частину Скандинавії, Фінляндії та Прибалтики, продовжувала иноді дужчати, вилучати з себе окремі, часткові депресії; останні, перетинаючи центральну Европу, наближалися до нас і, просуваючися далі, захоплювали Україну переважно південною та південно-західньою частиною. У звязку з цим, протягом перших трьох днів у нас панували зразу W та NW вітри, що перейшли згодом на SW.

Найближчими після цього днями розвивається максимум на південному сході Росії. Через це вітри знову міняють свій напрям і переходять до SE.

Протягом останніх трьох днів декади, через новий розвиток зазначеної вище области мінімума, що своєю периферією захоплювала і Україну, у нас знову віють переважно SW та W вітри.

Грозову діяльність одзначено в такі дні: 7-го—в Ізюмі, 9-го в Миколаєві та 10-го—в Луганську. Температура, з початку декади помітно низька на більшій частині України, знову поволі підвищується. На 5-е число в західній частині і на 6-е число—у східній половині, вона досягає свого максимума за дану декаду. У ці числа вдень на більшій частині України температура була вища од 20°, а на крайньому сході вона доходила 28° (в Олешках).

Потім, 7-го числа вдень температура помітно знизилася в північно-західній частині України, а в наступні дні знижується і в решті її районів.

Увечері 10-го числа загальний стан атмосфери рисується в отакому вигляді: велика циклонична область, з окремими центрами (коло 735 мм.) біля берегів Норвегії та над Ботничною затокою, охоплює всю просторінь од берегів Ісландії до центру Росії. Україна знаходиться на периферії цієї области. Область підвищеного тиснення міститься на південному заході Европи. На Україні віють західні вітри середньої сили. Похмуро. У центрі, на узбережжі Чорного та Азовського моря—дощі. Температура коливається од 7°—8° на Волині та в центрі, до 11° на південному заході і до 14°—15° на крайньому південному сході.

В останній декаді минулого місяця, а також у першій декаді цього місяця ми маємо так мало пілотних спостережень через хмарну та похмуру погоду в більшій частині України, що важко сказати щось певне про режим повітряних течій. Тільки 23 та 24 вересня спостережено помірне ліве обертання; особливо різко воно одбувалося в задній половині невеликого часткового мінімума, що пройшов 21—22 з Одещини до Катеринославщини, і—слабко 28-го числа. Але взагалі в решті днів вересневої декади спостережувано праве повертання з висотою вітру. Коли V-подібна депресія переміщалася в другій половині декади, скорості перевищували 10 м./сек.

(Див. стор. 3).

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони		Назва станцій I й II пор.	Тиснення	Темпер. пов. C° Середн.	Темпер. пов. C° Максимальна	Темпер. пов. C° Мінімальна	Опади Сума в мм.	Опади Число днів	Переважний Стан неба	Переважний Напр. вітру	Число днів з грозою
		Петроград, Г. Ф. О. . . .	53.2	8.3	12*	3	24	6	п.	S	—
		Мишкин	57.3	9.7	—	2	24	5	хм.	SSW	—
		Ярославль	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Москва	58.1	9.6	19*	4*	?	?	п.	S	—
		Мінськ	55.2	9.7	18*	4	52	7	п.	SSE	1
		Горки	56.1	9.0	16*	2	13	9	п.	S	—
Полісся	(F)	Глухів, І. Н. О. . . .	58.1?	10.6	—	5*	17	5	п.	NW	—
	A	Величківка	—	10 8	—	5	11	5	п.	SE	—
		Чернігів	57.8	11.3	21*	5	14	5	хм.	SE	—
		Остер	58.2?	11.0	—	5*	6	2	хм.	SW	—
	(E)	Носівка (досв. ст.) . .	58.8	10.6	22	3	3	3	п.?	SSW	—
		Майнівка (Щаснівка), Т.	58.9	10,9	—	2	5	4	хм.	SSW	—
		Мостище	—	10.9	21	4	5	2	хм.	WSW	—
	A	Київ, В. І. Н. О. . . .	58.3	11.6	23 3	4	6	4	хм.	W	0
		Київ, С.-Г. І.	58.2	11.5	23	4	6	4	хм.	S, W	0
		Київ, кр. досв. ст. . . .	—	11.3	22.6	—	3	3	хм.	NW	0
		Боярка, Пас. Шк. . . .	58.4?	11.2	22.6	5	7	2	хм.	W	—
		Ворзель	—	11.2	21*	4*	9	3	хм.	W	—
		Житомир	57.6	11.1	21*	3	8	7	хм.	W	1
	B	Рудня-Радовельська . .	57.2	10.8	22*	3*	13	7	п.	SE	—
		Звягель (Новоградв.) . .	57.0	11.1	22.5	3	11	9	хм.	SW	0
		Шепетівка	58 0	11.0	22*	4	26	6	п.	NW	—
	D	Чартория (досв. ст.) . .	58.1	10.6	—	1	15	7	п.	WSW	—
	C	Кам'янець-Под., С.-Г. І. .	59.7	12.5	22*	2*	8	4	хм.	WNW	—
		Ялтушків, ст. СНУ . . .	—	11.8	21*	4*	12	3?	п.	W	—
		Уладівка, ст. СНУ . . .	58.6	11.2	21*	4	—	—	—	—	—
		Вінниця, філія Укрмету .	58.6	11.9	22	1	17	5	хм.	WSW	0
		Вінниця, Старе-місто . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Ілінці, ст. СНУ	60.6	12.5	23*	5*	18	5	хм.	SW	—
		Умань (Агр. техн.) . . .	60 5	11.8	24*	6*	11	3	хм.	S	0
		Умань (досв. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	D	Б.-Церква (Техн.) . . .	58.3	11.8	22*	3	8	3	п.	NW	—
		Б.-Церква, ст. СНУ. . . .	—	11.7	22*	4?	12	4	хм.	тихо	—
		Бобриця, шк. сад. . . .	—	12.3	—	2	7	5	хм.	SSE	—
		Маслівка, Техн.	—	11.9	—	1	9	3	хм.	—	—
		Миронівка, ст. СНУ . .	58 9	11.7	22*	2	7	4	хм.	S	—
		Мліїв (сад. ст.)	59.3	12.2	—	5	10	3	хм.	SSW	—
		Златопіль, с.-г. шк. . . .	—	11.9	—	4	7	4	хм.	SW?	—
		Кремінчук	59.4?	12.2	23	5	10	3	хм.	S	—
		Підставки (досв. ст.) . .	—	10.6	—	0	9	3	хм.	SW	—
	E	Драбово (досв. ст.) . .	59.6	10.8	—	2	14	5	хм.	SE	—
		Згурівка	59.2	10.7	—	4	4?	3	хм.	SE	—
		Ромен (досв. ст.)	—	10.4	20*	1.5	2	3	хм.	NW	—
		Лубні	59.6	10 7	22*	4	6	5	хм.	SE	—
		Хорол	59.8	10.8	21*	4	4	2	хм.	WSW	0
		Миргород	59.3	11.1	23.7	?	40?	3	п.	S	—
		Полтава (досв. ст.) . . .	60.3	11.0	23.2	1	12	5	хм.	S	1
	F	Суми (досв. ст.)	58.8	9.8	23	0	20	4	—	—	—
		Іванівська д. ст. СНУ .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Деркачі (село)	—	10.3	23	—1	11	4	хм.	NW	—
		Деркачі, Х. Зоот. . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Харків (Обс.)	60.3	11.0	23*	2	11	3	хм.	SSE?	—
		Харків (д. ст.)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ	G	Красноград	60.3	11.1	24	0	5	3	хм.	SW	—
		Андріївка, с.-г. шк. . . .	60.1	11.3	—	2	8	4	п.	SSE	—
		Ізюм	61.8	11.1	24	2	18	5	хм.	т., S	1
		Старобільськ, д. ст. . .	—	12.2	—	3	39	5	хм.	SSW	—
		Лозова	—	11.4	—	—	22	5	—	—	—
		Олександрівка-Покров. .	60.8	13.0	—	—	21	4	—	—	—
		Розумівський ліс. уч. .	—	14.3?	—	—	13	3	—	—	—
		Спнельниково (д. ст.) . .	61.0	11.9	—	1	12	4	хм.	SE	—

Райони	Назва станцій I й II пор.	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Степ Н	Катеринослав	60.5	12.6	24*	6	12	3	хм.	SSW	0
	Комисарівка	60.9	12.1	—	—	13	2	—	—	—
	Довгинцево	—	12.7	—	—	6	2	—	—	—
	Сагайдак	—	13.1	—	—	9	1	—	—	—
	Шамівка	59.7	11.4	—	3	13	4	хм.	W	—
	Аджамка (д. ст.)	59.8	11.5	—	3	13	3	хм.	SSE	—
	Єлисавет	60.0	12.1	23*	4	13	4	хм.	SSE	0
	Вознесенськ (д. ст.)	60.8?	13.0	—	—	0	0?	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ С	Одеса (кр. д. ст.)	—	14.7	—	2	2	1	хм.	SE	—
	Одеса, В. І. Н. О.	60 6	15.2	21*	6	4	2?	хм.	ESE	0
	Одеса, Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, вин. ст. (Сух. лим.)	61.0	15.2	—	5*	3	5	хм.	SSE	—
	Миколаїв	61.5	14.4	24*	5	10	4	хм.	тихо	1
	Херсон (д. ст.)	61.2	14.1	25.2	4.0	8	3	хм.	NW	—
	Олешки (д. п.)	61.2	14.4	25*	4	4	2	хм.	тихо	—
	Ногайськ	61.9	13.0	22*	5	14	8	хм.	SSW	—
	Маріупіль (д. ст.)	61.6	11.9	—	—	12	3	—	—	—
Степ К I	Таганрог, порт.	61.8?	12.2?	23*	6	26	7	хм.	SE	0
	Ростов н/Д.	н.56.1	12.1	—	3	22	8	п.	E	—
	Ясинувата	61.1	11.0	—	4*	44	5	хм.	SSE	—
	Луганськ	61.5	11.8	24*	3	18	5	п.	SE?	1
Степ К II	Вороніж	59.4	10.3	20*	3	14	5	хм.	SE	0
	Саратів	62.1	11.9	23*	5	11	3	хм.	NW	—
	Царицин	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Феодосія	62.4	16 4	25*	6	4	4?	хм.	W	0
	Керч	62.3	15.6	23*	6	9?	5	п.	W	2
	Ставропіль	62.3	12.6	21*	4	29	5	я.	WSW	—
	Владикавказ	63 4	11.8	20*	3	9	2	я.	SSW	0
	Кизляр	63.5	15.5	23*	5	3	1	я.	ESE	—
	Тифлис	64.0	16.3	26	5	25	3	хм.	N	2
	Батум	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Райони	Назва станцій III пор.	Опади Сума	Опади Ч. днів	Ч. дн. з гр.
Лісостеп Полісся A	Жукля	8	6	—
	Березна	8	3	—
	Ніжен	—	—	—
	Чемер	—	—	—
Лісостеп D	Новоселиця, Цукрв.	18	5	—
	Старокостянтинів	14	6	—
	Мизяків	—	—	—
	Вінниця-Замостя	18	5	—
	Вінниця (досв. ст.)	20	6	—
	Шпиків	—	—	—
	Кальник	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	17	4	—

Райони	Назва станцій III пор.	Опади Сума	Опади Ч. днів	Ч. дн. з гр.
Лісостеп D	Верхнячка, Цукр.	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—
	Фастів	12	3	—
	Мордва	13	3	—
Лісостеп E	Нечипорівка	—	—	—
Лісостеп F	Прилука	—	—	—
	Пожня	14	2	—
	Колонтаїв	23	7	—
Степ G	Слав'янськ	28	5	1?
	Гуляй-Поле, досв. п.	21	4	3
Степ I	Чалбаси	21	4	—
	Асканія-Нова	9	4	—

У першій декаді жовтня за перші 3 дні через похмуру погоду спостережень майже не було. 4 та 5-го в Київі й Харкові південні вітри 5 м./сек. переходили на WSW 10 м./сек. до 5 кілометрів висоти. Це відповідало наближенню слабкого мінімума з Німеччини. 7 та 8-го, коли він оддаляється на північ до Пскова, на Україні скрізь ліве обертання SW вітрів, спочатку сильних (10—20 м./сек.) у нижніх кілометрах атмосфери. Коло землі позначається праве обертання, що при збільшенні вище од 10 м./сек. характеризує собою 10 жовтня. А взагалі зміна характеру обертання разом із збільшенням висоти вітру одбивала собою зміну типа погоди в обох декадах на Україні дуже точно і, попереджаючи ці зміни на 1—1½ доби, могла бути прекрасно використана для завбачання погоди на Україні.

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і t° води впродовж 1 декади жовтня 1923 р. (з 1 по 10 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	27	24	26	42	22	—	—
„	Лоїв	45	43	44	47	30	12	10
„	Домонтово	49	44	45	43	30	13	10
„	Київ	31	27	28	43	27	13	12
„	Вітачів	—	—	16	41	—	—	—
„	Катеринослав	—43	—48	—45	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	2	—2	0	9	—	13	10
„	Херсон	32	22	27	18	—	17	13
Березина	Бобруйськ	28	20	24	14	—	—	—
Сож	Гомель	—14	—18	—15	35	—16	12	9
Прип'ять	Мозир	—6	—14	—10	—20	—28	12	12
„	Чорнобиль	—7	—23	—17	—14	—24	12	11
Десна	Чернігів	—7	—10	—9	3	9	—	—

Огляд стану селянських засівів на 10—X.

Дощі кінця вересня й початку жовтня вивели, нарешті, озимі засіви з того трагичного становища, в якому вони в значній частині країни перебували ще недавно. Тепер багато дописів констатують покращання давніх засівів, а в тих місцях, де через посуху довго утримувались од сіяння, недавно з гарним успіхом посіяли (напр., в Ізюмі, де нещодавно становище вважалось за майже безнадійне,—і *жито*, і *пшениця* посходили виключно гарно). Тільки в Полтаві й у двох місцях на Одещині наші кореспонденти визнають стан сходів озимини незадовольняючим.

Картоплю скрізь викопали. *Цукрові* буряки в більшості теж викопано або копають; взагалі врожай їх, здається, можна назвати вищим од середнього.

Подробиці видно з таблиці та з додаткових повідомлень.

Додаткові повідомлення.

Жукля. На картоплищі ще сіють жито. З першого жовтня копають буряки стан гарний. (*Іваницький*).

Величківка. 8-го жовтня після буряків сіяли жито; раннє жито спасають кіньми. (*Іваницька*).

Березна. Озиме жито в окрузі станції росте задовольняючо. Шкідників не помічалось. Погода всю декаду була тепла. (*Ф. Власенко*).

Остер. Жито кущиться. (*А. Розанов*).

Носівка. На селянських полях жито буйне. (*Кульжинський і Логвиненко*).

Майнівка. 1-го почав свою працю цукроварний завод. 4-го перший приморозок. На селянських полях ранні засіви озимини вийшли в трубку. Селяне пускають на озимину скот. (*Таран і Мірошниченко*).

Мостище. Стан сходів озимини задовольняючий. Шкоди від гесенської мухи не помітно. Закінчується копання цукрових буряків та возка їх до цукроварні. Погода й дорога для порання сприятливі. (*М. Величко*).

Житомир. Жито місцями скошено. Закінчено копання картоплі.

Новоселиця. Збірають конюшину; копають маточні буряки; сійбу озимини закінчено. (*В. Жигадло*).

Чартория. Оранка продовжується. Озиме жито гарно кущиться; стан кущіння озимої пшениці місцями задовольняючий, місцями гарний. На досвідній станції продовжують оранку на зяб. Закінчено копання картоплі. Почали копати цукрові буряки. (*Л. Петрова*).

Старокостянтинів. Копають буряки. Продовжується оранка. (*Лібенау*).

Ілінці. На протязі декади сівби вже не помічалось; орють на зяб; жваво йде копання та возка буряків. Погода сприяє. Земля розмокла на двадцять п'ять сантиметрів. (*Щербенко*).

Бобриця. Сіють пізні жита. (*К. Терещенко*).

Мліїв, сад. ст. Збірають кукурузу; стан гарний. Зрубують капусту. (*В. Попов*).

Мордва. Перша декада тепла з вітрами північно-західнього, південного та південно-західнього напрямків. Закінчено сівбу озимини. 6-го з'явились перші сходи. Орють під ярину. (*М. Усатий*).

Златопіль. Сіють жито; орють на зяб. (*Григорієв*).

Підставки. Через дощі двох останніх декад дуже поліпшав стан озимини. (*Козел і Комарецький*).

Хорол. Продовжуються оранка і сівба. Жваво копають та возять цукрові буряки. З городів почали збірати капусту. (*М. Разинкин*). (Див. ст. 6).

Стан засівів на селянських полях на 10—X.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Цукрові буряки	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця
Мишкин	Сход. 3—4	—	—	Суми	Кущ. 4	Кущ. 4
Жукля	Кущ. 3	—	Жовт. л. 3	Хорол	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4
Величківка . . .	Кущиться 4—5	—	Копают. 4, 3—4	Полтава	Сходить 2	Сходить 2
Житомир	Кущиться 4	Кущиться 4	—	Андріївка . . .	Сходить 3	Сходить 3
Чартория	Кущиться 4	Кущиться 3—4	—	Ізюм	Сходить 5	Сходить 5
Шепетівка . . .	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	—	Аджамка	Кущ. 4	Кущ. 3-4
Кам'янець-Под. .	Розвив. листки 4	листки 4	—	Єлисавет	Кущ. 3-4 Сход. 3	Кущ. 3-4 Сход. 3
Б,-Церква, Техн.	Кущиться 3	Кущиться 3	—	Гнатівка	Сход. 2	Сход. 2
Бобриця . .	Кущиться 4	Кущиться 4	—	Вознесенськ . .	Розв. л. 3	Кущ. 3—4
Маслівка . . .	Кущиться 5	Кущиться —	—	Одеса, досв. ст.	—	Сход. 2—3
Мліїв	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	Коп. 3	Херсон	Розв.л. 3—4	Розв. л. 3—4
Фастів	Сходить 3	Сходить 3	—	Олешки	4	—
Мордва	Сходить 3	Сходить 3	—	Ростов н/Д . . .	Кущаться 3—4	Кущаться 3—4
Златопіль . . .	—	Сходить 4	—	Луганськ	Розв. 3	листки 3

Стан досвідних культур на 10—X.

Назва пунктів	Озиме жито	Оз. пшениця	Цукр. буряки
Носівка	—	—	Копають, 4
Чартория	Кущиться, 3—4	Кущиться, 3—4	—
Миронівка	„ 5	„ 5	Копають, 4—5
Суми { на ранніх пар. .	„ 5	„ 5	—
Суми { на еспарц. і конюш.	„ 3	—	—
Андріївка	„ 3	Кущиться, 2	—

Полтава. Закінчено порання корінеплодів. (*Ф. Жданов*).

Суми. На селянських ранніх парах озимі жито й пшениця гарно кущаться. Дощі дали змогу відновити засіви на пізніх парах. На досвідній станції на ранніх парах озимі жито й пшениця кущаться дуже гарно; на еспарцетних та конюшинних стан кущіння озимого жита задовольняючий; пізні, картопляні, гречані та вікові пари пересіяно. (*Фомічов*).

Пожня. Закінчується копання буряків; стан середній. Польова картопля дуже пошкоджена робаком; урожай середній. Селяне закінчили сівбу озимини після дощів. Посіяна після дощів озимина трохи видужує. (*Яковлев*).

Колонтаїв. Помічаються рідкі випадки пересіву озимини. (*Феофилов*).

Старобільськ. Дощі на протязі декади значно поліпшили стан озимини. Почалася жвава оранка та сівба озимини. (*Симонов*).

Слав'янськ. Усі сіють озимину. Всі сходи жита дуже гарні. Збірають капусту. (*С. Кудиненко*).

Гуляй-Поле. 2/х селяне почали сіяти озимину; 4-го почали сіяти на досвідному полі, 8-го закінчено; селяне закінчили сівбу 9/х. Сівба запізнилася проти норми на місяць. Ранні засіви мають вигляд оазів. Для сходів стоїть сприятлива тепла година. У селян сходи з'явились 9-го, на досвіднім—10-го. Дощі пройшли 1-го, 3-го, 7-го й 10-го жовтня й дали доволі вожкости для ґрунту. (*Коваленко*).

Синельниково. Суданську траву косять третій раз. (*Л. Яковлева*).

Аджамка. Пізні селянські засіви в стадії розвитку двох-трьох листків. На полях досвідної станції озимина в повнім кущінні. Де-не-де селяне сіють; ще до цих пір орють на зяб. (*Н. Ірліков*).

Єлисавет. Йде напружена зяблева оранка. Сіють жито; подекуди пшеницю. Погода взагалі тепла й вожка.

Вознесенськ. За декаду було багато похмурих днів з незначними опадами. Стан озимини на парах задовольняючий. На пізніх засівах сходи. (*Рудницький*).

Одеса, вин. ст. Збір винограду закінчено, врожай перейшов попередні роки; озимини не сіяли; заважала посуха. (*Ромахин*).

Одеса, кр. д. ст. Сівба озимини продовжується. Вожкість ґрунту на парах: чорному 19%, квітневому 20%, пізньому 16%. (*Софотеров*).

Херсон. На досв. ст. закінчено сівбу озимини, селяне закінчують. Продовжується оранка на зяб. Збірають сорго. Запасів вожкости в ґрунті мало. Гайворони шкодять сходам озимини. (*Досв. ст.*).

Чалбаси. Сіють оз. жито й пшен. Ранні сходи гарні. Година дуже гарна. (*Фомин*).

Ногайськ. Пройшли дощі; почали сіяти жито й пшеницю. (*Базилевич*).

Ростов н/Д. По чистих парах стан кущіння озимого жита задовольняючий і гарний, такий-же стан і озимої пшениці на пізніх парах. Пізня оранка на зяб. Копають картоплю та буряки. (*Черкесов*).

Луганськ. Продовжується сівба озимини. (*А. Родин*).

Полтава, досв. ст. Третя декада вересня й перша жовтня дали 26.6 мм. дощу, що дало можливість сіяти озимину. Перші дні жовтня селянство спішно сіє. Зроблені раніш, до дощів, засіви пішли в ріст: де-які мають 2 листки, инші тільки-но сходять, але рідкі й слабкі. На досв. станції посіяне 24 серпня на паровині має дуже гарний вигляд,—стелеться суцільним зеленим килимом; на безпар'ї—має 2—3 листки, але росте рідко й слабо. Як на станції, так і в селян закінчили копання картоплі й буряків, іде тільки оранка на зяб. (*Ф. Жданов*).

Фенологичні спостереження.

Величківка. 7-го летіли журавлі. (*Іваницька*).

Остер. Шпаки й гайворони збираються відлітати. (*А. Розанов*).

Житомир. Почався листопад. (*М. Копачевська*).

Мліїв, сад. ст. З початку декади валюшні почали перелітати. (*В. Попов*).

Пожня. 1-го обсипається берест і береза; пожовк і обсипається клен; 3-го жовтіє ранній дуб. (*Яковлев*).

Одеса, вин. ст. 30 вересня і в слідуючі дні летіли журавлі. (*Гернет*).

Херсон. На абрикосах, акаціях і гледичії пожовк лист. Журавлі вже перелетіли, гуси ще летять. (*Досв. ст.*).

Гесенка та инші шкідники.

Жукля. 1 жовтня на житі помічено гесенку. Пошкоджено на 10 жовтня коло 1% площі; пошкодження збільшується. (*Іваницький*).

Бобриця. Гесенки дуже мало. (*К. Терещенко*).

Златопіль. На полях сила мишей. (*Григор'єв*).

Суми. Гесенкою пошкоджено 10% засівів жита й пшениці й 15% падалиці; помітно збільшення шкоди од гесенки й шведки. (*Фомічов*).

Красноград. Гесенкою пошкоджено 10% засівів пшениці; збільшення шкоди не помічається. (*Соколов*).

Синельниково. Оз. пшениця пошкоджена гесенкою. (*Яковлева*).

Аджамка. Миші починають псувати озимину. (*Ірліков*).

У. М. С. 060. X—1923.

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 168—1000

Перевірено 1994 р.

32231

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923“].

Народний Комісаріят Земельних Справ.

У. С. Р. Р.

Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за II декаду (з 11 по 20 вкл.) жовтня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. II-me décade d'octobre 1923.

Загальний огляд погоди.

З поданої далі зводної відомости метеорологичної характеристики видно, що за минулу декаду опади на Україні розподілялися так: максимум їх (коло 50 мм.) припадає на Донеччину, а мінімум на крайній південний захід України і Чорноморське побережжя, де місцями (в районі Одеси) дощів *зовсім* не було. Між цими двома районами (по лінії Кам'янець-Подільський, Умань, Єлисавет, Катеринослав і Харків) припадає область з опадами від 9 до 18 мм., а ще далі на північ кількість опадів знов збільшується, подекуди до 25 мм.

Найдощовитішими були числа 11, 15, 16, 17, 18 і 19, в які місцями пройшли доволі сильні дощі, а саме:

Назви пунктів	11 жовтня	15 жовтня	16 жовтня	17 жовтня	Назви пунктів	11 жовтня	15 жовтня	16 жовтня	17 жовтня
Новоград-Вол. . . .	11	—	—	—	Умань	—	—	10	—
Шепетівка	—	11	—	—	Чернігів	—	—	11	—
Житомир	12	—	—	—	Лубні	—	—	10	—
Київ, В. І. Н. О. . .	—	—	13	—	Луганськ	10	—	—	15
Біла Церква	—	—	11	—	Ростов	21	—	—	21
Миронівка	—	—	13	—	Таганрог	13	—	—	29

Грозова діяльність помітно зменшилась. Протягом декади відзначено тільки одну грозу (16-го числа) на Полтавщині, але разом з тим 19-го числа, після півдня, в районі Київа, Умані, Вінниці та Катеринослава випав град, подекуди з крупою. В ніч на 20-те число в Харкові вперше випав сніг.

Хоч загалом декада була хмарною, але-ж, як і в 1-ій декаді, погода, похмуріша ранками, часом з туманами, на вечір почасту прояснювалась і, при пануючих ясних ночах, у багатьох місцях (особливо на сході України) не раз були заморозки.

На поверхні грунту температура знижувалась в Харкові 18 го до —4° і в Луганську 20-го числа до —5°.

На початку декади, в звязку з просуванням побічного мінімума над північною Україною, панують переважно W вітри, які поволі збільшуються, особливо 12-го числа в східній частині (Харків, Ізюм, Хорол). Середня температура перших двох днів порівнюючи мало міняється. На ранок 13-го числа, в звязку з поширенням области максимума, що її центр в той день лежав у північно-східній частині Чорного моря, погода помітно кращає. Вітри змінюють свій напрямок на S і SE і температура скрізь підвищується.

14 й 15 числа були найтеплішими днями декади. В ці дні температура місцями доходила вдень до 27°.

16-го числа барична долина, що пересікає Україну, вдруге викликає зміну в напрямі вітрів з південних на північно-західні й західні. Разом з тим з північного заходу до нас прориваеться хвиля холодного, вохкого воздуху, що викликає в більшій частині України різке зниження температури, збільшення хмарности і, місцями, порядні дощі.

З 17-го числа й до кінця декади Україна перебуває під впливом доволі сильної области антициклона, що поширилась над Центральною Европою і потім поволі насувалась центром своїм до південно-західньої її частини.

Весь цей час дують переважно слабкі W і NW вітри, які можна вважати за пануючі для даної декади.

(Див. ст. 4).

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
	Петроград, Г. Ф. О.	52.3	6.3	11*	1	10	6?	хмар.	SW	—
	Мишкин	54.8	6.0	—	—4	37	6	похм.	S	—
	Москва	56.1	7.7	17*	2*	24	6	похм.	S	—
	Мінськ	58 5?	6.6	17*	—3	30	5?	похм.	SW	0
	Горки	57.1	6.3	16*	1	19	6	похм.	W	—
Полісся A	Жукля	—	—	—	—	28	6	—	—	—
	Величківка	—	8.0?	—	?	20	5	похм.	SE	—
	Березна	—	—	—	—	28	5	—	—	—
	Чернігів	58.7?	8.2	17*	1	21	4?	хмар.	WNW	—
	Чемер, досв. п.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остер	59.5?	9.0?	—	3*	27	5	хмар.	S	—
	Київ, В. І. Н. О.	60.1	8.9	23	1	21	5	хмар.	W	0
	Київ, С.-Г. І.	59.8	8.8	22	1	18	4	хмар.	NW	—
	Київ, кр. досв. ст.	—	8.9	27?	2?	22	5	хмар.	NW	0
	Боярка, Пас. Шк.	59.9?	9.1	21.4	1	18	5	хмар.	WSW	—
	Ворзель	—	8 9	20*	0*	22	5	хмар.	W	—
	Житомир	59.6?	8.8	24*	—0	23	6	хмар.	W	0
B	Рудня-Радовельська	59.8	8.2	23*	—1*	24	6	хмар.	NW	0
	Звягель (Новоградв.)	60.0	8.2	23	0	26	7	хмар.	W, NW	0
	Шепетівка	60.2	8.5	22*	1	22	3	хмар.	W	—
D	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	16	3	—	—	—
	Чартория, досв. ст.	60.3	8.5	—	—1	17	6	хмар.	WNW	—
	Старокостянтинів	—	—	—	—	12	2	—	—	—
C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	62.6	10.2	23*	2*	12	3	хмар.	WNW	—
	Ялтушків, ст. СНУ	—	9.6	21*	2*	6	2?	хмар.	NW	—
Степ D	Уладівка, ст. СНУ	60.6	8.6	21*	1?	17	3	хмар.	тихо	—
	Вінниця, філія Укрмету	60.9	9.5	22	—2	18	5	хмар.	т., NW?	0
	Вінниця, Старе-місто	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	19	5	—	—	—
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	18	4	—	—	—
	Ілінці, ст. СНУ	61.4	9.2	21*	3*	15	5	хмар.	W	0
	Кальник	—	—	—	—	14	3	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	15	4	—	—	—
	Умань, Агр. техн.	61.5	9.1	22*	1*	13	2	хмар.	W	—
	Умань, досв. ст.	60.8	8.9	—	1	14?	2	хмар.	WNW	—
	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	26	4	—	—	—
	Б.-Церква, Техн.	60.1	8.8	22*	1	18	4	хмар	W	—
	Б.-Церква, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Поділля D	Бобриця, шк. сад.	—	9.5	—	0	18	4	хмар.	NW	—
	Маслівка, Техн.	—	9.2	—	—1	21	5	хмар.	—	—
	Миронівка, ст. СНУ	60.3	8.7	21*	0	20	3	хмар.	NW	—
	Мліїв, сад. ст.	60.6	9.3	—	0	16	5	хмар.	WNW	—
	Мордва	—	—	—	—	10	4	—	—	1
	Златопіль, с.-г. шк.	—	9.1	—	1	13	5	хмар.	NW	—
	Кремінчук	60.0?	9.9	26	1	7	3	хмар.	S	—
	Підставки, досв. ст.	—	8.1	—	—3	17	4	хмар.	NW	—
E	Драбово, досв. ст.	60.6	8.1	—	0	14	3	хмар.	SE	—
	Згурівка	60.6	8.0	—	1	29?	4	хмар.	W	—
	Майнівка (Щаснівка), Т.	60.1	8.2	—	0	22	3	хмар.	WNW	—
	Мостище	—	7.9	19	1	20	3	хмар.	SSW	—
	Носівка, досв. ст.	59.9	7.8	19.5	1	18	5	хмар.	NW	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F	Березоточа, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Лісостеп F	Лубні	60.7	8.4	20*	1	18	5	хмар.	WNW	0?
	Хорол	60.8	8.5	22*	1	15	5	хмар.	WSW	1
	Миргород	60.1?	9.5?	26	1	13	5	хмар.	W	—
	Полтава, досв. ст.	60.7	9.2	23	1	13	3	хмар.	W, S	1
	Ромен, досв. ст.	—	8.2?	17*	1.5	16	4	хмар.	W	—
	Глухів, І. Н. О.	58.4?	8.0	—	1*	18	5	похм.	NW	—
	Суми, досв. ст.	59 1	7.7	23	1	16	6	—	—	—
	Пожня	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Іванівська д. ст СНУ	59 7	8.5	—	—	28	3	—	—	—
	Колонтаїв	—	—	—	—	28	4	—	—	—
	Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Деркачі, село	—	9.0	24	2	10	3	хмар.	W	—
	Деркачі, Харк. Зоот.	59.7	9.1	—	-1	7	3	похм.	WSW	—
	Харків, Обсерв.	60.0	9.2	23*	1	9	4	хмар	W?	0
	Харків, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ G	Красноград	60.3	8.9	24	0	14	3	хмар	S	—
	Андріївка, с.-г. шк.	60.4	9.4	—	1	10	3	хмар	NNW	—
	Ізюм	60.1?	10.2	22*	2	9	3	хмар	NW?	0
	Старобільськ, д. ст.	—	9 6	—	1	18	6	хмар	NW	—
	Слав'янськ	—	—	—	—	7	4	—	—	—
	Лозова	—	9.6	—	—	12	4	—	—	—
	Олександрівка Покров.	60.9	10.3?	—	—	5	1	—	—	—
	Гуляй Поле, досв. п.	—	—	—	—	11	4	—	—	—
	Розумівський ліс.-м уч.	—	9 8	—	—	2	2	—	—	—
	Синельниково, д. ст.	61.7	9.6	—	1	14	5	хмар.	SSE	—
	Катеринослав	61.7	10.8	24*	4	11	2?	хмар.	SW	0
	Комисарівка	61.6	9.5	—	—	7	3	—	—	—
	Довгинцево	—	10.1	—	—	6	2	—	—	—
	Сагайдак	—	10 7	—	—	6	2	—	—	—
Степ H	Шамівка	60.7	9.3	—	—0	7	3	хмар.	SSE	—
	Аджамка, д. ст.	60.6	10.3	—	—1	10	3?	хмар.	W	—
	Єлисавет	61.0	9 8	26*	1	10	3	хмар.	NW?	0
	Вознесенськ, д. ст.	62.3	11.0	—	—	10	3	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ I	Одеса, кр. д. ст.	—	12.6	—	3	0	0	хмар.	WNW	—
	Одеса, В. І. Н. О.	62.2	12.8	22*	5	0	0?	похм.	W	0
	Одеса, Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса, в. ст. (Сух. лим.)	62.4	12.9	—	2*?	0	3	хмар.	S	—
	Миколаїв	62.4	12.5	23*	3	1	2	хмар.	тихо	0
	Херсон, д. ст.	62.0	12.1	27	—1	1	2	хмар.	N	—
	Олешки, д. п.	62.0	12.6	27*	—0	5	3	хмар.	W	0
	Чалбаси	—	—	—	—	12	3	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	3	2	—	—	—
	Мелітопіль, 1-майське ліси	—	12.0	—	—	4	1	—	—	—
	Ногайськ	62.1?	12.4	24*	1*	17	7	хмар.	W	—
	Маріупіль, д. ст.	62.3?	10.9	—	—	46	4	—	—	—
	Таганрог, порт.	61.8	11.3	17*	4	54	5	хмар.	W	0
	Ростов н/Д.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
К	Ясинувата	60.5	8.7?	—	1*	20	4	хмар.	SSE	—
	Луганськ	60 9	9.4?	20*	1	30	6	хмар.	W	—
	Вороніж	58.4	8.0	21*	2	22	5	хмар.	SSE	—
	Саратів	59.4	8.4	16*	—2	50	6	похм.	SSE	—
	Феодосія	62.7	14.1	21*	5	15	?	хмар.	NW	0
	Керч	62.4	14.5	25*	6	24	2	хмар	W	0
	Ставропіль	61.9	11.0	23*	3	47	4	похм.	W	0
	Владикавказ	62.3	12.1	25*	3	31	5	похм.	S	1
	Кизляр	63.0	14.6?	22?	3	16	3	похм	ESE	—
	Тифлис	63.9	15.5	27	6	10	3	хмар.	N	0

Максимальні й мінімальні температури, позначені зірочкою (*), взято з термінових записів.

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і t° води впродовж 2 декади жовтня 1923 р. (з 11 по 20 вкл.) за відомостями водомірних постів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	40	27	32	48	22	—	—
„	Лоїв	—	—	—	50	30	—	—
„	Домонтово	*56*	*50*	*53*	45	30	*10*	*7*
„	Київ	38	33	37	45	27	11	10
„	Вітачів	—	—	—	40	—	—	—
„	Катеринослав	*—41*	*—48*	*—45*	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	4	—2	0	14	—	12	8
„	Херсон	33	17	26	17	—	14	11
Березина	Бобруйськ	41	29	34	17	—	—	—
Сож	Гомель	—	—	—	36	—16	—	—
Прип'ять	Мозир	*3*	*—5*	*—1*	—19	—28	*12*	*10*
„	Чорнобиль	*—2*	*—6*	*—3*	—13	—24	*10*	*9*
Десна	Чернігів	*—5*	*—8*	*—6*	6	9	—	—

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

---

11 та 12-го жовтня на Україні через надмірну хмарність та часті опади робилися тільки поодинокі пілотні спостереження до невеликої висоти. Ці спостереження в перших кілометрах висоти показали WNW вітри при ледве помітнім із збільшенням висоти правім обертанні. В останній день у Київі ввечері на висоті 1 км. спостережувано великі скорості вітру, більш од 20 м./сек. На всій Україні польоти апаратів були майже неможливі. Близько півн. на 12-е в Київі тиснення впало на 4 мм. за невелику частину години при дуже рвачкім та бурхливім вітрі. Це явище одбулося в звязку з частковим мінімумом обширої скандинавської депресії, що проходив поблизу Київа. Над вечір 12-го по всій Україні була вже ясна погода. Тип розпологу вітрів, що був у перші два дні, зберігся і 13-го, але в Київі внизу до 1 км. висоти позначилася SSW-а течія. 14-го вже й вищі шари повітря починають, очевидячки, повертати супроти руху годинникової стрілки, слідом за нижніми течіями. 15-го Україна знаходиться в долині північного мінімуму. У передній її частині SSW чи SW вітри на висоті 5—7 км. досягають скорости 20—22 м./сек. У задній частині (Кам.-Подільський) вітри NNE з висотою переходять у NE, і приклад Житомира каже за те, що NNE вітер ніби підсовується з заходу тонким шаром під верхній SW (NNE до вис. 5 км. вище од SW). Продовження того самого явища ми бачимо в Київі 16 та 17-го, коли барична долина пересувається по меридіяну середнього Дону. В останній день усі пілотні станції дають NNW вітри внизу (до 1 км. в Київі). 18-го вони досягають уже 5—6 км. висоти (Київ, Житомир) при дуже малих скоростях (нижче од 10 м./сек.). Цей тип залишається до кінця декади і становить частину циркуляції антициклону над водозбором Дуная. 20-го в Київі вище од 2 км. вітер N досягає на 6 км. висоти 33 м./с. Дні од 15-го по 20-е включно являються серією міжнародніх аерологичних днів, і наслідки спостережень на українських пілотних станціях цілком буде надруковано в місяшнім бюлетені за жовтень.

Впадає в очі своєрідний порядок зміни вітрів протягом другої декади жовтня: верхні напрямки підпорядковуються нижнім, а не навпаки. Таке було 13-го, 15-го, 17—18-го, при звичайнім переміщенні цього процесу із заходу на схід.

Буря й гроза.

Полтава, досв. ст. 16-го жовтня зранку мрячив дощик, потім стояв легкий туман. О 14 г. з SW почали насуватись дощові хмари, а коло 17 год. звідти-ж почувся далекий грім з розпливчастою блискавкою. О 17½ год. ударило близько й міцно, блискавка стала без перерви освітлювати ввесь небосхил; пішов дощ. Через півгодини верстов за 5 на схід спалахнуло (од грози) три пожари. Гроза тяглась до 21 год. Цікавий вигляд мало небо, коли перестало греміти, а блискавиця в верхніх шарах хмар освітлювала небо, немов через матове шкло. (*Ф. Жданов*).

Гуляй-Поле. Вночі з 11 на 12 та ввесь день 12 жовтня була велика буря, напрямком із заходу. У селян місцями буря позривала дахи й порозкидала скирти. (*Коваленко*).

Огляд стану селянських засівів на 20 жовтня.

Тепла й досить вохка погода в більшій частині Украіни взагалі гарно одбилась на озимих засівах: недавно посіяні *жита* й *пшениці* (в тому числі й пересіяні, де перша сіянка загинула) сходять скрізь задовольняюче. Ранні засіви, що не пропали од вересневої посухи, тепер кущаться, й стан їх майже скрізь гарний; місцями вони порозростались так буйно, що їх скошують (або й спасають худобою), боячись, щоб під снігом не попріли.

Цукрові буряки на Чернігівщині й Київщині в багатьох місцях копають, по инших—вже викопали. Врожай їх взагалі трохи вищий од середнього.

Стан засівів на селянських полях на 20 жовтня.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Цукрові буряки	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця
Жукля	Кущ. 3	Кущ. 3	Викоп.	Суми ранні .	Кущ. 4	Кущ. 4
Величківка . . .	Кущ. 3—4	—	Коп. 4	Суми пізні . .	Розв. л. Сход. 4	Розв. л. Сход. 4
Мостище	—	—	Коп.	Суми пересіви	Розв. л. Сход. 4	Розв. л. Сход. 4
Шепетівка . . .	Кущ. 4	Кущ. 3—4	—	Андріївка . . .	Розв. л. 3	Розв. л. 3
Кам'янець Под. .	Кущ. 4	Кущ. 4	—	Гуляй-Поле . .	Розв. л. 2—3	Розв. л. 2—3
Ілінці	Кущ. 3	Розв. 3	Коп.	Шамівка . . .	Розв. л. 3	Розв. л. 3
Кальник	Розв. л. 3—4	Розв. л. 3—4	—	Аджамка	Кущ. 4	Кущ. 4
Удич	Кущ. 4	Кущ. 4	—	Єлисавет	Сход. 3	Сход. 3
Умань, Агр. Техн.	Кущиться 3	Розв. л. 3	—	„	Розв. л. 3	Розв. л. 3
Умань, досв. ст.	Кущиться 3—4	Кущ. 3—4	—	„	—	Кущ. 3
Бобриця . . .	Кущиться 4	Кущ. 4	—	Вознесенськ . .	Кущиться 3	Кущ. 3
Маслівка	Кущиться 5	—	Коп. 3	Херсон	Кущиться 3—4	Розв. л. 3—4
Мліїв. сад. ст. .	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	—	Олешки	Кущиться 3—4	—
Златопіль . . .	Сход. 3	Розв. л. 4	—	Чалбаси	Розв. л. 3	Розв. л. 3
Драбово	Роз. 2 і 3 л. 4	Кущит. 4	Вик. 3	„	Сіють	—
Лубні, Наук. Т-во	Роз. 2 і 3 л. 3—4	Кущит. 3—4	—	Ногайськ . . .	Сход. 3	Сход. 3
Хорол	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	—	Луганськ	Кущ. 4	Кущ. 4
Миргород	3	3	—			
Полтава	Розв. 2 і 3	3 листк. 3	—			

Стан досвідних культур на 20 жовтня.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Кукуруза	Картопля	Цукр. буряки
Носівка	—	—	Дост. 5	Копають 5	Викопано
Чартория	—	—	—	—	Викопано
Умань, Агр. Тех.	Кущ. 3	Розв. л. 3	—	—	—
Умань, досв. ст. .	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	—	—	Викопано 3-4
Суми . . . ранні	Кущ. 5	Кущ. 5	—	—	—
„ еспарц. і кон.	Кущ. 3—4	—	—	—	—
„ пересів. т. и.	Сходить 4	—	—	—	—
„ . . . пізні	—	Сход. 3—4	—	—	—
Андріївка	Кущ. 4	Кущ. 3	—	—	—

Додаткові повідомлення.

Глухів. 15-го після ясного ранку розіслався густий туман і тримався дві години. 19-го ввечері випала рясна крупа. (*П. Івченко*).

Жукля. Буряки й городину зібрано. Після ярового ячменю скошена гречка, стан задовольняючий. Ще де-не-де сіють жито після картоплі. (*С. Іваницький*).

Величківка Кущиться пізне озиме жито, стан задовольняючий. Закінчують копання цукрових буряків, стан гарний. Орють на зіму городи (*Ю. Іваницька*).

Березна. Озимина гарна. Вітри за декаду переважно західні та північні; температура вночі до 3°. (*Ф. Власенко*).

Носівка. Закінчено копання цукрових буряків; урожай кормових буряків на десятині до 6000 пуд.; пізній сорт картоплі дав більше 2000 пуд. з десятини. (*І. Логвиненко*).

Майнівка. На протязі всієї декади хмарно й холодно. (*С. Таран і П. Мірошниченко*).

Мостище. Закінчується копання цукрових буряків; якість їх середня. Стан озимини задовольняючий. В околицях станції засіви дуже буйні, й місцями їх косять. (*М. Величко*).

Київ, Метст. С.-Г. Інст. Досвідні культури: 16 жовтня зійшло жито (ланок № 4); 17-го посіяно жито (ланок № 5). На ланку № 1 з 17 вересня од невідомої причини почали жовкнути листочки, що при землі; на 20—X їх пожовкло коло 5%. (*І. Кобренюк*).

Новоселиця. Орють під буряки й на зяб. (*В. Жигадло*).

Чартория. За декаду було 2 дні з інеєм. На досвідній станції закінчили збір цукрових буряків. Продовжується оранка й молотьба конюшини. (*Л. Петрова*).

Старокостянтинів. Продовжуються оранка й копання буряків. (*Лібенау*).

Лінці. Після буряків сіють жито. Закінчують копання буряків; орють на зяб На протязі декади часто йшли дощі. (*Щербенко*).

Умань, досв. ст. Ранком 20-го й 21-го був іней. Озимі жито й пшениця кущаться досить гарно. (*Й. Стецький*).

Фастів. Сходить озимина; стан задовольняючий. (*Хмільовський*).

Підставки. Стан озимини гарний, дякуючи дощам та відносно високій температурі повітря. Пізня озимина майже зрівнялася з ранньою. (*Пустовойт*).

Хорол. На протязі декади де-не-де продовжувалась оранка. Сівбу припинено. На городах закінчили уборку капусти. (*М. Разинкин*).

Миргород. Стан озимини задовольняючий. (*Олішевко*).

Суми. Озимина на селянських ранніх парах кущиться гарно. На пересіяних і жовтневих засівах після дощів озимі жито й пшениця посходили гарно. На досвідній станції: на ранніх парах озимина кущиться дуже гарно. На еспарцетних та конюшинних парах жито кущиться досить гарно. Пересіяне на картопляних, гречаних та вікових парах озиме жито посходило гарно, а сходи пізньої пшениці кращі од середніх. Загальний стан озимини поліпшав. (*Фомічов*).

Гуляй-Поле. Озимина розвивае третій листок, ріст протікає помалу. Година холодна. (*Коваленко*).

Слав'янськ Орють під ярину. (*Кудиненко*).

Катеринослав. Число годин соняшного сяєва за декаду 29. (*А. Захарова*).

Шалівка. Стан пізньої озимини задовольняючий. (*Ярошевський*).

Аджамка Де-які селяне ще сіють озимину й орють на зяб. (*М. Ірліков*).

Єлисавет. Погода взагалі вохка й тепла.

Вознесенськ, д. ст За минулу декаду було кілька приморозків. На протязі декади було: 2 дні з туманом, 4 дні з росою, 3 дні з дощовими опадами та 1 день з інеєм. Селяне поспішають досіяти поля й орють на зяб. Стан ранніх засівів задовольняючий, на парах навіть гарний. (*Рудницький*).

Одеса, вин. ст. Озимини не сіяли. (*В. Гернет*).

Одеса, д. ст Число годин соняшного сяєва за декаду 48. Перший заморозок був 18 го жовтня з —1.5° на поверхні ґрунту. Вохкість ґрунту під озиминою на чорному й квітневому парах 20%, на пізньому 17%. (*Софотеров*).

Херсон. Перший приморозок був 19-го жовтня; померзли баклажани, паслін, якорці й щириця. Селяне продовжують лущити стерню. Продовжується оранка на зяб. Багато сходів падалиці ячменю й ульки.

Чалбаси. Сіють жито; погода гарна. (*Фомінов*).

Первомайське лісництво. Перші приморозки (до —2.5°) 19-го жовтня. (*Найденов*).

Луганськ. Дощі виправили озимину.

Деркачі, Зоотехнікум Завдяки випавшим опадам посіяно озиме жито. Оранка на зяб продовжується Стан озимини поганий. Копання кормових буряків закінчено. (*П. Йодинський*).

Фенологичні спостереження

Жукля. 21-го жовтня летіли дикі гуси; журавлі вже пролетіли. (*Іваницький*).

Носівка. Липа й горобина звільнились від листу. (*І. Логвиненко*).

Київ С.-Г. І. 14-го жовтня осипалось листя на київському каштані, ясені, шовковиці (Morus nigra). 17-го осипалось листя на горобині (Sorbus aucuparia), черемсі (Prunus Padus) липі (Tilia europaea). (*І. Кобренюк*).

Ворзель. Жовкне листя каштану, білої акації, жасмину та груш пізніх сортів (зімових). Листя білого клену осипалось. Посипалось і листя з диких груш. На яблунях ранніх сортів пожовкле листя осипалось, а на пізніх жовкне й сиплеться. На гилочках плодових дерев багато коконів гусениці. (*Н. Клименко*).

Улядівка. Листя низькорослих рослин померзло.

Іллінці. Вдень кричали жаби; відлітали журавлі. Жовтіє лист вишні, груші й яблуні. (*Щербенко*).

Мліїв, сад. ст. 17-го масовий проліт журавлів. (*В. Попов*).

Лубні, Наук. Т во. 10-го жовтня. Переліт гусарок і шилохвостів тягнеться вже зо 2 тижні. 15-го доцвітають Linaria й Verbascum. Зрідка попадається червона конюшина й глуха кропива. Доцвітає Campanula patula; доспіло насіння Bidens tripartita. Ще літає Colias. 18-го—інтенсивний переліт качок Anas boschas (ключі од 50 до 400 штук); помічено ластівки (очевидно, перелітні). 20-го кричить снігур; на сонці москалики (Pyrrhocoris ?). Де-не-де цвіте Tragopogon; почервоніла крушина; жовкне дуб; береза місцями ще зелена. Цілком пожовкли клен, осика й граб. (*Секція Краєзнавства*).

Одеса, вин. ст. Пожовкло листя винограду. (*В. Гернет*).

Херсон. Опадає лист акації, гледичії, клену та абрикосів. (*Досв. ст.*).

Харків. 14 жовтня. На солонцюватому грунті Нетечинської левади одцвітає багато Aster Tripolium, цвіте — Taraxacum palustre, з насінням Spergularia salina. В Atropis distans де-які особини й тепер цвітуть. Цвіте й має насіння багато лободи (Chenopodium hastatum, glaucum і rubrum). — Коло канав і болот цвіте багато надморського щавлю (Rumex maritimus). По-над полями й на вулицях цвіте багато щириці (Amaranthus Blithum). По-над дорогами цвіте також Plantago major і Poa annua. (*М. Котов*).

Гесенська муха та інші шкідники.

Жукля. На 20 жовтня пошкодження од гесенки не збільшується (1% жита) (*С. Іваницький*).

Баришівка (Київськ. окр.). 11 жовтня помічено ушкодження озимини (коло 1%) гесенкою в районі сел Селичівки, Бзова й хут. Грушки. На 20—X шкода збільшилась до 3%, однаково на житі, як і на пшениці. Найбільш пошкоджено ранні засіви. В инших частинах району гесенки не знайдено, але скрізь озимина на 1% пожовкла. (*Н. Райко*).

Павлівка (Красногр. окр.). Жнива в районі закінчено в середині липня; стерню зараз після жнив місцями злущено, а то заорано. Падалиці було чимало; вона почала сходити в перших числах серпня; тоді-ж почали сіяти на парах озимину, а перші її сходи з'явились у кінці серпня. В другій декаді вересня помічено пошкодження гесенкою озимини; так що майже $^2/_3$ засівів довелось переорювати й пересівати. (*Ів. Кудрявцев*).

Павлівська економія (там само). Жнива закінчено 16 серпня; стерню заорано; падалиці не було. Жито сіяти почали 24 серпня (зійшло 3 вересня), пшеницю— 20 (25) серпня. На пшениці 8-го, а на житі 13 вересня помічено пошкодження гесенкою. З засіяних у Павл. економії 90 дес. жита й 196 д. пшениці на 29 вересня знищено 25 д. жита й 85½ д. пшениці (з них 35½ д. пересіяно). (*Є. Петренко*).

Іванівська досв. ст. На полях станції й сусідніх економій пшеницю почали сіяти з 20 чисел серпня, але сіяли небагато й з перервами, бо година стояла гаряча й суха. Сходи першого засіву були середні, але на них напала гесенська муха. Тепер де-які участки, де пшениця стала дуже добре кущитись, видужали од пошкодження, а там, де кущіння йшло слабо, багато гине й досі.—Засіви 30 серпня й 1 вересня сходили дуже нерівно (з великими лисинами), так що місцями їх довелось на поч. жовтня пересівати. В них спочатку було дуже багато яєчок гесенки, але через спеку й посуху більшість їх (яєчок) загинуло, так що шкоди було небагато. Невеличкий % пошкодження гесенкою помічається і в засівах 10—11 вересня.—Од *шведської* мухи шкоди менше.—Багато нашкодила сходам озимини гусінь *під'їдня засівного* (Agrotis segetum), особливо, де сходи були рідкі. (*Г. Никитин*).

Суми, досв. ст.—Гесенкою сильно пошкоджені сходи жита (10%), пшениці (10% ?) й падалиці (15%). (*Фомічов*).

Красноград. На досвідній пшениці з'явились *миші*—на кожних 10 кв. сажнях середнім числом 25 норок. (*Соколов*).

Андріївка, с.-г. шк.—Селяне почали сіяти тільки після дощу, 27 вересня, закінчили в перших числах жовтня. На шкільних полях посіяли до дощів (поч. з 10 серпня), але сходи з'явились зразу тільки на ранніх квітневих парах; решта зійшла після 27.IX.—Шкоду від гесенки помітно тільки на ранніх посівах (% 15), на середніх і пізніх невидко. На рослинах часто трапляється до 10 шт. коконів гесенки, а разом з ними майже третина коконів *шведської мухи*. Коло 6—7 жовтня почали виходити дорослі мухи (другий виводок). (*М. Напірний*).

1915

Вознесенськ. Соняшними днями на полях помітно льот шведської мушки; шкоди од неї й од гесенки ще не видно. (*Рудницький*).

Чалбаси. З'явилась сила *мишей*, вони роблять велику шкоду хлібові в степу і в засіках. *Жайворонки* висмикують молоді сходи. (*Фомінов*).

В *Красилові* (Старокост. окр., А. Вережников), *Баришівці* (Київськ., Н. Райко), *Кам'янці-Под.* (С.-Г. І., Степовський), *Груні* (Богодух., С. Шапарь), *Гнатівці* (Єлисав., Я. Гонтаренко), *Б.-Церкві* (Ф. Четверик), *Бобриці* (Шевченк., К. Терещенко), *Олешках* (Цвіріньке), *Деркачах,* (Харк., Б. Ніколаев), *Мордві* (Чигир., М. Усатий), *Бугайові* (Ромен., М. Бугаенко), *Крижополі* (Тульч., П. Кононенко) і *Соколівській* цкрв. (Тульч., Малченко) стежать за ушкодженнями од гесенки, але досі їх не помічали.

До відома станцій сітки У. М. С.

Укрметом налагоджено постачання станцій батистом. Пропонується станціям, що потрібують його, повідомити про це Укрмет.

Бюро Інспекції Укрмета.

Налагоджено ремонт гігрометрів Сосюра з заміною попсованого волосу.

Ціна волосу окремо 50 коп. золотом.

Лабораторія Укрмета.

У. С. Р. Р. Н. К. З. С.

УКРАІНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА

— УКРМЕТ —

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЕКЦІЯ С.-Г. НАУК.-К-ТУ УКРАІНИ.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА
ДЛЯ ПАКЕТІВ ТА РЕЄСТРУ
НКЗС

До .....

.....

м. .....

№.....

Київ, Софіївська 18.

На підставі ухвали Р. Н. К. від 9/III (протокол Р. Н. К. ч. 13/223 п. 33) та обіжника Уповнаркомпочтельукра від 30/V ч. 1/35 і від 2/VI ч. 1/37 цей пакет ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ БЕЗ ОПЛАТИ.

Перевірено 1923 г.

У. М. С. 061. X—1923

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 251.—1000.

[551.5 (05) (47.711)=91.79 „1923"].

32.281

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за III декаду (з 21 по 31 вкл.) жовтня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. III-me décade d'octobre 1923.

Загальний огляд погоди.

Перші дні третьої жовтневої декади почалися на Україні хмарною погодою. Тільки на південному сході та півдні було ясніш; це пояснюється невеличким максимумом тиснення, що відходив був на Передкавказзя. Він таки завдяки ясним ночам на південному сході сприяв охолодженню вранці 22-го нижче од 0°. Цієї ночі заморозки були на всьому південному сході та де-не-де у центрі України. За мінімальним термометром у Харкові температура досягла —2° С. У ці два дні 21 та 22-го випадали незначні дощі на Київщині, Полтавщині й Катеринославщині. Вітри були переважно S, слабкі. Починаючи од 23-го Україна втягується поволі в сферу впливу обширого мінімума, що просувається із Скандинавії на північ Росії. Але що шлях його лежав на чималій таки віддалі од України, то він тільки трохи збільшив хмарність 23—25. Завдяки втягуванню теплих повітряних мас із областів Середземного моря, викликаному циркуляцією цього мінімума і від 26-го підтриманому утворенням балканського максимума,—погода в середині декади та другій її половині була дуже тепла й гарна („бабине літо") з частими ясними ночами. 25/х о 13 год. одзначено температури 16° у Чернігові та 24° в Одесі. Ця тепла погода тривала до 30-го, коли над північним заходом України розвинувся невеликий частковий мінімум, що зробив цей день похмурим, а наступний за ним день дощовитим; дощі 31-го дали од 4 до 8 мм. води за день, головним чином, на сході України; в усіх инших її частинах вони були слабші. Середній напрям вітру був переважно південний у першу половину декади та W-WNW у другу. Взагалі декада була тепла й суха при швидше малій, але близькій до норми хмарності.

Робити огляд *повітряних течій* у цю пору року—важко. В даній декаді це залежить не тільки від того, що хмарність була вища супроти дотеперішньої, але й через брак нормальних запасів водня та всякі перешкоди в справі постачання його пілотним станціям.

Усе, що можна сказати про вітри на ріжних висотах на підставі нечисленних, розкиданих спостережень, це те, що в перші дні помічено сильне праве обертання слабких південних вітрів. Од 23-го жовтня дужчають W вітри на висоті 3 км., а 24-го і коло землі (по над 10 м/с.). Аж до самого 28-го були зміцнені W а далі й WNW вітри. 29-го в Житомирі праве обертання вітрів над лівим. Це відповідало моментові розвитку в північно-східній частині антициклона часткового мінімуму, що збільшившись у наступний день одійшов 31-го до району Північного Дінця.

Огляд стану селянських засівів на 31—X.

Тепла й майже скрізь по Україні в міру вохка погода жовтня була взагалі дуже сприятлива для озимих засівів: відомості про стан її маємо прибл. од 40 кореспондентів, і тільки в дописі з Одеси *пшеницю* оцінюють балом *2*, а жито навіть між *1* і *2*. Взагалі ж пізні засіви дуже швидко надолужують упущений час (майже скрізь уже мають по 3 листки), а ранні в де-яких місцях розвинулись занадто буйно. В порівнанні з попередньою декадою, де зовсім не було незадовольняючих оцінок, тепер де-хто дає ще на пів-бала (напр. Кам'янець, Мліїв, Єлисавет, Олешки) або й на цілий бал (напр. Ілінці, Бобриця, Миргород) вищу оцінку.—В багатьох місцях, де не помічається ніяких шкідників, на гарних взагалі рунах, жовкнуть де-які (переважно спідні) листки—мабуть через брак азотистих матеріялів.

Додаткові повідомлення.

Жукля. Засіви озимини закінчено; кінчають оранку городів на зяб. *(С. Іваницький).*

Величківка. Нижні листки раннього жита жовкнуть; воно дуже густе, так що його спасають кіньми й скотом. На пізнішому житі килим жовтих квіток свиріпи. (*Ю. Іваницька*).

Березна. Холодно й дощовито; вітри з півночі. *(Ф. Власенко).* (Див. ст. 5).

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
	Петроград, Г. Ф. О.	51.5	4.4	10*	—5	33	6	хм.	NW	—
	Мишкин	53.8?	3.7	—	— 2	18	5	похм.	SSW	—
	Москва	57.1	5.4	15*	—2*	8?	3?	похм.	WNW	—
	Мінськ	58.0?	8.6?	17*	—0	23	9	похм.	WNW	0
	Горки	57.2	6.8	14*	—4?	23	7	похм.	SW	0
Полісся A	Жукля	—	—	—	—	16	6	—	—	—
	Величківка	58.8?	7.8	—	—2	10	4	похм.	SW	—
	Березна	—	—	—	—	20	5	—	—	—
	Чернігів	59.1	9.2	17.6	—0.1	19	7	хм.	WNW	0
	Чемер, досв. п.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остер	59.5?	10.4	22*	3*	8	4	хм.	SW	0
	Київ, В. І. Н. О.	59.9	10.4	21	1.6	4	3	похм.	SW	0
	Київ, С.-Г. І.	59.9	10.5	21	1	4	7	хм.	тихо	0
	Київ, кр. досв. ст.	—	10.8	21.2	1.5	4	8	хм.	S, W	0
	Боярка, Пас. Шк.	59.9?	11.0	21	1.5	2	3	похм.	SW	0
Полісся B	Ворзель	—	10.2	19*	1*	6	5	хм.	тихо	—
	Житомир	59.6	11.4	21*	—0	1	2	хм.	SSW	0
	Рудня-Радовельська	59.5	10.0	19*	—3*	10	8	похм.	тихо	0
	Звягель (Новоградв.)	59.5	11.4	22	1	6	8	хм.	SSW	—
	Шепетівка	59.6	11.9	22	3	2	3	хм.	NW	0
Полісся D	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Чартория, досв. ст.	60.0	11.8	—	1	1	3	похм.	SSW	—
	Старокостянтинів	—	—	—	—	0	0	—	—	—
Полісся C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	60.5	13.5	23*	6*	2	2	хм.	NNW	—
	Ялтушків, ст. СНУ	—	13.0?	21*	6*	2	2	хм.	S	—
Полісся D	Уладівка, ст. СНУ	60 3	11.9	21*	4	1	4	хм.	WNW	—
	Вінниця, філія Укрмету	60.6	12.6	22*	2	2	2	хм.	SSW	1
	Вінниця, Старе-місто	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	1	1	—	—	—
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	0	1	—	—	—
	Ілінці, ст. СНУ	61.4	12.5	21*	3*	1	1	хм.	W	—
	Кальник	—	—	—	—	9	1	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	0	1	—	—	—
	Умань, Агр. техн.	61.2	12.2	21*	2*	1	2	хм.	S	0
	Умань, досв. ст.	60.9	11.8	23.1	—0.3	1	2	похм.	SSW	0
Полісся C	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	2	3	—	—	—
	Б.-Церква, Техн.	58.1	11.5	21*	1	0	0	хм.	W	—
	Б.-Церква, ст. СНУ	—	11.4	—	0	0	2	хм.	SW	—
Лісостеп E	Бобриця, шк. сад.	—	11.4	21*	—0.3	1	3	хм.	WSW	0
	Маслівка, Техн.	—	11 1	21	1	2	4	хм.	—	—
	Миронівка, ст. СНУ	60.4	11.5	20*	1	2	5	похм.	S	—
	Мліїв, сад. ст.	61.1	11.9	—	—0	3	4	похм.	SSW	—
	Мордва	—	—	—	—	3	3	—	—	—
	Златопіль, с.-г. шк.	—	11.6	—	—1	5	2	похм.	SSW	—
Лісостеп E	Кремінчук	60.3?	10.9	21	—1	2	3	хм.	тихо	—
	Підставки, досв. ст.	—	10.4	—	—4	3	2	хм.	SW	—
	Драбово, досв. ст.	60.8	9 6	17*	—1	3	4	похм.	SSE	0
	Згурівка	61.1?	9 4	—	0	13?	4	хм.	W	—
	Майнівка (Щаснівка), Т.	60.4	9.3	20*	0	25	6	хм.	W	0
	Мостище	—	9.1	18	1	17	4	похм.	SSW	—
	Носівка, досв. ст.	60.2	9.0	19	—2	16	7	похм	SSE	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F	Березоточа, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Лісостеп F	Лубні	60.9	9.3	17*	—1	10	5	хм.	W	0
	Хорол	60.9	9.3	18*	—2	9	5	хм.	SSE	0
	Миргород	60.5	9.4	20.5	—2	8	5	похм.	W	
	Полтава, досв. ст.	60.9	9.1	19.2	—1	8	5	хм.	SW, W	0
	Ромен, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Глухів, І. Н. О.	58.5?	7.6	—	—1	23	6	похм.	W	—
	Суми, досв. ст.	59.9	7.4	17.0	—2	14	8	хм.	SW	—
	Пожня	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Іванівська д. ст. СНУ	60.4	8.0	—	—	20	6	—	—	—
	Колонтаїв	—	—	—	—	17	4	—	—	—
	Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Деркачі, село	—	7.3	19.2	—4	13	4	хм.	W	—
	Деркачі, Харк. Зоот.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Харків Обсерв.	61.0	8.0	19*	—2	14	5	хм.	W	—
	Харків досв. ст.	—	7.5	19	—2	13	6	хм.	SW	—
Степ G	Красноград	61.1	8.3	19.9	—2	12	5	похм	SSW	—
	Андріївка, с.-г. шк.	61.4	9.4	—	—3	6	6	похм.	SSW	—
	Ізюм	61.5	8.8	17*	—4	10	3	хм.	т., S	0
	Старобільськ, д. ст.	—	8.9	—	—6	10	3	хм.	NW	—
	Слав'янськ	—	—	—	—	17	4	—	—	—
	Лозова	—	8.3	—	—	12	3	—	—	—
	Олександрівка-Покров.	62.0	9.9	—	—	4	2	—	—	—
	Гуляй-Поле, досв. п.	—	—	—	—	5	3	—	—	—
	Розумівський ліс.-м. уч.	—	11.1	—	—	3	3	—	—	—
	Синельниково, д. ст.	62.0	10.2	—	—4	6	2	хм.	S	—
Степ H	Катеринослав	62.1	10.5	24	0	4	3	хм.	SSW	0
	Комисарівка	62.2	10.7	—	—	2	2	—	—	—
	Довгинцево	—	11.8	—	—	3	5	—	—	—
	Сагайдак	—	11.1	—	—	0	0	—	—	—
	Шамівка	61.0	11.2	—	—4	2	2	хм.	SE	—
	Аджамка, д. ст.	61.1	11.6	23	—2.5	1	1	хм.	SSW	0
	Єлисавет	61.2	12.0	23	—2	0	1	хм.	S	0
	Вознесенськ, д. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	15.6	26*	5*	1	1	хм.	S	0
Степ I	Одеса кр. д. ст.	—	15.2?	—	7	1	1	хм.	SE	—
	Одеса В. І. Н. О.	62.1	15.1	24*	8	0	0	хм.	SE	—
	Одеса Обсерв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Одеса в. ст. (Сух. лим.)	62 3	15.1	—	8*	1	1	хм.	S	—
	Миколаїв	62.6	14.4	23*	4	1	1	хм.	т., S	0
	Херсон, д. ст.	62.5?	13.5	25	—1	2	3	хм.	S	0
	Олешки, д. п.	62.5	13.7	24*	—1	3	2	хм.	т., SW	0
	Чалбаси	—	—	—	—	4	10	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	3	2	—	—	—
	Мелітопіль, 1-майське ліс-н	—	12.0	—	—4	3	2	хм.	SW	—
	Ногайськ	63.4	11.5	20*	—2*	5	4	хм.	SSW	—
	Маріупіль, д. ст.	62.6	10.4	—	—	12	4	—	—	—
	Таганрог, порт.	63.1	10.8	18*	2?	10	2?	хм.	SW	—
	Ростов н/Д.	62.9	9.3	—	—5	15	7	похм	W	—
Степ K	Ясинувата	61.2	8.4	—	—1*	17	3	хм.	S	—
	Луганськ	61.6	8.6	20*	—6?	12	4	хм.	WNW	—
	Вороніж	59.8	5.8	15*	—6	6?	5?	похм.	WNW	0
	Саратів	58.9	5.8	15*	—1	13	4	похм.	NW	—
	Феодосія	63.8	13.6	22*	4	3	2?	ясно	SSW	0
	Керч	63 7	12.8	18*	1	4	2?	хм.	SSW	0
	Ставропіль	63.3	9.4	22*	—1	26	3	хм.	W	—
	Владикавказ	63.9	10.2	23*	—2	22	4	хм.	SSW	0
	Кизляр	63.5	10.5	23*	—3	1	1	хм.	тихо	—
	Тифлис	63.7	12.4	25?	0	1	2?	хм.	N	0

Максимальні й мінімальні температури, позначені зірочкою (*), взято з термінових записів.

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 3-ої декади жовтня м-ця 1923 року (з 21-го по 31-е включно) за відомостями водом. пост. Півд. Округи Шляхів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	61	40	*53*	52	22	—	—
„	Лоїв	64	52	57	55	30	8	6
„	Київ	47	39	42	49	27	10	10
„	Катеринослав	—37	—40	—*38*	—	—39	—	—
„	Олександрівськ	8	5	7	14	—18	10	8
„	Херсон	36	24	*29*	17	0	*13*	*12*
Березина	Бобруйськ	57	43	51	15	—3	—	—
Сож	Гомель	—1	—8	—*4*	46	—16	9	8
Десна	Чернігів	4	—4	—1	12	9	—	—

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

Стан засівів на селянських полях на 31—X.

Назва станцій	Озиме жито	Оз. пшениця	Цукр. буряки	Назва станцій	Озиме жито	Оз. пшениця	Цукр. буряки
Новгор.-Сіверськ.	Розв. 4	2 і 3 л. 4	—	Ніжен	Кущ 5	Кущ. 4—5	Коп. 3
Жукля	Кущ. 3—4	Кущ. 3	—	Лубні, Наук. Т во	Розв. л. 3—4	Кущ. 3—4	—
Боярка	Розв. лист 3 Кущ. 3—4	—	—	Хорол	Кущиться 3—4	Кущиться 3—4	—
				Миргород	4	4	—
Новоградволинськ	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	—	Полтава	3	3	—
Шепетівка	Кущиться 3—4	Кущиться 3—4	—	Суми ранні	4	4	—
Старокостянтинів	—	—	Возять	Суми пізні й пересіви	Сход. 4	Сход. 4	—
Кам'янець-Под.	Кущиться 4—5	Кущиться 4—5	—	Андріївка	Кущ. 3	Кущ. 3	—
Ілінці	Кущиться 4	Кущиться 4	—	Ізюм	Розв. л. 4	Розв. л. 4	—
Умань, Агр. Техн.	Кущиться 3	Кущиться 3	—	Аджамка	Кущиться 4	Кущиться 3—4	—
Умань, досв. ст.	Кущиться 3—4	Кущиться 3—4	—	Єлисавет	Кущиться 4	Кущиться 4	—
					3	3	—
Фастів	Розв. 4	2 і 3 л. 4	—	Одеса, кр. досв. ст.	Сход. 1—2	Розв. л. 2	—
Біла-Церква, ст. СНУ	Кущ. 3	Кущ. 3	—	Херсон	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	—
Маслівка	—	—	Викоп. 4	Олешки	Кущ 4	—	—
Бобриця	Кущиться 5	Кущиться 5	—	Чалбаси	Розв. 3	2 і 3 л. 3	—
Мліїв, сад. ст.	Кущиться 4	Кущиться 4	—	Меліт., Первом. лісн.	—	3	—
Мордва	Кущиться 3—4	Кущиться 3—4	—	Ногайськ	Сход. 3	Сход. 3	—
Майнівка	—	—	Викопано	Луганськ	Кущ. 4	Кущ. 4	—

Стан досвідних культур на 31—X.

Назва станцій	Озиме жито	Озима пшениця	Цукр. буряки
Умань, Агр. Техн. . . .	Кущиться 3	Кущиться 3	—
Умань, досв. ст.	„ 4	„ 4	Викопано
Суми . . . . { ранні .	„ 5	„ 5	—
Суми . . . . { пересіви	Сходить 4	Сходить 4	—
Андріївка	Кущиться 4	Кущиться 3	—

Київ, Мет. ст. С.-Г. І. 28-го жовтня зійшло жито на ланку № 5; 30-го жито на ланку № 4 розвивае третій листок. (*І. Кобренюк*).

Старокостянтинів. Продовжується возка буряків. (*Лібенау*).

Вінниця, філія Укрметту. Озимина в гарному стані. (*Л. Данилов*).

Іллінці. Ранні жита виходять у стрілку, селяне їх косять. Закінчується оранка на зяб. На протязі декади тепло. (*Щербенко*).

Умань, досв. ст. Сухо й тепло. Стан озимого жита й пшениці задовольняючий. На досвідній станції озимина гарна; буряки викопано. (*Й. Стецький*).

Мліїв, сад. ст. Озимина, завдяки вожкій та теплій погоді, помітно поліпшала. (*В. Попов*).

Мордва. Майже всю декаду була тепла погода з південно-західніми вітрами; кінець декади холодний з північним вітром. Озимина кущиться. (*М. Усатий*).

Підставки. Ранню озимину почали спасати скотом. (*П. Козел і Л. Колафецький*).

Майнівка. Закінчено копання цукрових буряків. Люцерну скошено втретє; вирубано капусту. На селянських полях озимину спасають скотом. Останні дні декади похмурі й холодні. (*П. Мірошниченко*).

Ніжен. Озиме жито кущиться дуже гарно; місцями засіви густі й їх спасають скотом. Озима пшениця гарно кущиться. Цукрові буряки викопано, стан задовольняючий. На $^2/_3$ загальної площі засіву, а яровий клин на половину не ораний. (*Афанасьев*).

Хорол. Оранка жваво продовжується. Закінчилось возіння буряків. (*В. Разинкин*).

Миргород. Озимина кущиться гарно. Оранку на зяб майже закінчено. (*Л. Олішевко*).

Полтава, досв. ст. Стан озимих жита й пшениці на чистих ранніх парах дуже гарний; озимина гарно кущиться. Озимий ячмінь по чистому ранньому пару вище од середнього. Жито по червневому пару, по вико-житньому й по житі на зелений корм вище од середнього. Пізні засіви жита гарно зійшли, але не кущаться. Збірання польових та городніх культур закінчено. Продовжується оранка на зяб, під час якої зустрічається багато гробачків кузьки (Anisoplia austriaca). Селянські засіви жита гарні, а озимої пшениці не дуже гарні. Сівба озимини була пізня через посуху. Дуже сумна була картина саме в час посушного вересня, але пройшли дощі, й поля почали помітно зеленіти. (*А. Ведерникова*).

Красноград. Сходи засівів зроблених після дощів, не дружні. (*Соколов*).

Лозова. За декаду було два дні з інеєм. (*О. Безуглий*).

Слав'янськ. Зеленіе озиме жито; сійба озимини й оранка на зяб ще продовжуються. (*Кудиненко*).

Гуляй-Поле, досв. п. Декада була теплою; до 31 жовтня вітри були південні та західні. Озимина росте роскішно й починає кущитись. (*П. Коваленко*).

Талівка. Площа засівів озимини така-ж сама, як і в минулім році. Пізня озимина розвивае другий і третій листки. (*Ярошевський*).

Аджамка. Рання озимина добре врунилась; пізня починає кущитись і дуже пізня тільки сходить. Орють на зяб. (*Мордовський*).

Єлисавет. Всюди йде зяблева оранка. Погода взагалі вожка й дуже тепла.

Одеса, кр. досв. ст. Вожкість ґрунту під озиминою на парах: пізньому 15%, квітневому й чорному 19%. (*Софотеров*).

Одеса, вин. ст. Озимих засівів дуже мало. (*В. Гернет*).

Херсон, д. ст. Декада виключно тепла. Де-не-де селяне продовжують оранку на зяб.

Чалбаси. На пісках ще сіють жито. Погода холодна; похмуро. (*Фомінов*).

Мелітополь, Первомайське лісн. Озима пшениця кущиться; стан задовольняючий. (*Найдеров*).

Ростов н/Д. Рання озимина кущиться; пізня розвивае другий листок. (*В'язовський*).

Фенологичні спостереження.

Березна. Летять гуси. (*Ф. Власенко*).

Остер. Зовсім поопадало листя на липах, осокорах, грушах та ясенях. 31-го летіли шпаки. (*А. Розанов*).

Київ, С.-Г. Інст. 21 жовтня осипався лист з Rosa canina, R. acicularis і R. gallica; 25-го—з груші (Pyrus communis), граба (Carpinus Betulus), айви (Cydonia vulgaris), порічок (Ribes aurea), бузини (Sambucus nigra), ліщини (Corylus avellana);

26-го—з береста (Ulmus effusa), дуба (Quercus Robur), червоної бузини (Samb. racemosa); 28-го—теж з жовтої акації й сливи, 31-го—з яблуні, тополі (Populus alba і Populus berotina robus) і верболозу (Salix caprea). (*І. Кобренюк*).

Київ. 29-го літають оси. (*С. Паночіні*).

Боярка-Будаївка. 28-го в лісі на суницях трапляються спілі й зелені ягоди й квітки (*І. Селецький*).

Іліниі. Лист на деревах осипається. (*Щербенко*).

Мліїв, сад. ст. 28-го летять гуртом гуси; 31-го збільшився проліт вальдшнепів. (*В. Попов*).

Мордва. Багато гусей пролетіло у вирій. Продовжує сипатись з дерев лист. (*М. Усатий*).

Носівка. Мудрини й тополі звільнились від листу. (*І. Логвиненко*).

Слав'янськ. З дерев продовжує сипатись лист. (*Кудиненко*).

Околиці Харкова. На луках коло хутора Свинячого трав'яна рослинність скошена, витоптана і вже засохла. Продовжує цвісти Taraxacum palustre; Leontodon autumnalis вже з стиглими плодами. Над берегом річки Petasites tomentosus з великим ще зеленим листям. Коло води цвіте Ilyceria spectabilis; коло берега цвітуть ще де-які екземпляри Pulicaria vulgaris, Veronica Anagallis; багато квіток Ranunculus sceleratus; коло дороги продовжує цвісти Geranium pusillum. По вільних місцях багато літають Colias edusa й hyale, по соняшних також Pyrameis atalanta. (*М. Котов*).

Одеса, вин. ст. Виноград роняє лист. (*В. Гернет*).

Херсон. До 31-го літали бабки, метелики, скакали коники, квакали жаби. Цвіте кульбаба; клени голі; з дерев падає лист.

Околиці Харкова. 21-го жовтня: ранком був мороз, день—соняшний. На солонцюватих луках між селом Жихор і Північно-Донецькою залізницею цвіте багато Taraxacum palustre; з стиглими плодами Verbascum Blattaria, Lactuca saligna, Heleochloa Schoenoides Host, Cirsium acaule, Trifolium fragiferum і зрідка Spergularia salina; вже засохла Atropis distans і листя Lepidium latifolium. У піскуватім викопі коло залізниці: цвіте Erythraea pulchella, Trifolium procumbens; Gnaphalium luteo album перецвітає, Lythrum hyssopifolium давно перецвів. Цвітуть ситники: Junkus bufonius, ranarius, alpinus. Коло струмка цвіте багато Ranunculus sceleratus, Bidens cernuus, Polygonum hydropiper і lapathifolium. По вільних місцях багато цвіте звичайного Taraxacum vulgare та місцями цвіте Erysimum hieracifolium L. На піску цвіте Centauria arenaria, Jurinea cyanoides, Tragopogon brevirostis; місцями ще цвіте Thymus odoratissimus та Linaria odora. Plantago arenaria вже з стиглим насінням. У місті на Москалівці під барканом цвіте Artemisia annua, а коло дороги—Matricaria suaveolens. 25 жовтня. Стоїть на диво тепла, вохка погода. У листвяному лісі Сокольники на ранньому дубі (Quercus pedunculata v. praecox) листя вже осипалось; на пізньому дубі (Qu. pedunculata v. tardiflora Czern) воно ще держиться. Також листя вже опало й на других деревах: липі, клену, бруслині (Evonymus verrucosus і europaeus). З ліщини (Corylus Avellana) осипається останній лист. На Cornus sanguinea листя офарбувалось антоціяном на червоно й опадає. Трав'яна рослинність в лісі пов'яла; звертає на себе увагу ряснота листу весняних рослин: фіялок (Viola), Carex pilosa, C. Mischellii, Asarum europaeum, Pulmonaria officinalis. Цікаво, що в пуп'янках лісових весняних трав квітка вже цілком сформована. В лісі на деревах попадається пізній п'ядун (Cheimatolia brumata). Літає Colias edusa. По-над дорогою коло поля продовжує цвісти Picris hieracioides, Matricaria inodora, Lactuca scariola, Achillea Millefolium, Senecio Vulgaris. В міському парку вперто довго тримається листя на американському червоному дубі—Quercus rubrum. (*М. Котов*).

Ворзель. 22 жовтня почало жовкнути листя на бузку (Syringa vulgaris et fl. albo). Осипалось листя кінського каштану та раннього дуба (Quercus pedunculata). 25-го знов почали цвісти полуниці Вікторія. (*А. П'ятницький і Н. Клименко*).

Вінниця. На кінець жовтня зовсім опав лист з каштанів, білих тополь, берези, волоського горіха, білої акації й липи. Сходи озимини гарні—густі й зеленіють. З осінніх квіток можна бачити: жовтець, Centaurea Jacea, ромен, осінню кульбабу, Sonchus arvensis, Leontodon autumnalis, Campanula rapunculoides і patula (рідко), Clinopodium, Betonica, Alchemilla, Scabiosa montana і arvensis, Sinapis nigra, Galeopsis, Stellaria media, aquatica і graminea, Capsella b. past., Berteroa incana, моркву, будяки, Anagallis, Gypsophila. Trifolium pratense, repens і agrarium, Erythrea centaurium, Eryngium planum, Seseli coloratum. Удруге цвітуть Caltha palustris, Cardamine prat., Anemone Pulsatilla (рідко), Syringa vulgaris. З метеликів можна ще бачити: Colias edusa, V. Antiopa й маленькі сірі метелики з Pterophoridae. Мурашки ще не загрібаються в спідню частину комашника. На липових пеньках з'являються гурточками Pyrrhocoris apterus. Зрідка літають мухи й комарі. Над річкою можна ще бачити жаб; зловлено тритона (ирицю, самця). (*М. Білозір*).

Гесенська муха та инші шкідники.

Балянівський район (Полтавщ.). Жнива закінчено до 20 липня. Половину стерні злущено, зорано зовсім мало (коло 1/2%), на решті пасли худобу. Озимину почали сіяти 17 серпня, а зійшла 27-го. 3-го вересня на пшениці помічено *гесенку*, потім вона з'явилась і на житі. Ранні засіви були пошкоджені % на 25, пізні менше. Тепер пошкодження не збільшується. (*Н. Клименко*).

Коробчино (коло Новомиргорода). На де-яких полях картоплю й буряки було пошкоджено *земляною блохою*. В районі Малої Виски й Чуйкова знайдено гнізда *сарани*; їх знищили 1½—вершковою оранкою. На Коробчинських полях після жнив на стерні знайшли яєчка *гесенської мухи*, й зараз почали орати на зяб. 26 жовтня на озимих засівах помічено жовті плями; виявилось, що кущики пшениці пошкоджені гробачками гесенки. Заражені кущики виривали й палили, а то й просто зверху накидали соломи й підпалювали (*І. Гончаров*).

Полтава, с.-г. досв. ст. Під час оранки попадається багато гробачків *кузьки* (Anisoplia austriaca). (*А. Ведерникова*).

Лебедівка (Черкаськ. о.). Гесенської мухи не помічалось, хоч яєчка й були положені,—але мабуть через сушу муха не розвинулась. (*Х. Діхтяр*).

Милюшки (Хорол. р.). Гесенська муха появилась на падалиці, що сходила (дуже гарно) коло 5 вересня, але пошкодження було невелике. На озимих засівах гесенка ніде не проявлялась. (*Я. Баган*).

Брусилів (Білоцерк. о.). Озимі засіви в Брусилівському районі дуже гарні. Тільки ранні посіви в с. Пилипонівці, Романівці и Здвижці пошкоджені гесенською мухою. Вони почали сохнути й жовкнути спочатку на площі коло 2½ десятин. а на 30 жовтня ця площа збільшилась до 6 дес.—З инших шкідників у нас найбільш поширені на озимині—*іржа* й *фіжки*, на вівсі—*зона*. В цім році особливо в с. Карабачині ввесь овес був заражений зоною. Городина теж має своїх шкідників: капусті й кользі шкодить „*лошка*“, листя капусти також поїдає *гусінь*. Шкідником картоплі являється „*борозенник*“ (гробак хруща). (*П. Холявенко*).

Ківшовата (Таращ. о.). В районі гесенки непомітно. Є жовті червячки, що псують ранні засіви. Багато їх з'явилось після дощу в кінці вересня в В. Березанці, але скільки й як пошкоджено, звісток нема, бо це в иншім районі. (*С. Степенко*).

Рубань (Ситковецьк. р., Гайс. о.). Озимі засіви в районі на 2% пошкоджено гесенською мухою. (*Топчій*).

Погребище-Новохвастів (Бердич. о.). Ранні засіви (жита) посходили 20 серпня (пшениці—трохи пізніш). В перших числах жовтня помічено пошкодження гесенкою як жита, так і пшениці. На 31 жовтня воно поширилось на площу до 100 дес. (у районі сел: Бурківці, Соколівка, Хмелівка і ст. Рось. (*Й. Загороднюк*).

Клюсівка (Полтав. о.). В Н.-Сенжарівському районі гесенської мухи й шкоди одної на озимині ніде не помічалось, тільки в III дек. жовтня помічено на падалиці, котрої пошкоджено коло 4% (падалиці взагалі було зовсім мало). (*Д. Селиволос*).

Глезна (Шепет. окр.). Перші сходи жита з'явились 3 вересня; 14 жовтня в них помічено пожовкнення, яке ввесь час збільшується (на 1 листоп. в районі села пожовкло коло 100 дес.). (*Ст. Петренчук*).

Джерело (агропункт коло ст. *Люботин* на Харк.). Все літо до жовтня не було дощів; у жовтні земля промокла на 1½—2 вершки. Озимину сіяли на чорному парі в кінці серпня; сходу довго не було, а що й сходило, то зараз пропадало. Тільки на гарно видержаних чорних парах сходи уціліли, але в вересні були дуже пошкоджені *гесенкою*. Я помітив це пошкодження в першій половині вересня; розмір його трудно визначити, бо сходів цих дуже небагато. Після дощів у жовтні багато сіяли й жита і пшениці, й на цих сходах гесенки не помітно. (*Ст. Шило*).

Х. Світлий (Першотравенськ. окр.). В околицях Х. Світлого (на 10—15 вер.) у цім році гесенки нема. *Мишей*—тьма, як у полі, так і в садибах. (*П. Степанок*).

Ст. Долинська (Криворізьк. о.) Сходи сильно виїдають миші. (*Й. Шевченко*).

З Новосілки (коло Деражні) т. Ол. Кирик прислав кілька гробачків *гесенки* й кущик пошкодженого жита, не зазначивши, як міцно там цей шкідник поширився.

Жукля. Гесенкою пошкоджено 1% засівів жита. 27 липня (?) опівдні летіла з SE хмара *азіятської сарани*; льот її тягся 1 год. 40 хв.; де вона осіла, за гаєм не було видно. Тепер на NE од станції помічено її яєчка. (*С. Іваницький*).

Біла-Церква, сел. ст. СНУ. З'явились у великому числі польові миші та хом'яки. Мишачих гнізд на конюшині знайдено 300, на озимині 200 на десятину. Затруено мишей 80 десятин, а хом'яків—90 гнізд. (*А. Кольїна*).

Златопіль. За сім верстов од Златополя, на Каменоватських полях, на ранніх засівах є значні ушкодження од *гесенки*: гарні посіви жовкнуть. (*Григор'єв*).

Суми (досв. ст.). *Гесенкою* пошкоджено (як і було): жито й пшениця на 10%, падалиця на 15%. (*Фомічов*).

Красноград. Появились *миші* (але їх значно менше, ніж було помилково подано в минулій декаді). (*Соколов*).

Слав'янськ. Миші псують озимину, виїдають буряки. (*С. Кудиненко*).

Гуляй-Поле. Гесенки не помічено. Степові *миші* страшно шкодять озимині на пізніх парах і підпарках; на чистих парах мишей нема. (*П. Коваленко*).

Херсон. Гесенки нема; ночами літає багато Agrotis tritici. (*Досв. станція*).

Шаліївка (Сквирськ. р.). Пошкодження сходів жита помічено в II декаді вересня й виявилось у тому, що на озимині виникали цілі кола жовтих плям, на які селяне вгадують, що це від посухи. Падалицю було пошкоджено ще сильніше. На 20 вересня пошкодження захоплювало 2% всієї площі озимого засіву, а далі збільшувалось і на 30 вересня складало 15%. (*М. Ломачук* *).

---

*) З листа М. Ломачука не ясно, чи приписує він ці пошкодження гесенці, а також, що з ними сталось у жовтні (лист писано 28-X). *Ред.*

19172

Х. Бузова (Полтав. о.). Вперше помічено *гесенську муху* в I декаді вересня на ранніх посівах пшениці, а головний процес шкоди виявився в III декаді вересня. Але в нас дуже мало ранніх і середніх засівів, а все пізні (28.IX—7.X); вони ростуть гарно й шкідника на них майже не помітно: з пізньої пшениці попсовано до 5%, жита тільки 2%; а ранні й середні засіви жита пошкоджені на 35—40%, пшениці—на 55—60%. (*Хв. Цьова*).

Григорівка (Германівськ. р., Київщ.). В районі с. Григорівки *гесенкою* заражено прибл. 4—5% засівів, переважно, здається, раннього сіву. (*Гр. Бишовий*).

Махаринецька Агрошкола (коло Козятина). На полях с. Сестренівки, Махаринець і Козятина рано сіяна (з 15 серпня по 5 вересня) по чорному парові озимина має дуже мало жовтих листків, а стебло майже ніде не попсовано, але гесенка все-таки зустрічається. На середніх (петрівчаних) парах зіпсовано прибл. 30—35%. Що-ж до пізньої оранки пару й посіву просто на ріллю після плуга, то там жито майже все (90—95%) пожовкло й повсихало. Середній посів на ранньому чорному парі кращий: пшениця цілком здорова, жито мав мухи не більш, як 5%. (*П. Когут*).

З *Мени* (на Черніг., П. Корявко), *Кукович* (коло Мени, С. Кобець), *Вертіївки* (Ніжен. окр., Фед. Пархітько), *Остра* (Андр. Барбарич), *Жереб'ятина* (Київськ. о., А. Давиденко), *М. Калигірки* (Шевч. о., Ів. Жуківський), *Білої-Церкви* (техн., Ф. Четверик), *Андріївки* (Златоп. р., М. Балинська), *Мордви* (Чигир., М. Усатий), *Війтовець* (Бердич. о., И. Кіпчук), *Сміли* (В. Никифоренко), *Вчорайшого* (Берд. о., Дан. Гайдай), *Росоші* (Липов. о., Ант. Біланчук). *Білозір'я* (Черк. о., Ол. Писаренко), *Терешок* (коло Шполи, Ол. Лепський), *Новоселиці* (Білоцерк. о., Хв. Голішевський), *Ярешок* (Бердич. о., Ст. Лялюшка), *Кальника* (Гайсин. о., М. Хойнацький), *Купчинець* (Гайс., Ол. Терлецький), *М'якохода* (Гайс., С. Швець і П. Бербець), *Журавна* (Вінницьк. о., Ол. Цунька), *Баланівки* (коло Бершаді, Н. Бомбик), *Бара* (Ів. Подуфалий); *Меджибожа* (Проскур. о., Х. Головенко), *Крижополя* (Тульч. о., Пил. Кононенко). *Медвежого-Вушка* (коло Юзвина, Д. Троян), *Летичева* (М. Міхеев), *Балти* (агр. В. Ставицький), *Городища* (Кремінч. окр., Кир. Білик *), *Манжелії* (Крем. о., М. Вітка), *Делюк* (Золотон. о., С. Конак), *Лихоліт* (Золот., Фед. Сухенко), *Повстина* (Пирят. р., Дм. Карпенко), *Журавки* (Прилуцьк. о., Павло Семенютенко), *Тарандинець* (Луб., Ів. Савостяненко), х. *Миколаївського* (Ромен. о., Хв. Цупенко), *Глинська* (Ант. Слюсаренко), *Слободи-Бирлівки* (М. Закусило), *Кобеляк* (Г. Гассан), *Держачів* (Харк., Б. Ніколаєв), *Ханженкова* (ст. Катер. зал., Мих. Білик), *Херсона* (Гр. Бовкун), *Засілля* (Херс. о., П. Дульський), *Голодаївки* (Таганр. о., А. Закутній)—нас повідомляють, що там гесенки не помічено.

Пам'ятка спостережника.

З дня на день можна сподіватись снігопаду. Чи поставлена в Вас снігомірна рейка (як що Ви її прибірали на літо або минулої зими не вели вимірів снігового настилу)? Коли вона стояла на місці ціле літо, то чи сходиться тепер її 0 із поверхнею землі? Як що Ви користуєтесь пересувною рейкою, то чи в порядкові вона?

Коли Ви влітку не міняли дощоміра, то чи все до ладу в Вашому запасовому дощомірному відрі, що стояло ціле літо без діла? Може воно протікає, або в йому погнулись вінця,—треба зараз подбати, щоб це поладити.

*) Тов. К. Білик з Городища прислав „листок жита, чимсь пошкоджений", але причину пошкодження ще не встановлено.

Ред.

У. М. С. 063. XI—1923.

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 380—1000.

Перевірено 1948 р.

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923"].

Народний Комісаріят
Земельних Справ.

У. С. Р. Р.

Сільсько-Господарський
Наук. Ком. України.

32231

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за І декаду (з 1 по 10 вкл.) листопада 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. I-re décade de novembere 1923.

Загальний огляд погоди.

Як і в попередній декаді, загальний стан атмосфери був такий: ціла низка мінімумів (инколи досить глибоких, з тисненням 725 м.м. і нижче в центрі) протягом цеї декади пройшла над північним заходом Европи. Разом з тим над більшою частиною суходолу зах. Европи, Балканами, Україною й півд. Росією держалось підвищене тиснення. Крім того, перших 3 дні декади над північною частиною Каспійського моря містилось поле трохи зниженого тиснення, що поволі зглажувалось, а над вечір 4-го числа замінилось на поле максимума. Потім, 7-го ввечорі коло західніх берегів Італії визначилась депресія, яка на вечір 8-го числа, пересунувшись на Балканський півострів, трохи зміцнилась у середині, а 9-го, проходячи на NW од України, принесла нам досить рясні, як на цю пору року, опади, в багатьох місцях з грозою. Ця гроза, по телеграфних звістках, пройшла од західнього Поділля (коло півдня 9-го) й Волині через Київщину, Чернігівщину й Полтавщину (вночі або вранці 10-го). Її одзначили й такі південні станції, як Гуляй-Поле й Олешки.

В звязку з таким розміщенням областів максимума й мінімума, загальна сума опадів за декаду розподіляється таким чином: найбільш їх випало на Київщині—до 75% місяшної норми, на Волині й Чернігівщині коло 50%, на Поділлі всього 25%. По инших частинах України опадів було зовсім мало—од 5 до 10% місяшної норми, тоб-то прибл. од 15 до 30% норми декадної. Разом з грозою 9-го числа випало в Київі 18 мм. дощу, в Миронівці 13, у Чернігові 10 мм.

На початку декади над Україною панували переважно N вітри, найміцніші на її південному сході. Потім вони слабішають і міняються в напрямах, а з 4-го до кінця декади запановують S і SE. Тільки ввечорі 10-го, в звязку з мінімумом, що його центр проходив по-над Фінською затокою, в нас місцями вітри перейшли в західні. Поруч з цим перша половина декади була менш хмарною, з нічними приморозками (надто в східній частині), а в другій половині часто й густо були тумани.

Температура на сході України перших три дні була нижча од норми. Ця холодна хвиля вранці 3-го числа одзначається на більшій частині України, викликаючи місцями зниження ранішньої температури на 3° проти норми (Житомир). Потому температура знову підвищується, й на ранок 9-го числа вона скрізь по Україні значно вища од норми, а саме: в Київі на 8.7°, в Житомирі на 11°, в Кам'янці на 12°, в Луганську на 7.6°. Вдень температура доходила місцями до 18 й 19° (Луганськ, Миколаїв) і навіть вище 20° (Олешки, Херсон).

Про повітряні течії цієї декади майже нічого не можна сказати, бо в Київі пілоти вже на дуже незначних висотах попадали в хмари, а з инших станцій більшість зовсім не могла працювати за браком водню (крім Київа зарегістровано тільки 3 пілоти).

Огляд селянських засівів на 10 листопаду.

В порівнянні з кінцем жовтня в стані *озимини* змін дуже небагато: ранні засіви в більшості такі, як і були (подекуди починають виходити в стрілку), а пізні майже скрізь почали кущитись або принаймні розвивають 2 і 3 листки. Про дуже кепський стан засівів пишуть в Вознесенська; погане жито в Деркачах і не зовсім задовольняє вся озимина в Херсоні, де вона значно погіршала за останній час. По всіх инших місцях оцінки такі самі, як у минулій декаді, або на пів бала вищі.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середня	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
	Петроград, Г. Ф. О.	54.4	4.1	7*	—2	44	9	п.	S	0
	Мишкин	60.8	2.7	—	—4	21	5	п.	SSW	—
	Москва	62.8	3.7	11*	—3*	12?	4?	п.	SSE	—
	Мінськ	58.9	6.4	11*	1	23	5?	п.	SW	0
	Горки	60.3	5.8	9*	—0	25	10	п.	SW	—
Полісся A	Жукля	—	—	—	—	18	6	п.	—	—
	Величківка	62.3	5.9	—	1	19	5	п.	SE	—
	Березна	—	—	—	—	22	?	—	—	—
	Чернігів	61.9	6.6	12*	—1	17	7	п.	ESE	1
	Чемер, досв. п.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остер	62.5?	7.7	—	—1	15	6	п.	SE	1
	Київ, В. І. Н. О.	62.8	8.0	14.4	1.5	26	5	хм.	SE	1
	Київ, С.-Г. І.	62.3	7.6	14	0	23	6	хм.	SE	1
	Київ, кр. досв. ст.	—	7.6	15	1.4	24	6	хм.	E	1
	Боярка, Пас. Шк.	62.7?	8.0	14.2	0	19	6	хм.	S	1
	Ворзель	—	6.8	12*	—0*	20	6	хм.	SSW	—
	Житомир	61.9	8.0	14*	—2	17	7	хм.	S,SSW	0
B	Рудня-Радовельська	61.6	7.7	14*	—2*	16	4	п.	SE	0
	Звягель (Новоградв.)	61.3	8.0	15.2	0	17	5	хм.	SSE	—
	Шепетівка	61.4	8.2	16	1	11	4	п.	SSE	—
D	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	24	5	—	—	—
	Ст. Чартория, досв. ст.	61.7	7.6	—	2	11	5	п.	SSW	—
	Старокостянтинів	—	—	—	—	7	3	—	—	—
C	Кам'янець Под., С.-Г. І.	62.1	9.1	16*	3*	7	4	хм.	NNW	1
	Ялтушків, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ D	Уладівка, ст. СНУ	62.5	8.4	15*	—2?	13	4	хм.	SW?	1
	Вінниця, філія Укрмету	62.3	8.4	16*	—0?	8	4	хм.	SSW	0
	Вінниця, Старе-місто	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	9	4	—	—	—
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	10	5	—	—	—
	Ілінці, ст. СНУ	62.6	8.2	17*	—3*	10	4	хм.	SE	0
	Кальник	—	—	—	—	8	5	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	12	4	—	—	1
	Умань, Агр. техн.	62.2	8.6	13?	—2*	10	3	п.	S	1
	Умань, досв. ст.	63.0	8.5	—	—1	10	4	п.	S	1
	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	21	6	—	—	—
	Б.-Церква, Техн.	60.0?	8.1	15*	—2	9	3	п.	SSW	—
	Б.-Церква, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Миронівка, ст. СНУ	62.9	8.5	16*	—1	15	2?	п.	S	1
	Маслівка, Техн.	—	8.5	—	—2	12	4	п.	—	—
	Бобриця, шк. сад.	—	8.1	—	—1	12	4	хм.	SSW	1
	Мліїв, сад. ст.	63.3	8.9	—	—3	3	6	п.	SSW	—
	Златопіль, с.-г. шк.	63.3?	8.8	—	—1	7	5	п.	SSW	1
	Мордва	—	—	—	—	12	5	—	—	1
Лісостеп E	Кремінчук	63.4?	9.0	16	0	10?	2	хм.	тихо	—
	Підставки, досв. ст.	—	7.2	—	—5	9	5	хм.	SE	—
	Драбово, досв. ст.	64.0	7.1	—	—1	8	4	п.	тихо	1
	Згурівка	63.6	6.8	16*	—1*	8	4	хм.	SE	1
	Майнівка (Щаснівка), Т.	63.3	6.7	—	—3	14	5	п.	SSW	1
	Мостище	—	6.5	13	—1	24	7	п.	SSE	1
	Носівка, досв. ст.	63.4	6.9	13	—1	12	6	п.	S	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F	Березоточа, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опадки		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Лісостеп F	Лубні	64.2	7.7	13*	- -1	5	6	п.	S	1
	Хорол	64.2	7.4	15*	—5?	8	5	хм.	S	1
	Миргород	63.9	7.9	16	—1	7	4	хм.	S	—
	Полтава, досв. ст.	64.2	7.4	15	--2	3	5	п.	S	0
	Ромен, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Глухів, І. Н. О.	62.5?	5.9	—	—2	15	7	хм.	SE	—
	Суми, досв. ст.	63.6	6.1	15	—3	13	8	п.	SSW	—
	Пожня	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Іванівська д. ст. СНУ	64.3	6.6	—	—	3	3	—	—	—
	Колонтаїв	—	—	—	—	1	3	—	—	—
	Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Деркачі, село	—	7.1	13	—3	3	3	п.	SE	0
	Деркачі, Харк. Зоот.	65.2	6.5	—	—4	2	4	п.	SSW	—
	Харків Обсерв.	65.3	6.7	14*	--3	4	3	п.	SSE	0
	Харків досв. ст.	—	6.4	14	—3	7	6	п.	SW	—
Степ G	Красноград	65.1	7.1	16	—3	3	5	п.	S	—
	Андріївка, с.-г. шк.		—	—	—	—	—	—	—	—
	Лозова	—	7.0	—	—	0	0	—	—	—
	Ізюм	65.3	7.3	14*	—2	3	1	п.	S	0
	Старобільськ, д. ст.	—	6.0	13?	—1	2	1?	п.	SE	—
	Слав'янськ	—	—	—	—	11.3	3	п.	тихо	—
	Олександрівка-Покров.	65.1	8.5	—	—	0	0	—	—	—
	Гуляй-Поле, досв. п.	—	—	—	—	2	3	—	S	1
	Запоріжжа	—	8.8	—	—1	4	3	хм.	S	—
	Синельниково, д. ст.	65.0	7.4	—	1.8	0	0	п.	S	—
Степ H	Катеринослав	65.0?	8.2	16*	—1	2	4	п.	SSE	0
	Комисарівка	65 3	8.4	—	—	6	2	—	—	—
	Довгинцево	—	9.0	—	—	2	5	—	—	—
	Сагайдак	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Шамівка	63.6	9.2	—	2	3	5	п.	S	—
	Аджамка, д. ст.	63.6	8.8	—	—2	4?	2	п.	S	—
	Єлисавет	63.7	9.6	17*	1	4	4	хм.	SSE	0
	Вознесенськ, д. ст.	63.8?	10.2	—	—	2	1	—	—	1
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ I	Одеса кр. д. ст.	—	12.4	—	4	2	1	хм.	NNE	—
	Одеса В. І. Н. О.	63.6	12.6	17*	8	2	1	хм.	WNW	0
	Одеса Обсерв.	63.5	12.5	—	8	1	2	хм.	S	—
	Одеса в. ст. (Сух. лим.)	63.6	12.8	—	7*	1	4	хм.	SSE	—
	Миколаїв	64.5	11.0	19*	2	0	0	п.?	тихо	0
	Херсон, д. ст.	64.2	11.2	20.7	1	2	4	хм.	SE	—
	Олешки, д. п.	64.2	11.1	20*	2	2.5	4	хм.	тихо	1
	Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Мелітопіль, 1-майське ліся.	—	8.6	—	—2	1	1	хм.	SE	—
	Ногайськ	66.0?	8 4	17*	—1*?	9	4	п.	ENE	—
	Маріупіль, д. ст.	66.1	7.1	—	—	4	3	—	—	—
	Таганрог, порт.	66.7	6.4	12*	1	9	1?	хм.	ESE	0
	Ростов н/Д.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ K	Ясинувата	65.6	5.8	—	—2*	2	4	п.	SSE	—
	Луганськ	66.3	6.5	18*	—0	2	3?	п.	SE	0
	Вороніж	65.1	5.1	11*	—3	6	3?	п.	S	—
	Саратів	66.4	2.1	9*	—2	14	4	п.	SSE	—
	Севастопіль	64.8	13.9	22*	4	5	3	хм.	S	—
	Феодосія	65.9	11.5	21*	0	4	4	хм.	S	0
	Керч	65.8	10.5	20?	—2	4	4?	п.	S	—
	Єйськ	65.5	8.2	16*	2	7	2?	п.	SE	—
	Новоросійськ	66.2	11.3	20*	2	13	2?	п.	тихо	—
	Ставропіль	66.2	5.0	19*	—4	7	2	хм.	W	—
	Владикавказ	67.6	4.7	17*	—3	14	2	хм.	SSW	—
	Кизляр	67.6	7.8	16*	—1	6	2	п.	ESE	—
	Тифлис	67 8	8.1	17	—2	0	1	хм.	S, NW	0
	Батум	66.7	11.9	19*	4*	142	3	я.	тихо	0

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 1-ої декади листопаду м-ця 1923 року (з 1-го по 10-е включно) за відомостями водом. пост. Півд. Округи Шляхів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многоліття декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	74	60	65	59	22	6	4
„	Лоїв	77	66	72	62	30	8	6
„	Домонтово	78	65	72	56	30	8	6
„	Київ	60	48	54	55	27	9	11
„	Катеринослав	—29	—36	—32	—	—39	8	9
„	Олександрівськ	15	9	12	18	—18	8	7
„	Херсон	31	19	27	16	0	11	10
Березина	Бобруйськ	58	54	56	19	—3	—	8
Сож	Гомель	13	3	8	56	—16	8	6
Прип'ять	Мозир	23	15	19	—12	—28	10	8
„	Чорнобиль	14	6	10	—5	—24	8	7
Десна	Чернігів	17	6	*12*	21	9	7	7

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

Стан засівів на селянських полях на 10—XI.

Назва станцій	Озиме жито	Озима пшениця	Назва станцій	Озиме жито	Озима пшениця
Новгород-Сіверськ	Кущиться 4	Кущиться 4	Хорол	Кущ., 4	Кущ., 4
Жукля	3—4	3	Суми ранні	Кущ., 4	Кущ., 4
Боярка	3	—	Суми пізні й перес.	Розв. л., 4	Розв. л., 4
Шепетівка	3—4	4	Деркачі, Зоот.	Кущ. 2	Кущ. 4
Умань Агр. Техн.	3	3	Ізюм	4	4
Умань досв. ст.	4	4	Слав'янськ	Кущ. 4—5	Кущ. 4—5
Фастів	4	4	Гуляй-Поле	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4
Біла-Церква	3	3	Запоріжжа	Кущ., 4	—
Маслівка	—	Кущ., 4—5	Аджамка	Кущ., 4	Кущ., 3—4
Бобриця	Кущ. 5	Кущ. 5	Єлисавет	3	3
Мліїв	4—5	4—5	Вознесенськ	Майже	пропали
Златопіль	4	4	Херсон	Розв. л., 2-3	Розв. л., 2-3
Мордва	Кущ. 3—4	Кущ. 3—4	Ногайськ	Кущ., 4	Кущ., 4

Стан досвідних культур на 10—XI.

Назва станцій	Озиме жито	Озима пшениця
Умань Агр. Техн.	Кущиться 3	Кущиться 3
Умань досв. ст.	Кущиться 4	Кущиться 4
Драбово	Кущиться 5	Кущиться 5
Суми ранні	Кущиться 5	Кущиться 5
Суми пізні й перес.	Розв. лист. 4	Розв. лист. 4
Херсон	Кущиться 3—4	Кущиться 3—4

Додаткові повідомлення.

Мишкин. Озимина виходить в стрілку й підопріває. *(Волков).*

Новгород-Сіверськ. Озимина через дощі й теплу погоду місцями виходить у стрілку, де-хто її косить. (*Сандер).*

Березна. 8-го в-вечері спостерегалась слаба блискавиця на східній стороні, 9-го в-вечері—на південно-західній стороні при великому вітрі. Декада похмура й дощовита. *(Ф. Власенко).*

Остер. 9-го в-вечері була гроза. Вода в Десні прибуває. Місцями жито йде в стрілку. *(А. Розанов).*

Новоселиця. 9-го пройшов теплий дощ; на сході спостерегалась на протязі двох годин блискавиця. *(В. Жигадло).*

Чартория. 9-го ввечері на сході й північному сході спостерегалась блискавиця. Продовжується оранка. *(Л. Петрова).*

Старокостянтинів. Оруть під ярину. *(Лібенау).*

Вінниця, філія Укрметру. Озимина кущиться, місцями йде в стрілку. Селяне опасуються перероста озимини й косять. *(Л. Данілов).*

Іліниці. З початку декади було холодненько, потім тепло. *(Щербенко).*

Умань, д. ст. Тепло й похмуро. 9-го ввечері пройшла гроза; 3-го й 10-го був іней. Озимина гарно врунилась. Ранні засіви місцями йдуть у стрілку. *(Й. Стецький).*

Біла Церква. Рання озимина почала жовкнути, бо дуже велика та густа. *(Ф. Четверик).*

Бобриця. 9-го пройшла гроза з градом. Озимину спасують, щоб не попріла взімку. *(К. Терещенко).*

Мліїв, сад. ст. 9-го між 18 й 20 год. над місцем спостереження пройшла гроза. *(В. Попов).*

Златопіль. Рання озимина пожовкла. Оруть під буряки й на зяб. 9-го над вечір осторінь з заходу пройшла сильна гроза. *(Григорьєв).*

Мордва. Крім перших трьох холодненьких днів, погода минулої декади була тепла. Озимина кущиться; шкідників не помітно. Вночі з 9-го на 10-те одмічено далеку грозу на заході. *(М. Усатий).*

Драбово. 9-го далека гроза. *(А. Кречун).*

Майнівка. 9-го далека гроза з великою блискавицею. На протязі декади похмуро й холодно. *(П. Мирошніченко).*

Мостище. 9-го в 19 годин була далека гроза. К кінцю декади стало велике бездоріжжя. *(М. Величко).*

Носівка. Через часті дощі сильне бездоріжжя. *(І. Логвиненко).*

Хорол. Оранку закінчено; подекуди рання озимина пішла в стрілку. *(Разинкін).*

Миргород. Озимина дуже гарно роскущилась; на ранніх засівах місцями пасуть скот. *(Л. Олішевко).*

Суми. 2-го випав перший сніг, але до вечера ростанув. *(Вакулвнко).*

Колонтаїв. Завдяки теплій погоді озимина, посіяна в першій половині жовтня, після дощів разом зійшла й гарно росте. Рання озимина врунилась. *(Феофилов).*

Харків, досв. ст. Рання озимина кущиться досить гарно; на пізніх засівах гарно йде розвиток другого й третього листка. Но жовтневих засівах озимина вже розвила другий та третій листки й почала зав'язувати вузол. Розвиток озимини проходив гарно, вона настільки окріпла, що приморозки 1, 2 й 3-го її не пошкодили.

Красноград. З початку декади були приморозки, а потім тепла погода; повітря вохке, густі тумани. *(Соколов).*

Лозова. За минулу декаду був один день з інеєм і чотири з туманом. *(О. Безуглий).*

Гуляй Поле. Ночами та ранками тумани й хмарно, днями тепло й ясно. 9-го на заході всю ніч була блискавиця, 10-го о 12-й годині гроза. Озимі пшениця та жито жваво кущаться. *(Коваленко).*

Синельниково. Надзвичайно тепло. *(Л. Яковлева).*

Комісарівка. 7-го великий вітер та блискавиця. *(Я. Мотузов).*

Аджамка. Пізня озимина розвивае другий та третій листки. Оруть на зяб. *(Мордовський).*

Єлисавет. Стан озимини середній. Йде зяблева оранка. Погода вохка й дуже тепла.

Вознесенськ. На протязі декади було 6 днів з туманом. 9-го ввечері на північно-західній стороні від станції була далека гроза; безперервно на протязі трьох годин мигала блискавиця. Пізні засіви частиною не зійшли зовсім, де-які покільчились і пропали, инші зійшли, але мають мізерний вигляд. Селяне жваво оруть на зяб. *(Рудницький).*

Одеса, кр. досв. ст. Вохкість грунту під озиминою на парах: пізньому 14%, квітневому чорному 18% і чорному 19%. Число годин соняшного сяєва 29. Стан озимини середній; висота озимого жита 12 сант., пшениці 15 сант. вигляд озимини свіжий. *(Софотеров).*

Одеса, вин. ст. Більша частина сортів винограду скинула лист. Почали збірати американську лозу. Озимих сходів нема. *(В. Гернет).*

Херсон. По чорному й ранньому парах озимина кущиться досить гарно, на инших досвідних парах—сохне. На селянських засівах слабо розвиваються другий і третій листки. Досі стоїть виключно тепла погода. На дорогах курно; де-не-де оруть.

Фенологичні спостереження.

Жукля. Дерева в садках і гаях стоять голі; к кінцю декади скинули листя ясен і бузок. *(С. Іваницький).*

Чернігів. 1-го летіли гуси. *(Е. Горський).*

Остер. 10-го відлетіли журавлі. *(А. Розанов).*

Київ, С.-Г. І. 7-го роспускаються (в місті) бруньки пахучої тополі—(Populus suaveolens), верболозу (Salix caprea). 10-го осипалось листя глоду (Crataegus) та кизилу (Cornus Mascula). 10-го летіли в ирій дикі гуси. *(І. Кобренюк).*

Ворзель. Наполовину пожовкло листя Caprifolium rubellum; листя білої акації (Robinia pseudacacia) пожовкло та посохло. Береза (Betula alba) ще тримає частину зеленого листя. Листя жасмину (Philadelphus coronarius) осипалось. На витких японських рожах листя покривається червоними плямами. *(О. Пятницький і Е. І. Клименко).*

10170

Вінниця, філія Укрметту. В лісах цвіте фіялка, місцями в садах—яблуні й бузок. *(Л. Данілов).*

Мліїв. сад. ст. Збільшився проліт диких гусей. *(В. Попов).*

Мордва. Гусі ще летять у вирій. *(М. Усатий).*

Мостище. Листопад майже закінчився. *(М. Величко).*

Лубні, Наук. Т-во. 6-го помічено одиноку чаплю. Продовжується великий переліт качок (Anas boscas). Помічено омелюха (чубака). Продовжується проліт валюшнів. Літ сивок, здається, закінчився. 10-го рух голованя проти води закінчується.

Слав'янськ. Гуси летять на SE. *(Кудиненко).*

Гуляй Поле. 1-го відлетіли шпаки; гуси й журавлі летять і досі. Цвітуть будяк, баранчики (Capsella bursa pastoris), свиріпа то-що. *(П. Коваленко).*

Аджалика. Почався збільшений переліт диких гусей. Відлітають шпаки. *(Мордовський).*

Одеса, вин. ст. Більша частина сортів винограду скинула лист. *(В. Гернет).*

Херсон. Літають мухи й метелики, стрибають коники, плавають жаби. Опадає лист лоха, шовковиці й акації, інші дерева вже голі.

Гесенка та інші шкідники.

Чернігівщина.

Жукля. Озиме жито пошкоджено гесенкою на 3%, падалиця—на 2% і дик трави теж на 2%; площа ушкодження озимини за декаду помітно збільшилась головним чином на ранніх і спасівських засівах. Як засіб боротьби, селяне виганяють на засіви скот, коней і овечок. На яблунях багато кошелів гусениці. *(С. Іваницький).*

Чернігів. На полях багато мишей. *(Е. Горський).*

Поділля.

С. Бершадь. Озимину почали сіяти на пару з 20 серпня. В середніх числах жовтня почали з'являтись пожовклі плями на посівах, пошкоджених гесенською мухою; посіви 20—25 серпня всі заражені гесенською мухою. На посівах 15—20 вересня, які складають 3/4 всеї посівної площі, пошкоджень не зустрічається. (*Некрутяка*).

Київщина.

Іллінці. На селянських найраніших засівах озимина пошкоджена гесенкою й шведкою до 20%. За сильним кущінням пошкодження стає непомітним. *(Щербенко).*

Біла Церква. Гесенки нема. *(Ф. Четверик).*

Бобриця. Гесенки нема. *(К. Терещенко).*

Шпола. Сходи озимини пошкоджені гесенською мухою в незначній мірі. Пожовклі плями на ранніх посівах трапляються на 3 десятини коло 5 кв. сажнів. На нивах, що засіяні 20/IX і пізніш, мухи не зустрічається. (Агроном *Бодня-Бодненко).*

Мокрокалигірка. 6—7 листопаду отмічено пошкодження озимих культур. Головним чином муха нападає на ті посіви, що зроблені на стерні. Правда, трапляються пошкодження і на посівах парових, але тільки на ранніх. *(Жуківський).*

Кам'янка. Трапляється в значній мірі вовчок зерновий. (Calandra granoria). (Правління „*Червоний сіяч*“).

Миронівка. З 1-го жовтня стало помітно пошкодження озимини гесенською мухою. На ранніх посівах (28—30 серпня) особливо багато зустрічається пошкоджених стеблин. *(Іващин).*

Мордва. Шкідників не помітно. *(М. Усатий).*

Полтавщина.

м. Литячі. Посіви озимих стали провадити з 31 вересня. 6-го вер. з'явились перші сходи. 13 вересня стали траплятись одиночні випадки пошкоджень гесенської мухи. З кожним днем % пошкодження значно підвищувався; в останніх числах вересня на 18 десятинах 35 кв. сажень зовсім знищено. В незначній мірі муха розвивалась і на падалиці. *(Мороз).*

Оболонь. Помітно велике розмноження мишей та хом'яків. *(Корж).*

Харківщина.

Суми. Озиме жито пошкоджено гесенкою на 10%, пшениця—на 11%; на площі пошкодження ніяких змін не помітно. *(Вакуленко).*

Колонтаїв. Єсть пошкодження гесенською мушкою та озимою совкою. *(Феофилов).*

Катеринославщина.

Гуляй-Поле. Гесенки не помічено. На підпарках степові миші дуже шкодять озимині: посіяне має вигляд дуже рідкої падалиці. На чистих ранніх парах шкоди від мишей нема. *(Коваленко).*

м. Широке. Помітно велике число мишей. *(Шишко).*

Надчорноморський район.

Аджалика. Миші псують озимину. *(Мордовський).*

Гнатівка. Озима пшениця пошкоджена гесенкою на 1%; площа пошкодження збільшилась к кінцю декади. *(Гонтаренко).*

Вознесенськ. Озимині шкодять зайці й миші, обгризаючи вершки. *(Рудницький)*

Мелітополь, 1-майське ліс. Миші дуже шкодять озимині. *(Найдеров).*

У. М. С. 065. XI—1923

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк“, 4-а друк. З. № 424.—1000.

Перевірено 1948 р.

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923“].

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за II декаду (з 11 по 20 вкл.) листопада 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. II-me décade de novembere 1923.

Загальний огляд погоди.

Минулу декаду в загальних рисах можна поділити на дві частини: перша (від початку декади до 14-го числа включно) – суха, з перемінною хмарністю, яснішою погодою ввечері та вночі, приморозками й туманами вранці (по більшості в південно-східній частині України). Завдяки цьому температура перших чотирьох днів декади була помітно нижча, ніж температура останньої її частини. Це відповідало загальному стану атмосфери, коли низка дуже сильних мінімумів просувалась повз західні береги Скандинавії, а над суходолом Европи—Балканами, Україною й півд.-східньою Росією досить стало розмістились області підвищеного тиснення. У цю частину декади у нас панували слабкі вітри SW чверті горизонту, що переходили потім до південніших напрямів.

З 15-го числа і до кінця декади над Україною затримувались SE вітри. Друга частина декади (від 15 до 20 включн.) була похмуріша й тепліша, багата на опади, з частими, иноді й великими туманами. Це тепло звязано із зміною загального стану атмосфери, а саме: підвищене тиснення над півден.-сходом Росії затримується, але над західною Европою тиснення різко падає, встановлюється циклоничний тип погоди. Окремі області часткових мінімумів, проходячи над материком Европи, захоплюють Україну південною своєю частиною і приносять із собою похмуру, дощовиту погоду. Особливо це відбилося на районах Волині, Київщини (північної частини) та Чернігівщини, де за цю декаду випало 12—22 мм. опадів. В цей-же час в иншій (більшій) частині України, що знаходилась під впливом рогу Сибирського антициклона, який розташувався над півден.-сходом Росії та Кавказом, кількість опадів значно менша, не більш 5 мм.

В середньому за декаду температура була значно вище від норми і хиталася від 6.40 (на півночі) до 11—13° (в Одеському районі).

Крайні межі коливань температури в другій декаді листопаду були тикі: від —3° (Красноград) до +19° (Херсон, Олешки).

Про повітряні течії другої декади не можна сказати більш того, що було сказано в минулу декаду, бо крім Київських пілотних спостережень зарегістровано тільки п'ять, що до того не перевищували 1 кілом. висоти. Про Київські вітри можно сказати, що до 14-го в перших кілометрах висоти були одноманітні без помітного обертання WSW вітри. 14-го SSW вітер мав скорість, що зменшувалась з 10 м/с на 4 м/с; остання спостерігалась з 3—7 кілометрів висоти, при чому на цій висоті виявилося праве обертання. Надалі вітер з SE (15-го) переходить на NW (17-го) відповідно розпологу баричної долини; це ще раз повторюється з 18-го по 20 е, при чому 19-го S вітер переходив 20 м/с з 500 м. і вище, а 20-го, коли поширився на північний захід від України частковий мінімум—скорість WSW вітру доходила до величин вище від 30 м/с на висоті 3 кілом.

Додаткові повідомлення.

Величківка. Спасування жита продовжується. (*Ю. Іваницька*).

Березна. Жита спасують скотом. Перепадають дощі (*Ф. Власенко*).

Житомир. В де-яких місцях жито викинуло стрілку. Жита пересівають. (*М. Копачевська*).

Ст. Чартория. За декаду було два дні з інеєм. Оранку закінчено. (*Л. Петрова*).

Старокостянтинів. Продовжується оранка під ярину. (*Лібенау*).

Вінниця, філія Укрмету. Жито буйно кущиться. (*Л. Данілов*).

Ілінці. Через теплу погоду рання озимина переростає. (*Щербенко*).

Умань, досв. ст. Тепло. Рання озимина йде в стрілку, селяне її косять і стравляють скотом. Пізня озимина гарна. На досвідній станції стан озимих, жита й пшениці, гарний. (*И. Стецький*).

(Див. ст. 5).

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. C°			Опади		Переважний		Число днів з грозою
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
—	Петроград, Г. Ф. О.	59.9	4.5	8*	0	29	7	похм.	SW	0
—	Мишкин	56.1	4.7	—	—1	19	7	похм.	SSW	—
—	Москва	58.4	6.0	13?	1*	17	5	похм.	SSE	—
—	Мінськ	57.1	4.6	10*	—2	33	5	похм.	SW	—
—	Горки	58.0	5.3	11*	0	—	8	похм.	SW	—
Полісся A	Жукля	—	—	—	—	19	5	—	—	—
	Величківка	60.3	6.4	—	1	19	4	похм.	W	—
	Березна	—	—	—	—	23	5	—	—	—
	Чернігів	60.8	6.8	12*	1	20	3	похм.	WSW	—
	Чемер, досв. п.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остер	60.9?	7.1	—	1	15	5	хмар.	SE	—
	Київ, В. І. Н. О.	61.2	7.8	12*	0	18	5	хмар.	W	0
	Київ, С.-Г. І.	61.3	7.5	13	0	18	8	хмар.?	SW	0
	Київ, кр. досв. ст.	—	7.5	13	0	18	6	хмар.	W	0
	Боярка, Пас. Шк.	60.8?	7.8	13	1	19	5	похм.	WSW	0
	Ворзель	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Житомир	60.6	7.4	13*	—0	18?	9	хмар.	S	0
B	Рудня-Радовельська	59 8	6.6	13*	—1*	9	5	хмар.	W	0
	Звягель (Новоградв.)	59.2?	6.9	12.5?	0	13	7	похм.	W	—
	Шепетівка	59.6	7.0	12*	1	14	5	похм.	S, W	—
D	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ст. Чартория, досв. ст.	60.2	7.0	—	—0	20	9	хмар.	SSW	—
	Старокостянтинів	—	—	—	—	11?	3?	—	—	—
C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	60.6	8.4	14*	2*	6	3	хмар.	SSE	—
	Ялтушків, ст. СНУ	—	7.7?	13*	0*	4?	2?	—	—	—
Степ D	Уладівка, ст. СНУ	60.6	7.9	13*	1	2	4	похм.	т., S	—
	Вінниця, філія Укрмету	60.6	8.6	13*	—2	2	4	похм.	S	0
	Вінниця, Стáре місто	—	8.7	—	2	5	4	похм.	S	—
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	5	5	—	—	—
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	5	3	—	—	—
	Ілінці, ст. СНУ	61.3	8.5	14*	2*	5	5	хмар.	SE	—
	Кальник	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Умань, Агр. техн.	62.5?	8.8	14*	2*	5	2	хмар.	SSE	0
	Умань, досв. ст.	61.7	8.7	—	2	6	5	похм.	SSE	—
	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	13	7	—	—	—
	Б.-Церква, Техн.	58.8?	8.0	14*	1	12	5	хмар.	W	—
	Б.-Церква, ст. СНУ	—	8.2	—	—2	15	5	хмар.	SE	—
Лісостеп	Миронівка, ст. СНУ	61.6	8.5	14*	2	1	2?	похм.	S	—
	Маслівка, Техн.	—	7.3	—	—2	1	2	хмар.	—	—
	Бобриця, шк. сад.	—	8.5	—	1	2	3	хмар.	W	—
	Мліїв, сад. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Златопіль, с.-г. шк.	—	9.4	—	—0	3	5	хмар.	S	—
	Мордва	—	—	—	—	11	3	—	—	—
Лісостеп E	Кремінчук	62.2	9.3	15*	2	1?	1?	хмар.	SE	—
	Підставки, досв. ст.	—	7.3	—	—2	3	5	хмар	SSE	—
	Драбово, досв. ст.	62.8	7.1	—	—1	3	3	хмар.	SE	—
	Згурівка	62.4	6.9	—	—1	9	3	хмар.	SE	—
	Майнівка (Щаснівка), Т.	62.1	7.0	—	—1	12	4	хмар.	SSW	—
	Мостище	—	6.4	12	0	10	3	хмар.	SW	—
	Носівка, досв. ст.	62.0	6.7	13	2	13	4	хмар.	SSE	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F	Березоточа, ст. СНУ	—	7.2?	—	—2	5	6	хмар.?	N?	—
	Лубні	63.2	7.1	12*	—1	5	6	хмар.	SE, S	—
	Хорол	63.3	7.2	13*	—1	12	5	хмар.	SE	—

Райони		Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Число днів з грозою
				Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	
Лісостеп	F	Миргород	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Полтава, досв. ст.	63.1	7.4	14.5	—1	2	3	хмар.	SE	—
		Ромен, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Глухів, І. Н. О.	62.2	7.0	—	3	9	4	хмар.	SE	—
		Суми, досв. ст.	62.4	6.6	12.1	0	6	5	хмар.	SSE	—
		Пожня	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Іванівська д. ст. СНУ	63.2	7.2	—	—	3	4	—	—	—
		Колонтаїв	—	—	—	—	2	3	—	—	—
		Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Деркачі, село	—	6.7	13.8	—1	2	2	похм.	SE	—
		Деркачі, Харк. Зоот.	64.7	6.8?	—	—2	3	1	хмар	SE	—
		Харків Обсерв.	64.5	7.2	12*	—1	1	3	похм.?	S	0
		Харків досв. ст.	—	6.6	14.8	—1	1	2	хмар.	SSE	—
	G	Красноград	64.1	7.2	14.4	—3	2	4	похм.	S	—
		Андріївка, с.-г. шк.	63.7	8.1	—	—1?	5	5	похм.	SSE	—
		Кобеляки	63.0	8 9?	14*	0?	7	2	похм.	ESE	—
		Лозова	—	7.7	—	—	4	7	—	—	—
		Ізюм	64.5	8.1	14*	—1	1	1	хмар.	т., SE	—
		Старобільськ, д. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Слав'янськ	—	—	—	—	2	4	—	—	—
		Олександрівка-Покров.	64.6	9.5	—	—	0	0	—	—	—
		Гуляй-Поле, досв. п.	—	—	—	—	1	3	—	—	—
		Запоріжжа	—	9.2	—	—1	1	2	хмар.	S	—
		Синельниково, д. ст.	64.0	8.6	—	—2	2	2	хмар.	SE	—
	H	Катеринослав	64.2	9.6	14*	4	3	3	похм.	SE	0
		Комисарівка	64.4	8.9	—	—	2	1	—	—	—
		Довгинцево	64.1?	9 4	—	6	2	5	хмар.	ESE	—
		Сагайдак	—	10.1	—	—1	0	1	хмар.	SE	—
		Шамівка	62.6	8 7	—	1	1	5	хмар.	SSE	—
		Аджамка, д. ст.	62.6	9.0	—	2	1	2	хмар.	SSW	—
		Єлисавет	62.7	9.4	16*	2	1	3	хмар.	SSE	0
		Коробчино	—	—	—	—	2	2	—	—	1
		Вознесенськ, д. ст.	63 0?	9.6	—	—	3	1	—	—	—
		Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ	T	Одеса кр. д. ст.	—	12.9	—	3	2	3	хмар.	SE	—
		Одеса В. І. Н. О.	62.3	13.3	17*	7	1	3	хмар.	SE	0
		Одеса Обсерв.	62.5	13.2	—	6	2	5	хмар.	S	—
		Одеса в. ст. (Сух. лим.)	62.6	13.2	—	4	2	5	хмар.	S	—
		Миколаїв	63 5	12.6	18*	3	1?	5?	хмар.	т., S	0
	I	Херсон, д. ст.	63.3	11.8	19.3	—1	3	5	хмар.	SE	—
		Олешки, д. п.	63.2	11.9	19*	0	1	3	хмар.	тихо	0
		Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Мелітопіль, 1-майське ліс.	—	10.5	—	?	0	0	хмар.	SE	—
		Ногайськ	65.1	9.7	15*	1*	2	7	хмар.	ENE	—
		Маріупіль, д. ст.	65.3	8.2	—	—	5	2	—	—	—
	K	Таганрог, порт.	66.0	8.5	12*	3	1	8	хмар.	E	0
		Ростов н/Д.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Ясинувата	65.5	8.0	—	—0*	1	5	хмар.	SSE	—
	K	Луганськ	65.7	8.9	16*	1	0	0	похм.	SE	0
		Вороніж	63.8	6.3	12*	—2	2	2?	похм.	S	—
		Саратів	66.2	4.8	10*	—1	1	1?	хмар.	SSE	—
		Севастопіль	63.3	14.8	21*	6	0	1?	хмар.	S	—
		Феодосія	64.7	13.8	22*	6	18	3?	хмар.	SE	0
		Керч	64.9	12.1	17*	4	32	2	хмар.	S	—
		Єйськ	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Новоросійськ	65.0	14.1	19*	8	5	2	хмар.	тихо	1
		Ставропіль	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Владикавказ	66.4	10.1	20*	1	3	1?	ясно	SSW	0
		Кизляр	67.2	11.0	17*	0	0?	1?	хмар.	ESE	—
		Тифлис	68.6	9.8	20?	—1	0?	1?	хмар.	SE	0
		Батум	65.1	13.6	19*	8	26	2	ясно	тихо	0

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 2-ої декади листопаду м-ця 1923 року (з 11-го по 20-е включно) за відомостями водом. пост. Півд. Округи Шляхів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	100	83	91	64	22	5	5
„	Лоїв	87	78	83	69	30	7	7
„	Домонтово	89	79	84	63	30	8	6
„	Київ	73	61	67	62	27	8	8
„	Катеринослав	—18	—28	*—23*	—	—39	*10*	*11*
„	Олександрівськ	26	17	22	14	—18	10	8
„	Херсон	32	26	*29*	16	0	*10*	*9*
Березина	Бобруйськ	61	56	58	28	3	—	*6*
Сож	Гомель	22	15	18	61	—16	7	5
Прип'ять	Мозир	26	24	25	—6	—28	7	8
„	Чорнобиль	26	15	21	0	—24	—	—
Десна	Чернігів	24	18	20	28	9	7	9

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

Стан засівів на селянських полях на 20—XI.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця
Новгор.-Сіверськ	Виход. у стрілку 4	4	Харків	Розв. 2-й і 3-й лист. 3	2—3
Жукля	Кущиться 3-4	3	Андріївка	4	3
Житомір	Сход 2—3	—	Кобиляки	3	3—4
Новоградволинськ	Кущиться 3—4	Кущиться 3 4	Гуляй-Поле	Кущиться 4—5	Кущиться 4—5
Кам'янець-Под.	4	4	Запоріжжа	—	4
Умань, Агр. Техн.	3	3	Довгинцево	Розв. лист, 2	3
Умань, досв. ст.	Виход. у стрілку 4	4	Аджамка	4	Кущиться 3—4
Фастів	Кущиться 4	Кущиться 4	Вознесенськ	3	3
Бобриця	5	5	Одеса	Кущиться 3	Кущиться 3
Мордва	3—4	Кущиться 3—4	Херсон	Розв. 2-й і 3-й лист. 2	2
Ніжен	3—4	—	Олешки	Кущиться 3—4	—
Хорол	4	Кущиться 4	Ногайськ	4	Кущиться 4
Суми	Кущиться 4	4	Луганськ	4	4
„	Розв. 2-й і 3-й лист. 4	4			

Стан досвідних культур на 20—XI.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця
Умань, Агр. Техн.	Кущ. 3	Кущ. 3	Суми	Кущ. 4	Розв. лст. 4
Умань, досв. ст.	„ 4	„ 4	Андріївка	„ 4	Кущ. 3
Березоточа	Вих. у стрілку, 4—5	„ 4—5	Херсон	„ 4	„ 4
Суми	Кущ. 5	„ 5	„	Розв. 2-й і 3 й лст. 1—2	1—2

Маслівка. Озимина переросла. Овес самосійка колоситься. *(І. Гончаренко).*
Бобриця. Рання озимина зрідка йде в трубку. *(К. Терещенко).*
Златопіль. Тепла вохка погода сприяє росту пізньої озимини. *(Григорьев).*
Підставки. Протягом декади великий туман. *(П. Козел і Я. Комарецький).*
Ніжен. Ранні засіви озимини витоптуються скотом. Возіння буряків закінчується. Оранку на зяб на половину не закінчено. *(А. Афанасієв).*
Хорол. Озимина місцями пожовкла. Ранні засіви селяне спасують худобою. *(В. Разинкин).*
Суми. На селянських ранніх парах озимі жито й пшениця гарно кущаться; на пізніх парах та пересівах озимина гарно розвиває листки. На досвідних ранніх парах озимі жито й пшениця дуже гарно кущаться; на пізніх парах і пересівах жито гарно кущиться, пшениця розвиває листки; стан розвитку гарний. *(Вакуленко).*
Харків, Зоот. Пшениця, посіяна в сухий грунт, дала не дружні сходи; багато лисин, на яких тільки що з'явились сходи; ранішні сходи розвивають другий та третій листки. *(П. Йодинський).*
Харків, досв. ст. Стан пізніх засівів рівний, гущина нормальна. За останній тиждень пізні засіви озимини значно піджили. *(Семилетов).*
Красноград. З початку декади були приморозки. *(Соколов).*
Кобеляки. Рання пшениця на чорних парах дуже гарна. *(Топольницький).*
Лозова. Було два дні з інеєм. *(Безуглий).*
Гуляй Поле. Озимина гарно розвивається. *(Коваленко).*
Синельниково. Оруть на зяб. *(Л. Яковлева).*
Катеринослав. Число годин соняшного сяєва 27. *(Маркова).*
Довинцево. Через відсутність порядного дощу жито й пшениця пожовкли. *(Желтиков).*
Єлисавет. Стан озимини середній, продовжується зяблева оранка. Температура цієї декади на вісім градусів вище від норми і на два градуси вище від температури найтеплішої декади за весь час спостережень станції. *(І. Грановський).*
Вознесенськ. 20-го на N від станції пройшла гроза. Стан озимини на парах середній; пізні засіви погані, а подекуди навіть загибають. *(Рудницький).*
Одеса, кр. досв. ст. 20-го вдруге летить павутиння. Вишина жита 13 сант., пшениці 15 сант. Вохкість грунту під озиминою на пізніх парах 14% і на чорному квітневому 19%. *(Софотеров).*
Одеса, обс. За декаду число годин соняшного сяєва 40. *(Акилович).*
Одеса, вин. ст. Озимих сходів нема. *(В. Гефнет).*
Херсон. Селяне де-не-де оруть. Орати сутужно через сухість грунту.

Фенологичні спостереження.

Жукля. 12—14 листопаду по гаях цвіте сон. 15-го помічено цвіт ягідника черниць. 18-го викидає квітові стрілочки голиш (?); на городі зацвів огірошник, а в саду навіть налагодилися цвісти окремі екземпляри малини. *(С. Іваницький).*
Київ, С.-Г. І. 15-го осипалося листя на вербі (Salix Babylonica); 20-го на березі—Betula verrucosa Ehrh, на вишнях (Prunus cerasus), бузку (Syringa vulgaris), білій акації (Robinia pseudacacia), бирючині—(Ligustrum vulgare). На бузку понабрякали бруньки. По-між засівами цвіте свиріпа та инші бур'яни; там-же ярий ячмінь, приораний в час раннього посіву жита, викинув колос. 13-го жито (лан. № 4) кущиться; 17-го на ланку № 5 жито розвиває три листочки. *(І. Кобрепок).*
Вінниця. Дерева розпускають бруньки; місцями цвіте бузок, вишня, зрідка инші кістянкові. *(Л. Данілов).*
Мордва. З дерев майже все листя осипалось. Качки летять у вирій. *(М. Усатий).*
Кремінчук. Розпустилися цвітові бруньки дикої вишні; розпускаються цвітові бруньки американського клену.
Майнівка. Завдяки довгій та теплій осені починають розбухати бруньки порічок, бузку й бузини. *(П. Мирошниченко).*
Аджамка. 17-го пролетіли дикі качки. *(Мордовський).*
Херсон. Стоїть небувало тепла, тиха й вохка погода. Вдень літають бджоли увечері—комарі; цвіте кульбаба, зеленіе тонконіг; лист залишився тільки на лоху, инші дерева голі.

Гесенська муха й инші шкідники.

Поділля.

Іліинці. На озимині раннього посіву (до 1 вересня) помітно значне пошкодження од гесенської і шведської мухи. Мухи зараз перебувають в дорослій формі і в стадії личинки. *(Щербенко).*
Деражня. На ранніх посівах пошкоджено гесенською мухою 10%. *(Садовий).*

Київщина.

Мордва (Чигир. окр.). Озимина пошкоджена під'їднем (совкою, Agrotis segetum)—жито на 3%, пшениця на 1%. *(Усатий).*

1927

Шпола. Пошкоджені гесенською мухою рослини трапляються досить рідко, майже одиничкі випадки. *(Ленський).*

Х. Грушки (Київськ. окр.). Гесенська муха зараз перебуває в стадії псевдококона, шведська в стадії дорослої форми личинки. Посіви озимини 21 серпня в середньому пошкоджені на 30%. Цікаво, що в один час посіяна пшениця остиста і безоста пошкоджені неоднаково: остиста на 20%, безоста на 40%. Рослин пошкоджених шведкою принаймні в 1½ рази більш, ніж пошкоджених гесенською мухою (на тому самому участку). Зеленоока мушка (Chlorops taeniops.) перебуває зараз в стадії imago. На один кв. аршин можна піймати мух до 15 шт. Посіви до 15 вересня пошкоджені на 10—12%. Пізні посіви (після 15 вересня) цілком вільні від пошкодження. *(Новик).*

Сміла. Гесенська муха зараз перебуває в стадії псевдококона, рідко зустрічаються личинки. Шведська—в більшості зустрічається в стадії дорослої личинки, також можна зустріти і в инших стадіях розвитку. Пізні посіви (в середині вересня) вільні від гесенської і шведської мухи, — ранні пошкоджені на 10—15%. *(Новик).*

Катеринославщина.

Гуляйполе. Озима пшениця пошкоджена гесенською мухою на 1%, на житі пошкодження не зустрічається. Помітно масовий розвиток мишей; шкода від них робить жахливе враження. *(Коваленко).*

Запоріжжя. Посіви і збіжжя сильно псується мишами. Пошкоджень гесенською мухою нема. *(Олефіренко).*

Сінельниково. З'явилась сила мишей, посіви густо зриті норами. *(Яковлева).*

Харківщина.

Суми. Гесенською мухою жито пошкоджено на 10%, пшениця на 12%. Ранні посіви терплять від іржі: жита загинуло 40%, пшениці на 60%. *(Вакуленко).*

Чернігівщина.

Жукля. Жовті плями (пошкодження гесенською мухою) на посівах озимини, де було випасено худобою, значно зменшились в своїм розмірі. Посіви знов зазеленіли. *(С. Іваницький).*

Одеса. Шведська муха ранні посіви пошкодила на 33%. *(Досвідна станція).*

Херсон. Гесенська муха пошкодила жито на 60%, пшеницю на 17—20%. *(Досвідна станція).*

У. С. Р. Р. Н. К. З. С.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА

— УКРМЕТ —

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЕКЦІЯ С.-Г. НАУК. К-ТУ УКРАЇНИ.

До .....

.....

М. .....

№ .....

Київ, Софіївська 18.

На підставі ухвали Р. Н. К. від 9/III (протокол Р. Н. К. ч. 13/223 п. 33) та обіжника Уповнаркомпочтельукра від 30/V ч. 1/35 і від 2/VI ч. 1/37 цей пакет ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ БЕЗ ОПЛАТИ.

Перевірено 1948 г.

У. М. С. 067. XI—1923.

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 520—1000.

3224

[551.5 (05) (47.711) = 91.70 „1923"].

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за III декаду (з 21 по 30 вкл.) листопада 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. III-me décade de novembere 1923.

Загальний огляд погоди.

На одміну од попередніх двох декад, остання третина листопада визначалась цілою низкою побічних мінімумів, що перерізали Україну в період з 23-го по 28-е число включно. В результаті вони принесли нам з собою дуже похмуру погоду, з частими, порою досить рясними, опадами, з вітрами й гострими коливаннями температури.

Один з таких мінімумів, що вранці 23-го розташувався над Польщею, на вечір того самого дня викликає утворення депресії в формі V в західній частині України. Під впливом досить міцної течії повітря з півдня, що розвинулась у звязку з цим, температура в нас почала скрізь круто підвищуватись і вдень у більшій частині дійшла до 14° або й вище. Виключно тепло було в цей день у західній частині надморської смуги: макс. 19° в Одесі, 20° у Херсоні (по инших місцях максимальна температура за цю декаду зазначена коли не 23-го, то 21-го числа; часто один із цих днів являється й найтеплішим за ввесь місяць, а хоч місцями й були абсолютно вищі температури в першій декаді, проте ці являються відносно теплішими, маючи більше позитивне одхилення од норми). Над вечір того-ж 23-го числа в східній частині Поділля (Капустяни, Соколівка, Шпиків) і сумежній з ним смузі Київщини (Ілінці) пройшла гроза з рясним дощем (в Ілінцях 12 мм.), Великі дощі зазначено й на Волині (Шепетівка 13 мм., Звягель 15 мм., Рудня-Радовельська 14 мм.). Взагалі 23-го на Правобережжі майже скрізь пройшли дощі, що дали од 4 до 7 мм. води за добу. На лівім березі в цей день було переважно сухо.

На ранок 24-го числа, в звязку з полем максимума, що хутко розвинулось над Балканами, вітри місцями переходять до W і NW напрямів. Поруч із цим температура починає хутко знижатись; надто різко це виявилось на Волині й Поділлі, де вона впала місцями на 10°—12° за добу. Така зміна температури; а разом з тим новий слабенький побічний мінімум, що проходить 25-го через середину України, приносять нам похмуру погоду з снігом. 25-го (або в ніч на 25) в значній частині України утворився. перший сніговий настил, глибиною в ріжних місцях од 2 до 8 см. У дощомірі цей сніг дав місцями до 15 мм. води (Козелець 10 мм., Мордва 9.5, Миронівка 14 мм.; на Полтавщині: Середняки 14, Нечипорівка 11, Згурівка 14, Лубні 15 мм.). На 26-те число межа снігового настилу йшла прибл. по лінії Кам'янець-Под. — Єлисавет — Катеринослав — Полтава — Харків. Для більшої частини України (скрізь, крім надморської смуги) це був перший цілком морозний день.

Мінімум, що пройшов по-над Україною 27—28-го, знову викликає круте підвищення температури, особливо в південній і південно-східній частинах України. Випадають дощі (27-го в Ізюмі 14 мм., в Таганрозі 11 мм.), і в багатьох місцях сніговий настил пропадає.

29-го листопаду максимум, що поширився на більшу частину Росії, викликає в нас перехід вітрів ближче до N, а температура скрізь знову починає знижатись. Але над-вечір того-ж таки дня новий перехід вітрів до SE, а місцями й помітне зміцнення їх указують на наближення нової депресії. І дійсно, вранці 30-го над Польщею визначився мінімум, що, просуваючись до NE, захопив нас своєю південною частиною. В звязку з цим мінімум, уночі на 30-те в більшій частині України пройшли дощі й падаючи на замерзлий грунт, утворили голощік. Разом з тим по багатьох місцях випав льодовий дощ і одзначено утворення ожеледі; сильнішою вона була в східній частині України, де за короткий час чимало наробила шкоди телеграфним і телефонним проводам, а також деревам (під Полтавою похилила й місцями поламала телефонні стовпи).

Найнижчі температури за цю декаду (—13°) зазначено в Сумах; також —12° у Носівці, Майнівці й Величківці.

Про *течії в вищих шарах* атмосфери й за цю декаду нічого не можна сказати за браком матерьялу.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. С° Середн.	Темпер. пов. С° Максимальна	Темпер. пов. С° Мінімальна	Опади Сума в мм.	Опади Число днів	Переважний Стан неба	Переважний Напр. вітру	Сніговий настил Найб. вис. в дцм.	Сніговий настил Число днів
—	Петроград, Г. Ф. О.	55.0	—1.1	3	—9	33	7	п.	S	1	8
	Мишкин	60.3	—2.4	—	—9?	29	7	п.	SW	1	8
	Москва	61.3	0.1	9*	—9*	21	5	п.	SW	—	—
	Мінськ	57.9	—1.6	8*	—6	18?	6?	п.	SW	1	8
	Горки	59.5	—0.7	11*	—9	22	8	п.	W	1	5
Полісся A	Новоград-Сіверськ	—	1.1	13	—9	27	7	п.	S, SE	1	3
	Жукля	—	—	—	—	31	8	п.	—	1	5
	Величківка	61.2	0.0?	—	—12	31	6	п.	SW	1	5
	Березна	—	—	—	—	40	7	—	—	1	5
	Чернігів	61.0	0.9	—	—	28	7	—	—	—	—
	Чемер, досв. п.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Остер	60.2?	1.4	—	—6*	25	7	хм.	SW	—	—
	Київ, В. І. Н. О.	61.8	1.9	15.3	—6.6	32	8	п.	SE	0.5	4
	Київ, С.-Г. І.	61.6	1.8	16	—7	34	8	п.	SE	0.5	3
	Київ, кр. досв. ст.	—	1.9	15.7	—5.8	36	9	п.	E, W	—	—
	Боярка, Пас. Шк.	61.5?	2.0	15.6	—6.3	30	6	п.	SE	—	—
	Ворзель	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Житомир	61.1	2.2	15*	—6	20	7	п.	W	0	3
B	Рудня-Радовельська	60.4	1.2	13*	—5*	32	8	п.	WNW	—	—
	Звягель (Новоградв.)	59.5	1.9	13.4	—4	32	9	п.	SE	0	?
	Шепетівка	60.1	2.1	12.9	—3.4	29	9	хм.	NW	—	—
D	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ст. Чартория, досв. ст.	60.4	2.8	—	—1	30	10	п.	SSE	—	—
	Старокостянтинів	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	60.5	3.2	12*	—0*	17	7	п.	NNW	0	1
C	Ялтушків, ст. СНУ	—	2.8	14*	—2*	30	8	п.	NW	—	—
	Уладівка, ст. СНУ	60.5	2.7	14*	—4	24	7?	п.	тихо	0	?
Поділля D	Вінниця, філія Укрмету	61.2	2.9	14*	—6	26	9	п.	SSE	1	4
	Вінниця, Старе-місто	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	28	9	—	—	—	—
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	24	8	—	—	—	—
	Петничани	—	—	—	—	30	9	—	—	—	—
	Вапнярка	—	—	—	—	48	7	—	—	—	—
	Ілінці, ст. СНУ	61.9	3.1	16*	—2*	34	9	п.	SSE	0	3?
	Кальник	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	3.8?	—	—	23	7	—	—	—	—
	Умань, Агр. техн.	62.2	3.7	15*	3*	27	7	п.	SSE	—	—
	Умань, досв. ст.	62.2	2.7?	—	—4	23	8	п.	SE	1	1
	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	19	6	—	—	0.4	2
	Фастів	—	—	—	—	34	6	—	—	0	2
	Б.-Церква, Техн.	58.8?	2.6	16*	—8	23	8	п.	SSE	1	2
	Б.-Церква, ст. СНУ	—	2.4	—	—2?	33	7	п.	SE	—	—
—	Миронівка, ст. СНУ	61.6	2.6	16*	— 9	45	8	п.	SE	1	6
	Маслівка, Техн.	—	2.7	—	—9	43	8	п.	—	2	6
	Бобриця, шк. сад.	—	2.6	—	—8	41	8	п.	ESE	1	6
	Мліїв, сад. ст.	62.2	3.6	—	—5	30	9	п.	SE	—	—
	Златопіль, с.-г. шк.	—	3.4	—	—3	24	6	п.	SE	—	2
	Мордва	—	—	—	—	19	7	—	—	—	—
—	Кремінчук	62.0	4.4	17*	—5	13	7	п.	0	0	1
	Підставки, досв. ст.	—	2.1	—	—11	33	8	п.	NW	2	6
E	Драбово, досв. ст.	—	2.1	—	—10?	25	6	п.	SE	1	6
	Згурівка	62.1	1.4	14.5	—9	43	7	хм.	SE	1	5
	Майнівка (Щаснівка), Т.	62.0	1.4	—	—12	40	8	п.	SE	1	6
	Мостище	—	1.3	14	—8	45	7	п.	SSE	1	5
	Носівка, досв. ст.	62.3	1.1	14	—12	31	8	п.	SSE	—	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	1	?
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	Березоточа, ст. СНУ	—	2.1?	—	—9	31	3	хм.	SE	1	4
F	Лубні	62.6	2.5	14*	—9	26	6	п.	SE	2	6
	Хорол	62.6	2.4	15*	—7	22	7	п.	SE	0	2?

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Сніговий настил	
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	Найб. вис. в дцм.	Число днів
Лісостеп F	Миргород	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Полтава, досв. ст.	62.8	2.7	15.2	—6	24	7	п.	SE	0	3?
	Ромен, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Глухів, І. Н. О.	62.0	1.0	—	—10*	23	7	хм.	SE	—	—
	Суми, досв. ст.	62.0	0.5	13	—13	29	8	п.	SSE	1	5
	Пожня	—	—	—	—	25	6	п.	SE	1	6
	Іванівська д. ст. СНУ	62.9	1.9	—	—	24	4	—	—	—	—
	Колонтаїв	—	—	—	—	20	4	—	—	—	—
	Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Деркачі, село	—	2.7	15.0	—10	22	4	п.	SE	—	—
	Деркачі, Харк. Зоот.	64.1	2.3	—	—12	20	4	п.	ESE	—	—
	Харків, Обсерв.	64.1	2.3	13*	—9	22	4	п.	E?	0	?
	Харків, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Північ G	Красноград	63.5	3.0	16.0	—9?	26	5	п.	S	—	—
	Андріївка, с.-г. шк.	63.2	3.7	—	—6	21	5	п.	ESE	—	—
	Кобеляки	—	—	—	—	13	4	п.	SE	0	1
	Лозова	—	3.2	—	—	21	6	—	—	—	—
	Ізюм	64.1	3.7	14*	—4	21	4	п.	тихо	—	—
	Старобільськ, д. ст.	—	3.8	—	—5	34	4	п.	SE	—	—
	Слав'янськ	—	—	—	—	28.5	5	—	—	—	—
	Олександрівка-Покров.	63.8	5.0	—	—	11	4	—	—	0	1
	Гуляй-Поле, досв. п.	—	—	—	—	17	4	—	—	1	1
	Запоріжжа	—	5.9	—	—3	16	3	п.	E	0	1
	Синельниково, д. ст.	63.8	4.6	—	—5	7	4	п.	SE	—	—
Степ H	Катеринослав	63.6	5.1	17*	—3	13	4	п.	SE	0	1
	Комисарівка	63.0	4.5	—	—	13	5	—	—	—	—
	Довгинцево	—	3.6	—	—8	13	8	п.	SSE	2	—
	Сагайдак	—	3.7	—	—4	14	4	хм.	SSE	—	—
	Шамівка	62.3	3.9	—	—5	19	8	п.	SSE	—	—
	Аджамка, д. ст.	62.2	3.7	—	—4	20	7	п.	SE	0	1
	Єлисавет	62.4	4.5	17*	—2	22	7	п.	SE	1	1
	Коробчино	—	—	—	—	6	4	—	—	0	1
	Вознесенськ, д. ст.	62 5	4.5	—	—	12	4	—	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ I	Одеса, кр. д. ст.	—	9.8	19.3	—1	7	4	п.	SSE	—	—
	Одеса, В. І. Н. О.	62.3	9.7	18*	0	5	5	п.	ESE	—	0
	Одеса, Обсерв.	62.0	9.8	—	1	4	5	хм.	S	—	0
	Одеса, в. ст. (Сух. лим.)	62.3	10.1	—	0*	5	5	п.	S	—	0
	Миколаїв	63.1	7.8	19*	—2	11	4	п.	тихо	—	0
	Херсон, д. ст.	62 9	8.2	20.0	—3	16	7	п.	ESE	—	—
	Олешки, д. п.	62.9	8.4	19*	—	17	6	п.	тихо	—	—
	Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Мелітопіль, 1-майське ліси.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ногайськ	63.8?	6.5	16*	—3*	17	8	хм.	E	—	—
	Маріупіль, д. ст.	65.1	5.5	—	—	19	7	—	—	—	—
К	Таганрог, порт.	65.3	5.5	16*	—2	18	5	п.	E	1	1
	Ростов н/Д.	65.6	4.8	—	—3	31	6	—	—	—	0
К	Ясинувата	64.2	3.3	—	—4*	14	5	п.	SSE	0	1
	Луганськ	65.3	4.4	—	—3	19	3	п.	SE	—	0
	Вороніж	63.4	0.2	12*	—9	15	7?	п	SE	1	6
	Саратів	66.0	0.0	9*	—15	5?	3?	п.	SSE	1	4
	Севастопіль	63.3	13.9	21*	4	8	2?	п.	S	—	0
	Феодосія	64.7	12.4	18*	4	2	2?	п.	SSW	—	0
	Керч	64.8	10.6	17*	1	9	3	п.	ESE	—	0
	Єйськ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Новоросійськ	65.5?	11.3	20*	3	3?	2?	п.	тихо	—	0
	Ставропіль	65.5	7.2?	17*	—6	26	2	хм.	ESE	1	1
	Владикавказ	66.7	6.2	19*	—4	17	1	хм.	SSW	1	2
	Кизляр	66.6	7.3	15*	—3	25	1	хм.	тихо	—	—
	Тифлис	67.9	8.6	18	—2	4	1	хм.	N	—	0
	Батум	66.0	13.8	19*	8	19	3	я.	SE	—	0

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 3-ої декади листопаду м-ця 1923 року (з 21-го по 30-е включно) за відомостями водом. пост. Півд. Округи Шляхів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по Со	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	168	106	144	67	22	3	*—2*
„	Лоїв	106	88	98	77	30	4	1
„	Домонтово	*102*	91	*97*	69	30	*5*	*8*
„	Київ	87	74	80	67	27	6	3
„	Катеринослав	—8	—18	—13	—	—39	7	4
„	Олександрівськ . . .	40	28	34	14	—18	8	4
„	Херсон	51	25	36	17	0	10	6
Березина	Бобруйськ	82	63	73	28	—3	2	—2
Сож	Гомель	42	24	32	60	—16	5	0
Прип'ять	Мозир	36	27	32	1	—28	4	1
„	Чорнобиль	31	27	29	7	—24	*4*	*1*
Десна	Чернігів	36	25	31	33	9	4	5

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

Стан засівів на селянських полях на 30—XI.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця
Новоградволинськ .	Кущ. 4	Кущ. 4	Сагайдак	Кущ. 2	Кущ. 2
Умань, досв. ст. . .	Викидає 4	стрілку 4	Аджамка	„ 4	„ 3—4
Фастів	Кущ 5	Кущ. 5	Єлисавет	„ 4	„ 4
Біла-Церква, Агр. Т.	„ 3	„ 3	„	„ 3	„ 3
Мліїв, сад. ст. . . .	„ 4	„ 4	Одеса, досв. ст. .	„ 4	„ 3—4
Мордва	„ 3—4	„ 3—4	Херсон	„ 2	„ 2
Удич	„ 4—5	„ 4—5	Ногайськ	„ 4	„ 4
Андріївка	„ 4	„ 3	Ростов н/Д.	„ 4	„ 4
Кобиляки	„ 2—3	„ 2—3	Луганськ	„ 4	„ 4
Запоріжжа	Вих. у стр. 4—3	—			

Стан досвідних культур на 30—XI.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Озимий ячмінь
Умань, досв. ст.	Кущиться 4	Кущиться 4	—
Херсон . ранні й чорні пари .	„ 4	„ 4—5	Кущ. 4—5
Херсон . інші	„ 2	„ 2	—
Аджамка	„ 4—5	„ 4—5	—

Огляд стану селянських засівів на 30—XI.

Загальне зниження температури (із снігом, що випав майже скрізь у середині декади) припинило ріст озимини, що в більшості буйно розкущилась, а місцями кинулась у стрілку. Тільки на південь од Одеси (як повідомляє винарська станція на Сухому лимані) озимина так не сходила, тоді як Одеська кр. досв. станція (трохи на північ од Одеси) вважає стан засівів жита (може своїх, досвідніх?) за гарний, а пшениці—за трохи кращий од середнього. В Сагайдаку та Херсоні стан озимини незадовольняючий, у Кобеляках не зовсім задов., по инших місцях середній, значно частіш—гарний; в Удичі й Фастові навіть дуже гарний. Можна тільки дуже боятись, що ці гарні руна погано перезімують.

Додаткові повідомлення.

Жукля. Озимина пішла під сніг в гарному стані; земля пішла під сніг не мерзлою: на засівах і городах була змочена на 120 сант., а в саду під дерном на 108—110 сант. (проба робилась 1-го грудня). Ставок і струмок „Сестра“ замерзли вночі з 26 на 27 листопаду. (*С. Іваницький*).

Березна. 26-го випав невеликий перший сніг. 30-го була злива при південному вітрі. (*Ф. Власенко*).

Остер. 25-го випав перший сніг, а 30-го зійшов. (*А. Розанов*).

Київ, С.-Г. І. Максимальна глибина снігового настилу (5 см.) була 25 і 26-го; 27-го сніг почав розтавати, а 28 го зійшов. (*І. Кобренюк*).

Чартория, досв. ст. За декаду було два дні з інеєм. (*Л. Петрова*).

Іліинці. На протязі декади дощ, сніг і крупа; похолодніло, рослинність помітно завмірає. (*Щербенко*).

Уланъ, досв. ст. Похмуро, вітряно; дороги зіпсовані. Озимі жито й пшениця виходять у стрілку, стан гарний. Приморозки, що наступили серед декади, припинили жвавий розвиток озимини. Рання озимина особливо на ранніх парах зіпсована теплою погодою: полягла й пожовкла. Стан озимини на досвідних полях гарний. (*Й. Стецький*).

Б.-Церква, ст. С.Н.У. 25-го випав перший сніг. (*А. Кольїна*).

Мліїв, сад. ст. 25-го випав сніг. (*В. Попов*).

Златопіль. Сніговий настил досягав 2 сант. (*Григорьев*).

Мордва. Погода першої половини минулої декади була тепленька, другої—холодна. 25 й 26-го випав сніг, почались морози, 30-го знов потеплішало. (*М. Усатий*).

Кремінчук. 27-го випав сніг і вдень зійшов. (*Адешелідзе*).

Драбів. 25-го випав перший сніг. (*А. Кречун*).

Майнівка. 25-го випав сніг, 30-го ожеледь і наморозь. Завдяки теплій погоді на протязі місяця почали розвиватись смородина, будяк і бузина. В останні дні місяця стало холодно й випав сніг завтовшки 8 сант. (*П. Мифошніченко*).

Мостище. 25-го вдень випав сніг на незамерзлий ґрунт рівним шаром в 7 сант. завтовшки. 30-го на проталинах ґрунт замерз углиб на 4 сант. (*М. Величко*).

Носівка. 25-го випав сніг завтовшки 5 сант.; зрідка почали їздити саньми, але 30-го до вечора весь сніг розтав. (*І. Логвиненко*).

Ніжен. 25-го з 10 год ранку почав падати сніг, ранком 26-го перестав; товщина снігового настилу 13 сант., температура нижче 0. 30-го весь день ішов дощ при південному вітрі. Озимина неприкрита. (*Афанасьєв*).

Хорол. 25-го вдень випав сніг, 28-го вночі сніговий настил зійшов; 30-го ожеледь (*Разинкин*).

Суми. Ожеледь, слабий сніговий настил, бездоріжжа: нема гарної їзди ні саньми, ні возом. Оранка продовжувалась до 23 листопада, припинена морозом. (*Фомічов*).

Пожня. 25-го випав перший сніг завтовшки 1 дециім. 27-го перший сильний іней на деревах. 29-го замерзла річка Ворсклиця. 30-го дуже сильний льодовий дощ, який пошкодив садовину. (*Яковлев*).

Лозова. За минулу декаду було: три дні з інеєм, два з ожеледдю, три з туманом і один з снігом *(Безуглий)*.

Олександрівка-Покровське. 26-го випав перший сніг на три сант. й до вечора розтанув. Озимина гарна. *(Куренкин)*.

Гуляй-Поле. До 25-го тепло, вітри південні; після 25-го холодно, північні вітри. 26-го випав сніг завтовшки 7 сант. 27-го розтанув. На досвіднім полі ще й досі провадиться оранка парів; ґрунт мокрий на 4 вершка. Озимина встигла розкущитись, стан середній. *(Коваленко)*.

Запоріжжа. Озимину спасують. *(Оліфіренко)*.

Аджамка. Стан жита й пшениці на полях досвідної станції гарний. Польові роботи припинено. *(Мордовський)*.

Єлисавет. Зяблеву оранку припинено. Погода взагалі вохка й дуже тепла. *(Грановський)*.

Одеса, кр. досв. ст. На протязі декади 6 днів з росою, 2 з туманом і 1 день (24-го) з інеєм. У озимини йде утворення побічного коріння. По межах зеленіє трава. Весь місяць виключно тепла погода. 10-го числа максимум 19,4° і 21-го—19,3°. 30-го вохкість ґрунту під озиминою на чорному й квітневому парах 18%, а на низькому—14%. *(Софотеров)*.

Одеса, обс. За декаду: 3 дні з росою, 4 дн. з туманом і один день з грозою; число годин соняшного сяєва 18. На протязі всього місяця 16 дн. з росою, 12 дн. з туманом, 1 день з грозою і число годин соняшного сяєва 89. (*Акимович*).

Одеса, вин. ст. Озимих сходів нема. (*В. Гернет*).

Херсон. Погода першої половини місяця виключно тепла, кінець місяця мокрий, дощовитий, але теплий. Днів з туманом 14 і з росою 16. Після дощу вся озимина зазеленіла й почала кущитись, а по чорному й ранньому парах покрила ґрунт. Вигони й стежки зелені. Оруть на зяб, орати легко. Дороги важкі. (*Досв. ст.*).

Ясинувата. 30-го пройшла ожеледь. (*Нескоромний*).

Мелітопіль, 1 майське лісн. Декада виключно вохка. Озимина після дощу поліпшується. (*Найденов*).

Фенологичні спостереження.

Б.-Церква, Олександрія. 23-го цвіте вдруге кульбаба (Taraxacum officinale); тріснули бруньки на бузку; тепла погода сприяє проростанню насіння смітників. 24-го. Велику шкоду чинить житу амбарний довгоносик (Cibphilus granaria L). Рівень води в Росі значно підвисився. 25-го випав перший сніг (почав іти з ночі і йшов до 13 год. 30 хв.; утворився настил в 1,1 дцм.; увечері низько пролетів табун диких гусей. 26-го наморозь; ховають бджіл у темники. 28-го зійшов з землі перший сніговий настил (лишився сніг тільки на дахах та в затінках). 29-го померзла зелень надворі; на Росі в затоках утворився тонкий лід; після півдня почала падати ожеледиця. (*Й. Іванченко*).

Мордва. Багато качок ще не летять у вирій. (*Усатий*).

Майнівка. Завдяки теплій погоді почали розвиватись смородина, бузок та бузина. (*П. Мирошниченко*).

Гуляй-Поле. Цвітуть де-які дикі рослини. (*Коваленко*).

Херсон. Дерева голі. 30-го помічено шпаків. (*Досв. ст.*).

Поправка.

У бюлетені за II дек. листопаду (ст. 5) в повідомл. С. Іваницького з *Жуклі* надруковано: „викидає квітові стрілочки голиш (?)“ і далі „в саду навіть налагодились цвісти окремі екземпляри малини“. Ці слова *треба викреслити.* *Ред.*

У. С. Р. Р. Н. К. З. С.

УКРАЇНСЬКА МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЛУЖБА

— УКРМЕТ —

МЕТЕОРОЛОГИЧНА СЕКЦІЯ С.-Г. НАУК. К-ТУ УКРАЇНИ.

До Громадянська міська бібліотека

м. Харків пров. Короленка

№ 6244

Київ, Софіївська 18.

На підставі ухвали Р. Н. К. від 9/III (протокол Р. Н. К. ч. 13/223 п. 33) та обіжника Уповнаркомпочтельукра від 30/V ч. 1/35 і від 2/VI ч. 1/37 цей пакет ПЕРЕСИЛАЄТЬСЯ БЕЗ ОПЛАТИ.

Київ Центр. Почт. Тел. 21 12 23
Перевірено 1948 р.

У. М. С. 068. XII—1923.
Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк“, 4-а друк. З. № 604—1000.

32231

[551.5 (05) (47.711) = 91.79 „1923"].

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба
Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за I декаду (з 1 по 10 вкл.) грудня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. I-re décade de décembre 1923.

Загальний огляд погоди.

Той, досить бурхливий, загальний стан атмосфери, що одбився на погоді останньої декади листопаду, почувався й у початку грудня. В цей час над більшою частиною західної Европи панували депресії. Разом з тим, поле максимума, що зародився на ранок 2-го числа в районі Чудського озера (Пейпус), у наступні дні, поволі зміцняючись в осередку, просувається на південний схід Росії. Великий барометричний градієнт, що встановився при цьому на Україні, викликає в нас 3 й 4-го поривчасті східні вітри, особливо в степовій смузі й по-над берегом Азовського моря, де вони досягли сили бурі, що наробила не мало шкоди селянським будівлям то-що (див., напр., повідомлення з Гуляй-Поля). На Чорному морі, в північно-східній частині його, 3-го й 4-го грудня був лютий шторм.

Температура, поволі знижуючись у північній і півн.-східній частині України (місцями—на Харківщині й на сході Чернігівщини до —8°—найнижча темп-ра за цю декаду), все-таки лишається значно підвищеною в західній і півд.-зах. частині її. В звязку з усім цим перша половина декади була дуже похмура й багата на дощі. Особливо це відбилось на погоді Поділля й Одещини, де сума опадів за ці дні перейшла за 20 або й 25 мм. Надто великі дощі, як на цю пору року, пройшли 3-го й 4-го, давши за добу в Кам'янці-Под. 12 мм. опадів, в Ялтушкові й Вінниці—по 10 мм., в Одесі—16 мм.

Протягом другої половини декади область максимума, згадана вже на початку цього огляду, серединою своєю дуже стійко тримається в районі верхньої течії Урала, поступово захоплюючи все більші й більші простори. Під кінець декади вона розляглась уже майже над усією територією Радянського Союзу, од берегів Льодовитого океану до Чорного моря. А в той самий час над північним заходом Европи проноситься ціла низка досить сильних циклонів. На Україні друга половина декади була тепліша; було багато туманів. Найбільші опади за ці дні пройшли по Чернігівщині, Волині й Поділлю, а на більшій частині України було сухо. І в цю частину декади в нас дуже стійко держались SE вітри, переважно слабі. Замість морозної погоди першої половини декади скрізь маємо одлигу, що тривала до кінця декади. Найтеплішими днями були 7 й 8 число, коли ранішня темп-ра на заході України місцями була на 12° вища од норми. Найвища за декаду температура +13° записана в Одесі.

В першій половині декади, коли місцями дощ випадав на замерзлий грунт, були випадки голольоду, але шкоди він, мабуть, не вчинив, бо хутко почалась одлига.

Майже суспіль повна хмарність протягом декади не дає можливости розібратись у повітряних течіях. Лише з кількох спостережень 1 грудня можна зробити висновок про NW вітри з загальним лівим повертанням; скорість їх на висоті коло 3 клм. переходила за 20 м/с. На заході (Кам'янець-Под.) під цією загальною течією в спідньому кілометрі визначався слабенький SE. Ранок 1-хи був моментом переходу України в задню частину мінімума, що проходив по центр. Росії.—Ще в один день, а саме 7-го, в Катеринославі виявився майже без одхилення на всіх висотах до 6 км. SSE вітер дуже тривкої сили — 8—9 м/с.

Огляд стану селянських засівів.

У більшій частині України за цю декаду, як і за попередню, майже ніяких змін у стані засівів не помітно, так що можна про них взагалі нічого не говорити. Цікавий момент одзначає наш кореспондент В. Гернет (на південь од Одеси): після 5-го грудня селянство інтенсивно взялось сіяти озимину. Річ у тому, що там усе літо й осінь стояла посуха, і більшість хазяїв боялась сіяти, а в тих, що сіяли, нічого не зійшло. 3-го й 4 грудня пройшли гарні дощі, а погода в околицях Одеси держиться й досі така тепла, що ці засіви ще можуть посходити й досить зміцніти до наступу правдивої зими.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. С°			Опади		Переважний		Сніговий пастил	
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	Найб. вис. в дцм.	Число днів
Полісся: A	Петроград, Г. Ф. О.	65 6	—2.2	2*	—14	14	6	п.	S	2	10
	Мишкин	70.8	—5.7	—	—20	6	5	п.	SSE	2	10
	Москва	72.4	—4.4	1*	—17*	?	?	п.	SSE	—	—
	Мінськ	65.8	—0.3	3*	—5	16	8	п.	SE	1	8
	Горки	68.0	—1.4	1*	—9	4	5	п.	SE	1	5?
B	Новоград-Сіверськ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Жукля	—	—	—	—	5	5	п.	—	1	6
	Величківка	68.3	—0.9	—	—6	4	5	п.	SE	0.7	5
	Березна	—	—	—	—	5	5	—	—	?	7?
	Чернігів	67.3	—0.2?	2*	—5	11	7	п.	E	—	—
	Чемер, досв. п.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A	Остер	—	0.4		—3	4	5	п.	SE	—	—
	Київ, В. І. Н. О.	67.6	1.1	5.3	—3.3	5	4	п.	SE	—	0
	Київ, С.-Г. І.	66.9	0.8	6	—3	3	8	п.	SE	—	0
	Київ, кр. досв. ст.	—	1.0	5.6	—3.4	3.4	4	п.	E	—	0
	Боярка, Пас. Шк.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B	Ворзель	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Житомир	65.9	2.5	7*	—2	7	8	п.	SE	0	1
	Рудня-Радовельська	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Звягель (Новоградв.)	64.7	3.0	8.4	—2	10	7	п.	ESE	0 9	1
	Шепетівка	64.0	3.2	9	—1	14	7	п.	SE	0.9	2
D	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	7	3	—	—	—	—
	Ст. Чартория, досв. ст.	64.8	2.8	—	—2	8	6	хм.	SSE	—	0
	Старокостянтинів	—	—	—	—	9	3	—	—	—	—
C	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	63.2	5.1	10*	0*	32	9	п.	ESE	—	—
	Ялтушків, ст. СНУ	—	4.1	9*	1*	24	6?	п.	SE	—	—
Степ D	Уладівка, ст. СНУ	65.2	3.1	10	—2	12	5	п.	SE	—	—
	Вінниця, філія Укрмету	65.0	3.4	10*	—5	22	10	п.	ESE	—	—
	Вінниця, Старе місто	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	20	9	—	—	—	—
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	21	8	—	—	—	—
	Петничани	—	—	—	—	20	9	—	—	—	—
	Вапнярка	—	—	—	—	22	6	—	—	—	—
	Ілінці, ст. СНУ	65.6	3.3	8*	—1*	13	7	п.	E	—	—
	Кальник	—	—	—	—	16	8	—	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	12	8	—	—	—	—
	Умань, Агр. техн.	65.8?	2.9	7*	—2	12	5	п.	SSE	—	0
	Умань, досв. ст.	66.0	2.6	—	—2	12	10	п.	ESE	—	—
	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	7	8	—	—	—	—
	Б.-Церква, Техн.	66.8?	2.3	7*	—2	1?	1?	п.	ESE	—	—
	Б.-Церква, ст. СНУ	—	2.3	—	1?	6	8	п.	SE	—	—
	Миронівка, ст. СНУ	67.1	2.1	6*	—3	14	7	п.	E	—	—
	Маслівка, Техн.	—	2.1	—	—3	9	4	п.	—	—	—
	Бобриця, шк. сад.	—	1.3	—	—4	6	7	п	ESE	0	2
	Мліїв, сад. ст.	67.6	2.3	—	—2	16	6	п.	ESE	—	—
	Бобринська	—	2 3	—	—2	10	3	п.	ESE	—	0
	Златопіль, с.-г. шк.	—	2.1	—	—2	8	8	п.	E	—	—
	Мордва	—	—	—	—	14	8	—	—	—	—
E	Кремінчук	67.7?	1.6	5*	—6	6	3	п.	E	—	—
	Підставки, досв. ст.	—	0.8	—	—5	4	4	п.	SE	0	3
	Драбово, досв. ст.	68.7	0.7	—	—4	7	5	п.	E	—	—
	Згурівка	69.0	0.2	—	—3*	5	5	п.	E	0	1
	Майнівка (Щаснівка), Т.	68.2	0.2	—	—4	6	4	п.	ESE	—	—
	Мостище	—	0.3	—	—3	6	6	п.	ESE	—	0
	Носівка, досв. ст.	69.1	—0.1	4.5	—4	3	6	п.	ESE	—	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
F	Березоточа, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Лубні	65.9	0.5	3*	—6	5	4	п.	E	0	7

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со			Опади		Переважний		Сніговий настил	
			Середн.	Максимальна	Мінімальна	Сума в мм.	Число днів	Стан неба	Напр. вітру	Наіб. вис. в дм.	Число днів
Лісостеп F	Хорол	69.4	0.3	3*	—4	7	5	п.	ENE	—	—
	Миргород	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Полтава, досв. ст.	69.4	0.1	3.6	—5	4	3	п.	E	—	—
	Ромен, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Глухів, І. Н. О.	69.6	—0.9	—	—8	4	3	хм.	SE	—	—
	Суми, досв. ст.	70.3	—1.4	3	—8	4	2	п.	ESE	1	7
	Пожня	—	—	—	—	4	1	п.	SE	0.4	6
	Іванівська д. ст. СНУ	70.2	—0.5	—	—	3	2	—	—	—	—
	Колонтаїв	—	—	—	—	5	3	—	—	—	—
	Валки	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Деркачі, село	—	—0.1?	—	—7	5	4	п.	E	—	—
	Деркачі, Харк. Зоот.	71.6	—0.7	—	—6	7	5	п.	ESE	—	—
	Харків, Обсерв.	71.6	—0.7	4*	—7	7	4	п.	ESE	—	—
	Харків, досв. ст.	—	—1.2	—	—8	8	5	п.	SE	0	2
Степ G	Красноград	69.9	0.0	4	—6	1	1	п.	E	—	—
	Андріївка, с.-г. шк.	69.2	0.9	—	—5	?	4	п.	E	—	—
	Кобеляки	—	—	—	—	1	4	п.	E	—	0
	Лозова	—	—0.2	—	—	5	1	—	—	—	—
	Ізюм	70.3	0.3	5*	—6	5	3	п.	тихо	—	2
	Старобільськ, д. ст.	—	0.0	—	—8	4	2	п.	SE	—	—
	Слав'янськ	—	—	—	—	11	4	—	—	0.2	2
	Олександрівка-Покров.	68.8	2.0	8*	—3?	1	2?	п.	E	—	—
	Гуляй-Поле, досв. п.	—	—	—	—	7	2	хм.	E	—	—
	Запоріжжа	—	2.8	—	—3	0	0	хм.	E	—	0
	Синельниково, д. ст.	68.7	1.3	—	—4	5	2	п.	E	—	—
	Катеринослав	68.6	1.9	7*	—3	9	2	п.	E	—	0
	Комисарівка	69.2	1.7	—	—	8	2	—	—	—	—
	Довгинцево	—	2.1	—	—1	5	3	п.	E	—	0
	Сагайдак	—	3.0	—	—2	14	2	п.	ENE	0.	0
	Шамівка	67.5	2.0?	—	—3	11	5	п.	SE	—	—
Степ H	Аджамка, д. ст.	67.1	1.9	—	—3	11	2	п.	E	—	—
	Єлисавет	67.3	2.6	7*	—2	12	6	п.	ESE	—	0
	Коробчино	—	—	—	—	7	4	—	—	—	—
	Вознесенськ, д. ст.	65.8	3.8	—	—	9	2	—	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Степ I	Одеса, кр. д. ст.	—	8.3	—	3	22	6	п	ENE?	—	—
	Одеса, В. І. Н. О.	64.6	8.0	12*	3	28	8	п.	NE	—	0
	Одеса, Обсерв.	64.3	8.4	13	3	25	6	п.	E	—	0
	Одеса, в. ст. (Сух. лим.)	64.4	9.1	—	2*	23	9	п.	E	—	0
	Миколаїв	66.0	5.6	9*	1	9	4?	п.	E	—	0
	Херсон, д. ст.	65.3	5.9	?	1	5	5	п.	E	—	0
	Олешки, д. п.	65.3	6.0	10*	1	6	7	п.	E	—	0
	Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Мелітопіль, 1-майське ліся.	—	3.9	—	—5	34	2	п.	ESE	—	—
	Ногайськ	68.1	3.7	9*	0*	4	3	п	ENE	—	—
	Маріупіль, д. ст.	69.3	2.4	—	—	0	0	—	—	—	—
к	Таганрог, порт.	69.6	1.9	4*	—4	0	2	хм.	E	—	0
	Ростов н/Д.	70.6	1.8	—	—8	0	1	—	—	—	—
	Ясинувата	69.8	0.0	—	—5	1	1	хм.	ESE	—	0
К	Луганськ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вороніж	73.5	—4.0	2*	—14	1	2	п.	SE	1	10
	Саратів	78.1	—10.1	—0*	—22	2	2	хм.	тихо	1	10
	Севастопіль	63.6	12.9	21*	6	7	2?	хм.	S	—	0
	Феодосія	65.9	10.4	17*	3	3	4	п.	змін.	—	0
	Керч	66.3	7.6	12*	3	0	2?	п.	ENE	—	0
	Темрюк	66.1	5.4	20*	—1	1	2	хм.	E	—	0
	Новоросійськ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Ставрополь	68.9	2.5	15*	—5	1	1	я.	ESE	—	0
	Владикавказ	69.4	3.0	16*	—4	0?	1	я.	тихо	—	—
	Кизляр	71.9	6.0	12*	—3?	2	2?	п.	SW	—	0
	Тифлис	74.1	4.3	16	—2	14	3	п.	SE	—	0
	Батум	65.1	13.5	19*	6	0	1	хм.	NNE	—	0

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 1-ої декади грудня м-ця 1923 року (з 1-го по 10-е включно) за відомостями водом. пост. Півд. Округи Шляхів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	212	145	166	75	22	1	—2
„	Лоїв	120	99	108	83	30	1	0
„	Домонтово	110	101	*106*	85	30	*2*	*1*
„	Київ	94	84	90	72	27	2	2
„	Кременчук	33	22	27	7	—25	2	2
„	Катеринослав	4	—5	*0*	—	—39	2	1
„	Олександрівськ	52	40	46	16	—18	2	1
„	Херсон	38	19	29	19	0	6	5
Березина	Бобруйськ	84	72	78	38	—3	*1*	*2*
Сож	Гомель	48	28	37	—	—16	1	0
Прип'ять	Мозир	48	35	42	8	—28	1	1
„	Чорнобиль	42	32	37	13	—24	1	1
Десна	Чернігів	38	17	*30*	33	9	*1*	*0*

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

Стан засівів на селянських полях на 10—XII.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшениця
Удич	Кущ. 4—5	Кущ. 4—5	Кобеляки	Кущ. 2—3	Кущ. 2—3
Умань, д. ст.	Виходить у стрілку 4	4	Запоріжжа	—	„ 4
Фастів	Кущ. 5	Кущ. 5	Аджамка	Кущ. 4	„ 3—4
Б,-Церква, Техн.	„ 3	„ 3	Вознесенськ	„ 3	„ 3—4
Мліїв	„ 4—5	„ 4—5	Одеса, досв. ст.	„ 4	„ 3—4
Мордва	„ 3—4	„ 3—4	Херсон	„ 2—3	„ 2—3
Андріївка	„ 4	„ 3	Ростов н/Д	„ 4	„ 4

Стан досвідних культур на 10—XII.

Назва пунктів	Озиме жито	Оз. пшениця	Озимий ячмінь
Умань, досв. ст.	Кущиться, 4	Кущиться, 4	—
Андріївка	„ 4	„ 3	—
Херсон чорні й ранні п.	„ 4	„ 4—5	Кущиться, 4—5
Херсон інші пари	„ 2—3	„ 2—3	—

Додаткові повідомлення.

Березна. Сніг, що випав 25-го листопаду, розтанув 7-го грудня; земля розмерзлась; 5-го ожеледь. Декада похмура й туманна. (*Ф. Власенко*).

Остер. 4-го й 5-го грудня на Десні плила крига; 6-го через одлигу річка звільнилась од криги; рівень води понизився на півaршина. (*А. Розанов*).

Київ, ВІНО. 4-го коло 12 год. почався льодовий дощ, при температурі —2.4°, який поступово перейшов о 16 год. в звичайний дощ, і почала утворюватися ожеледь. Увечері вже було навіть важко ходити по вулицях. Вночі на 5 грудня температура підвищилась до +2.0° і ожеледь розпустилась під дощем. Почався туман, який продержався до кінця декади. Це для Київа надзвичайно довгий період туману. (*І. Половко*)

Київ, С.-Г. І. На протязі всієї декади туман. (*І. Кобренюк*).

Чартория, д. ст. Снігового настилу нема. Кущіння озимини продовжується. (*Л. Петрова*).

Вінниця, філія Укрмету. Озимина буйна, місцями полягла. Іде оранка під ярину. (*Л Данилов*).

Ілінці. На протязі декади туманно, мокро й холодно. (*Щербенко*).

Кальник. На де-яких ранніх засівах озимини ржавчина. (*Хойнацький*).

Умань, досв. ст. Туманно, вітряно; озимина гарна. (*Й. Стецький*).

Мліїв, сад. ст. 4 го ожеледь; на протязі декади дев'ять днів з туманом. (*В. Попов*).

Мордва. Перша половина декади дощовита, друга туманна й вохка. Де-не-де орють на зяб; озимина середня, а місцями й гарна. (*М. Усатий*).

Підставки. На протязі декади тумани. Невчасна висока температура повітря загрожує попсувати озимину. (*П. Козел і Л. Комарецький*).

Майнівка. Сніг зійшов з землі. На протязі декади похмуро; великий вітер і тумани. (*П. Мірошниченко*).

Мостище. Замерзлий в минулу декаду ґрунт углиб на 4 сант. до 8-го грудня зовсім розтанув. (*М. Величко*).

Носівка. Через відсутність морозів продовжується бездоріжжа. (*Логвиненко*).

Хорол. За декаду три дні з ожеледдю. (*В. Разинкин*).

Суми. Ожеледь припинилась не зробивши ніякої шкоди озимині. (*Вакуленко*).

Харків, д. ст. Озимина на протязі декади припинила свій ріст. 5-го й 6-го ожеледь; шкоди від неї не помічено. Стан ранніх засівів озимини гарний. (*Семилітов*).

Красноград. Ріст озимини припинився. (*Соколов*).

Лозова. За минулу декаду 4 дні з туманом, 2 з крупою і один з інеем. (*О. Безуглий*).

Ізюм. Вдень буря, вночі сніг.

Олександрівка-Покровське. Пронеслась хуртовина й пошкодила багато будівель. (*В. Куренкин*).

Гуляй-Поле. 4-го крупа, дощ і ожеледь разом з великою бурею, якою пошкоджено дахи; розкидано скирти, на метстанції попсовано флюгер. Під час бурі з горбів рвало та несло мерзлу землю. 7-го надзвичайно теплий та ясний день. Озимина ще не припинила росту, стан її середній, а місцями й гарний. (*Коваленко*).

Запоріжжа. Озимину спасують. Готують на весну поля. (*Олефиренко*).

Катеринослав. Число годин соняшного сяєва 11. (*Маркова*).

Аджамка. На протязі всієї декади туман. Дорогу попсовано.

Єлисавет. Озимина гарна. Погода вохка й дуже тепла.

Вознесенськ. За минулу декаду було: 2 дні з дощем і ожеледдю, один день з інеем і 7 днів з туманом. Останні дощі трохи виправили озимину; посходили пізні засіви, але ріст озимини завдяки низькій температурі сильно затримується й вона не йде далі розвитку 2—3 листків; очевидячки так залишиться й на зіму. Ранні засіви йдуть у зіму в стадії кущіння. Стан цілком задовольняючий. (*Рудницький*).

Одеса, кр. досв. ст. Зниження температури почалось з 9-го грудня. (*Софотеров*).

Одеса. Обсерв. Днів з туманом за декаду 7; число годин соняшного сяєва 7.

Одеса, вин. ст. Селяне інтенсивно сіють озимину. (*В. Гернет*).

Херсон. Падалиця ячменю виходить у трубку; на житі з'явилася ржа. Доповнюються сходи озимини там, де вона ще до цього часу не посходила. На досвідній станції, а також і селяне усильно орють на зяб. (*Досв. ст.*).

Таганрог. За декаду буйні вітри. Затока обміліла й на 4-те грудня замерзла. (*Є. Пчельникова*).

Фенологичні спостереження.

Златопіль. На бузку розвиваються бруньки; яблоні скидають зимові шкурочки; фіялки викинули пуп'янки. (*Григорьєв*).

Мордва. Граки й качки летять що-вечора з Дніпра на Тясмин, а ранком назад. (*М. Усатий*).

Майнівка. Після морозів порічки знов розвиваються і вкрились листям. (*П. Мирошниченко*).

Одеса, вин. ст. Ще цвітуть Cephalaria uralensis, Taraxacum palustre, Silene longiflora і Reseda lutea. (*В. Гернет*).

Херсон. Летять останні табуни диких гусей і шпаків. (*Досв. ст.*)

Ростов н/Д. На садовині гарні бруньки. (*Черкесов*).

Лубні, Наук. Т-во. 10 грудня. Трапляються пуп'янки на Caltha palustris. Іде в ріст незабудька болотяна, осока, кропива й собача ромашка. Де-не-де цвіте жовтець лучний—Переліт качок ще не закінчився цілком. Рух голованя проти води припинився. (*В. Саленко*).

Відомости про гесенку та инших шкідників.

Київщина.

Малин. З'явилась сила мишей, нищать все збіжжа. Багато з'явилось під'їдня засівного (озимої совки, Agrotis segetum). (*Голубенко*).

Тараща. Гесенської мухи нема. Миші сильно псують озимину. (*Семенко*).

Катернопіль (Уманської окр.). Посіви провадились 8-го вересня. Через п'ять тижнів було помічено пошкодження од гесенської мухи, спочатку рідко, потім % що-раз більшав; зараз підрахунком встановлена 18% пошк. (*Віселъський*).

Бобринська. Падалиці не було. Почали сіяти озимину до 1-го вересня; посіви від посухи загинули, загинули на них і яєчка та личинки гесенської і шведської мухи. (*Хлівний*).

Попельня. Сила мишей по клунях, коморах і инш. (*Яковенко*).

Умань, Полянка. Озимина дуже гине від іржі, майже все листя вкрито спорами й пожовкло. (*Агропроф школа*).

Полтавщина.

Нові Санжари. Помітно збільшення мишей. (*Семиволов*).

Семенівка. За останні два місяці дуже багато з'явилось мишей. Пошкодження од гесенської мухи помічено лише на ранніх посівах озимини і на падалиці. (*Балан*).

Шишак. Пошкодження личинкою хлібного жука (Anisoplia austriaca) збільшилось до 7½%. Личинки почали закопуватись глибше в землю. (*Чорнобай*).

м. Полтава. В околицях Полтави не дивлячись на те, що падалиці було мало і посіви провадились до 20/IX, пошкодження гесенською мухою всеж помічається, завдяки великому розмноженню мухи в попередні роки. (*Співак*).

Бувове (Полтав. окр.). Шкода від гесенсьної мухи побільшилась за час від 20—30 листопаду, на де-яких нивах пошкоджено 20%. Почали псувати посіви озимини ховрахи; озима совка (Agrotis segetum) пошкодила посіви на 7%.

Харківщина.

Охтирський район. Пошкодження од гесенської і шведської мухи має величезні розміри. На ранніх посівах зроблено багато пересівів. Пізні посіви уціліли. Правда, в де-яких місцях пошкоджено на 3—7%. (Агропроф. школа, *Головченко*).

м. Суми. Гесенською мухою пошкоджені головним чином ранні посіви на 50%, пізніші на 20—25%. На посівах в другій половині вересня пошкоджень не зустрічається. Часто в однім стеблі траплялось до 5 личинок. Пошкоджене стебло робиться дуплуватим і цим видає присутність шкідника. Крім гесенської мухи трапляються й личинки шведської мухи. (*Майзенко*).

Катеринославщина.

Кривий-Ріг. Гесенської мухи нема; дуже багато мишей. Зараз починають чомусь дохнути. (*Шишко*).

Одещина.

Ново-Миргород. Гесенська муха пошкодила озимину на 30%. Мишей розплодилось дуже багато. (*Метстанція*).

Лиса Гора. (Першотрав. окр.). З 10—20 вересня було помітно незначний льот гесенської мухи. 25 жовтня зустрічались псевдококони мухи. Масовий розвиток мишей; поля геть зриті; нищать сходи озимини.

Нас повідомляють, що в таких районах пошкоджень од *гесенської мухи не помічено:* Запоріжжа (*Гольберін*), Печеріїв, Шишацьк. району (*Явтушенко*), Прилуки (*Стасенко*), с. Полова, Прил. р. (*Власенко*), Миропілля на Волині (*Панасюк*), Семенівка, Кремінч. окр. (*Тесло*), Городище, Крем. окр. (*Білик*), Переяслав—В'юнища (*Куниця*), Повстин, Пирят. окр. (*Карпенко*), Вінниця, Пиківський район (*Чорний*), Крижопіль (*Кононенко*), Ківшовате, Таращ. окр. (*Семененко*), Лищинка, Кагарл. р. (*Кравченко*), Херсон (*Агротехнікум*), Бармашево (Засілля) на Херс. (*Григорович*), стан. Новомінська на Кубані (*Ярмак*).

Перевірено 1945 р.

У. М. С. 071. XII—1923.

Д. У. Д.—Київ. „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 745—1000.

32231.

[551.5 (05) (47.711) = 31.79 „1923"].

Народний Комісаріят Земельних Справ. У. С. Р. Р. Сільсько-Господарський Наук. Ком. України.

Українська Метеорологична Служба

Service Météorologique de l'Oukraïne.

Декадний Бюлетень Укрмета

за III декаду (з 21 по 31 вкл.) грудня 1923 р.

Bulletin de l'Oukrmète. III-me décade de décembre 1923.

Загальний огляд погоди.

Погода останньої декади 1923 року носила настільки виключний характер, що не можна обмежитись уміщеним тут коротким описом загального її характеру, а треба вжити заходи до збірання матерьялів для детальнішого вивчення її.

Оскільки в попередні декади наша країна підпадала впливові цілої низки депресій, що з'являлись і проходили на північ од України, остільки погода цієї декади була результатом кількох досить сильних мінімумів, що надходили до нас з південного заходу (з Балканського півострова) або обминали нас з півдня, проходячи по Чорному й Азовському морях. У звязку з цим декада була бурхлива й похмура, з великими опадами, різкими коливаннями температури й цілим рядом дуже лютих штормів на південних морях.

21-го числа доволі нестійкі вітри з чималими опадами скрізь (снігом у більшій частині, а по-над морями—дощем), поволі зміцняючись, віщували, що на нас насувається мінімум. І справді, синоптична карта ранку 21-го числа показує такий мінімум у західній частині України, з осередком у районі Єлисавета (де тиснення за добу знизилось на 16 мм.). У звязку з цим до південної й східної частини України вливається теплий, вохкий струмінь повітря, що хутко підіймає температуру зазначених районів місцями до +6 або й 8° (Харків, Ізюм, Таганріг і т. д.). 22-ге число треба вважати за найтепліший день декади.

Новий перехід вітрів до NW і N напрямів 23-го грудня знов круто знижує температуру по всій Україні. На північному заході й на заході морози переходять за 10°, а в наступні потому дні ще зміцнюються, доходячи вранці 25-го в Подільському районі до —21°. У той самий час у Криму, над Чорним морем, західним побережжям Кавказу й по-над берегом Малої Азії, при тих порівнюючи високих температурах, що місцями там держались, зберігався великий запас тепла й вохкости. Швидке захолоджування більшої частини України з одного боку, а з другого—допіру згаданий запас теплової енергії, були, мабуть, основними причинами тієї дужої циклонічної діяльности, що розвинулась 25 й 26 го над Чорним і Азовським морями. Досі ми дістали з місць ще за-мало відомостів, щоб оцінити ті біди, що накоїв циклон 25 й 26 грудня. Але за газетними повідомленнями треба міркувати, що сила його була дуже велика. Мало не всі порти Чорного моря (особливо NE частини його) потерпіли од цього стихійного лиха. Було чимало аварій з кораблями. Станція Темрюк (на SE березі Азовського моря) повідомила нас, що там пориви вітру доходили до 28 метрів на секунду; в порт вривались хвилі до 140 см. (2 арш.) заввишки. Люде рятувались у мурованих портових будинках, і, на щастя, ніхто не загинув.

На Україні цей ураган одзначився тими сніговими хуртовинами, що панували на півдні й сході її (до лінії Одеса—Катеринослав—Харків). Надто великі замети були в районі Південних залізниць.

В-ночі з 26 на 27 грудня цей вихор перерізує Каспійське море в північній частині й викликає досить міцний шторм в усті Волги.

27-го вранці, за одходом мінімума, тиснення в нас досить хутко починає підвищуватись, вітри переходять більш до південних напрямів, а в звязку з цим температура в південній смузі знову трохи підвищується. Але над вечір того-ж дня з'явився новий мінімум, правда, значно слабший, що ввійшов до нас також через Румунію; 28 го він проходить по середині України, знову викликаючи місцями помітне зміцнення вітру. А більша частина Европи (крім крайнього SW) в той час була обхоплена також цілою низкою окремих дрібних депресій. Один з таких побічних мінімумів, перетинаючи Україну 30-го числа, викликає значне підвищення темп-ри в південній і південно східній частині. В багатьох місцях (Єлисавет, Одеса, Олешки, Олександрівка-Покровське, Полтава, Кобеляки, Харків, Ізюм і т. д.) у цей день ішов дощ.

Метеорологична характеристика

Caractéristique météorologique.

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. С° Середн.	Темпер. пов. С° Максимальна	Темпер. пов. С° Мінімальна	Опади Сума в мм.	Опади Число днів	Переважний Стан неба	Переважний Напр. вітру	Сніговий настил Найб. вис. в дцм.	Сніговий настил Число днів
Полісся A	Петроград, Г. Ф. О.	53.5	—9.7	—5*	—15	11	8	п.	S	1	11
	Мишкин	56.5	—14.5	—	—25	24	7	п.	ESE	3	11
	Москва	56.2	—12.8	—5*	—20*	9?	4?	п.	E	—	11
	Мінськ	55.1	—12.1	—6*	—22	6	6	п.	тихо	2	11
	Горки	55.8	—12.8	7*	—23	9	6	п.	SE	2	11
B	Новоград-Сіверськ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Жукля	—	—	—	—	32	7	п.	—	4	11
	Величківка	59.8	—12 8	—2*	—20	38	9	п.	0	3	11
	Березна	—	—	—	—	50	8	—	—	3	10
	Чернігів	55.3	—11.7	—4*	—21	29	8	п.	WNW	—	11?
	Козелець	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
A	Остер	—	—12.3	—	—18*	35	6	п.	SE	—	—
	Київ, В. І. Н. О.	56.4	—10.4	—2*	20	45	8	п.	NW	3	11
	Київ, С.-Г. І.	—	—10.8	—0	—20	?	5	п.	тихо	1	—
	Київ, кр. досв. ст.	—	—10.7	—0	—22	31	11	п.	W	2	11
	Боярка, Пас. Шк.	—	—10.7	—	—21	28	7	п.	WNW	3	10
	Ворзель	—	—10.9	—3*	—19*	28	5	хм.	W	3	11
	Житомір	55.9	—10.3	—2*	—19	13?	3	хм	WNW	1	10
	Рудня-Радовельська	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
B	Звягель (Новоградв.)	54.9	—9.7	—1.4	—16	5	9	хм.	W	1	10
	Шепетівка	56.3	—10.6	—2*	—17	3	3	хм.	SE	—	11
	Новоселиця, Цукрв.	—	—	—	—	5	5	—	—	1	10
D	Ст. Чартория, досв. ст.	56.6	—11.9	—	—21	6	11	п.	WNW	1	4
	Старокостянтинів	—	—	—	—	5	3	—	—	0	10
	Кам'янець-Под., С.-Г. І.	57.8	—11.0	—3*	—20*	19	6	хм.	WNW	2	11
C	Ялтушків, ст. СНУ	—	—10.5	—1*	—17*	15	7	—	—	—	—
	Уладівка, ст. СНУ	57.7	—10.2	—1*	—23?	16	3	п.	тихо	1?	11
	Вінниця, філія Укрмету	56.9	—10.3	—1*	—21	31	8	п.	NNW	2	11
	Вінниця, Замостя	—	—	—	—	15	6	—	—	1.4	11
	Вінниця, досв. ст.	—	—	—	—	9	5	—	—	—	—
	Петничани	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Вапнярка	—	—	—	—	—	—	—	—	2.5	10
	Ілінці, ст. СНУ	57.2	11.3	—2*	—22*	20	6	хм.	тихо	2	11
	Кальник	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Удич, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D	Умань Агр. техн.	56 9	—11.7	—1*	—22*	39?	4	хм.	NW	3	10
	Умань досв. ст.	56.2	—11.6	—	—24	13	7	хм.	NW	3	10
	Верхнячка, ст. СНУ	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Андрюшки, Цукр.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Фастів	—	—	—	—	24	7	—	—	1	11
	Б.-Церква Техн.	54.3	—10.5	—1*	—23	47	4	п.	тихо	3	11
	Б.-Церква ст. СНУ	—	—9.9	—	—18?	32	8	хм.	NW	3	11
Лісостеп	Миронівка, ст. СНУ	56.0	—11.0	—0*	—22	19	7	п.	NW	3	11
	Маслівка, Техн.	—	—10.7	—	—23	23	5	хм.	—	4	11
	Бобриця, шк. сад.	—	—10.2	—	—22	43	8	п.	NW	4	10
	Мліїв, сад. ст.	65.0	—10.2	—	—23	30	9	п.	NW	—	11
	Бобринська	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Златопіль, с.-г. шк.	—	—9.4	—	—18	22	5	п.	N	3	10
	Мордва	—	—	—	—	39	9	—	—	3	10
	Кремінчук	54.4?	—7.3	1*	—17	25	9	хм.	NW	1	9
	Підставки, досв. ст.	—	—10.4	—	—23	40	8	п.	NW	4	10
	Драбово, досв. ст.	55 8	—10.6	—	—25	28	4	п.	NW	5	10
E	Згурівка	56.6	—10 8	—	—20	58	6	п.	N	4	11
	Майнівка (Щаснівка), Т.	56.6	—11.7	—	—24	24	7	п.	WNW	3	10
	Мостище	—	—11.5	—1	—22	26	8	п.	NNW	4	11
	Носівка, досв. ст.	56.3	—11.1	—0.5	—22	14	7	п.	NW	—	—
	Ніжен	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Прилука	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Березоточа, ст. СНУ	—	—8.6	—	—20	?	7	п.	NW	5	11
F	Лубні	55.9	—9.3	0*	—21	48	8	п.	WNW	4	11
	Хорол	55.7	—8.7	0*	—19	35	8	п.	NW	4	10

Райони	Назва станцій	Тиснення	Темпер. пов. Со: Середн.	Темпер. пов. Со: Максимальна	Темпер. пов. Со: Мінімальна	Опади: Сума в мм.	Опади: Число днів	Переважний: Стан неба	Переважний: Напр. вітру	Сніговий настил: Найб. вис. в дцм.	Сніговий настил: Число днів
Лісостеп F	Миргород	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Полтава, досв. ст.	55.4	—8.0	—6.0?	—19	20	8	п.	N	1	7
	Ромен, досв. ст.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Глухів, І. Н. О.	52.7?	—10.5	—	—19	28	6	хм.	S	—	—
	Суми, досв. ст.	54.4	—10.0	—	—20	22	10	п.	NW	2	11
	Пожня	—	—	—	—	42	8	п.	SE	2	10
	Велика Писарівка	—	—	—	—	8?	5	п.	NW	2	10
	Іванівська д. ст СНУ	55.0	—8.8	—	—19	45	9	п.	SE	2	8
	Колонтаїв	—	—	—	—	14	6	—	—	—	
	Валки	—	—	—	—	29	10	—	—	—	—
	Деркачі { село	—	—5.9?	—	—22	21	6	п.	N	—	—
	Деркачі { Харк. Зоот.	55.0	—8.4	—	—24	31	7	п.	WNW	1?	10
	Харків { Обсерв.	55.3	—8.0	6*	—19	43	9	п.	WSW	2	10
	Харків { досв. ст.	—	—8.1	—	—22	22	10	п.	SE	2	10
Степ G	Красноград	54.9	—7.9	6	—22	21	9	п.	N	1	10
	Андріївка, с.-г. шк.	—	—	—	—		—	—	—	—	—
	Кобеляки	—	—	—	—	29	9	п.	S, NW	1	7
	Лозова	—	—7.3	—	—21?	29	10	п.	E	2	9
	Ізюм	55.3	—6.9	6*	—20	70	10	п.	тихо	5	9?
	Старобільськ, д. ст.	—	—7.4	—	—21	60	8	п.	SE	—	11
	Слав'янськ	—	—	—	—	42	9	—	—	—	—
	Олександрівка-Покров.	54.6	—5.8	7*	—24	38	8	п.	N, W	2	9
	Гуляй-Поле, досв. п.	—	—	—	—	32	8	п.	SE	3	10
	Жеребець	—	—6.5	—	—28	37	9	п.	NE	—	10
	Запоріжжа	—	—7.1	—	—20	24	7	п.	N	1	9
	Синельниково, д. ст.	54.9	—7.1	—	—23	19	7	п.	N	4	11
Н	Катеринослав	55.1	—6.8	6*	—18	34	11	п.	NW	2	8
	Комисарівка	55.8	—7.3	—	—21	13	6	хм.	NNW	0.9	11
	Довгинцево	—	—7.4	—	—23	10	8	хм.	NW	1	7
	Сагайдак	—	—7.6	—	—23	17	5	хм.	NNW	—	10
	Шамівка	54.8	—7.8	—	—17	39	7	п.	W	2	10
	Аджамка, д. ст.	54.8	—8.2	—	—17	27	5	п.	N	3	5
	Єлисавет	55.2	—7.6	3*	—16	34	8	п.	NNW	2	10
	Коробчино	—	—	—	—	9	?	—	WNW	3	7
	Вознесенськ, д. ст.	54.7	—9.8	—	—	18	7	—	—	—	—
	Курисово-Покровське	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
І	Одеса { кр. д. ст.	—	—5.0	10?	—22	25	9	п.	NNW	2	7
	Одеса { В. І. Н. О.	55.6	—5.0	3*	—14	24?	9	п.	змінні	2	?
	Одеса { Обсерв.	55.3	—4.3	—	—15	16	7	п.	NW	1	7
	Одеса { в. ст. (Сух. лим.)	55.8	—4.7	—	—15	19	6	п.	NNW	0	1
	Миколаїв	56.2	—5.8	4*	—14	18?	6?	п.	NW, N	2	8
	Херсон, д. ст.	54.9	—6.0	—	—12	16	7	п.	N	2	8
	Олешки, д. п.	55.0	—5.8	4*	—21	12	7	п.	NE	1	8
	Чалбаси	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Асканія-Нова	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	Мелітопіль, 1-майське лісн.	—	—5.1	—	—28	66	8	п.	NW	2	9
	Ногайськ	56.0?	—4.0	8*	—24*	78?	9	хм.	WNW	1	9
к	Маріупіль, д. ст.	55.0	—4.4	—	—	39	11	—	—	—	—
	Таганрог, порт.	55.5	—2.3	8*	—15	36?	7?	п.	W	2	8
	Ростов н/Д.	56.3	—2.2	—	—10	41	9	п.?	E	1	6
К	Ясинувата	53.7	—6.2	—	—20	25	3	хм.	SSE	4	8
	Луганськ	—	—	—	—	—	—	—	—		—
	Вороніж	54.9	—9.8	2*	—20	38	8	п.	SSE	2	11
	Саратів	59.0	—9.2	0*	—19	22?	6	хм.	SSE	4	11
	Севастопіль	53.8	3.8	13*	—8	102	9	п.	S, NE	—	0?
	Феодосія	54.9	2.2	12*	—9	71	10	п.	NW	1	2?
	Керч	55.4	2.7	12*	—8	31	6	п.	NW	1	4
	Темрюк	54.9	3.7	15*	—5	30?	6?	—	—	—	—
	Ставропіль	57.9	0.5	14*	—10	10	4	хм.	W	1	7
	Владикавказ	58.0	3.5	18*	—9	13	4?	хм.	тихо	1	4
	Кизляр	61.5	3.3	13*	—7	25	1?	п.	SE	—	0?
	Тифлис	62.9	4.2	17	—3	3	3	п.	N, NW	—	0
	Батум	58.9	12.2	22*	2	115	7	хм.	SE	—	0

Метелиці панували майже скрізь по Україні—крім району Волині—до самого кінця декади. В результаті за декаду найменш опадів (коло 10 мм.) випало на Волині. На Поділлі й Одещині сума їх підвищується до 30 мм., а в инших частинах України кількість опадів за декаду коливається од 40 до 50 мм., тоб-то в 2—2½ рази перевищує нормальну суму за цілий місяць. Велика більшість їх випала в формі снігу, що утворив скрізь досить глибокий сніговий настил—середнім числом од 20 до 30 см. (місцями на Полтавщині 40 см. і вище).

Найнижча темп-ра за декаду —28° зазначена в Мелітополі й Жеребці (район Запоріжжа).

Стан води в річках Дніпрового водозбору.

Горизонти і температура води впродовж 3-ої декади грудня м-ця 1923 року (з 21-го по 31-е включно) за відомостями водом. пост. Півд. Округи Шляхів.

Назва річок	Назва постів	Горизонти					Температ. по С°	
		Максимум	Мінімум	Середня	Середня многолітня декадна	Середня низького горизонту	Води	Повітря
Дніпро	Могилів	—	—	—	75	22	—	—
„	Лоїв	131	95	118	96	30	1	—11
„	Домонтово	133	123	129	88	30	0	—11
„	Київ	115	89	100	83	27	0	—9
„	Кремінчук	43	32	40	18	—25	0	—5
„	Катеринослав	16	—13	7	—	—39	0	8
„	Олександрівськ	66	28	53	21	—18	0	—8
„	Херсон	55	31	40	18	0	0	—5
Березина	Бобруйськ	71	60	64	38	—3	1	—11
Сож	Гомель	38	11	26	31	—16	1	—12
Прип'ять	Мозир	62	53	59	21	—28	1	—12
„	Чорнобиль	53	40	*49*	23	—24	*0*	*—13*
Десна	Чернігів	53	42	49	45	9	—	—10

Курсивом набрано числа непевні (в спостереженнях були пропуски, заповнені інтерполяцією).

Стан засівів на селянських полях на 31—XII.

Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшен.	Назва пунктів	Озиме жито	Озима пшен.
Гуляй-Поле	Кущ. 3	Кущ. 3	Новгородка-Куцівка	Розв. 2 і 3 л. 2—3	—
Жеребець	„ 4	„ 3—4	Олександрівка-Рощахівка	Розв. 2 і 2	3 листк. 3
Комисарівка	„ 3	„ 3—4			

Додаткові повідомлення.

Березна. 31-го була метелиця; товща настилу 37 сант., дороги гарні; морози доходили до 19° по Реомюру. (*Ф. Власенко*).

Остер. 23-го замерзла Десна. 25-го й 29-го великий іней. На протязі декади дві снігових хуртовини. Сніговий настил на 1 січня досягав 12 сант. (*А Розанов*).

Ворзель. 21-го о 21 г. почав іти сніг, що дав за ніч 16.4 мм. опадів 22-го вранці тиха хуртовина. 23 го, 25-го та 26-го наморозь. 29 го вдень тиха хуртовина. 31-го о 6 г. ранку температура була —19.5°. (*А. Пятницький*).

Житомір. В районі Житоміра став Тетерев. (*М. Копачевська*).

Біла Церква. 22 й 27-го метелиці. 23 грудня замерзла Рось. (*Й Іванченко*).

Бобриця. Шляхи забито снігом, їзда поки що неможлива. (*К. Терещенко*).

Мліїв, сад. ст. За минулу декаду: з морозом 11 днів, з снігом 9 дн., з метелицями 6 днів, з намороззю 3 дні; за місяць: з морозом 24 дні; з снігом 12 днів, з хуртовинами 7 днів, з намороззю 4 дні. Озимина пішла під сніг у гарному стані, але сніг укрив непромерзлу землю. 22-го замерзла річка Вільшанка; утворюється санна дорога. (*Захаров*).

Мордва. Погода минулої декади холодна. В другій половині декади виключно всі дні з снігом і з хуртовинами; товща настилу 20 сант., дороги забиті снігом. 24-го замерзла річка Тясьмин. (*М. Усатий*).

Підставки. На протязі декади майже що-дня сніг з хуртовиною. (*Козел і Комарецький*).

Драбів. За декаду снігові замети й 6 днів з метелицями. (*Кречун*).

Майнівка. 22-го пройшла хуртовина, що зробила великі намети по селах. Сила вітру досягала 20 метрів на сек., але шкоди не зроблено ніякої. Барометр знизився до 729,8 мм. Перші дві декади були досить теплі; третя декада холодна. В останні дні місяця снігу помітно збільшується. (*П. Мирошниченко*).

Мостище. В ніч на 1-ше січня долішня хуртовина; замети доходили до 1½ арш. завтовшки. По дорозі перевії, їзда трудна. (*М. Величко*).

Носівка. Утворилась санна дорога, але їздити важко, через часті хуртовини. (*Логвиненко*).

Хорол. В кінці декади хуртовини припинились. (*Разинкин*).

Суми. Помічається надзвичайне коливання температури, скачки барометра й значні снігові замети. (*Вакуленко*).

Харків, досв. ст. Озимина пішла під сніг вкритою невеликою льодовою шкуркою, але це її не попсувало. (*Селиліпов*).

Лозова. За минулу декаду 7 днів з метелицями, 8 дн. з снігом і 3 дні з ожеледдю. (*Безуглий*).

Слав'янськ. Річка Торець замерзла. 24 го земля під сніговим настилом замерзла на 3 сант. В околицях міста по садках, горках та рівнинах снігу менше, ніж коло домівок, по лісах та улоговинах. (*Кудиненко*).

Гуляй-Поле. З 23 го грудня значний постійний сніговий настил; 22-го дощ (10 мм.) на розталий ґрунт, вода промочила ґрунт на 8 вершків; 30-го дощ з ожеледдю, опадів 19 мм. Число днів другого періоду для жита й пшениці—75. (*П. Коваленко*).

Жеребець. 15-го грудня закінчилась оранка; 25-го й 26-го пройшла снігова хуртовина, великого руйнування нема. (*Засядько*).

Запоріжжа. Сніг нерівний, на ріллі його мало (1 дцм.). В Дніпрі води прибуло на 1 арш., йде крига. (*Олефіренко*).

Синельниково. Сильні хуртовини з морозами зміняються недовгочасними відлигами. За декаду 9 днів з метелицями. (*Яковлева*).

Катеринослав. Число годин соняшного сяєва 25: (*Захаров*).

Аджалика. Санна дорога. Озимина вкрита снігом на 15 сант., а в саду товща снігового настилу досягає 82 сант. (*Ірліков*).

Єлисавет. Окрземуправління повідомляє, що загальний стам озимини на 15 грудня—середній (3). Ранні засіви почали виходити в стрілку.

Олександрівка-Рещахівка. Озимину вкрило снігом. (*Коцюбинський*).

Вознесенськ. На протязі минулої декади було 5 днів з снігом і хуртовинами, 1 день з туманом, 2 дні з дощем. 24 го мінімальний термометр показав—24°. За весь місяць 3 декада найхолодніша. 21-го й 30-го відлига з дощем та снігом. Снігу намело нерівно. 22-го встановилась санна дорога. (*Рудницький*).

Одеса, кр. досв. ст. Середина декади з різкими добовими коливаннями температури: 27-го максимум од +3.2° до —21.5°. 22-го декадний максимум 10.4°. За декаду: 1 день з намороззю, 8 дн. з снігом і 3 дні з дощем. Число годин соняшного сяєва 18. За місяць: 1 день з росою, 10 дн. з туманом, 1 день з намороззю, 9 днів з снігом, 13 днів з дощем. Число годин соняшного сяєва 34. (*М. Софотеров*).

Одеса, обс. За декаду 10 днів з морозом і 15 год. соняшного сяєва. За місяць 11 днів з морозом і 31 год. соняшного сяєва. (*Акимович*).

Одеса, вин. ст. Снігу намело в замети. (*В. Гернет*).

Херсон. 27-го сніговий настил хвилястий, товща замету по американському пару 6 дцм. 30-го розтавало, ішов дощ, дороги покриті льодом, важкі. За останню декаду 6 днів з хуртовинами. Дніпро й Кошова стали. (*Досв. ст.*).

Ростов н/Д. Декада характерна великими добовими коливаннями температури й тиснення з бурями. (*Черкесов*).

Фенологічні спостереження.

Майнівка. Зайці починають нападати на сади. Перші дві декади були настільки теплі, що на де-яких деревах понабухали бруньки. (*П. Мирошниченко*).

Гуляй-Поле. Багато зайців, вони дуже шкодять садкам, на 1 арш. зовсім оголюючи штуб дерев. (*Коваленко*).

Херсон. З'явилось багато жайворонків. (*Досв. ст.*).

Додаткові повідомлення за II-гу дек. грудня.

Жукля. Земля вдруге пішла під сніг немерзлою. (*С. Іваницький*).

Березна. В ніч на 22-ге грудня і вдень хуртовина з північної сторони при —5° по R. Снігу намело 15 сант. (*Ф. Власенко*).

Остер. 12-го сніг знов укрив землю. 18-го на Десні пливе сало. (*А. Розанов*).

Старокостянтинів. Перебірають проростлі висадки буряків. (*Лібенау*).

Ілінці. На початку декади тумани, потім прояснилось, а в кінці—морози, замерз ставок; по ораному земля промерзла на 8 сант. (*Щербенко*).

Маслівка. Сніг не випадав. (*І. Гончаренко*).

Мліїв, сад. ст. 17-го почав утворюватись сніговий настил; 19-го зовсім зник. (*Захаров*).

Златопіль. Сніговий настил не перевищував одного сант. (*Григорьев*).

Мордва. Перші дні декади холодні. 17-го й 18-го сніг, розтав 18-го. В кінці декади західний вітер, не холодно. Озимина в такому-ж стані як і в першій декаді, спасують її овечками. (*М. Усатий*).

Підставки. На протязі декади три рази йшов слабенький сніг, але настилу не утворив. (*П. Козел і Л. Комарецький*).

Майнівка. В першій половині декади панувала тиша. 17-го випав удруге сніг, висота настилу 5 сант. (*П. Мірошниченко*).

Мостище. Під снігом ґрунт зовсім немерзлий, а по безсніжних місцях промерз углиб на 2 сант. (*М. Величко*).

Носівка. З 12-го грудня на незамерзлий ґрунт почав падати сніг; товща його невелика й тому дорога все ще колісна, але де-не-де улегці їздять саньми. (*І. Логвиненко*).

Хорол. 17-го ліг сніговий настил, середня висота за дек. 2 сант. (*В. Разинкин*).

Суми. Стан озимини гарний. (*Вакуленко*).

Пожня. З початку декади стоять похмурі теплі дні з ледве помітними вітрами між E і SE. Сніг розтав. З 13 го знов починає йти сніг; 15-го льодовий дощ. У другій половині декади вітри SW і W; великих морозів не було. 17-го гарна санна дорога. (*В. Яковлів*).

Харків. Озимина перебуває в періоді спокою; стан без змін; пошкоджень не спостерегалось. (*Досв. ст.*).

Красноград. На протязі всеї декади невеликі морози. (*В. Соколов*).

Лозова. За минулу декаду три дні з снігом і два з інеєм. (*О. Безуглий*).

Ізюм. 17-го санна дорога погана. (*Г. Рудила*).

Старобільськ. Випав сніг; стала річка. (*Соколова*).

Гуляй-Поле. 15-го ясний теплий день; 18-го випав сніг на 2 сант.; до кінця декади сніг на-пів розтанув, морозів нема. Продовжується оранка пирію на досвіднім полі. (*Коваленко*).

Запоріжжа. Степ гарно вкрився снігом. (*Олефіренко*).

Катеринослав. Соняшного сяєва 2 год. (*Маркова*).

Єлисавет. Стан озимини задовольняючий. Погода суха, дуже тепла.

Вознесенськ. Стоять холодні похмурі дні; сніг випав і розтав; за декаду було 3 дні з снігом і 1 день з інеєм. (*Рудницький*).

Одеса, кр. досв. ст. За декаду: 3 дні з туманом, 2 дні з снігом, 3 дні з дощем. Перший сніг випав 16-го грудня завтовшки 4 сант. Соняшного сяєва за три дні 8 годин.

Одеса, обс. За минулу декаду 2 дні з туманом і 2 дні з снігом. Соняшного сяєва 9 год. (*Акимович*).

Одеса, вин. ст. За декаду 6 год. соняшного сяєва. (*В. Гернет*).

Херсон. Оранка припинилась. 17-го випав перший сніг. Сніговий настил пролежав тільки два дні, висота його досягла 12 сант. Снігова вода цілком втягнена ґрунтом, утворилась грязь, дороги важкі. Корови й овечки стали на зимовище. (*Досв. станція*).

Поправка.

В Бюлетені за II дек. грудня на 1 стор. рядки 9 і 10 знизу, замісць „на схід од.... зімового азорського..." Редакція просить читати: „на захід од... зімового азіятського".

Перевірено 1945 р.

У. М. С. 075. I—1924.

Д. У. Д.—Київ „Київ-Друк", 4-а друк. З. № 926.—1000.

212